

Мир с Бога

от Били Греъм

превод от английски: Димитър Пращинков
2005

Информация за Били Греъм

Били Греъм, 1918, жив е - на 99 год, американски евангелски християнин, евангелизатор, баптистки свещеник от 1949, умерено консервативен протестант, автор на много книги. Считан е за най-влиятелният проповедник на 20-я век. Ръководил е огромен брой евангелизаторски кампании на стадиони и в спортни зали по цял свят. Проповедите му се предават по радиостанции и телевизионни програми в продължение на 60 години. Проповядвал е на живо пред около 215 милиона хора от повече от 185 страни по света. Други стотици милиони хора по цял свят са слушали проповедите му по радиото, по телевизията и чрез филми. Пресметнато е, че около 2,2 млрд. души по света са слушали проповедите му или са чели книгите му. Считан е за проповедникът, който е говорил пред най-много слушатели през цялата история на християнството.

От дълги години има основана фондация, която носи неговото име и се занимава с евангелизация по цял свят.

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор.....	3
Глава 1 Голямото търсене.....	4
Глава 2 Неразрушимата Библия.....	8
Глава 3 Кой е Бог?.....	11
Глава 4 Ужасният факт на греха.....	16
Глава 5 Отношения с Дявола.....	22
Глава 6 Отчаянието на самотата.....	26
Глава 7 Какво става след като умрем?.....	29
Глава 8 Защо дойде Исус?.....	35
Глава 9 Как и от къде да започнем?.....	43
Глава 10 Какво представлява разкаянието?.....	48
Глава 11 Какво представлява вярата?.....	51
Глава 12 Старото и Новото	57
Глава 13 Как да съм сигурен?.....	61
Глава 14 Враговете на християнина.....	64
Глава 15 Указания за християнски живот.....	69
Глава 16 Християнинът и църквата.....	74
Глава 17 Дали съм надзирател на брат си?.....	77
Глава 18 Надежда за бъдещето.....	86
Глава 19 Най-накрая мир.....	90
Глава 20 Заключение.....	93

Списък на преведените от мен книги или подбрани мисли на велики хора, които мога да ви изпратя безплатно по електронната поща в PDF формат.....93

Предговор

През периода от около 50 години след написването на книгата “Мир с Бога,” подготвящият се за война свят изглежда, че загуби крехката си представа за мира и спокойствието. За пръв път в човешка история цяло поколение млади хора живее с опасенията, че този път ужасната атомната война ще избухне още преди да имат шанса да пораснат, което отчасти може да обясни защо толкова много младежи, още докато за тях са валидни обещанията на младостта, намират различни начини да прекъснат живота си. Ние се превърнахме в поколение от специалисти по избягването.

Докато пиша тези редове, на много места по света има военни конфликти и по улиците на много големи градове се чуват изстрели. В периода след написването на тази книга бяха убити един американски президент, един Генерален Прокурор, един лидер на движението за граждански права, беше убит президента на Египет и един световно известен рок-певец. Друг президент на САЩ стана жертва на опит за убийство. На много места по света бяха взети заложници, а президентът на Южна Корея беше застрелян. На много места по света се водиха войни. Нито пък можем да потърсим безопасност в домовете си, за да намерим мир в себе си, защото много от домовете ни просто вече не съществуват, тъй като около половината от новосъздадените семейства сега завършват с развод. Тази битка, която се води по цял свят е отражение на конфликта, който бушува в сърцата на хората.

Милиони хора са прочели тази книга в първоначалният ѝ вариант. Тя беше преведена на повече от 30 езика. Хиляди хора ми изпратиха писма, в които свидетелстват, как собственият им живот или животът на някой друг човек са били променени благодарение на нея. Казаха ми, че това е най-четената и най-разпространяваната книга в Изтока. Митнически служител в една от тези страни намерил едно копие от нея в багажа на един пристигащ християнин. Туристът му казал, че с удоволствие би му я подарил, но вече я бил обещал на един свой приятел от тази страна. Тогава митничарят му предложил да почака, докато прочете книгата веднага. Туристът чакал половин час, един час, два часа. Накрая книгата била поставена обратно в куфара му без никакъв коментар и туристът си заминал.

Докато я преглеждах преди второто ѝ издание, аз с удивление установих колко актуална е тя, въпреки че някои подробности трябваше да бъдат осъвременени. Това преработено издание, както и първото издание, посочва пътя, единствения път до истинския мир в сърцето на човека, който живее в свят, пълен с кризи. От времето на публикуването на първото издание милиони читатели от САЩ и от цял свят тръгнаха по нейните ясни и прости стъпки и откриха за себе си революционно новият живот, предлаган от един неизвестен преди Галилеянин. Сред тях имаше хора, очакващи смъртта си и както и съпругът на една от дъщерите ми.

Една репортерка, който придружаваше нашия евангелизационен екип по време на едно наше посещение в Бристол, Англия, била попитана, дали е членувала в църква преди да дойде в Бристол и тя отговорила: “О, да, аз съм християнка. Били Грѐм ме направи християнка през 1954.” Като 10-годишно момиче, което живеело далеч от дома в интернат, тя отишла на някаква гаражна разпродажба. Сред изложените книги видяла книгата “Мир с Бога” и веднага била привлечена от нея. Платила 6 пенса за нея – това били всичките пари, с които тогава разполагала и останала будна през цялата нощ, за да я прочете, като си светела с едно фенерче. Като последица от прочитането на това просто послание на евангелието, тя приела Христос. Въпреки че била израсла в църквата, никой до тогава не ѝ обяснил простото послание на евангелието и как тя може да отговори на Христос.

Моля се на Бога това ревизирано издание да попадне в ръцете и в сърцата на хора, които са изгубени, объркани и търсещи, защото считам, че сега даже повече, отколкото при написването на първото издание, хората от цял свят жадуват за мир с Бога. Дано Господ използва тази книга, за да докосне живота на милиони хора от новото поколение.

Били Грѐм.

Глава 1

Голямото търсене

И ще ме потърсите и ще Ме намерите, като се потърсите с цялото си сърце. {Йер. 29:13}

Вие започнахте Голямото търсене в момента, в който се родихте. Вероятно изминаха много години, докато накрая разбрахте това и ви стана ясно, че постоянно търсите нещо, което никога не сте притежавали, нещо, което е по-важно от всичко останало в живота ви. Понякога сте се опитвали да забравите това. Понякога даже може би сте считали, че сте се освободили от нуждата да търсите това безименно нещо. Понякога може би сте били в състояние въобще да прекратите това търсене. Но вие винаги отново сте започвали същото и сте се връщали към своето търсене. В най-самотните моменти от живота си сте поглеждали към другите хора и сте се чудели, дали те също като вас търсят нещо, което не могат да опишат, но знаят, че имат нужда от него и го искат. Някои от тях изглеждат така, все едно че са намерили пълнотата на брака и на семейния живот. Другите достигат до слава и богатство в други страни по света. Трети остават в нашата страна и преуспяват, и гледайки към тях вие може би си казвате: “Тези хора не участват в Голямото търсене. Те са намерили своя път. Те са знаели от какво се нуждаят и са били в състояние да го сграбчат. Само аз вървя по този път, който води към никъде. Само аз питам, търся и се препъвам по този тъмен и отчайващ път, по който няма указателни знаци.”

Плачът на човечеството

Но вие не сте сам. Цялото човечество върви заедно с вас и участва в това търсене. Цялото човечество търси отговор за объркването, на моралното заболяване и за духовната празнота, които са завладяла света. Цялото човечество плаче за указания, за успокоение и за мир. На нас ни се казва, че живеем в “епоха на безпокойства.” Историците твърдят, че има само няколко моменти в цялата човешка история, когато хората са били жертва на толкова много страх и несигурност. Всички познати опори изглеждат, че са пометени. Ние говорим за мир, но виждаме войни навсякъде, накъдето се обърнем. Посягаме към всяка минаваща сламка, но тя изчезва, веднага щом я докоснем. От поколения бягаме като изплашени деца и постоянно се натъкваме на пътища без изход. Всеки път си казваме: “Това е правилния път, той ще ни отведе там, където искаме да отидем.” Но всеки път грешим.

Пътят на политическата свобода

Един от първите пътища, по които избираме да тръгнем е наречен “политическа свобода.” Ние си казваме: “Дайте политическа свобода на всеки човек и светът ще се превърне в щастливо място. Позволете ни да си избираме водачите и ние ще имаме такова правителството, което ще направи добър живота ни.” И така, ние получихме политическа свобода, но не и по-добър свят. Вестниците ежедневно ни информират за корупция по върховете на властта, за фаворизиране, за експлоатация и за лицемерие, които са равни, а понякога и надвишават деспотизма на древните царе. Политическата свобода е ценно и важно нещо, но само тя не може да ни даде този вид свят, към който се стремим.

Има друг и много надежден път, наречен “образование” и много хора възлагат цялата си вяра на него. Те си казват: “Политическата свобода и образованието ще свършат работата” и ние всички като луди се втурваме по пътя на образованието. В продължение на много време той ни изглеждале блестящ и добре осветен, и ние вървахме по него с търсеци и очакващи нозе, но до къде ни отведе той? Вие знаете отговора. Ние сме най-информираното, но в същото време сме и най-обърканото поколение в цялата човешка история. Сегашните ученици в гимназиите знаят повече за физическите закони на вселената отколкото са знаели най-големите учени от времето на Аристотел.

Но въпреки, че главите ни са препълнени с познание, сърцата ни са празни. Най-блестящият и примамлив от всички пътища се нарича “по-висок стандарт на живот.” Почти всеки човек е бил уверен, че този път автоматично ще го заведе в този по-добър и радостен свят. Считахме се, че това е сигурния път. Той се наричаше “натискаш копчето и получаваш каквото искаш”! Това беше пътят, който ни превеждаше през красивите цветни реклами от списанията, минаваше покрай блестящите нови коли, редиците от хладилници, перални машини и тлъсти пилета, готвени в чисто нови тенджери. Бяхме уверени, че този път сме улучили “джакпота”! Другите пътища може да са били грешни, но този път сме на верния път! Добре, огледайте се сега. Виждате, че Америка е страна, в която има такава политическа свобода, която надвишава мечтите на хората от много други държави. Виждате, че САЩ имат най-развитата и прогресивна система за обществено образование, която някога е била създавана от човека и ние сме възхвалявани заради високия си стандарт на живот. Ние обичаме да наричаме “Американски начин на живот” своята напълно

електрифицирана, автоматизирана и покрита с хром икономика, но дали това ни прави щастливи? Дали това, към което се стремяхме ни донесе радост, задоволство и основание да живеем?

Не. Когато седим тук, самодоволни и горди, че сме постигнали толкова много от онова, за което миналите поколения само са мечтаели; когато прекосяваме океаните за часове, а не за месеци; когато произвеждаме чудотворни лекарства, които побеждават някои от най-смъртоносните болести; когато изграждаме небостъргачи, в сравнение с които Вавилонската Кула изглежда като мравуняк; когато научаваме все повече и повече от тайните, които лежат на дъното на моретата и достигаем все по-далеч във вселената, намалява ли даже с един милиметър усещането ни за празнота в сърцето ни? Дали тези модерни чудеса ни донасят някакво чувство на пълнота, дали ни помагат да разберем защо сме тук, дали те ни показват какво се очаква от нас да научим? Дали това ужасно усещане за празнота е упорито? Дали всяко ново откритие за величието на вселената ни успокоява или ни принуждава да се чувстваме още по-самотни и безпомощни? Дали лекарството срещу човешкия страх, омраза и извратеност се намира в някаква лабораторна колба или е в някакъв телескоп?

Съблазънта на науката

Не можем да отречем, че науката е дала на хората много от неща, за които те са мислели, че са им нужни. Но същата наука сега ни дарява с най-смъртоносния подарък, който някога е даряван на човечеството. Животът и бъдещето на всеки човек са засегнати от този дар на науката. Той стои като мрачна сянка зад мислите ни. Ние се преструваме, че той не е тук. Опитваме се кажем, че не сме получили този дар, че всичко това е шега. Надяваме се, че някоя сутрин ще се събудим и ще установим, че не сме завладели космоса и че не се работи за усъвършенстване на атомните оръжия, но сутрешния вестник ни съобщава, че това не е вярно. Разбира се, има и други пътища, по които сега вървят много хора. Има пътища на славата и на богатството, на удоволствието и на властта. Но всички те ни отвеждат още по-дълбоко в тресавището. Ние сме заплетени в паяжината на нашия начин на мислене и сме попаднали в толкова умно заложен и дълбок капан, че вече не можем да видим както причината, така и лекарството срещу болестта, която ни причинява тази смъртоносна болка. Ако е вярно, че “има лекарство за всяка болест,” тогава трябва бързо да го открием. Пясъчният часовник на цивилизацията бързо се изпразва и ако има път, който води към светлината, ако има път, който да ни отведе обратно към духовното здраве, ние не трябва да губим нито час!

Търсенето на решенията

В сегашните кризисни времена много хора се чувстват объркани и считат, че вместо да ги водят нагоре, усилията им ги отвеждат още по-надолу в ямата. През 1980-те нивото на самоубийствата нарасна много. През последните 10 год. броят на самоубийствата сред деца от 10-14 год се утрои. Списанието “Лидерство” съобщава, че 500 000 човека са направили опит за самоубийство и 50 000 от тях са успели да се самоубия. През 1981 повече хора са умрели в резултат на самоубийства, а не на убийства. Миналата година хиляди американци, много от които юноши, не са успели да открият даже грешните отговори и отнеха живота си, отказвайки да продължат да се лутат в създадената от хората джунгла, наречена цивилизация. През последните две десетилетия нивото на разводите достигна нови висоти и даже в рамките на църквата 50% от браковете завършват с развод. За един век броят на разводите се е удвоил! Ние изразходваме купища пари, за да се грижим за парцаливи кукли, а през това време децата ни са в капана на детското насилие или на порното. Ние чуваме за аборти по поръчка, за майки, които продават децата си и т.н. Семействата ни са съсипвани от всевъзможни форми на насилие и на отклонения от нормалното. Вие се питате: “Къде се намираме и накъде вървим?”

Позволете ми да ви кажа къде сме и какви сме. Ние сме държава от празни хора. Главите ни са пълни с познания, но в душите ни има духовен вакуум. В миналото ние се оплакахме, че на младежите им липсва желание и стремеж да работят и да напредват. Всеки ден чувам родители да казват, че не разбират защо децата им не искат да работят, а искат да получат всичко наготово. Изглежда родителите не разбират, че добре образованите им и грижливо отгледани деца всъщност са кухи отвътре. Те не са изпълнени с онзи дух, който превръща работата в радост. Те не са изпълнени с онзи вид решителност, която превръща в удоволствие стремежът към напредък. А защо са кухи? Защото не знаят откъде идват, защо са тук и накъде отиват! Днес младите хора търсят посока и перспектива. Те търсят образец, на който да приличат и цел за живота си. Те приличат на редици от нови и красиви коли, безупречни във всяко отношение, но без гориво в резервоара. Външността им е прекрасна, но вътре липсва онова нещо, което им придава сили. Поради това те стоят на едно място и ръждясват с досада.

Обхватът на досадата

Говори се, че в САЩ има най-много хора, които се оплакват от досада! Ние знаем това, защото

притежаваме най-големите вариетета и места за забавление в света. Хората станаха толкова празни, че даже не могат да се веселят сами. Те трябва да плащат на други хора, за да ги забавляват, да ги размиват, да се чувстват щастливи, да им е удобно и да се почувстват поне за кратко освободени от ужасното и смъртно усещане, че за изгубени и самотни. Може би си мислите, че досадата е дребен проблем. Понякога всеки от нас бива обхващан от скука и това е естествено. Но нека да ви кажа нещо за досадата и за опасната апатия, които навлязоха в умовете и сърцата на хората. Човекът е единственото от Божиите създания, което е способно да изпитва досада, въпреки че в зоологическата градина съм виждал животни, които изглеждат много апатични! Никое друго живо същество освен човека не може да изпитва скука от себе си или от заобикалящата го среда. Това е много забележително, защото Съзателят никога не прави нещо безцелно и ако Той е дал на човека способността да изпитва досада, Той е направил това с някаква цел. Досадата е един от сигурните начини, за да измерите вътрешната си празнота! Този метод е точен като термометър и ви показва точно колко голяма е вашата вътрешна празнота. Отегченият човек живее и работи във вакуум. Отвътре той е кух и там има само вакуум. А знаем, че в природата няма вакуум, а където се появи, той веднага се запълва.

Народ от празни хора

Не трябва да се връщаме чак до древността, за да видим какво става с един народ от празни хора. Достатъчно е да разгледаме неотдавнашната история на Германия или Италия, за да видим с каква смъртоносна скорост природата изпълва вакуума, който се създава в нас. Нацизмът в Германия и фашизмът в Италия не биха намерили място в сърцето и душата на човек, който е изпълнен с Божият Дух, но фалшивите идеологии с голяма лекота навлизат в умовете и сърцата на хората, които са кухи и чакат. Природата ненавижда вакуума, но всеки от нас трябва да реши с какво да бъде запълнена вътрешната му празнота. Ето в това състояние сме ние днес – ние сме народи от кухи хора. Опитвахме се да се изпълним с наука и образование, с по-добър живот и удоволствие и с много други неща, от които си мислехме, че имаме нужда. Разполагаме с все по-упадъчен капитализъм и с безбожен комунизъм. Но все още вътрешно сме кухи. Защо сме кухи? Защото Съзателят ни е създал за Себе Си и ние никога няма да намерим завършеност и пълнота, ако сме отделени от Него.

В едно скорошно интервю в *Presbyterian Journal* (2 November 1983), известният католически автор Майкъл Новак казва следното за нашето положение: “Социализмът е система за светци, а демократичния капитализъм е система за грешници.” По тази причина той счита, че социализма е неприложим в този свят. Исус отдавна ни е казал, че “Не само с хляб ще живее човек” (Лука 4:4), но ние не обръщаме внимание на това и се опитваме да живеем само с хляба. Ние не можем да понесем ужасната празнота в себе си и не можем да гледаме самотния и безлюден път, който лежи пред нас. Ние сме ужасно уморени от омразата, лакомията и порока, които знаем, че се намират вътре в нас, но сме безпомощни да се отървем от тях и да бъдем изпълнени с нещо по-добро. Сър Уолтър Скот е казал: “Времето и приливът не чакат никого.” В наше разположение са средствата за пълното унищожение на света. Не можем повече да припикаме по лъжливи пътища, не можем повече да изследваме непознати пътища, не можем да си позволяваме да попадаме още веднъж в задънена улица. Ние не разполагаме с много време! Защото нашето поколение постигна онова, което предишните поколения само се опитваха или мечтаеха да направят в своите безумните моменти на власт и безпощадност! Ние създадохме оръжията за масово унищожение и сега наблюдаваме кулминацията на човешката лудост – неизбежното атомно унищожение на света. Колко ли са се смяли демоните, докато някои от най-брилянтните хора на света работеха неуморно в продължение на години, за да постигнат този ужас?! Атомът беше разцепен! Разделяй и владей! Разцепвай, унищожавай, разтърсвай, смачквай, разрушавай! Великият измамник свърши работата си и хората му помагача с желание. Ние виждаме шедьовъра на Сатаната, неговата хитроумна фалшификация на всеизгарящите пламъци на божествения огън. Защото както този сатанински огън, така и пламъците на Петдесетница падат отгоре, и двата са всеизгарящи, и двата огъня светят и двата веднага трансформират всичко, до което се докоснат – но колко различен е резултатът. Колкото различен е раят от ада!

Хаотичен свят

Ние живеем в хаотичен свят, където всичко е объркано. Но бъдете уверени, че това объркване е планирано от Сатаната! Библията ни казва, че Сатаната е големият измамник, който се е посветил на каузата да се самоизмамваме и да сме жертва на измамите, които съществуват между народите от цял свят! Той ни примамва да вярваме, че нещата се подобряват, докато истината е, че те се влошават. Всички ние знаем, че светът се е променил радикално пред последното столетие. Знаем за неговата увеличаваща се скорост, за революционния дух, който помита установените граници и традиции, знаем за скоростта, с която езиците, обичаите, модите, жилищата и начините ни на живот и мислене се променят.

Само допреди няколко години децата се радваха на перспективата да отидат до ж.п. гарата, за да наблюдават пристигащите влакове. Днес те мечтаят да пътуват с космическата совалка. Колко хора знаят, когато бъде изстрелян следващия космически кораб, кой ще се вози в него? Някога се удивлявахме над телеграфа, а сега приемаме за нещо естествено телевизията, която е много по-голямо чудо. До неотдавна много от болестите се считаха за неизлечими. Сега имаме лекарства, които са толкова ефикасни, че много от болестите изчезнаха въобще. Ние постигнахме много и в това няма съмнение. Но успоредно с този прогрес, човекът не е разрешил основния проблем на човешката раса. Можем да строим най-високите сгради, най-бързите самолети и най-дългите мостове. Успешно достигнахме до далечни краища на космоса и завладяхме непознати места. Но все още не можем да управляваме себе си и ни можем да живеем заедно в равнопоставеност и мир!

Можем да създаваме прекрасни нови училища за изкуство и музика, можем да откриваме все по-нови и по-добри витамини, но няма нищо ново относно нашите тревоги. Тревогите ни са си същите, каквито бяха, само че сега са повече на брой и по-големи. Те може да идват при нас по нов начин, може да ни се струва, че ни причиняват по-остра и по-дълбока болка, но в основата си ние се срещаме със същите изкушения и изпитания, с които хората винаги са се срещали.

Още от трагичния момент в Райската Градина, когато замени волята на Бога и реши да се подчинява на собствената си воля, човекът е бил тормозен от едни и същи проблеми. Това е описано в Бит.3. Ужасното положение, което ги е породило, е описано в Рим.1. А евангелието на Исус Христос ни дава изхода от това положение. Извратената и греховна природа на човека го изпълва с омраза, завист, алчност и ревност. Проклятието заради греха се намира в тялото му и той винаги ще бъде преследван от страха от смъртта. Изобретателният му гений му дава възможност да променя всичко, но не е и себе си. Защото човекът, независимо от шумно приветствания "прогрес," си остава същият, какъвто е бил в началото.

Грехът е все още същият

Грехът също е останал непроменен, въпреки че човекът полага всички усилия да го промени. Ние се опитахме да го наречем с други имена. Поставихме нови етикети на същото старо шише с отровата. Опитахме се да варосаме прогнилата сграда и се преструвахме, че тя е здрава и нова. Опитахме се да наричаме греха "грешки" или "лоши отсъждания," но грехът си остана един и същ. Колкото и да се опитваме да успокояваме съвестта си, ние през цялото време знаем, че хората продължават да са грешници. А последиците от греха продължават да са болести, разочарования, разбити илюзии, отчаяние и смърт. Скръбта също не се е променила. Тя се появи, когато Адам и Ева погледнаха с разбити сърца безжизненото тяло на убитият им син Авел и познаха смазващата тежест на мъката. И това продължава до ден днешен, когато скръбта е универсалният език на хората. Никой не може да я избегне и всеки човек скърби. Даже един от приятелите на Йов считал, че печалта е целта на човешкия живот, защото казал: "*Човек се ражда за печал, както искриците, за да хвърчат нависоко*" (Йов 5:7).

И смъртта си е все същата. Хората се опитваха да променят външния ѝ вид. Сега имаме "погребални агенции" и "гробнищни паркове," а не "гробари" и "гробница." Опитваме се да смекчим вкочанеността на последния ритуал, но както и да го наричаме, както и да дегизираме трупа, студената и груба реалност на смъртта не се е променила през цялата човешка история. Наскоро един приятел, който боледува от неизлечим рак ми писа следното: "Струва ми се, че не ракът, а животът е неизлечим!" Тези три факта обрисуват истинското състояние на човека: миналото му е пълно с грях; настоящето му е изпълнено с тъга, в бъдеще му предстои да се срещне със смъртта. Библията казва: "*Участта на човека е да умре веднъж ...*" (Евр.9:27) и на обикновения човек му изглежда, че е в безнадеждна ситуация. Стоотици философии и множество религии бяха измислени от хората в усилието им да надхитрят Божието Слово. Съвременните философи и психолози все още се опитват да направят така, че да изглежда, че има някакъв друг път освен пътя на Исус. Но човекът е опитал тези неща и всички те го водят само надолу.

Исус дойде, за да даде отговор на трите трайни проблеми на грехът, мъката и смъртта. Никой друг освен Исус Христос не е толкова постоянен и непроменен. Той е "*същият и вчера, и днес и винаги*" (Евр.13:8). Авторът на химни Хенри Лии е написал: "Виждам, че около мен всичко се променя и загива, само Ти, който си непроменен, пребивавай в мен."

Всички други неща могат да се променят, но Христос остава непроменен. Христос седи твърд и спокоен в неспокойното море на човешките страсти, готов да приеме с радост всички, които се обърнат към Него и да приемат благословиите на сигурността и на мира. Защото ние живеем в епохата на милостта, в която Бог обещава, че всеки може да дойде и да получи Неговия Син. Но този период на милостта няма да продължава вечно. Даже сега живеем "живот на заем."

Глава 2

Неразрушимата Библия

“Небето и земята ще преминат, но моите думи никога няма да преминат.” {Мат. 24:35}

Времето привършва. Към полунощ секундите свършват. На човешката раса ѝ предстои да направи последното гмуркане. Дали сме били поставени тук от някакъв незнаен създател или сила, без въобще да имаме представа от къде сме дошли, защо сме тук и накъде отиваме? По кой път да свърнем? Остана ли някаква власт над нас? По кой път можем да вървим? Има ли някаква светлина, която прониква в непрогледната тъмнина? Можем ли да намерим шифроvalна книга, която ще ни даде ключът за нашите дилеми? Съществува ли някакъв източник на власт, към който можем да се обърнем?

Отговорът на първия въпрос е “Не,” а на останалите въпроси – “Да.” Ние имаме книга с шифрите. Ние имаме ключ. Ние имаме авторитетен източник. Той се намира в древната и историческа Книга, която наричаме Библията. Тази Книга е достигнала до нас през вековете. Тя е преминала през много ръце, появявала се е в много форми и е преживяла всякакви атаки. Нито варварският вандализъм, нито цивилизованата начетеност са успели да ѝ навредят. Нито горящите огньове, нито смехът на скептиците са успели да я унищожат. Нейните славни обещания са оцелели непроменени през много тъмни епохи на човечеството. Интересно е да се отбележи, че докато в комунистическа Полша четенето на Библията се е считало за незаконно в държавните училища, в същото време в католическите училища то е било задължително.

В стара Варшава до Втората Световна война “Английското и Чуждестранното Библейско общество” се е помещавало на една от главните улици, наречена “Йерусалим.” Когато хитлеристите започнали да бомбардират града, съпругата на директора отишла в склада и пренесла около 2000 Библии в мазето на сградата. Жената била затрупана от руините от бомбардировките, а след това била открита жива от немците и изпратена в концлагер. После избягала оттам и след края на войната успяла да се добере до тези 2000 Библии и да ги раздаде на хората. Цяла Варшава била изравнена със земята от бомбардировките, но на улица Йерусалим едната стена на старото “Английското и Чуждестранното Библейско общество” останала да стърчи. На нея с огромни букви било написано: “НЕБЕТО И ЗЕМЯТА ЩЕ ПРЕМИНАТ, НО МОИТЕ ДУМИ НИКОГА НЯМА ДА ПРЕМИНАТ.” Сега, когато изглежда, че се приближаваме към друг решаващ част от световната история, нека отново да изследваме тази неразрушима Книга на мъдростта и на предсказанието, нека да открием защо тя е издържала изпитанията на времето и защо играе ролята на неизтощим източник на вяра и на духовна сила.

Библията е нещо повече от велика литература

Има хора, които считат, че Библията е преди всичко описание на историята на Израел. Други признават, че тя съдържа най-здравите етични принципи, които някога са формулирани. Но тези неща, колкото и да са важни, са само случайни добавки към основната тема на Библията, която е история за Божието изкупление, което съществува в Исус Христос. В редакционната статия на вестник “Интернешънъл хералд трибюн” от 30.06.1983 се препоръчва да се чете Библията, защото нейният английски език е най-добър. Тези, които четат Библията като великолепа литература, или като възхитителна поезия, или като история, пропускат темата за спасението, пропускат да разберат истинското значение и послание на Библията.

Бог е причината Библията да бъде написана така, че да демонстрира пред човека Божият план за неговото спасение. Бог е причината тази Книга да бъде написана така, че Той да може да направи ясни вечните Си закони за Своите деца и те да имат Неговата огромна мъдрост, която да ги направлява и Неговата огромна любов, която да ги успокоява, докато вървят по житейския си път. Защото без Библията този свят наистина би бил тъмно и страшно място, лишено от указателни знаци или маяци. Библията лесно бива наричана единствената книга, в която е Божието откровение. Има много библии на различните религии: Коранът на мохамеданите, будисткият Канон на Светите писания, Зен-Авеста на зора-астрииците и Брама Веда на брамините. Всички те са направени достъпни за нас благодарение на надеждни преводи. Всеки може да ги чете, да ги сравнява с Библията и да преценява сам за себе си. Много скоро се установява, че всички тези не-християнски библии съдържат в себе си част от истината, но всички те водят в погрешна посока. Всички започват с някои проблиящи на истината и завършват с пълна тъмнина. Даже най-случайният читател скоро открива, че Библията е радикално различна. Тя е единствената книга, която предлага на човека освобождение и посочва пътя, по който да излезе от своите дилеми. Библията е нашият сигурен водач в несигурния свят, в който живеем.

Нужни са били 16 века за написването на Библията. Тя е написана от повече от 30 автори, всеки от които е играл ролята на писар на Бога. Тези хора, много от които са били от различни поколения, не са записали своите мисли или надежди. Те са действали като канали, по които е преминало Божието откровение. Те са писали така, както Той им е диктувал и подчинявайки се на Неговото божествено вдъхновение, те са били в състояние да видят великите и вечни истини и да ги запишат, за да могат и другите хора също да ги видят и да ги знаят.

През тези 16 века са били написани 66-те книги от Библията от хора на различни езици, които са живели в различни епохи и в различни страни, но посланието, което са написали е едно. Бог е говорил на всеки от тях на неговия собствен език, в неговото време, но по принцип Божието послание във всички случаи е едно и също. Когато се събират големите изследователи около многото древни ръкописи, написани на иврит, арамейски и гръцки и ги преваждат на един от съвременните езици, те установяват, че Божиите обещания остават непроменени и че Неговото велико послание към човека не се променя. Когато сега четем тези вечни думи ние установяваме, че правилата за поведение, записани от древните автори са толкова свежи и логични за нашето поколение, колкото са били и за хората, живели по времето на Исус.

Джон Ръскин е казал: “Библията е единствената Книга, към която всеки мислещ човек може да се обърне с всеки искрен въпрос от живота или съдбата си и да намери отговора на Бога чрез искрено търсене.”

Най-продаваната книга!

Не е чудно, че Библията винаги е била най-продаваната книга! Нито една друга книга не можа да се сравни с нейната огромна мъдрост, с красотата на нейната поезия или с точността на нейната история и на нейното предсказание. Нейните критици, които твърдят, че тя е пълна с фалшификации, измислици и неизпълнени обещания, установяват, че проблемът се намира в самите тях, а не с в Библията. По-велики и по-прецизни изследователи са показали, че на пръв поглед очевидните противоречия са пораждани от грешки при превода, а не от непоследователността на Бога.

Човекът, а не Библията, има нужда от корекции. Някои е казал: “Библията не трябва да бъде пренаписвана, а да бъде препрочитана.” Но въпреки това – в много семейства и сред така наречените образовани хора, стана модно хората да се присмиват над Библията и да гледат на нея повече като на някаква прашина вещ, а не като на живото Слово на Бога. Когато било попитано от своя пастор дали знае какво е Библията, едно малко момиченце гордо отговорило, че знае всичко, което се съдържа в нея и продължило с един списък, който включвал снимка на приятеля на сестра ѝ, билет от лотарията на майка ѝ, кичур от косата на братчето ѝ и квитанция от покупката на часовника на баща ѝ. Това е всичко, което момиченцето знаело за семейната Библия. Твърде много семейства използват Библията като безопасно място за съхраняване на стари писма или на изсушени цветя и са пропуснали въобще да видят помощта и уверенията, които Бог е считал, че тази Книга ще им даде.

Сега това отношение се променя и то бързо! Животът бива разголян от всички си превзетости и от безсмислените си украси. Фалшивите обещания, които хората си отправят сега един към друг демонстрират крещящата си несъстоятелност. Докато се оглеждаме изплашено, за да намерим нещо, което е реално, истинско и вечно, ние още веднъж се обръщаме към тази древна Книга, която е дала утешение, успокоение и спасение на милиони хора от миналите векове. Веднъж жена ми Рут каза: “Ако децата ни са възпитани във вяра в Бога и щастливо семейство и непоклонимо вярват, че Библията наистина е Божието Слово, те ще имат фундамент, който силите на ада няма да разклатят.” Благодаря на Бога за нейното християнско влияние в живота на децата ни. Да, хората отново “откриват” Библията! Избърсват праха от старите си Библии или си купуват нови. Те установяват, че нейните познати, но почти забравени фрази звучат със съвременно значение, което ги прави да изглеждат така, все едно че са писани вчера. Това се дължи на факта, че в Библията се съдържа цялата мъдрост, с която човек трябва да напълни жадната си душа, за да реши всичките си проблеми. Тя е подробния план на Архитектът и само ако следваме нейните указания, ние можем да изградим живота, към който се стремим.

Тук, в Америка ние притежаваме още един друг велик документ, който ценим и уважаваме. Той е написан преди 200 год. от много хора, които работили дълго и обсъждали още по-дълго неговите постановки и накрая го изпратили до 13-те федерални щати за ратифициране. Хората, които са написали нашата Конституция са знаели, че създават основният документ за правителството на свободни хора. Те са разбирали, че хората могат да живеят като свободни и независими същества само, ако всеки човек знае и разбира закона. Хората трябва да знаят правата и привилегиите си, както и своите ограничения. Те трябва да бъдат третирани като равни в съдебната зала и съдията не може да бъде несправедлив, защото той също трябва да се подчинява на същия закон и от него се изисква да изследва всеки случай по подобаващ начин.

Истината ще ни освободи!

Целият останал свят наблюдавал този велик човешки експеримент и хората установили, че ако знаят закона и му се подчиняват в живота си, истината ще ги освободи! Тогава човек знае точно къде се намира. Той има своите конституционни права и отговорности. Ако пренебрегне едното, другото ще пострада, така както се чувстват много от негласувалите, когато след изборите установят, че са управлявани от ограничения на правителството, които не им харесват! Така както Америка расте и преуспява в рамките на нашата Конституция, така и християнството процъфтява и се разпространява според законите, записани в Библията. Така както се очаква Конституцията да се прилага еднакво към всички хора, живеещи под нейната юрисдикция, без никакви специални привилегии или тълкувания, така и Библията представлява върховна Конституция за цялото човечество и нейните закони се еднакво валидни за всички, които живеят под нейната юрисдикция, без изключение и без специални тълкувания.

Така както Конституцията е върховния закон в държавата, така и Библията е върховният закон на Бога. Защото в Библията Бог е написал Своите духовни закони. В Библията Бог прави вечните си обещания. В Библията Бог разкрива планът за изкуплението на човешката раса. В чудесата на природата ние виждаме Божият закон в действие. Кой не е поглеждал към звездите в безоблачното небе и не се е възхищавал безмълвно на славата на Божието творение? Даже космонавтите ни възхваляват Бога като Създател на безкрайния космос и на сложната ни вселена, които сега започваме да изследваме. Ако не бяхме зависими от Неговите закони, ние нямаше да можем да направим тези пътешествия в космоса. Кой не се е чувствал възвисен през пролетта, когато наблюдава как всички растения се разпукват за нов живот и сила? В красотата и изобилието около нас ние виждаме величието на Божиата сила и неограничената подробност на Неговото планиране, но природата не ни казва нищо за Божиата любов и за Божиата милост. В природата не можем да открием обещание за нашето лично спасение.

Собственото ни съзнание ни говори за присъствието на Бога и за моралната разлика между доброто и злото, но това послание е фрагментарно и никога не е толкова ясно разбираемо, колкото са разбираеми уроците от Библията. Само в нейните страници намираме ясното и непогрешимо послание, върху което се основава цялото истинско християнство.

Законите на САЩ произтичат от Десетте Заповеди. Великият английски юрист Сър Уилям Блекстон е написал следното: “Библията винаги е била считана за част от Общото Право в Англия.” Християнството намира всичките си учения в Библията и не позволява да се добавя каквото и да е към Божието Слово. От време на време могат да се правят добавки към Конституцията на САЩ, но няма нужда от никакви добавки към Библията. Ние сме дълбоко убедени, че авторите на Библията са били водени от Светия Дух както по отношение на мислите, които са записали, така и при избора на думите, с които са го направили. Както е казал Петър: “Защото никога не е идвало пророчество по човешка воля, а светите човеци са говорили от Бога, движени от Светия Дух” (2Пет.1:21).

Павел ни казва: “Цялото Писание е боговдъхновено и полезно за поука, за изобличение, за поправление, за наставление в правдата, за да бъде Божият човек усъвършенстван, съвършено подготвен за всяко добро дело” (2Тим.3:16-17). Когато са писали откровените си послания, авторите на Библията никога не са се опитвали да лакират житейските реалности. Греховете на големи и малки герои от Библията са показвани без украсяване и премълчаване, признавани са слабостите на човешката природа и животът на хората е описан такъв, какъвто е бил. Изумителното нещо е, че животът и мотивите на тези хора, които са живели толкова отдавна, имат толкова съвременен аромат! Докато четем Библията, страниците ѝ ни изглеждат като огледала, които стоят пред собствените ни умове и сърца, и отразяват собствената ни гордост и предрасъдъци, собствените ни провали и унижения, собствените ни грехове и скърби.

Истината е вечна. Истината не се променя, когато преминава от една епоха към друга, от един човек към друг и от едно географско местоположение към друго. Идеите на хората може да се различават, обичайте им може да се променят, моралните им норми може да се изменят, но великата и всепобеждаваща Истина е вечна. Посланието на Исус Христос, нашият Спасител – това е темата на Библията и това е историята на спасението. Проницателни изследователи на Библията са проследили историята на Исус Христос още от самото начало на Стария Завет, защото Той е истинската тема както на Стария, така и на Новия Завет.

Фактът за Исус Христос е вечното послание на Библията. Това е историята за живота, мира, вечността и небето. Библията няма скрита цел. Тя не се нуждае от специално тълкувание. Тя е единно, ясно и смело послание към всяко човешко същество – посланието на Христос и Неговото предложение за мир с Бога. Веднъж, близо до Капернаум, Исус седял с учениците си на склона на една планина. Те се събрали около Него. Вероятно Петър е седял от едната му страна, а Йоан – от другата. Исус е оглеждал тихо и нежно един по един своите ученици, гледал ги е така, както обичаш баща гледа членовете на семейството си – обичайки всяко от децата си поотделно, поради някаква специална причина, обичайки ги така, че всяко дете да се

чувства изключително и лично прегръщано. Така Исус е обичал учениците си.

Малката група е стояла много почитателно под Неговия ведър и любящ поглед. Те сигурно са се изпълвали с чувството, че предстои да се случи нещо изключително важно, нещо което трябва да запомнят, нещо което трябва да могат да предадат на другите хора от цял свят, които не са имали тяхната привилегия, да чуят тези думи директно от устата на Учителя.

Защото там, на планината, може би докато са стояли под сивозелените листа на някое маслинено дърво, Исус е проповядвал най-великата проповед, която някога е чувана от човешките уши. Той обяснил същността на християнския начин на живот. Когато свършил и свята тишина обхванала слушателите Му, които го гледали с широко отворени очи, според Мат.7:28-29 *“народът се чудеше на учението Му; защото ги поучаваше като Един, Който има власт, а не като техните книжници.”* И наистина, Той поучавал с власт, с властта на самият Бог и правилата, които установил, са били правилата на Бога, онези правила, на които трябва да се покорява всеки християнин, който има надежда за спасението в сърцето си.

Вие и Библията

Ако не притежавате Библия в дома си, идете и си купете една нова Библия – такава, каквато най-добре ви подхожда, чийто размер е най-удобен за вас, чийто шрифт е най-удобен за вас за четене, а после седнете и сам се уверете защо тази Книга е устояла през вековете. Не се страхувайте да инвестирате в Библията най-доброто от това, на което сте способен – защото вие правите точно това: инвестирате. Вие изразходвате парите си за скъпи дрехи, които остаряват, а се въздържате да си купите най-добрата от Библиите, което е инвестиране във вечността. Открийте за себе си защо тя дава отговор на всяка човешка нужда, защо ни дава вяра и сила, която мотивира човечеството да върви напред. Ако отдавна не сте се срещали с Библията, може би е добре да подновите познанството си, като прочетете отново Евангелието на Йоан. Освен че е считано за една от най-хубавите книги в Библията, то е най-ясното и най-лесно за разбиране. Това евангелие е написано със същата цел - да даде отговор на въпросите “защо” и “как” за спасението, които се намират в разума и сърцето на човека. След като прочетете Евангелието на Йоан, можете да се запознаете с евангелията на Марк, Лука и Матей, като обръщате внимание как тези мъже, които са се различават много помежду си и по стиловете си на писане, разказват вечната история за изкуплението чрез Исус. Ще научите за мощната и универсална истина, която подчертава всички евангелски учения и ще бъдете отново впечатлен от това, което е имал предвид библейският автор, когато е казал: *“Исус Христос е същият вчера, днес и до века”* (Евр.13:8).

След като сте прочели всички евангелия, започнете от началото на Новия Завет и го прочетете до края. След като направите това, във вас ще се създаде такъв стремеж към четенето на Библията, ще усетите в себе си фонтан от вдъхновение, тя ще се превърне за вас в практичен съветник и водач, в набор от надеждни съвети, поради което четенето на Библията ще се превърне в част от ежедневието ви. Знаенето на Библията е жизнено важно, за да имате богат и смислен живот. Защото думите от тази Книга са способни да запълнят мястото на липсващите парченца, да построяват мостове над пропастите и превръщат петната в живота ни в брилянтна чистота. Научете се да отнасяте всеки ваш проблем при Библията. В нейните страници ще намерите верния отговор.

Но преди всичко това, Библията представлява разкриване на природата на Бога. От много векове философите се опитват да разрешат проблемът за Висшето Същество. Кой е Той? Какво представлява? Къде е? Ако има такава Личност, дали се интересува от мен? Ако се интересува, как мога да Го опозная? Тези и хиляди други въпроси за Бога имат своя отговор в тази Свята Книга, която наричаме Библията.

Един християнин попитал Джозеф Кук: “Познавате ли друга книга, която бихте желали да бъде поставена като възглавница под главата ви, когато умираете?” А той му отговорил: “Много добре, това е Библията, която искате да изучавате, докато сте жив. На света има само една такава Книга.”

Глава 3

Кой е Бог?

“Можеш ли да издириш Всемогъщия напълно?” (Йов 11:7)

Кой е Бог? Какъв е? Как да сме сигурни, че Той съществува? Кога се е появил? Как можем да Го опознаем? Всеки е задавал тези въпроси или на себе си или на други хора, защото ние не можем да гледаме заобикалящия ни свят и да не се чудим как е създаден. Ежедневно се срещаме с чудото на живота и с мистерията на смъртта, със славата на цъфтящите дървета, с великолепието на звездното небе и с величието на планините и моретата. Кой е създал тези неща? Кой е създал законът на гравитацията, благодарение на

който всяко нещо седи на мястото си? Кой е подредил денят и нощта и редовната смяна на сезоните? Кой е създал необятната вселена? Можем ли искрено да вярваме в това, което някой е казал: “Това ли е всичко, което е, което е било и което някога ще бъде”?

Единственият възможен отговор е, че всички тези и много други неща са създадени от Великият Създател. Така, както часовникът си има създател, така и нашата вселена си има своя Велик Създател. Ние Го наричаме Бог. Името му е познато на всички хора. Ние вдишваме името Му от най-ранното си детство. Библията съобщава, че Богът, за който говорим, за който пеем, Богът, *“от който произлизат всички благословии”* е Богът, който е създал света и ни е поставил да живеем в него. Проучването, което правим на космоса би било невъзможно, ако вселената не се управляваше съгласно законите на Бога. Мъдрият Бенджамин Франклин е казал: “Аз живях дълго и колкото по-дълго живеех, толкова по-убедителни доказателства съзирах, че Бог управлява делата на хората.” Друг мъдър човек, Блез Паскал, е написал: “Ако човекът не е създаден да бъде с Бога, защо тогава човекът е щастлив единствено, когато е с Бога? Ако човек е създаден да бъде с Бога, защо се противопоставя на Бога?” Ето това е нашата дилема.

Но вие питате: “Кой е Той? Къде е?” Ние знаем, че Той съществува. Ние се обръщаме към Него, когато се намираме в най-големи затруднения и изпитания. Някои хора позволят на мисълта за Бога да изпълва всеки миг от живота им. Други хора казват, че не вярват в Него и твърдят, че Той не съществува. А трети казват: “Обясни ми Го и аз евентуално мога да приема Бога.” На онези, които в този критичен момент от световната история се питат: “Какъв е Бог?” е отговорено кратко: “Той прилича на Исус Христос.” Така, както Исус дойде, за да направи видим Бога за хората и да стане нашият Изкупител, по същият начин, когато Исус се върна на небето, Той изпрати Светия Дух, за да живее във вярващите и да им дава възможност те да живеят по такъв начин, че да правят видим Христос за невярващите хора. Ако сега се чувствате така, ако през целия си живот сте чували за Бога и сте говорили за Бога, но очаквате някой да ви Го обясни, преди да повярвате в Него и единствено в Него, нека заедно да видим колко подробно е описанието, което Библията ни дава.

Какъв е Бог?

Всеки търси отговор на въпроса: “Какъв е Бог?” Всеки човек задава този въпрос и всеки иска да бъде много уверен във правилността на отговора. Всеки иска да знае без всяко съмнение кой е Бог и какво е способен да направи. Библията казва: *“Понеже това, което е възможно да се знае за Бога, им е известно, защото Бог им го изяви”* (Рим1:19). Точно в липсата на познание за Бога и в отказът на човека да Му се подчинява лежат корените на всеки наш проблем, който ни измъчва. Точно обръкването на човека относно Божият план създава хаосът в света. Точно нежеланието на човека да се научи и да се подчини на законите на Бога товари с такова тежко бреме душите ни. Поради това нека да научим всичко, което можем за Бога.

Къде ще намерим това познание? Кой между нас може да ни каже истината? Всички ние не сме ли ограничени същества? Дали Бог е определил някой човек тук на земята, който да говори с неоспорим авторитет за Него? Не – единственият Човек, който е можел да прави това, е живял преди 2000 год и ние Го разпънахме на кръста! При това положение как да научим? Можем да попитаме образованите изследователи и те ще ни кажат, че Бог демонстрира себе си във всичко в природата и в живота, че всички живи същества са едно с Бога, че самият живот е демонстрация на Неговото Божествено същество. Те ще ви кажат, че можете да видите Бога даже в най-малката водна капчица и в огромната небесна дъга над нас.

Попитайте някой философ и той ще ви каже, че Бог е някаква първоначална и безгласна сила, стояща зад всичко създадено, че Той е Главното Динамо, което продължава да движи всички светове, че Той е Силата, която няма начало и няма край. Философът ще ви каже, че всяка частичка живот и красота, която виждаме е демонстрация на тази сила, която тече като неспирен поток в посоки от и към Динамото. Продължавайте да питате и ще ви кажат, че Бог е абсолютен, че Той е Всичко във Всичко и че вероятно никой не може да знае повече за Него. Има много и различни определения за Бога. Д-р Акбар Хак казва, че първоначално всички хора са вярвали в един единствен Бог. Всяка страна и всяка човешка раса, всяко семейство и всеки човек са се опитвали да си обяснят Великото Същество, стоящо зад вселената. Хора от всички епохи са се опитвали да открият Създателят, чиято работа са виждали, но Когото не са познавали. Кое от тези различни обяснения е вярно? Коя от многото теории трябва да приемем? На кой от тези самозвани водачи да се доверим да ни води?

Както вече видяхме в предишната глава, Бог се е разкрил в Книгата, наречена Библия. В Библията ние имаме откровението на Бога и основавайки се на него, умовете ни могат да намерят успокоение и сърцата ни да се изпълнят. Можем да бъдем уверени, че имаме верния отговор и че вървим по своя път на познаване и разбиране на истинската природа на Бога. Бог разкрива Себе си по стотици начини в Библията и ако я четем така внимателно и редовно, както четем ежедневните си вестници, ние ще бъдем така близко и добре информирани за Бога, както сме информирани за представянето на любимия ни играч по време на

бейзболния сезон! Така както диаманта има много страни, толкова многобройни са начините, чрез които Бог разкрива Себе си, че с описанието им може да се изпълнят много тонове. Достатъчно е да кажем, поради ограниченото пространство с което разполагаме, че ще разгледаме само четири начини за Божието откровение, които ни изглеждат най-значими и които винаги трябва да помним.

Бог е Дух

Първо, Библията казва, че Бог е Дух. Говорейки на жената край кладенеца в Сихар, Исус направил следното твърдение за Бога: *“Бог е Дух”* (Йоан 4:24). Какво си мислите, когато чуete думата “дух”? Какъв образ довежда тази дума в мозъка ви? Дали си представяте някаква струйка пара, която се носи в небето? Дали духът прилича на онези неща, с които плашим децата на празника “Вси светии”? Дали за вас духът е някаква безформена дреболия? Мислите ли си, че това е имал предвид Исус, когато е казал: “Бог е Дух”?

За да открием какво всъщност е “духът” и какво е имал предвид Исус, когато е използвал тази дума, ние трябва отново да се обърнем към случката в Библията, когато след възкресението си Исус е казал: *“Пипнете Ме и виждете, защото дух няма плът и кости; както виждате, че Аз имам”* (Лука 24:39). Следователно можем да сме сигурни, че духът няма тяло. Той е противоположност на тялото. Но въпреки това, духът е същество и има власт. На нас ние е трудно да разберем това, защото се опитваме да го разберем с ограничените си мозъци.

Тъй като човешките същества се били лишени от неограниченото виждане, което Бог първоначално е планирал да имат създанията Му, ние не можем да схванем славата и размерите на Духът, които далеч надвишават нашите размери. Когато чуем думата “дух,” ние незабавно се опитваме да намалим размерите му до нашите нищожни размери и да го направим да съответства на капацитета на малките ни умове. Това прилича на опита да се обясни величието, великолепието и удивителната големина на океана на човек, който не е виждал воден басейн, по-голям от кална локва! Как е възможно такъв човек да си представи безграничността на морето? Как е възможно такъв човек, гледайки в някакъв плитък и мътен вир, да си представи бездънните дълбочини, тайнствения живот, грубата и необузdana сила, непрестанните вълни, ужасната безпощадност на океанските бури или изненадващата красота на спокойствието на океана? Как е възможно човек, който е виждал само някакъв кален вир, да разбере за какво му говорите? Какви думи можете да използвате, за да опишете убедително могъщото море? Как можете да накарате един човек да повярва, че такова чудо наистина съществува? Колко безкрайно по-трудно е за нас да схванем какво е имал предвид Исус, когато е казал: *“Бог е Дух.”* Исус е знаел! Неговият ум не е бил ограничен като нашия ум. Очите му не са фокусирани в калната локва на живота. Той е познавал добре безграничните простори на Духът и е дошъл на земята, за да ни даде някакво разбиране за Неговите чудеса, за Неговото успокоение и за Неговия мир.

Ние наистина знаем, че духът не е нещо, което е ограничено в тяло. Духът не е нещо, което старее като тялото. Духът не се изменя така, както се изменя тялото. Библията казва, че Бог е Дух, т.е. че Той не е ограничен от някакво тяло, че Той не е привързан към някаква форма, че за Него няма никакви граници и прегради. Духът е абсолютно неизмерим и невидим за очите ни, с които можем да виждаме само материалните неща. Библията ни казва, че поради това, че не е подвластен на такива ограничения, Духът може да бъде едновременно навсякъде и че може да чува, да вижда и да знае всичко.

Ние не можем да правим нито едно от тези неща, поради което се опитваме да ограничим Бога така, както ние сме ограничени. Ние се опитваме да отречем, че силата на Бога е в състояние да прави нещата, които ние не можем да правим. Тъй като не можем да бъдем едновременно навсякъде, ние се опитваме да кажем, че и Бог не може да прави това! Ние приличаме на човек, който след като е чул за океана, един ден отива на неговия бряг, пристъпва до водата, взема няколко капки вода, държи в ръката си и възкликва: “Е, най-после покорих океана и той е мой! Аз държа океана в ръката си и той ми принадлежи!” И наистина, този човек притежава част от океана, но в същото време други хора, намиращи се на хиляди други брегове може би също се навеждат, вземат няколко капки вода и твърдят, че океанът е техен. Милиони хора по света могат да отидат на брега на океана, да се пресегнат и да напълнят шепите си с морска вода. Всеки от тях може да си вземе от нея колкото си иска, но въпреки това океанът ще си остане непроменен. Неговото величие и мощ ще си останат същите, животът в неизследимите му дълбини ще продължи да бъде непроменен, независимо че е задоволил нуждите на всеки от множеството хора, които стоят с протегнати ръце по многобройните му брегове.

Така е и с Бога. Той може да бъде едновременно навсякъде, да чува молитвите на всички, които се обръщат към Него в името на Христос; да извършва чудеса, които задържат звездите на местата им, да кара растенията да се разпукват по земята и рибите да плуват в морето. Няма ограничения за Бога. Няма граници за Неговата мъдрост. Няма граници за Неговата сила. Няма граници за Неговата любов. Няма граници за Неговата милост. Ако сте се опитвали да ограничите Бога – престанете! Не се опитвайте да ограничите Него

или делата Му до някакво място или сфера на влияние. Вие не бихте се осмелили да се опитвате да промените траекторията на луната или да спрете въртенето на земята около оста ѝ! Но още по-глупаво е да се опитвате да ограничавате Бога, който е създал и контролира всички тези чудеса!

Аз ще бъда вечно благодарен на майка ми за многото неща, които е направила за мен, но едно от най-трайните благословии, които донесе в живота ми беше, че когато бях на 10 години ме научи на казаното в Катехизиса, че “Бог е Дух, неограничен, вечен и непроменен в своето същество, мъдрост, сила, святост, доброта и истина.” Това определение на Бога ме придружава през целия ми живот, а когато човек знае в сърцето си, че Бог е неограничен, вечен и непроменен Дух, това му помага да побеждава изкушението да Го ограничи. Това му помага да побеждава всички съмнения за Неговите способности да направи нещата, които самите ние не можем да направим!

Онези, които се съмняват, че Библията е истинското Божие Слово, се съмняват, защото не желаят да припишат на Бога каквото и да е, което те самите не могат да направят. Ако имате някаква неувереност относно Божието вдъхновение, с което е написана Библията, върнете се обратно и отново проучете. Гледайте на Библията така, както гледа човек, който цял живот е наблюдавал само калната локва на живота си, а сега за пръв път има възможност да види океана! Може би чак сега за пръв път съзирате неограничената сила на Бога. Може би чак сега започвате да разбирате кой всъщност е Той. Защото, ако Бог е този Дух, който Исус е казал че е, тогава няма проблем с провидението, няма проблем с Неговата суверенна власт над човешките дела, няма проблем с вдъхновението Му, благодарение на което авторите са написали Библията. Всичко застава на мястото си, след като разберете кой е Бог и наистина какво представлява.

Бог е Личност

Второ: Библията ни разкрива, че Бог е Личност. На много места в Библията се казва: “Бог обича,” “Бог казва,” “Бог направи.” Всички качества, които са присъщи на личността, са присъщи и на Бога. Личността може да чувства, да мисли, да желае и притежава всички други индивидуални отличителни черти. Тук на земята ние ограничаваме личността до размерите на тялото. Ограничените ни умове не могат да си представят личност, която не се изявява чрез плът и кости. Ние знаем, че собствената ни личност няма завинаги да бъде ограничена в тялото, в което сега обитава. Ние знаем, че в момента на смъртта самоличността ни ще напусне тялото ни и ще отиде в мястото, което го очаква. Ние знаем това, но въпреки това ни е трудно да го приемем. Какво откровение ще бъде за нас, ако успеем да разберем, че тази самоличност не трябва да бъде свързвана с материалното тяло. Бог не е привързан към някакво тяло, но въпреки това Той е Личност. Той чувства, мисли, обича и прощава. Той съчувства на проблемите и мъките, които изживяваме.

Бог е свят и правен.

Трето, Библията казва, че Бог не само е Дух и Личност, но освен това е Свято и Праведно Същество. От Битие до Откровение, Бог се разкрива като Свят Бог. Той е изцяло безгрешен и абсолютен във всяка подробност. Той е твърде свят, за да търпи грешния човек и греховния му начин на живот. Ако можем да си представим истинската картина за Неговата величествена праведност, колко по-различен щеше да бъде начинът, по който живее всеки човек и народите! Ако можехме да разберем огромната пропаст, която отделя греховния човек от перфектната праведност на Бога! Библията казва, че Бог е Светлина, в която няма никаква тъмнина и че Той е Висшето Същество, което е без никаква грешка или пропуск.

Тук отново има представа, която е трудна за разбиране от грешния човек. Ние, хората, чиито грешки и слабости се срещат навсякъде, едва ли можем да си представим изумителната святост на Бога, но сме длъжни да я признаем, ако искаме да разберем и да имаме изгода от Библията.

Навсякъде в Библията се подчертава пропастта, която отделя грешния човек от безгрешния Бог. Ние я съзираме в разделението на пространството в Храма на Свято място и на Най-свято място според Стария Завет. Същата пропаст се очертава и чрез предписаните жертвоприношения, които трябва да бъдат принасяни, ако грешен човек иска да се доближи до Бога. Същата пропаст се подчертава чрез специално определеното свещенство, което да играе ролята на посредник между Бога и хората. За същата пропаст се говори в законите за нечистотата в Книгата Левит. Ние виждаме тази пропаст в много от празненствата на Израел и в изолирането на Израел от околните палестински народи. Светостта на Бога ръководи всички останали принципи на Бога.

Библията казва, че Божият трон е издигнат върху основата на Неговата святост. Тъй като Бог е свят, а човекът не е свят, има толкова широка пропаст между Бога и непокаялият се грешник. Библията ни казва, че собствените ни грехове ни отделят от Бога и то толкова съвършено, че лицето Му е скрито от нас и Той няма да ни чуе, когато го викаме. Псалмистът е казал: “Ако в сърцето си бях гледал благосклонно на неправдата,

Господ не би ме послушал” (Пс.66:18). На друго място псалмистът казва: “*Очите на Господа са върху праведните и ушите му – към техния вик ...Господ...изпълнява желанието на тези, които се боят от Него, слуша викът им и ги избавя*” (Пс.34:15; 145:18-19). Бог е твърде чист и не може да гледа одобрително на злото, което означава, че Той е твърде свят, за да има нещо общо със злото. Преди злото да влезе в човешката раса, Бога и човека са били приятели. Сега това приятелството е разрушено и всички връзки на Бога с човека са прекъснати, освен връзките чрез Исус Христос. Единствено чрез Исус Христос човекът отново може да възстанови приятелството си с Бога. Има хора, които казват, че всички пътища водят до Бога. Но Исус е казал: “*Аз съм пътят, истината и животът; никой не идва при Отца освен чрез Мен*” (Йоан 14:6). Освен това Той е казал: “*Аз съм вратата; ако някой иска да влезе през Мен, ще бъде спасен и ще влиза и ще излиза, и паша ще намира*” (Йоан 10:9).

Човекът е грешен и безсилен да промени положението си, безсилен е да достигне до чистото ухо на Бога, ако не се моли искрено за милост. Човекът завинаги щеше остане изгубен, ако Бог в Своята безгранична милост не беше изпратил Своя Син на земята, за да направи мост над пропастта. Тъкмо в светостта на Бога откриваме причината за смъртта на Христос. Единствено Исус е достатъчно добър, достатъчно чист и достатъчно силен, за да понесе греховете на целия свят. Божията святост изисква най-строго наказание заради греха, но Неговата любов ни изпрати Исус Христос, за да плати това наказание и да осигури спасение на хората. Тъй като Богът, пред който се покланяме е чист, свят, справедлив и праведен Бог, Той изпрати единствения си любим Син, за да направи възможно ние да имаме достъп до Него. Но ако пренебрегнем помощта, която Той ни е изпратил, ако не успеем да се подчиним на законите, които Той е установил на земята, ние не можем да викаме за милост към Него, когато бъдем сполетяни от наказанието, което заслужаваме!

Бог е любов

Четвърто: Бог е любов. Но както става и с останалите характерни черти на Бога, много хора, които не четат Библията, не успяват да разберат какво означава това, когато Библията казва “*Бог е любов*” (1Йоан 4:8). Ние не винаги сме сигурни в себе си какво имаме предвид, когато употребяваме думата “любов.” Тази дума се превърна в една от най-често и погрешно употребяваните думи в нашия език. Ние използваме думата “любов или обич” за да опишем най-желаните и най-възвишените човешки отношения. Ние казваме: “*обичам да пътувам,*” “*обичам да ям шоколадова торта,*” “*ние обичаме новата си кола*” или “*обичам тапетите в нашия дом.*” Защо, даже когато казваме “*обичам съседите си,*” повечето от нас не правят нещо повече от това просто да казват тази фраза и толкова! Не е чудно, че нямаме много ясна представа за това, което има предвид Библията, когато казва: “*Бог е любов.*” Не правете грешката да си мислите, че тъй като Бог е любов, всичко в живота ви ще върви по мед и масло, ще бъде красиво и никой няма да бъде наказан за греховете си. Божията святост изисква всеки грях да бъде наказан, но Божията любов осигурява план и път за изкупление на грешния човек. Божията любов осигури кръста на Исус, чрез който човекът може да получи опрощение и очистване. Тъкмо Божията любов изпрати Исус Христос на кръста!

Никога се се съмнявайте във великата любов на Бога, защото тя е толкова непроменима част от Бога, колкото е непроменима и Неговата святост. Независимо от това, колко са ужасни греховете ви, Бог ви обича. Ако не беше любовта на Бога, никой от нас не би имал някога шанса да живее в бъдещето. Но Бог е Любов! И Неговата любов е вечна! “*Бог показа любовта Си към нас с това, че още докато бяхме грешни, Христос умря за нас*” (Рим. 5:8). Обещанията на Божията любов и прошка са толкова реални, толкова сигурни, толкова положителни, колкото думите на хората могат да ги изразят. Но подобно на описанието на океана, цялата му красота не може да бъде разбрана, без да бъде видян на живо. Същото е и с Божията любов. Преди истински да сте я приели, преди истински да сте я изпитали, преди наистина да бъдете в мир с Бога, никой не може да ви опише чудесата на Божията любов. Тя не е нещо, което правите с разума си. Ограниченият ви разум не е способен да разбере такова огромно нещо като любовта на Бога. На разумът ви вероятно ще е трудно да обясни как черна крава може да яде зелена трева и да дава бяло мляко, но вие пиете млякото и то ви храни. Мозъкът ви не може да обясни всички сложни процеси, които протичат, когато посее едно малко плоско семенце, от което се пониква огромно пълзящо растение, което от своя страна ражда огромни сладки дини, но въпреки това вие ги ядете и им се наслаждавате! Вие не можете да разберете как работи радиото, но го слушате. Вероятно не можете да обясните как работи електричеството, което захранва електрическата крушка и тя ви свети, за да можете да четете в този момент, но вие знаете, че то е на ваше разположение и ви дава възможност да четете! Вие трябва да приемете Бога чрез вяра, чрез вяра в Неговия Син, Господ Исус Христос. А когато това се случи, няма много място за съмнения. Няма да е нужно да се питате дали Бог е в сърцето ви или не, защото ще можете да знаете това. Когато някой ме попита как мога да съм сигурен относно това кой и какъв е всъщност Бога, аз си спомням историята за едно малко момченце, което си играело с едно хвърчило. Денят бил прекрасен за пускане на хвърчила, вятърът

бил добър и носел огромни кълбести облаци ниско над земята. Хвърчилото се издигнало много високо и изцяло се скрило в облаци. Тогава един човек попитал момченцето: “Какво правиш?” Детето отговорило: “Пускам хвърчило.” Човекът погледнал нагоре и казал: “Хвърчило? Как можеш да си сигурен? Ти не го виждаш.” Момченцето отговорило: “Вярно е, че не го виждам, но постоянно усещам дърпането на канапа му и поради това знам, че то е горе на небето!” Не приемайте думите на някой човек за думи на Бога. Открийте Бога за себе си и тогава по чудесното и топло подръпване на връзката в сърцето си ще знаете, че Той със сигурност е там.

Глава 4

Ужасният факт на греха

“Понеже всички съгрешиха и не заслужават да се прославят от Бога” (Рим.3:23)

Ако Бог е праведно и обичащо Същество, защо на света има толкова много слабости, страдания и мъка? От къде се е появила всичката тази омраза? Защо всички ние се покланяме пред олтара на лакомията, на егоизма и на войната? Как човешката раса, която Бог създаде по свой образ и подобие, успя да потъне толкова дълбоко в покварата, че се наложи да бъдат създадени Десетте Заповеди и задължението всички хора да ги спазват? Защо се наложи Бог да изпрати Собственият Си Син, за да ни спаси? Как създанията на Бога се изпълниха с толкова много похот и зло?

За да разберем това, да видим ясно защо един народ е противопоставян на друг народ, защо семействата се разделят, защо всеки вестник е пълен с новини за ненормални актове на насилие и омраза, ние трябва да се върнем до самото начало. Дължни сме да се върнем чак до историята на Адам в Райската градина, която е описана в Бит.1. Някои хора казват, че популярната история на сътворението е само един мит. Те твърдят, че това е твърде прост начин да се обясни някои труден детски въпрос. Но това не е вярно. Библията ни разказва точно какво се е случило в началото и защо от тогава до сега човекът неотклонно върви по пътя на собственото си унищожение. Защото Бог е създал този свят като перфектен и цялостен. Той е създал един красив и хармоничен свят, който човекът е отхвърлил – отхвърлил е тъкмо този перфектен свят, който мечтаем отново да намерим, не е харесал света, към който сега всички се стремим. В този перфектен свят Бог е поставил един перфектен човек. Адам е бил перфектен, защото всичко сътворено от Бога е перфектно и Бог е дарил този перфектен човек с най-ценния от всички дарове – дарът на вечния живот. Бог му дал дарът на свободата. Бог дал на човека и свободата да може да избира. Един мой приятел, д-р М. Л. Скот, който е велик чернокож проповедник, ми разказа за един свой приятел. Синът на приятелят му заминал надалече, за да учи в университет и веднъж се върнал у дома, за да види родителите си, изпълнен с гордост поради новополученото си образование. Една вечер младежът казал важно: “Тате, сега, когато уча в университета, вече не съм сигурен, че ще мога да споделям твоята проста и детинска вяра в Библията.” Бащата седял и наблюдавал сина си с немигащи очи, а после казал: “Сине, това е твоята свобода – твоята ужасна свобода.” Ето това е дал Бог на Адам – неговата свобода да избира. Това е неговата ужасна свобода.

Първият човек не е живял в пещера, той не е ломотел несвързано, не е бил ръмжащо горско създание, което се опитва да покори опасностите в джунглата и зверовете в полето. Адам е бил създаден като напълно развит човек, с напълно развити умствени и физически способности. (Коментар: Замислете се над следното: В Бит. 2:29 се казва: „И Господ...създаде...всички полски зверове и всички въздушни птици и ги заведе при човека, за да види как ще ги нарече; и с каквото име назовеше човека всяко одушевено същество, това име му остана.“ Кой от нас, даже и най-интелигентният да е, ще може да направи това, което е направил „дивакът“ Адам? Според мен – никой от нас не би могъл да даде име на всички живи същества, създадени от Бога. Адам го е направил, защото е бил свършен, а ние не сме. Д.Пр.) Той се е разхождал с Бога и е имал приятелство с Него. По план той е трябвало да бъде царят на земята, който щял да управлява по волята на Бога. Ето такава е било положението на Адам, когато се е намирал в Райската градина. Той е бил перфектен човек, първият човек, който е притежавал безценният и същевременно ужасен дар на свободата. Адам е имал пълна свобода – свободата да харесва или да отхвърля, свободата да се подчинява на заповедите на Бога или да им се противопоставя, свободата да се направи щастлив или нещастен. Защото не простото притежаване на свободата прави живота ни задоволителен – онова, което избираме да правим със свободата си, определя дали ще имаме или няма да имаме мир с Бога и със себе си.

Сърцевината на проблема

Това е истинската сърцевина на проблема, защото в момента, в който на човека бъде дадена свобода, той трябва да избере между два пътя. Свободата е безсмислена, ако има само един възможен път, по който

да вървим. Свободата означава да имаш правото да избираш, да подбиращ и да определяш посоката на собствените си действия. Всеки от нас познава мъже и жени, които са честни не толкова поради собствения си избор, а защото не са имали възможност да бъдат нечестни. Д-р Манфред Гицке е казал: “Вие, старите хора, не си мислете, че ставате по-добри, просто защото ставате по-бездейни.” Всички ние познаваме хора, които се гордеят с това, че са добри, когато всъщност средата, в която живеят и начинът им на живот не им позволява да бъдат лоши. Не можем да се гордеем, че сме устояли на изкушението, ако никога не сме били изкушавани! Бог не е поставил такава пречка пред Адам. Той му дал свободата да избира и му предоставил всички възможности да се упражнява в избора си. Тъй като Бог може да върши само перфектни неща, Той поставил Адам в идеално положение, в което щяло да се докаже дали Адам ще служи на Бога или не. Докато се намирал в Райската градина, Адам е бил безгрешен и невинността му е била неопетнена. Цялата вселена е лежала пред него. Все още ненаписаната история на човешката раса се е разстиляла като огромен лист най-чист пергамент под ръката му и е очаквала той да напише първата глава. Историята е чакала Адам да реши по кой път ще вървят бъдещите поколения. Бог завършил работата си: създал Райската градина на земята, която е била богата с всичко, от което човекът е имал нужда; създал и перфектен човек по Своя образ и го дарил с разум и със способността да се разпорежда с душата си така, както прецени. След това, тъй като е бил Мъдър Родител, Бог зачакал да види какъв избор ще направи детето Му.

Изборът направен от човека

Този избор е бил тест! Това е бил моментът, когато Адам трябвало да използва свободната си воля, за да избере по кой път да тръгне - по правилния или по погрешния път – да го избере, защото иска да върви по него, а не защото има само един път, по който може да тръгне! Адам направил своя избор. Той страдал от последиците от своя избор и избрал пътят, по който щели да вървят всички хора. “Така както чрез едно прегрешение дойде осъждането на всички човеци” (Рим.5:18). Защото Адам е бил основателят на човешката раса. Той избликнал като кристално бистра изворна вода от земята и му е било позволено да избере дали да се превърне в река, която тече през приятни и плодородни зелени пасища или да бъде мътен порой, който вечно се блъска в скалите и се пени в дълбоки и усойни урви - самият той студен и злочест, и неспособен да донесе радост и плодородие на заобикалящите го земи.

Бог не трябва да бъде обвиняван за трагичното оплитане, в което се озовали хората от тогава. Вината изцяло е на Адам. Той е имал правото да избира и е избрал да слуша лъжите на Изкусителя, а не истината на Бога! Историята на човешката раса от този ден до сега е история на напразните усилия на човека да си възвърне обратно позицията, която е била изгубена поради грехът на Адам. И тъй като постоянно се проваля, човекът получава проклятието. Вие можете да кажете: “Но това не е справедливо! Защо днес трябва да страдам просто защото първият човек е сгрешил някога в древността? Защо човечеството не се възстанови през следващите години? Защо ежедневно трябва да бъдем наказвани до края на живота си?” Сега има силно течение, което твърди, че е възможно човека да се усъвършенства чрез усъвършенстване на околната му среда. Толкова трудно ли е да разберем, че първият грях е бил извършен в перфектна среда?

Нека отново да се върнем към примера с реката – студената и мътна река, която тече на дъното на дълбоката и мрачна клисура. Защо тази река не се върне обратно при топлите и приятни поля, които лежат високо над нея? Защо реката не изоставя тъжното си русло и защо не се превръща в щастливо ромолящ поток, какъвто е била, когато е извирила от земята? Тя не прави това, защото не може. Тя не притежава силата да прави нещо друго освен онова, което винаги е правила. След като веднъж се гмурне надолу по стръмното русло в тъмнината, реката не може отново да издигне себе си до слънчевите поля, лежащи високо над нея. Средството, чрез което тя може да бъде издигната нагоре съществува, пътят е на нейно разположение, но реката не разбира как да се възползва от него. Това ми напомня за реката Янг-дзъ в Китай. Тя влива мътните си и кални води в морето и поради това една огромна морска площ около устието ѝ има кафяво-жълт цвят. Реката не може да постъпи по друг начин.

Едно чудо стои винаги готово да извади реката на човечеството от неговата мизерия и да го постави още веднъж в топлата долина на мира, но реката не съзира това чудо или не му обръща внимание. Човечеството усеща, че само не може да направи нищо, но продължава да върви по пътя на своето мъчение, докато накрая се изгуби в морето на унищожението. Историята на реката е историята на хората от времето на Адам до наши дни, която лъкатуши и се спуска все по-надолу в плашешката тъмнина. Въпреки че издигаме глас и викаме за помощ, ние продължаваме преднамерено да избираме, така както е избрал и Адам – да вървим по грешния път. В отчаянието си ние се обръщаме срещу Бога и Го обвиняваме за нашата дилема. Съмняваме се в Неговата мъдрост и справедливост и откриваме грешки в Неговата милост и любов. Ние забравяме, че Адам е бил водачът на човешката раса, така както нашият Президент е водачът на нашето правителство. Когато Президентът прави нещо, всъщност народът на САЩ действа чрез него. Когато Президентът вземе някакво решение, това решение се възприема като решение на всички жители на САЩ.

Адам е играл ролята на вожд на хората от цял свят. Той е нашият прародител. Така като наследяваме интелект, цвят на кожата и на косата, размер на тялото, темперамент и т.н от своите родители, баби и дядовци, по същия начин човечеството е наследило своята греховна природа от Адам. Когато той извършил греха, когато се поддаде на изкушението и се провалил, заедно с него са се провалили и поколенията, които още не са били родени, защото Библията казва много ясно, че последствията от греха на Адам могат да бъдат видени във всеки от неговите наследници. Всички ние знаем много добре горчивата истина от Бит. 3:17-19, където е описана трагедията, която постъпката на Адам е причинила на всеки от нас: *“Проклето да бъде земята заради теб; със скръб ще се прехранваш от нея през всичките дни от живота си. Тръни и бодили ще ти ражда; и ти ще ядеш полската трева. С пот на лицето си ще ядеш хляб, докато се върнеш в земята, защото от нея си взет; понеже си пръст и в пръстта ще се върнеш.”*

А Бог казал на Ева: *“Ще ти увеличи болките по време на бременността; с болки ще раждаш деца; и на мъжа ти ще бъде подчинено всяко твое желание и той ще те владее”* (Бит.3:16).

С други думи, поради грехът на Адам, земята, която в началото е раждала само красиви и хранителни растения, сега ражда както добри, така и лоши растения. Човекът, който в началото е трябвало само да се разхожда в Райската градина и да протяга ръката си, за да се нахрани, който не е имал нужда нито от дрехи, нито от подслон, сега е длъжен да се труди през всичките дни от живота си, за да се снабдява с онова, което е нужно за него и за семейството му. Жената, която в началото е била най-безгрижното създание, сега е обременена с мъки и болки. Сега мъжът и жената са наказани с физическа и духовна смърт. Смъртта се характеризира със следните три неща: (1) незабавна духовна смърт; (2) началото на физическата смърт (в мигът, в който се раждаме, ние започваме да умираме); (3) окончателна и вечна смърт.

Грехът влиза в живота ни

Грехът влязъл в човешката раса чрез Адам и от тогава до сега хората се опитват безуспешно да се отърват от него. В резултат от това, човечеството напразно търси начин да избегне проклятието. Библията ни учи, че Бог предупредил Адам преди да извърши греха, че ако яде от дървото на познанието, той със сигурност ще умре. Освен това Библията ни казва, че Бог инструктирал Адам и Ева да се плодят и да изпълнят земята. Но въпреки, че били създадени по Божия образ и подобие, след Грехопадението Адам и Ева раждали деца, които приличали на тях самите. Поради това Кайн и Авел били заразени от смъртоносната болест на греха, който наследили от родителите си и който от тогава до сега е предавана на всяко следващо поколение. Ние сме грешни хора по наследство и колкото и да се опитваме, не можем да избегнем това наследство. Ние сме опитвали всички средства, за да си спечелим отново позицията, която Адам е загубил. Опитвали сме се чрез образованието, чрез философията, чрез религията и чрез правителствата да свалим от себе си игото на покварата и на греха. С ограничените си от греха умове сме се стремели да постигнем нещата, които Бог е планирал да правим с ясното виждане, което можем да получим само от небето. Мотивите ни са били добри и някои от опитите ни са достойни за похвала, но всички те са твърде далеч от целта. Цялото ни познание, всичките ни изобретения, цялото ни развитие и всичките ни амбициозни планове ни придвижват много малко напред, а след това се плъзваме назад до мястото, откъдето сме тръгнали. Защото всички ние продължаваме да правим същата грешка, която е направил и Адам – вместо да се подчиняваме на Божиите закони, ние продължаваме да се опитваме да бъдем царе в собственото си царство, разчитайки на собствената си сила. Преди да казваме, че Бог е несправедлив или нелогичен, защото позволява на греха да обгръща света, нека да погледнем по-ясно на положението. Поради безграничното си състрадание, Бог изпратил Своя Син, за да ни покаже пътят за излизане от отчаяното ни положение. Бог изпратил Синът Си, за да изживее същите изкушения, пред които е бил изправен Адам и да ги победи. Сатаната изкушавал Исус така, както е изкушавал и Адам. Сатаната предложил на Исус власт и слава, при условие, че Исус се откаже от Бога, така както е предложил същото и на Адам чрез Ева.

Изборът, направен от Исус

Огромната разлика се състояла в това, че Исус Христос устоял на изкушението! Когато дяволът му показал всички царства на земята и Му обещал цялата слава в тях, ако се подчини на Сатаната, а не на Бога, нашият блажен Господ казал: *“Махни се, сатана, защото е писано: “На Господа, твоя Бог, да се покланяш и само на Него да служиш”* (Мат.4:10). Исус напълно триумфирал над Изкусителят и показал на всички хора от всички следващи поколения Своят безгрешен характер. Исус е нашата победа! Поради слабостите си и порочната си природа, ние сме доказали, че сме истински синове на Адам и неотклонно вървим по неговия път. Можем да осъждаме изборът на Адам, но въпреки това продължаваме да му подражаваме!

Няма ден, в който да не сме подлагани на същия тест, на който е бил подложен и Адам. Няма ден, в който да не трябва да избираме между хитроумните обещания на дявола и сигурното Слово на Бога. Ние мечтаем да дойде ден, когато ще изчезнат разочарованията, болестите и смъртта, но не е възможно тази

мечта да се осъществи, докато сме непроменени синове на Адам. Задължително трябва да бъде направено нещо с греховете ни. В следващите глави ще видим, че Бог е направил нещо за този основен проблем на човешката раса. От началото до сега човекът се противопоставя на Божията воля и се стреми към власт и преднамерено използва дарът да прави свободен избор, за да постига своите егоистични цели, което го отвежда до ръба на пропастта. Цялата земя е осеяна от руините и останките от минали цивилизации, които са мълчаливи свидетели за неспособността на човека да изгради по-траен свят без Бога. Ежедневно се създават нови руини и нови нещастия, но въпреки това човекът продължава да върви по гибелния си път.

През това време Бог, поради Своето безгранично разбиране и милост, продължава да наблюдава и чака с търпение и състрадание, които надвишават способността ни да ги разберем. Той чака, за да предложи спасение и мир на всеки човек, който дойде при Неговата милост. Същите два пътя, поставени пред Адам, продължават да стоят пред всеки от нас. Ние продължаваме да имаме свободата да избираме. Ние живеем в епохата на милостта, докато Бог задържа вечното наказание, което ние толкова справедливо заслужаваме. Тъкмо наличието на греха не позволява на човека да живее наистина щастливо. Тъкмо поради греха човекът никога не е бил в състояние да осъществи утопията, за която мечтае. Всеки проект, всяка цивилизация, която човекът изгражда, в края на краищата се проваля и потъва в забрава, защото всички му дела са свързани с несправедност. Руините около нас в този момент са красноречиви свидетели за греха, който изпълва света.

Причина и следствие

Изглежда човекът е изгубил способността си да вижда вечния закон за причината и следствието, който е в сила в цялата вселена. Последствията са лесно видими, но дълбоко вкоренената и побеждаваща всичко причина изглежда е по-трудно различима. Вероятно пагубното влияние на съвременната философия на “прогреса” заслепява погледа на човека. Вероятно голямата любов на човека към тази глупава и фокусирана върху човека теория го кара да вярва, че човечеството напредва бавно, но сигурно към пълното съвършенство.

Много философи твърдят, че трагедията на съвременния свят е някакъв случаен инцидент по пътя на човечеството нагоре и ще посочват други периоди от човешката история, когато перспективата е изглеждала толкова тъмна и резултатът е бил толкова безнадежден. Философите ще се опитват да кажат, че колкото и да са трагични условията в които живеем сега, нас ни очакват по-добри дни! Тези философи всъщност са все още деца, които вървят пипнешком и се препъват в детската градина на живота и са твърде, твърде далеч от онези зрели и разумни същества, в които ще се превърнат след столетия! Но Библията показва ясно онова, което естествените науки изглежда не искат да признаят – че природата ни разкрива както Създателя, така и Разрушителя. Човекът обвинява Създателя за делата на Разрушителя. Човекът забравя, че нашият свят не е такъв, какъвто е бил създаден от Бога в началото. Бог е направил света да бъде добър, но грехът го е разрушил. Бог е направил човека невинен, но грехът влязъл в него и го направил егоист. Всяка демонстрация на злото е последица от основния грях, който си остава непроменен от момента, когато за пръв път грехът влязъл в човешката раса. Той може да се проявява по различни начини, но в основата си това е същият грях, който кара африканския дивак да се спотайва край пътеката в джунглата и да чака жертвата си с копие в ръка, както и да мотивира добре обучен пилот да лети с реактивен самолет над същата джунгла, готов да бомбардира някое нищо не подозиращо село.

Двамата мъже са разделени от столетия на развитието на културата и цивилизацията. Единият от тях може да се каже, че е извървял по-голям “прогрес” в сравнение с другия, единият може да има предимството на създадената от човека цивилизация, а другият е все още в “примитивно” състояние – но въпреки това, дали те наистина са толкова различни? И двамата не са ли мотивирани от страхът и недоверието към другите хора? И двамата не се ли стремят егоистично към постигане на собствените си цели, независимо от цената, която ще платят братята им? Бомбата да не би да е по-малко дивашка и кръвожадна или пък да е по-цивилизована от голото копие? Можем ли да се надяваме, че ще решем проблемите си, когато както най-примитивните, така и най-прогресивните хора са по-жадни да убиват, отколкото да обичат ближните си?

Всички скърби, всички горчивини, всички насилия, душевни болки и срам в човешката история се обобщават в тази една единствена кратка дума – грях. Сегашната реакция на хората на това състояние е “И какво от това?” Всъщност има ясно различим опит грехът да се популяризира и да се направи още по-очарователен. Най-популярните телевизионни сериали се занимават с живота на упадъчните богаташи. Списанията често са изпъстрени с образите на неморални, перверзни и психически болни хора. Грехът е вътре в нас. Хората не харесват да им бъде казвано, че са грешници, както и че родителите, дядовците и бабите им също са били грешници! Но въпреки това Библията казва: “*Защото няма разлика. Понеже всички съгрешиха и не заслужават да се прославят от Бога*” (Рим.3:22-23). Библията казва, че всеки човек

на земята е грешник в очите на Бога и когато чуя някой да прави изключение от това толкова строго твърдение, аз си спомням историята за един църковен служител, който един ден отишъл при пастора, за да си поговори с него за греха.

Той казал на пастора: “Докторе, ние, членовете на църквата, бихме желали да не говориш толкова много и толкова открито за греха. Ние считаме, че ако децата ни те чуват, че толкова често говориш на тази тема, те още по-лесно ще станат грешни хора. Защо не наричаш греха “грешка” или пък да казваш, че нашите младежи са виновни за това, че правят “лоши преценки,” но молим ти се, не говори толкова открито за греха.” Пасторът станал от мястото си, отишъл до една висока лавица, взел едно шише с отрова и го показал на посетителя. На етикета пишело с големи червени букви: “Отрова! Не го докосвай!” Пасторът попитал: “Какво искаш да направя? Мислиш ли, че е разумно да махна този етикет и да поставя друг, на който да пише: “Ментова есенция”? Не разбираш ли, че колкото по-благ етикет поставяш, толкова по-опасна правиш отровата?”

Грехът – неукрасеният, старомоден грях, същият грях, който е причинил падението на Адам – от това страдаме всички ние сега и този грях ще ни причинява много повече вреда, отколкото полза, ако се опитваме да го маскираме с някакъв забавен и по-привлекателен етикет. Ние нямаме нужда от ново название за греха. Ние трябва да открием какъв е смисъла на думата, която вече притежаваме! Защото, независимо от господстващото положение на греха в днешния свят, колкото и да е популяризиран, колкото и очарователен да е представян, има много хора, които са изцяло незапознати с истинския му смисъл. Тъкмо погрешната и късогледа представа за греха застава като пречка по пътя на обръщането на много хора към Бога. Тъкмо липсата на истинско разбиране за греха не позволява на много християни да живеят истинския живот на Христос. В една стара песен се казва: “Всички говорят за небето, но аз няма да отида там.” Същото е вярно и за греха. Всички, които говорят за греха, нямат ясна представа за неговия смисъл и за нас е извънредно важно да се запознаем с начина, по който Бог гледа на греха.

Ние можем да се опитваме да гледаме пренебрежително на греха и да го наричаме “човешка слабост.” Можем да се опитваме да го наричаме дреболия, но Бог го нарича трагедия. Ние можем да го наричаме случаен инцидент, но Бог казва, че това е гадост. Човекът търси да извини себе си заради греха, но Бог се старае да го убеди в истинския смисъл на греха и да го спаси от него. Грехът не е някаква забавна играчка – той е терор, от който трябва да бягаме! Поради това, разберете какво представлява греха в очите на Бога!

Д-р Ричард Биил ни дава 5 имена на греха. Първото е “беззаконие,” нарушение на закона на Бога (1Йоан3:4). Бог е поставил разграничителна линия между доброто и злото и когато прекрачим тази граница, когато сме виновни за навлизането в забранената зона на злото - ние нарушаваме закона. Когато не успяваме да живеем според Десетте Заповеди, когато живеем противно на проповядваното в Проповедта на планината, ние нарушаваме закона на Бога и сме виновни за грях.

Ако разгледате една по една Десетте Заповеди, вие ще видите как днешното човечество, очевидно преднамерено не само ги нарушава, но и прави привлекателно това нарушаване! От идолопоклонството, т.е. от поставянето на нещо по-напред от Бога в нашата скала на ценностите, до спазването светостта на Съботния ден (къде щяха да бъдат професионалните играчи по бейзбол и футбол, ако християните отказваха да ги гледат в неделя), до почитането на родителите, до алчността за прелюбодеяния – изглежда че има съгласувани усилия преднамерено да се нарушава всяка Заповед на Бога. И не само това, но изглежда че има преднамерен опит да се направи привлекателно самото нарушаване на Заповедите на Бога! Яков ясно казва, че ние сме грешни: *“А всеки се изкушава, като се завлича и подлъгва от собствената си страст; и тогава страстта зачева и ражда грях, а грехът, като се развие напълно, ражда смърт”* (Як.1:14-15). Тъй като нарушаваме законите на Бога и Неговите заповеди, всички ние сме наречени грешници.

Второто име на греха според Библията е “порок.” Порокът е отклонение от правото, независимо от това, дали конкретното деяние е било специално забранено. Порокът е свързан с вътрешната мотивация, с онези неща, които често пъти се опитваме да крием от другите хора и от Бога. Това са грехове, които извират от покварената ни природа, за разлика от злите деяния, които заобикалящата ни среда ни принуждава да извършваме. Исус описва тази вътрешна поквареност когато казва: *“Защото отвътре, от сърцето на човеците, излизат зли помисли, блудства, кражби, убийства, прелюбодеяния, користолобие, нечестие, коварство, сладострастие, лукаво око, хулене, гордост, безумство. Всички тези зли неща излизат отвътре и оскверняват човека”* (Марк 7:21-23).

Трето: Библията определя греха като “разминаване с целта,” недостигане на целта, която е била поставена. Целта на Бога е Христос. Целта и смисълът на живота на всеки човек е да живее така, както е живял Христос. Той дойде, за да ни покаже какво е възможно да постигне човек тук на земята и когато не успеем да последваме Неговия пример, ние се разминаваме с целта и не успяваме да задоволим божествения стандарт.

Четвърто: грехът е форма на злоупотреба. Това е навлизане на собствената ни воля в сферата на

божествената власт. Грехът не е просто нещо негативно, това не е просто липса на любов към Бога. Грехът е правенето на избор, предпочитанието към самия себе си, вместо към Бога. Злоупотребата представлява концентриране в обичта към самия себе си, а не искрения ни стремеж с цялото си сърце да прегърнем Бога. Егоизмът е толкова признак на греха, колкото са кражбата и убийството. Вероятно това е най-трудно изкоренимата и най-разрушителна форма на греха, защото в тази случай е много лесно да не обръщаме внимание на етикета на бутилката с отровата. Онези, които са влюбени в себе си, онези които се концентрират изцяло в собственото си същество, онези които се съобразяват единствено със собствените си интереси и се борят, за да защитават само собствените си права, са толкова големи грешници, колкото са грешни пияниците или проститутките. Исус е казал: *“Понеже какво се ползва човек, като спечели целия свят, а изгуби живота си”* (Марк 8:36). Преведено на съвременен език, бихме ли могли да кажем: “Каква ще бъде печалбата на човек, който е изградил някаква огромна индустриална империя, ако е разяждан от язва и не може да се радва на нищо в живота си? Каква ще бъде печалбата на някой диктатор даже да е покорил половината свят, ако е принуден постоянно да живее със страх от куршума на отмъстителя или от ножа на наемния убиец? Каква ще бъде печалбата на родител да възпитава децата си в атмосфера на жестока дисциплина, ако след това бъде отхвърлен от тях и бъде изоставен сам на старини?” Няма съмнение, че грехът на егоизма е смъртоносен грях.

Пето, грехът е неверие. Неверието е грях, защото е оскърбление за верността на Бога. *“Който вярва в Божият Син, има това свидетелство в себе си; който не вярва на Бога, направил Го е лъжец, защото не е повярвал на свидетелството, което Бог е свидетелствал за Своя Син”* (1Йоан5:10). Тъкмо неверието затръшва вратата към небесата и отваря вратата към ада. Тъкмо неверието отхвърля Божието Слово и отказва, че Христос е Спасител. Тъкмо неверието е причината хората да запушват ушите си за евангелието и да отричат чудесата на Христос. Грехът води до смъртното наказание и никой човек не е способен да се спаси от наказанието заради греха или сам да очисти сърцето си от покварата. Ангелите и хората не могат сами да се изкупват заради греха. Единствено в Христос може да се намери лекарството срещу греха. Единствено Христос може да спаси грешният човек от участта, която със сигурност го очаква. *“Защото заплатата на греха е смърт”* (Рим.6:23). *“Душата, която е съгрешила, тя ще умре”* (Йез.18:4). *“Нито един не може да изкупи брат си, нито да даде на Бога откуп за него”* (Пс.49:7). *“Нито среброто им, нито златото им ще може да ги избави в деня на гнева Господен”* (Соф.1:18).

Единственото лекарство

Единственото спасение на човека от греха стои на един самотен и гол хълм; на единият кръст виси един крадец, на другия кръст виси един убиец, а на третия кръст между тях виси Човек с трънен венец на главата. От ръцете и краката Му тече кръв, кръв тече и от прободените Му ребра, кръв капе от лицето Му, а в същото време около него има хора, които го наблюдават презрително и Му се присмиват. Чия е тази изтерзана фигура, кой е този Човек, който другите хора са искали да унижат и да го убият? Той е Синът на Бога, Принцът на Мира, изпратеният от небесата Пратеник до съсипваната от греха земя. Това е Този, пред който ангелите падат по очи и покриват лицата си. Но въпреки това, Той виси, кървящ и изоставен на кръста. Какво го е довело на това ужасно място? Кой извърши това отвратително мъчение над Човека, който дойде да ни научи да обичаме? Вие го направихте, аз го направих, защото поради вашите и моите грехове Исус беше прикован на кръста. В този безсмъртен момент човешката раса преживя най-гъстата тъмнина на греха, потъна до най-голямата дълбочина и достигна до границата на гнусотата. Не е чудно, че слънцето не е можело да издържи и е закрило лицето си. Чарлз Уесли пише: “Възможно ли е аз да спечеля изгода в кръвта на Спасителя? Той умря заради мен, но кой Му причини тази болка? ... Изумителна любов! Възможно ли е Ти, моят Бог, да си умрял заради мен?”

Но грехът надмина себе си на кръста. Отвратителната несправедливост на хората, която разпъна Христос на кръста, се превърна в средство, което отвори пътя на човека към свободата. Шедьовърът на срама и омразата, причинен от греха, се превърна в Божий шедьовър на милостта и прощката. Чрез смъртта на Христос на кръста самият грях беше разпънат на кръст заради онези, които вярват в Исус. Грехът беше победен на кръста. Смъртта на Христос е фонтанът на нашата надежда и обещанието за нашия триумф! Христос понесе върху Собственото си тяло греховете, които ни оковаваха. Той умря вместо нас и възкръсна. Той доказва истинността на всички обещания на Бога към човека и ако днес приемете Христос с вяра, вие също можете да получите прошка за вашите грехове. Вие можете да застанете защитен и свободен в познанието, че чрез любовта на Христос душата ви е очистена от греха и е спасена от проклятието.

Глава 5

Отношения с Дявола

“Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, а срещу началствата, срещу властите, срещу световните управители на тази тъмнота, срещу духовните сили на нечестията в небесните места”
(Рим.3:23)

Има един сатанински първоизточник за всичко случващо се днес. Библията казва, че това е “*Онази старовременна змия, която се нарича дявол и Сатана, който маме целият свят*” (Откр.12:9) и ние знаем, че той работи, за да обърка всички хората. Делата му могат да се видят навсякъде по света. Въпреки, че се надяваме, че приближава всеобщия мир, вместо това изглежда, че се намираме на границата на Армагедон. Само в периода от 1945 до 1979 година по света е имало стотици “малки” войни, в които загинали 12-13 милиона души. Защото Сатаната е решил, че тъмната и безрадостна река на човечеството трябва да продължава да тече по своето русло на страданията до края на времето. Той е спечелил победа над Адам в Райската градина и е убеден, че душите на наследниците на Адам по право му принадлежат.

Днес няма мислещ човек, който многократно да не си е задавал въпроса, дали дявола съществува. Няма съмнение, че той съществува. Навсякъде виждаме доказателства за неговата власт и влияние. Въпросът не е дали има дявол, а как и защо се е появил? От историята на Адам и Ева знаем, че дявола е съществувал на земята, още преди Бог да е създал първия човек. Злото винаги е съществувало, иначе нямаше да е нужно Бог да създава дърво, чийто плодове позволяват да се прави разлика между доброто и злото. Не би имало нужда от такова дърво, нямаше да е възможно да го е имало, ако злото вече не е съществувало и поради това човека се е нуждаел от предпазване от злото.

Бог ли е създал злото?

Тук се срещаме с най-голямото тайнство, с най-важната от всички тайни, с въпросът, на който е най-трудно да се отговори. Как е могъл Бог, който е всемогъщ, изцяло свят и изцяло обичащ – да създаде злото или да позволи на дявола да го създаде? Защо е трябвало Адам да бъде подлаган на изпитание? Защо Бог не е убил дявола, когато е приел образа на змията, за да прошепне злите мисли на Ева? Библията ни дава няколко намеци за вероятния отговорът на тези въпроси. От друга страна Библията много ясно казва, че на човека няма да му бъде позволено да узнае пълния отговор дотогава, докато Бог позволява на дявола и на неговите замисли да му помагат при осъществяването на Собствения му велик план.

Преди грехопадението на Адам, много преди Адам въобще да е съществувал, изглежда че Божията вселена е била разделена на сфери на влияние, всяка от които се е намирала под управлението на ангел или небесен принц, а всички те са се отчитали директно пред Бога. Павел ни говори за: *“престоли, господства, началства и власти”* както във видимия, така и в невидимия свят (Кол.1:16; Еф.1:21). На много места в Библията се споменава за ангели и архангели, показвайки, че между тях е имало установен ред и някои от тях са били по-могъщи от другите. Дяволът трябва да е бил точно такъв могъщ небесен принц, на когото е била подчинена земята, вероятно като негова специална област. Познат като Луцифер, “носителят на светлината,” той трябва да се е намирал много близо до Бога в йерархията – фактически толкова близо, че в сърцето му влязла амбицията и той решил да не бъде предан принц на Бога, а да бъде принц на себе си и така да се изравни със Самият Бог! Луцифер не е бил двойник на Бога, а на Архангел Михаил; дяволът не е бил паднал бог, а паднал ангел.

Точно в този момент в космоса се е появило нарушението на правилата. Точно в този момент вселената – която до тогава е била изцяло добра и се е намирала в пълна хармония с волята на Бога – се е разцепила и част от нея сама се е превърнала в противник на Бога. Точно така, както сега съществуват режими и секти, които отричат съществуването на Бога или не се подчиняват на неговата власт, дяволът не се покорил на Бога и се опитал да установи своя собствена власт.

Той напуснал поста си в правителството на Бога, спуснал се в по-долните небеса и извикал, че ще бъде като Най-Светият Бог. Той е бил изпратен от Бога като принц на този свят и Бог все още не го е отстранил от този пост, въпреки че праведната основа за това отстраняване е била положена чрез смъртта на Христос. От тогава до сега дяволът се противопоставя на Бога на земята.

Царството на Дявола

Като могъщ принц, с множество ангели под своя власт, той установил свое царство на земята. Неговата власт и позиция тук са причините, поради което се е наложило да бъде написана Библията. Ако

Сатаната не беше се противопоставил на Бога и ако не беше се опитал да съперничи на Неговата сила и власт, историята на Адам в Райската градина би могла да бъде съвършено различна. Ако Сатаната не беше решил да бъде противник на Бога, тогава нямаше да има нужда от създаването на Десетте Заповеди и нямаше да има нужда Бог да изпраща Синът Си на кръста. Исус и апостолите Му са били съвършено наясно за дявола. Матей описва един разговор между Исус и дявола (Мат.4:1-10). Дяволът е бил много реален за фарисеите – всъщност толкова реален, че обвинявали самият Исус, че е дявол (Мат. 12:14)! Няма съмнение в убедеността на Исус за съществуването на дявола, нито за властта му тук на земята.

Силата на дявола е ясно демонстрирана в Юда 9, където се казва: *“Дори архангел Михаил, когато спореше за тялото на Моисей, не се осмели да осъди дявола с хулни думи, а само каза: “Господ да те укори!”* Съвременното объркване относно личността на дявола доведе за появата на огромен брой негови карикатури, които станаха популярни през средните векове. За да успокоят страха си от дявола, хората се опитали да му се присмиват и го рисували като глупава и уродлива карикатура с рога и дълга опашка. Поставили вила в ръката му и малоумно-похотлив израз на лицето му, а след това си казали: *“Кой се страхува от тази абсурдна личност?”* Истината е, че дяволът е много интелигентно създание, притежаващо могъщ и талантлив дух на безгранична съобразителност. Ние забравяме, че вероятно дяволът е най-великият и най-високопоставен от всички ангели на Бога. Той е бил възвишена фигура, но решил да използва божествените си способности за постигане на собствените си, а не на Божиите цели. Разсъжденията му са брилянтни, плановите му са изкусни, логиката му е почти неопровержима. Могъщият противник на Бога съвсем не е някакво нескопосано създание с рога и опашка – той е високопоставен принц, притежаващ неограничени способности, хитрост и лукавство, който е способен да се възползва от всяка предоставена му възможност и да превърне всяка ситуация в своя собствена изгода. Той е неуморим и жесток. Обаче той не е всемогъщ, всезнаещ и присъстващ навсякъде. Дяволът е в състояние да създаде фалшивият пророк, за който ни предупреждава Библията. Върху останките от неверието и колебливата вяра дяволът ще постави своя шедьовър, неискреният и лъжлив цар. Той ще създаде и някаква религия, в която няма място за Изкупителя. Той ще изгради и църква, в която не се говори за Христос. Той ще призовава хората да правят богослужения без Божието Слово. Апостол Павел е предсказал това: *“Но се боя да не би както змията измами Ева с хитростта си, да се разврати умът ви и (да) отпаднете от простотата и чистотата, която дължите на Христос. Защото, ако дойде някой и ви проповядва друг Исус, Когото ние не сме проповядвали, или ако получите друг дух, когото не сме получавали, или друго благовестие, което не сте приели, вие лесно търпите това... Защото такива човеци са лъжеапостоли, лукави работници, които се правят на Христови апостоли”* (2Кор.11:3,4,13).

Дяволът и Антихристът

Ние знаем, че Антихристът ще се появи и ще се опита да плени умовете и сърцата на хората. Времето привършва, сцената е подредена – навсякъде по света има объркване, паника и страх. Доказателствата за фалшивия пророк са навсякъде около нас и много хора могат да се окажат живи свидетели на величественият момент, когато ще започне финалното действие на тази древна драма. Това може да стане по наше време, защото скоростта на действието се увеличава, събитията се случват по-бързо и ние навсякъде виждаме хора, които вземат решение с кого да вървят, присъединявайки се към дявола или към Бога. Това ще бъде битка до смърт, в истинския смисъл на тази дума, битка в която няма да има милост и пощада, няма да има никаква толерантност и изключение. Човешката фаза на тази битка започна в Райската градина, когато дявола прелъсти човечеството от Бога и направи възможно съществуването на милиарди воюващи воли и всеки човек да върви по своя си път. *“Всички ние се заблудихме като овце, отбихме се всеки в своя (собствен) път; и Господ възложи на Него (Христос) беззаконието на всички ни”* (Ис. 53:6). И това ще продължава до края на времето, докато или едната или другата от двете могъщи сили – силата на доброто или силата на злото – най-накрая триумфира и постави Истинския Цар или фалшивият цар на трона. В този момент от историята една срещу друга се изправят две могъщи троици: Божията троица (Отец, Син и Светия Дух) и фалшивата троица, на която Сатаната иска за се покланяме. Троицата на злото (дяволът, антихристът и фалшивият пророк) е описана в Книгата Откровение: *“И видях да излизат от устата на змея и от устата на звяра, и от устата на лъжепророка три нечисти духа, подобни на жаби”* (Откр.16:13). Нито една секунда от времето, когато сте будни или спите не е лишена от влиянието на тези две могъщи сили, нито пък има даже един миг, в който да сте лишени от възможността обмислено да избирате дали да вървите с едната или с другата. Дяволът винаги стои до вас и ви изкушава, увещава, заплашва и подлъгва чрез ласкателства. А от другата ви страна винаги стои Исус, изцяло обичащият, всичко прощаващият и очаква да се обърнете към Него и да поискате да ви помогне, чака да ви даде свръхестествена сила, за да устоите на Злият. Вие ще принадлежите или на единия, или на другия. Не съществува земя за човека между тях, където можете да се скриете. *(Коментар: Самоизмамваме се, когато си*

мислим, че можем да бъдем неутрални в този конфликт. Истината е, че ние или сме с Господа, или сме с Дявола. Средно положение няма. Но Дяволът е толкова хитър, че измамва жертвите си да си мислят, че са самостоятелни и независими. Д. Пр.)

В миговете, когато най-много се страхувате и тревожите, в моментите, когато се чувствате безпомощен в хватката на събития, които не сте в състояние да контролирате, когато отчаянието и разочарованието ви побеждават – много пъти в такива моменти дяволът се опитва да ви хване, когато сте най-слаб и да ви тласне да продължавате да вървите по пътя, по който е вървял Адам. В тези опасни моменти помнете, че Христос не ви е изоставил. Той не ви е оставил без защита. Тъй както е триумфирал над Сатаната в Своя час на изкушение и изпитание, Исус ви е обещал, че вие също може да имате ежедневни победи над Изкусителя. Помнете: “*Вие сте от Бога, деца, и сте ги победили; защото Този, Който е във вас, е по-велик от онзи, който е в света*” (1Йоан 4:4). Същата Книга, която многократно ни говори за Божията любов, ни предупреждава постоянно за съществуването на дявола, който ще застава между нас и Бога, дяволът, който винаги очаква да пороби душите на хората. “*Бъдете трезви, будни. Противникът ни, дяволът, обикаля като ревящ лъв, като търси кого да погълне*” (1Пет.5:8). Библията описва дявола, ръководещ множество демонични духове, които се опитват да контролират всички действия на хората. “*Княза на въздушната власт, на духа, който сега действа в синовете на непокорството*” (Еф.2:2).

Не се съмнявайте в съществуването на дявола

Нито за миг не се съмнявайте в съществуването на дявола! Той е много реална личност! Той е изключително умен! Може би най-умното нещо, което е направил е, че е убедил хората, че той не съществува. Ако имате някакъв въпрос относно личността на дявола, погледнете отново челната страница на днешния вестник. Чуйте какво се говори по радиото или телевизията. Прочетете репертоара на театъра, огледайте щанда със списанията и лавиците с книгите – накратко казано, огледайте се, ако считате, че се нуждаете от конкретни доказателства! Дали разумните и мислещи хора щяха да се държат по този начин, ако не се намираха във хватката на злото? Дали сърца, които са изпълнени единствено с Божията любов и доброта биха могли да замислят и извършват тези актове на насилие и злонамереност, за които ежедневно ни се съобщава? Биха ли могли образовани, интелигентни и чести мъже да се събират на световна конференция и дотолкова да не успяват да разберат взаимните си нужди и цели, ако мисленето им не е умишлено замъглено и покварено? Когато някой “просветен” съвременен човек започне да говори, че дяволът, който командва множество зли духове е приемлива личност, аз си спомням следното стихотворение на А. Хоу:

Съвременните хора не вярват в дявола така, както вярваха бащите им;
те отвориха насила вратата на вярата, за да въведат в нея неговото величие.
Днес няма да видите следа от ноктестия му крак или от горящото копие,
излизащо от веждата Му по земята или във въздуха, защото хората са гласували да бъде така.
Кой проследява стъпките на измъчения светец и копае ями пред краката му?
Кой сее плевели в нивите тогава, когато Бог сее пшеница?
Гласувано е Дяволът да не съществува и разбира се, това е вярно;
но тогава кой върши работата, която единствено Дяволът може да върши?
Казва ни се, че сега той не обикаля около нас като ръмжащ лъв;
но тогава кой трябва да виним за вечните свади,
които чуваме у дома, в църквата, в държавата и навсякъде по света,
ако поради еднородното гласуване Дяволът никъде не може да бъде намерен?
Няма ли някой, който веднага да се изправи пред всички, да се поклони
и да покаже как се появяват ежедневните измами и престъпления?
Ние искаме да знаем!
Справедливо беше гласувано Дяволът да изчезне и той си отиде;
но обикновените хора искат да знаят кой продължава да върши делата му.

И наистина, кой е отговорен за безчестието, терора и мъката, която виждаме навсякъде около нас? Как можем да си обясним страданията, които всички ние изпитваме, ако злото не е могъща сила? На свой ред, съвременното образование играе ролята на пречка пред разума ни. Поради фалшиви научни открития, някои хора изгубиха вярата си в свръхестествените сили на Сатаната, а в същото време други хора се прекланят пред него. Джордж Голоуей обобщил несигурният принос на съвременното образование по следния начин: “Теорията, че във вселената съществува сила или първоизточник, който е личност или нещо друго и вечно се противопоставя на Бога, е отхвърлена от болшинството съвременни хора.” Съвременният ум може да я е

отхвърлил, но това не е накарало първоизточникът на злото да изчезне! Когато бил запитан как е победил дявола, Мартин Лутер отговорил: “Когато той дойде и започне да хлопа на вратата на сърцето ми и да пита: “Кой живее тук?”, скъпият Господ Исус отива до вратата и казва: “По-рано тук живееше Мартин Лутер, но се изнесе. Сега аз живея тук.” Тогава Дяволът, виждайки белезите от гвоздеите по ръцете Му и прободените му ребра, веднага изчезва.”

Неизбежността на Греха

Несъмнено грехът е тъжен факт! Той стои като титанична сила и се противопоставя на всички добри неща, които хората се опитват да направят. Той стои като тъмна сянка, винаги готов да скрие всеки лъч светлина, който стига до нас от небето. Всички знаем това. Всички виждаме това. Каквото и да правим, всички ние съзнаваме това. Както и да го назоваваме, ние знаем за неговото реално съществуване. “Защото нашата борба не е срещу кръв и плът, а срещу началствата, срещу властите, срещу световните управители на тази тъмнота, срещу духовните сили на нечестията в небесните места” (Еф.6:12). Как онези, които отричат съществуването на дявола и на неговите слуги си обясняват скоростта, с която се разпространява злото? Как обясняват те безкрайните препъни камъни, които са поставени на пътя на праведността? Как тълкуват факта, че унищожението и нещастията стават само за няколко секунди, а изграждането и възстановяването често пъти е мъчителен и бавен процес? Кажете някаква лъжа или клевета и те като чрез някаква магия ще бъдат разнесени до най-отдалечените кътчета. Говорете истината, извършете някаква милостива и честна постъпка и веднага ще се задействат невидими сили, за да се опитат да скрият малкия лъч на светлината и на надеждата. Когато тази книга беше написана за пръв път преди повече от 40 години, никой не строеше църкви на дявола и не монтираше катедри, за да проповядва думите му. Но сега вече те го правят. Сега думите му се срещат навсякъде и твърде често словото му е превръща в постъпки на отчаянието. Ако няма невидима сила, която да покварява сърцата на хората и да извращава мислите им, как си обяснявате желанието им да слуша онова, което е фалшифицирано, вулгарно и гадно, а да не искат да чуват това, което е добро, прилично и чисто? Достатъчно е човек да чуе неприличните текстове на “пънк” певците за да разбере, че Сатаната е жив и се чувства добре на земята. Щеше ли даже един единствен човек между нас да се откаже от някакъв узрял и вкусен плод и да вземе един изгнил плод, пълен с червеи, който мирише отвратително, ако не бяхме тласкани към този смъртоносен избор от тази велика и злокобна сила? Ето това правим всички ние отново и отново. Постоянно се отказваме от богатият, красив и облагородяващ живот и се стремим към евтиният и унизителен начин на живот. Това са дела на дявола и те цъфтят навсякъде!

Борбата между Доброто и Злото

Това, което става тук на земята, е отражение на много по-голямата борба между доброто и злото в невидимото царство. Ние обичаме да си мислим, че нашата планета е центърът на вселената и придаваме твърде голяма важност на земните събития. Поради глупавата си гордост, ние гледаме с човешките си очи. Но в света се води битка от несравнимо по-голяма величина, която ние не можем да видим! Мъдрите хора от древността са знаели за нея. Те са знаели, че има много неща, които човешките очи не могат да видят и има много неща, за които човешкото ухо е глухо. На съвременният човек му харесва да счита, че той е “създал” радиото, телевизията и компютъра, че той е направил възможно да се изпращат звуци и образи в космоса и да създава и записва невъобразимо много данни. Разбира се, истината е, че тези вълни, непознати за човека, винаги са съществували и че в далечния космос съществуват много по-големи чудеса, за които човекът може би никога няма да не научи нищо. Пророците от древността са знаели за съществуването на тези чудеса, даже са имали някаква представа за тяхното величие и са били в състояние да уловят далечното ехо от величавата битка в другите светове. Една от многото цени, които е платил Адам за това, че е послушал дявола е, че е загубил способността си да вижда в духовното измерение. Както за себе си, така и за цялото човечество, той е загубил способността си да вижда, да чува и да разбира онези неща, които не са материални. Адам се изключил от вечните чудеса и от великолепието на невидимия свят. Той изгубил силата на истинското пророчество, способността да вижда далеч напред и това да спомага за неговото по-добро разбиране и за по-доброто качество на сегашната му работа. Той загубил чувството си за последователност и приемственост. Той буквално станал “мъртвец, живеещ в нарушения и грехове.” Адам се отчуждил от Бога.

Д. Камрбел Морган казва: “Отдалечеността ни от Бога се изразява в неспособността ни да знаем и да оценяваме онова, което е близо до нас.” Това е отдалечеността на слепия човек от славата на картината пред очите му. Отдалечеността на глухия човек от красотата на симфонията, звучаща около него. Това е отдалечеността на парализираният и безчувствен човек към всичко случващо се в средата, в която живее. Когато бъдем сполетени от трагедия или болест, ако страдаме от последиците от собствените си грехове,

ние веднага започваме да обвиняваме Бог за тези неща! Ние сме донякъде толерантни и разбиращи към телевизионните програми, когато те не ни дават това, което искаме, но много бързо започваме да ругаем Бога и Неговата вселена, когато телевизионната картина се разкриви. Когато някой друг бъде назначен на поста, към който ние се стремим, когато някой по-малко заслужаващ от нас успее там, където ние сме се провалили, тогава ние започваме да крещим срещу Божията справедливост. Ние искаме да знаем защо Бог позволява такива несправедливости! Ние изпускаме от погледа си факта, че Бог, подобно на някой голям специалист в телевизионната станция, през цялото време излъчва перфектен образ на любовта и праведността, но причината за лошото приемане на този образ се намира в нас самите!

Злото в нашето зрително поле

Тъкмо злото и извращението в нас самите ни пречи да виждаме и да се наслаждаваме на перфектния свят на Бога. Собственият ни грях замъглява образа и ни пречи да бъдем чисти деца на Бога. Павел е имал предвид всички нас, когато е казал: *“Защото не върши доброто, което желая, а злото, което не желая, него върши”* (Рим.7:19). Павел е разпознал смъртоносният враг и могъщият неприятел на цялото човечество и е извикал: *“Окаян аз човек! Кой ще ме избави от това тяло на смъртта (което ме тласка към смъртта). Благодаря на Бога! Има избавление чрез Исус Христос, нашият Господ. И така сам аз с ума (си) служавам на Божия закон, а с плътта (си) – на греховния закон”* (Рим.7:24-25). Павел е виждал ясно двата изумителни противници и наистина е бил наясно, че е разкъсан между техните мощни магнетични въздействия. Силата на доброто е теглила ума и сърцето му към Бога, а силата на злото се е опитвала да завлича тялото му към смъртта и унищожението. Вие сте под въздействието на тези две сили: живот и смърт! Ако изберете Божия път ще имате живот, а ако изберете пътя на Сатаната – смърт!

Глава 6

Отчаянието на самотата

“Като някой умрял бях забравен от сърцето на всички; станах като счупен съд” (Пс.31:12)

След смъртта на съпруга си, кралица Виктория каза: “Не остана никой, който да ме нарича Виктория.” Въпреки, че е била кралица, тя е знаела какво означава да си самотен. На 65-я си рожден ден Хърбърт Уелс казал: “Аз съм на 65 години, самотен съм и никога не намерих мир.” Великата балерина Изидора Дънкън, която е танцувала пред кралете на Европа и е била считана за една от най-великите балерини на всички времена, е казала: “Аз никога не съм оставала сама, но сърцето ми е тъжно, очите ми са пълни със сълзи и ръцете ми треперят за мира и радостта, които никога не намерих.” После казала, че даже когато се е намирала сред милиони почитатели, тя всъщност е била много самотна жена.

Преди няколко години една красива млада холивудска звезда, която на пръв поглед притежавала всичко, което едно момиче би могло да пожелае, сложи край на живота си. В краткото писмо, което остави се съдържаше невероятно просто обяснение – тя била невероятно самотна. Псалмистът казал: *“Приличам на пеликан в пустиня, станал съм като бухал в развалини. Лишен съм от сън, станал съм като врабче, усамотено на покрива на къщата”* (Пс.102:6-7). На друго място псалмистът казва: *“Укор съкруши сърцето ми и съм много отпаднал; и чаках да ме пожали някой, но нямаше никой”* (Пс. 69:20).

Самотата на уединението

Първо, съществува *самота на уединението*. Усещал съм самотата на океана, когато наоколо не чувам никакви други звуци освен грохота на вълните в скалистия бряг. Усещал съм самотата на прерията, когато единственото нещо, което понякога се чува е печалният вой на някое прерийно куче. Усещал съм самотата на планината, когато тишината е нарушавана единствено от стенанието на вятъра. Часовоят, изпълняващ задължението си на някой преден пост, хилядите пациенти в психиатричните болници и затворените в единични килии в затворите и концлагерите знаят какво означава самотата на уединението. Великият Олимпийски бегач Луйс Замперини, разказва за ужасната самота на уединението, когато прекарал 48 дни сам върху един спасителен сал по време на Втората световна война. В увлекателната си книга “Сам,” адмирал Ричард Бърд разказва за времето, което прекарал в обърканост и разтърсваща сърцето тъмнина. Той живял сам в колиба, която буквално била погребана в ледовете на Южния полюс. Прекарал там 5 месеца. Дните били тъмни като нощите. В радиус от 150 км около него нямало нито едно живо същество.

Студът бил толкова силен, че можел да чува как издишаният от него въздух замръзва и се превръща в кристалчета, докато вятърът духал край ушите му. Той разказва: “Нощем, преди да загася фенера, аз си създадох навика да си съставям план за утрешната си работа.” Той е трябвало да прави това, за да се предпази от полуудяване. “Беше чудесно – продължава той – че бях в състояние да разпределям времето си по този начин. Това ми даде невероятното усещане, че ръководя себе си. Ако бяха лишени от постоянна дейтелност, дните ми щяха да преминават безцелно. А ако бяха лишени от цел и смисъл, те биха свършили така, както винаги свършват безцелно преживяваните дни – с разпад на личността.”

Самотата на обществото

Второ: Може би си мислите, че докато се е намирал в ледовете на Южния полюс, Ричард Бърд е бил най-самотният човек на света. Но самотата на обществото е най-лошият вид самота на уединението, защото в огромните градове има самота, която е много по-лоша от неговата самота. Тези жалки хора, които живеят в мръсни жилища, които никога не получават даже едно писмо, които никога не получават даже една окуражителна дума, които никога не са усетили приятелско потупване по рамото, или пък някой богаташ, чиито пари са му осигурили всичко, но не и любов и щастие – всеки от тези хора е изживял самота, които малцина биха могли да разберат. Съществува самотата на бездомните хора, живеещи във входовете или в картонени кутии, които си търсят храна в кофите за боклук – това е уникална самота.

Наскоро една телевизионна програма показа деморализиращата самота на някои от пренебрегваните и забравени стари хора, живеещи в порутени старопиталища. Преследват ме тяхното безцелно седене и празният им поглед. Те са живи умрели. Всичко това беше показано на фона на една разхвърляна стая, където с един пръст един човек дрънка на едно занемарено пиано песента “Какъв приятел имам в лицето на Исус.” В Йоан 5 четем как Исус е вървял по тесните улички на Ерусалим. Когато стигнал Овчите порти край басейна Витезда, *(Коментар: Според историческите данни, размерите му са били колкото на съвременен футболен телен. Д.Пр.)* той видял огромен брой хора, болни от различни болести, които чакали да бъдат внесени във водата. Внезапно Исус съзрял един парализиран човек, който изглеждал в по-окаяно състояние от останалите и нежно го попитал: “Искаш ли да оздравееш?” Безпомощният паралитик издигнал поглед нагоре и отговорил: “Нямам човек да ме спусне в къпалнята, когато се раздвижи водата.” Представете си, в продължение на цели 38 години този вързоп на болката е бил блъскан от бушуващия човешки прилив на Ерусалим и след всичките тези години той е бил принуден да каже на Исус: “Нямам никой, който да ми помогне.” Той не е имал нито един приятел.

Вие можете да имате приятел, който да ви е по-близък от брат. Исус Христос може да изпълни живота ви с радост и слава. По целият свят има милиони хора, които обичат и служат на Исус Христос. В момента, в който Го приемете, те ви стават по-близки от кръвните ви роднини. В САЩ няма град, в който да няма топла църква, в която можете да отидете и да се срещнете с най-прекрасните хора в Америка. Съществува една гигантска мрежа от истински християни във всяко населено място в Америка. В момента, в който стиснете ръцете им, вие разбирате, че имате приятели. Но преди това сте длъжен да се разкаете, да се предадете и да посветите сърцето и живота си на Христос. Позволете Му да ви прости за миналите грехове и Той ще ви заведе в семейството Си, ще докосне сърцето ви и вие ще усетите топлината на пламъка. Ако днес сте самотен, умолявам ви, елате при Христос и познайте приятелството, което Той носи.

Самотата на страданието

Трето: съществува и самотата на страданието. Преди няколко години получих едно писмо от една радиослушателка, която от 5 години е прикована в седящо положение от артрит. В продължение на цели 5 дълги, изтощителни и болезнени години тази жена не била в състояние да се протегне или да легне, но въпреки това пишеше: “Аз прекарах много дни сама, но никога не бях самотна.” Защо? Христос е причината за тази разлика. С Христос като ваш Спасител и постоянен Събеседник, вие също, даже ако сте сам, никога няма да сте самотен. Онези от вас, които сега лежите в болнично легло и понасяте самотата на страданието, можете да сте сигурни, че Христос ще ви дари Своята милост и сила. Независимо, че лежите там, вие можете да сте Му нужни. Вие можете да научите нещо за служението на застъпничеството, за това най-велико от всички служения на земята, докато се молите за другите хора.

Самотата на скръбта

Четвърто: Съществува и самотата на греха. В Йоан 13 откриваме историята на Тайната вечеря. Исус предсказал предателството на Юда. Изумените ученици се огледали помежду си. Йоан попитал: “Господи, кой е той?” Тогава Исус казал: “Той е онзи, за когото ще натопя залька и ще му го подам.” И след като потопил залька, Той го подал на Юда Искариотски, синът на Симон, а след това ни се казва, че Сатаната влязъл в Юда. Тогава Исус казал: “Каквото (ще) вършиши, върши го по-скоро.” И Библията казва: “И така,

като прие заляка, Юда веднага излезе; а беше нощ.” Може би преди време вие сте познали радостта и мира на това, да сте роден в Божието семейство. Вие сте се наслаждавали на сладкото приятелство на Божиите хора. Вкусвали сте от пълното щастие и задоволство от присъствието на Христос до вас, но сте извършили грях. Вие сте излезли от присъствието на Христос и сте установили, че е нощ. Сега нямате нито приятелството на християните, нито приятелството на грешните хора и със сигурност вече не сте в приятелски отношения с Христос. Може би няма друга самота, която да е толкова горчива, като самотата на отказалия се от вярата си християнин, който отново се е отдал на порока. Но въпреки това, за вас има прошка. Когато изповядате и се откажете от греховете си, връзката ви с Христос ще бъде възстановена. “Ако изповядаме греховете си, Той е верен и праведен да ни прости греховете и да ни очисти от всяка неправда.” (1Йоан 1:9).

Може би си казвате, че сте си прекарвали много добре, докато сте извършвали греха си и наистина може да сте се чувствали така. Библията казва, че в греха има някакво удоволствие. Обаче то е кратковременно и фатално. Може би сте чели отчетите на д-р Кинси или на други изследователи и сте изпитали няколко задоволство от това да научите, колко многобройни са грешните хора, които са толкова лоши или даже още по-лоши от вас. Вие не сте единствен. Не. Вие сте част от огромно множество хора. Тогава се питате откъде идва самотата на греха? Сега може да сте сред тълпа от хора, но идва ден, когато всеки от вас ще трябва да застане сам пред Всевишния Бог, за да бъде съден. За вас този момент ще бъде кулминацията на цялата самота на земята и предвестник на самотата в ада. Защото за всички онези, които вървят по пътя на греха, има една покриваща всичко плащеница на нощта, която ще ги изолира от цялото добро и истинско приятелство. Грехът винаги е тъмнина. Грехът винаги ще бъде тъмнина. Юда е бил самотен поради своя грях. В Ос. 4:17 Бог казва: “Ефрем се е привързал към идолите; оставете го.” Поради алчността и идолопоклонството на народа на Ефрем, Бог казал: “Нямайте никакво приятелство с него. Оставете го сам.” “Всички ние се заблудихме като овце, отбихме се всеки в своя си път” (Ис. 53:6). Тук отново виждаме самотата на греха.

Един час преди фаталния си дуел с Александър Хамилтън, Аарон Бър, седейки в библиотеката си в Ричмонд хил в Ню Йорк, написал следното писмо до дъщеря си: “Някакъв много мъдър човек е казал: “О, глупаци, които си мислите, че самотата е това, да си сам.” Предварително, още преди смъртоносния изстрел да е бил произведен и кървавото убийство да е било извършено, той е усещал самотата на своя грях. След няколко часа той щял да се превърне в беглец, който бяга от внезапното и дълбоко отвращение на съгражданите си. Политическата му кариера била завинаги погубена, а големите му амбиции били разрушени.

В градовете и селата има хиляди самотни хора, които носят тежкото и трудно бреме на мъката, тревогите, болката и разочарованията, **но най-самотен от всички тези хора е онзи човек, чийто живот е потопен в грях.** Искам да ви кажа, че всеки грях, към който съзнателно се придържате е могъща сила, която ви прави да сте самотен. Колкото повече остарявате, толкова по-самотен ще ставате. Умолявам ви, елате в подножието на кръста, изповядайте, че сте грешен човек и се отречете от греховете си. Христос може да ви даде сили да победите всеки грях и навик в живота си. Той може да разкъса оковите на греха, но вие първо трябва да се разкаете, да се изповядате, да решите да Му се подчините и да се оставите в ръцете Му. Това може да стане сега, веднага и тогава ще можете да познаете мира, радостта и приятелството на Христос.

Самотата на Спасителят

Накрая: съществува и *самотата на Спасителят*. Хиляди човешки същества като рояк са се въртели около Него. Навсякъде е имало голямата радост на пасхалното тържество, но Исус е бил “презрян и отхвърлен от хората, човек на скърби и навикнал на печал; и като човек, от когото хората отвръщат лице, презрян беше и за нищо не Го счехоме. Той наистина понесе печалта ни и със скърбите ни се натовари; а ние Го счехоме за ударен от Бога и наскърбен. Но Той беше наранен поради нашите престъпления, беше бит поради нашите беззакония; върху Него дойде наказанието, донасящо нашия мир, и с Неговите рани ние се изцелихме. Всички ние се заблудихме като овце, отбихме се всеки в своя път и Господ възложи на Него беззаконието на всички ни” (Ис. 53: 3-6). Исус е бил сам. Той дошъл при Своите хора, но Неговите хора не Го приели. “Но всичко това стана, за да се сбъднат Писанията на пророците. Тогава всичките ученици Го оставиха и се разбягаха” (Мат. 26:56). Тълпите, които доскоро викали “Осанна,” в този ден вече викали “Разпни го. Разпни го.” Сега даже верните му 12 ученици го изоставили.

Накрая ние Го чуваме да вика: “*Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил*” (Марк 15:34). Той е бил изоставен не само от Своите човешки компаньони, а в този час на отчаянието и самотата Той – понеже е носел в тялото Си нашите грехове на кръста – е бил изоставен и от Бога. Вместо вас и мен, Исус е изтърпял страданията и присъдата на ада. По своята същност адът представлява отделяне от Бога. Адът е най-самотното място във вселената. Исус е изстрадал адските мъки вместо вас. Сега Бог казва: Разкай се, вярвай

в Христос, приеми Христос и ти никога няма да познаеш страданието, самотата и мъката на ада. *“Всеки, който призове Господното име, ще се спаси”* (Рим. 10:13).

Глава 7

Какво става след като умрем?

“Само една крачка има между мен и смъртта” (1Ц. 20:3)

Говори се, че всичко в живота ни е подготовка за смъртта. Псалмистът е казал: *“Кой човек ще живее, без да види смърт?”* (Пс. 89:48). Предполага се, че сега живеем в ерата на свободното мислене и на радикалното експериментирание. Чрез познанието, науката, откритията, изобретенията, философията и материалистичното мислене ние искаме да променим света и законите, които го управляват. Опитваме се да възцарим фалшивите богове на парите, на славата и на човешката интелигентност, но колкото и да се стараем, краят е един и същ: “И така, както е определено на човеците веднъж да умрат” (Евр. 9:27).

Заобиколени от живота, ние виждаме смърт на всяка крачка. Сирената на колата на спешната медицинска помощ, видът на погребалните коли и гробищата, покрай които често минаваме, всички тези неща ни напомнят, че Неумолимият Жътвар може да ни призове във всеки момент. Никой от нас не е сигурен кога точно ще дойде този миг, но сме наясно, че той може да настъпи по всяко време. Някой е казал: “Единственото сигурно нещо за живота е смъртта.” Оскар Уайлд е казал: “В наше време човек може да се спаси от всичко, освен от смъртта!” Напоследък процъфтяват книгите за смъртта и умирането, както и книгите за хора, които твърдят, че са умрели, но след това са се върнали обратно, за да ни разкажат за това. Вместо да търсят начин за бъдат в мир с Бога, хората се стремят да се научат как да посрещат смъртта и да я приемат като нормална и неразделна част от живота. Но истината е, че всички хора ще умрат. Следователно, важното не е как или кога ще умрем, а къде ще отидем след смъртта.

Всяка година много американци се качват на колите си, без да осъзнават, че това ще е последното им пътуване. През 1980 г в САЩ при автомобилни злополуки са загинали 22 000 човека. Въпреки засилените мерки за безопасност през същата година други 46 000 американци са убити при домашни инциденти, без въобще да са си мислели за смъртта. Защото смъртта вилнее неуморно сред човечеството и въпреки, че медицинската наука и инженерите по безопасността водят постоянната война срещу нея, накрая смъртта винаги побеждава. Поради постоянната борба на науката, сега ние се радваме на предимството да живеем няколко години повече, но смъртта продължава да ни чака накрая на пътя и средната продължителност на човешкия живот не надвишава 70 години.

Сърдечните болести продължават да покосяват твърде много наши съвременници в разцвета на живота им. Ракът продължава да изтезва с болките си телата на хиляди хора. Разстройствата с кръвното налягане вземат своите жертви, независимо, че постиженията на медицината намалиха значително техния брой. Спинът е болестта на нашето време. Болните от спин се увеличават по целия свят и за наличието на такива хора се съобщава във всички големи страни. Колкото и да са оптимистични статистическите данни, колкото и да се е удължила средната продължителност на човешкия живот в сравнение с 1900 год., каквито е да са данните за убийствата, за самоубийствата и за другите форми на насилствена смърт, неизбежният факт на смъртта си остава непроменен – тя продължава да бъде последното нещо, която ще изпитае тук на земята!

Битка, която трае цял живот

От мига, в който детето се ражда, започва процесът на смъртта и борбата с нея. Майката посвещава години, за да предпазва живота на детето си. Тя се грижи за храната, за дрехите, за обстановката в която расте, за медицинските прегледи и ваксинации, но въпреки любовните ѝ грижи, детето вече е започнало да умира. Ще минат години и едва доловимите признаци на слабост ще станат очевидни. Зъболекарят ще провери загиване на зъбите ни. Ще имаме нужда от очила, за да подпомогнем отслабналото си зрение. С течение на времето кожата ни ще се набръчка и ще провисне, раменете ни ще се прегърбят, вървежът ни ще се забави и ще стане несигурен. Чупливостта на костите ни ще се увеличи, а енергичността ни ще намалее. Почти без да разбираме това, ние сме започнали да се доближаваме до смъртта.

Ще използваме “Застраховката за здраве и лечение в болницата,” за да се омекотим силата на удара. Ще направим застраховка “Живот,” за да покрием последните си разходи и задължения и внезапно ще осъзнаем, че целият живот е една велика и непрестанна борба със смъртта. Ще видим, че всички участваме в надбягване в което най-много, на което можем да се надяваме, е да имаме малко повече време, че колкото и да надхитряме своя противник, накрая знаем, че смъртта винаги побеждава! Колко мистериозен е този наш враг, който е тайнствен и загадъчен като самият живот. Защото животът, който виждаме, че е толкова изобилен в растенията и животните около нас, както и в човешките същества, не може да бъде възпроизведен от нас или даже да бъде обяснен. Смъртта също е необяснима, независимо че сме наясно както с нейното присъствие, както и с присъствието на живота. Колко малко обичаме да говорим за смъртта, въпреки нейната важност! Когато животът идва и се ражда дете, ние се радваме. Когато животът си отива и човекът умира, ние се опитваме да прогоним мисълта за смъртта колкото се може по-бързо. Днес (през 1984 год) на земята живеят около 5 млрд. човека. Почти всички те ще са умрели след 100 години. Телата им ще са безчувствени. Но какво ще стане с душите им, какво ще стане с съществената и вечна част на живота? Това е мистерия. Какво липсва, когато човек умира? Къде отива тази липсваща част?

Защо човекът отхвърля Бога?

Преди няколко години в Денвър, Колорадо умрял един журналист. Опечалените присъстващи на погребалната служба изслушали един аудиозапис на починалия, направен специално за тази цел, където той казал: “Това е моето погребение. Аз съм атеист от много години. Изпитвам крайно презрение към религиозните безсмислици. Духовните хора са морални страхливци. Чудесата са продукт на въображението. Ако бяха изпратени четирима репортери, за да наблюдават изпълнението на смъртната присъда (на Исус) и те бяха получили такива изопачени факти за него, каквито според Библията са получили апостолите, те щяха да бъдат уволнени незабавно. Моето погребение ще бъде перфектно и добре обмислено.” Сравнете това с прекрасното описание на смъртта, направено от Алфред Лорд Тенисън в стихотворението му “Посмъртно”: “Божият пръст го докосна и той заспа.”

Всяка епоха е раждала хора, които в омразата си към Бога са се опитвали да отрупват църквата, Библията и Исус Христос с купища насмешки и обиди. Без да представят никакви доказателства, те крещат срещу гласа на Бога. Историята ни съобщава за Джордж Бернард Шоу, за Робърт Ингерсол, за Б. Скинер и за много други философи, които са правели усилия, чрез доводи и аргументи, да унищожат страха от смъртта. Чуйте какво разказват антрополозите за начина, по който са умирали хората в джунглата. Там няма “религиозни безсмислици,” защото хората от джунглата не са чували за Исус Христос. Как са умирали там? В някои племена старите хора са били отвеждани в храстите, за да бъдат нападнати от дивите животни и по този начин младите хора да не се изправят срещу смъртта. В друго племе тъгуващите събличали дрехите си и мажели телата си с бяла боя. В продължение на дълги часове плачът и пищенето на жените съобщавали на света, че на една душа ѝ предстои да се отдели от тялото. В страните, където има християнско влияние, смъртта е свързана с ужас и отчаяние или в най-добрия случай, с примирение и безразличие. Например, мюсюлманите очакват смъртта с нетърпение, защото вярват, че големи удоволствия очакват правоверните в другия свят – при условие, че умират, докато убиват неверници или докато се сражават за вярата си.

Сравнете това със смъртта на християнина. Когато дошъл, Христос дал нов подход към смъртта. Човекът винаги е гледал на смъртта като на враг, но Исус казал, че е победил смъртта и е отнел самото жило на смъртта. Исус Христос е бил Майсторът Реалист, когато призовавал хората да се подготвят за смъртта, която е неизбежна. Исус Христос казал: “Не се безпокойте за смъртта на тялото, а преди всичко се тревожете за вечната смърт на душата.” Мисля си за Хелен Моркен, която, когато умираше, била заобиколена от съпруга и децата ѝ, които ежедневно, в продължение на часове пеели химни. Тя буквално била изпратена с песни в присъствието на Господа. Мисля си за тези светци на Бога, които са описани от Александър Смили в книгата му “Хора на Завета.” Той разказва за великите хора на вярата, които са умрели по време на “убийствените времена” в Шотландия, когато изпълнението на смъртните присъди съвсем не е било приятно събитие. Не е имало електрически столове, взводове за изпълнение на смъртни присъди чрез застрелване и смъртоносни инжекции, за да се направи смъртта възможно по-безболезнена и приятна. Тогава е било времето на мъченията – усукване на палците, испански ботуши и обесване, последвано от разчленяване на обесения на четири части. Поради това всеки от хората, описани от Смили, е изпитвал ужас от смъртта. Но въпреки това, всеки от тях, когато приближавал към реалния момент на умирането, е умирал, обхванат от екстаза на радостта!

Библията посочва, че всъщност има два вида смърт: едната е *физическата смърт*, а другата е *вечната смърт*. Исус предупредил, че ние трябва да се страхуваме много повече от втората смърт, отколкото от първата смърт. Той описал вторият вид смърт като ад, който представлява вечно отделяне от Бога. Той казал, че смъртта на тялото ви е нищо в сравнение със съзнателно избраното от човека вечно

пропъждане на душата му от Бога.

Смъртта на светеца

Последните думи, произнесени от умиращи хора предоставят прекрасен материал за проучване на онези, които искат да научат истината за момента на смъртта.

Матю Хенри: “Грехът е горчив. Благославям Бога, че имах вътрешна подкрепа.”

Мартин Лутер: “Нашият Бог е Богът от който идва спасението: Бог е Господът, чрез който ние избягваме смъртта.”

Джон Нокс: “Живей в Христос, живей в Христос и плътта няма да има нужда да се страхува от смъртта.”

Джон Уесли: “Най-хубавото от всичко е, че Бог е с нас. Сбогом!! Сбогом!!”

Ричард Бекстер: “Болеше ме, но имам мир. Аз имам мир.”

Уилям Кери (мисионер): “Когато умра, говорете по-малко за д-р Кери, а повече – за Спасителят на д-р Кери.”

Адонирам Джъдсън: “Не съм изморен от работата си, нито от света, но когато Христос ме повика да си ида у дома, аз ще отида с радостта на момче, което бяга от ограниченията на училището.”

Колко различна е историята на християнинът, който изповядва греха си и с вяра приема Исус Христос като свой личен Спасител! В продължение на много години д-р Ефи Уилър преподаваше английски език и литература в колежа, в който се учих. Тя се отличаваше с красотата си и с познанията си по предметите, които преподаваше. През май 1949, на Деня на Паметта, тя написала следното писмо до тогавашния директор на колежа, д-р Едман, до колегите си и до бившите си ученици:

“Аз високо ценя моментът в параклиса, който ще бъде отделен за прочитането на това писмо, защото преди да си заминете за лятната ваканция, аз искам да научите истината за мен такава, както я научих едва миналия петък. Най-последно моят лекар ми съобщи истинската диагноза за многоседмичното ми заболяване – рак, който не подлежи на оперативно лечение. Ако беше християнин, той нямаше да бъде толкова мудар или разстроен, защото щеше да знае това, което вие и аз знаем, че животът или смъртта са еднакво добре посрещани, когато живеем според волята и в присъствието на Бога. Ако Бог е решил скоро да отида при Него, аз ще отида с радост. Моля ви нито за миг да не тъгувате за мен. Аз не ви казвам хладно сбогом, а топло довиждане, докато отново се срещна с вас – в благословената земя, където може би ще ми бъде позволено да дръпна настрана завесата, когато вие влезете там. Със сърце, изпълнено с любов към всеки от вас.” (Подпис) Ефи Уилър.

Само две седмици след като написа това писмо, тя влезе в присъствието на своя Спасител, който спази обещанието си за извади жилото на смъртта.

Докато пишех тази глава, аз получих четири писма. Едното от тях беше написано от една 94 годишна светица, която жадуваше да бъде със своя Господ. Второто беше написано от една жена, която очакваше смъртта си. Тя беше станала християнка преди 6 години и сега беше в състояние да погледне отвъд смъртта и да види славата, която я очакваше.

В предсмъртния си час великият Дуайт Мууди казал: “Това е моят триумф, това е денят на моята коронация! Това е великолепно!” Библията казва, че вие имате безсмъртна душа. Душата ви е вечна и че вечно ще живее. С други думи казано, реална част от вас – тази, която мисли, чувства, мечтае, която се стреми, вашата самоличност – никога няма да умре. Библията казва, че душата ви ще живее вечно в едно от двете места – на небето или в ада. Ако не сте християнин и не сте били роден отново, тогава Библията казва, че душата ви веднага ще отиде в едно място, което Исус нарича пъкъл, ад, подземно царство, където ще очаква Божия съд.

Непопулярна тема

Аз осъзнавам факта, че темата за ада не е много приятна. Тя е много непопулярна, противоречива и погрешно разбираана. По време на евангелизационните си обиколки в Америка обикновено посвещавам една от вечерите на обсъждането на тази тема. След моите обсъждания във вестниците се отпечатват много писма в подкрепа или против, защото по тази тема Библията говори повече, отколкото за всяка друга тема. По време на многобройните ми срещи със студентите в нашата страна постоянно ми е задаван въпроса: “А какво ще кажете за ада? Има ли огън в ада?” и много подобни въпроси. Като служител на Бога, аз съм длъжен да отговоря. Не мога да ги пренебрегна, независимо, че отговорите ми ще накарат хората да се почувстват неудобно и да се разтревожат. Според мен, това е най-трудното от всички учения на християнството, които трябва да приемем.

Има хора, които проповядват, че накрая всички хора ще бъдат спасени, че Бог е Бог на любовта и Той никога няма да изпрати някой човек в ада. Те вярват, че думите *вечно* и *завинаги* всъщност не означават

навеки. Обаче същата дума, която е използвана за описание на вечното прогонване от Бога, е използвана и за вечността на небето. Някой е казал, че “справедливостта изисква да приемаме както радостта, поражда от праведните дела, така и наказанието заради греховете, защото те са наричани с една и съща гръцка дума и са еднакво краткотрайни.”

Има други хора, които проповядват, че след смъртта онзи, който е отказал да приеме Божият план за спасение, бива унищожаван и престава да съществува. След като изследвах цялата Библия, аз не можах да открия нито едно доказателство в подкрепа на това твърдение. Библията ни учи, че независимо от това, дали сме спасени или не, има съзнателно и вечно съществуване на душата и на личността на човека.

Има трети вид хора, които проповядват, че след смъртта все още има възможност за спасение и че Бог ще предложи втори шанс. Но това не е истина, защото в Библията никъде не се споменава за такова нещо. Напротив, Библията постоянно ни предупреждава, че “*Сега е това време. Виж! Сега е денят за спасение*” (2Кор.6:2).

Какво казва Библията?

Мога да цитирам стихове от Библията в подкрепа на факта, че Писанията ни учат, че има ад за всеки човек, който съзнателно и по свой избор отхвърли Христос като Господ и Спасител.

“Защото страдам ужасно в този огън” (Лука 16:24)

“А който нарече брат си “идиот,” ще трябва да отговаря в огнения пъкъл” (Мат.5:22)

“Човешкият Син ще изпрати ангелите си да приберат от царството му всички, които са изкушавали другите да съгрешават, и всички, които вършат зло. Ангелите ще хвърлят тези хора в огнената пец и там те ще плачат и скърцат със зъби.” (Мат.13:41-42)

“Така ще бъде и когато настъпи краят на света. Ангелите ще дойдат и ще отделят злите хора от праведните. Ще хвърлят злите в огнената пец и там те ще плачат и скърцат със зъби.” (Мат.13:49-50)

“После Той ще каже на тези от лявата му страна: “Махнете се от мен, вие, проклетите, и вървете във вечния огън, приготвен за дявола и неговите ангели!” (Мат.25:41)

“А плевата ще изгори в неугасим огън.” (Мат.3:12)

“Той ще дойде от небето с могъщите си ангели в пламтящ огън и ще донесе наказание на онези, които не познават Бога и които не се покоряват на Благата вест за нашия Господ Исус. Те ще бъдат наказани с вечна гибел и няма да им е позволено да бъдат с Господа и да видят неговата славна власт” (2Сол.1:8-9)

“Който се покланя на звяра и на неговия идол и бъде белязан със знака му на челото си или на ръката си, също ще пие от виното на Божия гняв, приготвено неразредено в чашата на неговата ярост, и с горяща сяра ще бъде измъчван пред светите ангели и пред Агнето. Димът от мъченията на тези хора ще се издига за вечни векове. Ден и нощ няма да има покой за онези, които се покланят на звяра и идола му и които са белязани с името му.” (Откр.14:10-11)

“Тогавашмъртта и адът бяха хвърлени в огненото езеро. Огненото езеро е втората смърт. Всеки, чието име не бе записано в книгата на живота, беше хвърлен в огненото езеро” (Откр.20:14-15)

“Но страхливите и невярващите, онези, които вършат гнусни неща, убийците, онези, които вършат сексуални грехове, магьосниците, идолопоклонниците и всички лъжци ще намерят дела си в огненото езеро с горяща сяра. Това е втората смърт.” (Откр.21:8)

Но чувам, че някой казва: “Аз не вярвам в учението за ада. Моята религия е Проповедта на планината.” Добре, чуите и един откъс от Проповедта на планината:

“Ако дясното ти око те кара да вършиш грях, извади го и го хвърли. По-добре е да загубиш една част от тялото си, отколкото цялото ти тяло да бъде хвърлено в пъкъл. И ако дясната ти ръка те кара да вършиш грях, отсеци я и я хвърли. По-добре е да загубиш една част от тялото си, отколкото цялото ти тяло да отиде в пъкъл.” (Мат.5:29-30)

Тук виждаме ясно различимото учение на Исус, че ад има. Исус е разказвал истории и е давал илюстрации за тази тема и постоянно е предупреждавал хората за глупостта да се живее греховен и лицемерен живот тук на земята.

Ад на земята

Няма съмнение, че порочните хора страдат в някакъв ад тук на земята. Библията казва: “*И да знаете (бъдете сигурни), че грехът ви ще ви намери*” (Чис.32:23). На друго място Библията казва: “*Каквото посее човек, това ще пожъне*” (Гал.6:7). Същевременно, навсякъде около нас има доказателства, че някои грешни хора преуспяват, а праведните страдат заради своята праведност. Библията ни учи, че ще дойде време на

разплата, когато справедливостта ще бъде възстановена. Някой беше казал, че “ние не се наказвани заради греховете си, а от самите грехове.”

Истината е, че и двете неща са верни. Дали любящия Бог ще изпрати човека в ада? Отговорът е: Да, защото Той е справедлив. Но Той не го праща на драго сърце. Човекът сам осъжда себе си, като отказва да приеме Божият план за спасение. Поради своята любов и милост, Бог предлага на хората изходен път, път на спасение, надежда и очакване на по-добри неща. В своята слепота, глупост, коравовратост, егоизъм и любов към греховните удоволствия, човекът отказва да приеме простият метод на Бога за избягване на агонията на вечното отделяне.

Да предположим, че аз съм болен и извикам лекар, който пристига, преглежда ме и ми предписва лекарства. След това аз размислям, решавам да пренебрегна неговия съвет и отказвам да вземам лекарствата. Когато след няколко дни отново ме посети, възможно е лекарят да установи, че състоянието ми е много по-лошо. Бих ли могъл да обвинявам лекаря и бих ли могъл да го държа отговорен? Той ми предписа лекарствата и начинът на лечение, но аз не ги приех!

По същият начин Бог предписва лекарството за заболяването на човешката раса. Лекарството е лична вяра и привързване към Исус Христос. Лекарството е човек да се роди отново. Ние ще разгледаме темата за това лекарство в друга глава. Но ако съзнателно отказваме лекарството, ще бъдем принудени да изстрадаме последствието и не можем да обвиняваме Бога. Дали е грешка на Бога това, че ние отказваме лекарството? Човекът, който отказва да повярва в живота след смъртта, че може да получи небето и така да избегне ада, човекът, който отказва да повярва в това, което Бог казва в Своето Слово за небето и за ада, ще се събуди в следващия живот, за да установи, че е сбъркал и е загубил всичко. Списанието “Пийпл” цитира един от най-известните комарджии в САЩ, Лем Бенкър, който казал: “Никога не залагайте това, което искате да спечелите, а само онова, което можете да си позволите да загубите.” Можете ли да си позволите да загубите вечната си душа?

Има други хора, които питат: “Каква е природата на ада?” В оригиналните текстове на Библията са употребени четири думи, които в нашите Библии са преведени с думата “ад.”

Една от тях е Шеол, която в Стария Завет 31 пъти е преведена като “ад.” Смесът на думата Шеол е “невидимо състояние.” Думите “скръб,” “болка” и “разрушение” са употребени свързано с думата Шеол.

Втората дума е Хадес, която в Новия Завет е преведена на 10 места от гръцки и има същото значение като думата Шеол от Стария Завет. Хадес винаги е придружена от думите “осъждане” и “страдание.”

Третата дума е Преизподня и е използвана само веднъж в 2Пет.2:4, където се казва, че непокорните ангели са хвърлени в мрачните подземия на ада. Това е място за съдене, като затвора или килията, където е много тъмно.

Четвъртата дума Геена е употребена на 11 места в Новия Завет и е преведена като “ад.” Тя е илюстрацията, която Исус е използвал за Долината на Хинон, която се е намирала край Ерусалим и където постоянно са горели боклуци и отпадъци.

Някои хора питат: “Дали Библията ни учи, че в ада буквално има огън?” Ако това не е буквален огън, то е нещо още по-лошо. Исус никога не е преувеличавал. Няма съмнение, че на много места Библията използва думата “огън” в преносен смисъл. В същото време Бог наистина има огън, който гори, но не изгаря. Когато Моисей видял горящия храст, той бил удивен, защото храстът горял, но не изгарял. Тримата млади евреи били хвърлени в огнената пещ, но не изгорели. Нещо повече, даже косъм от главите им не пострадал. От друга страна, Библията казва, че езикът ни *“е запален от пламъците на пъкьла”* (Як.3:6) всеки път, когато говорим зли неща за своите ближни. Това не означава, че буквално езикът ни е обхващан от пламъци, когато говорим нещо против ближните си. Но независимо дали това е буквално или образно описание, реалността е една и съща. Ако няма пламък, тогава Бог използва този символен език, за да обрисова нещо, което може да е много по-лошо.

Отделяне от Бога

Същественото е, че адът представлява отделяне от Бога. Това е втората смърт, която е описана като вечно и съзнателно изгонване от присъствието на всичко, което е светлина, радост, добро, праведност и щастие. В Библията има много страшни описания на това ужасно състояние, в което ще се окаже душата само минута след смъртта. Странно е, че хората се подготвят за всичко друго, но не и за смъртта. Ние се подготвяме за обучението, за бизнеса, за изграждане на кариера. Ние се подготвяме за брака, за старостта, за всичко друго освен за мига, в който трябва да умрем. Но въпреки това, Библията казва, че на всеки човек е предопределено веднъж да умре (Евр.9:27).

Смъртта е явление, което на всеки човек се струва, че е неестествено, когато е свързано с него самият, но е естествено, когато се отнася за другите хора. Пред смъртта всички хора са равни. Тя лишава богатия от милионите му, а бедния – от дрипите му. Тя охлажда алчността и гаси пламъците на страстта. Всички бихме

искали да не обръщаме внимание на смъртта, но въпреки това сме принудени да се срещнем с нея – принцът и селянина, глупавият и философа, убиецът и светията. За смъртта няма възрастови ограничения и предпочитания. Всички хора се боят от нея.

В края на живота си Даниел Уебстър си спомнил, че веднъж посетил църквата в едно тихо селце. Пасторът бил простоват и благочестив стар човек. След началото на службата той станал и произнесъл проповедта си, а след това казал с пределна простота и искреност: “Приятели мой, ние можем да умрем само един път.” Коментирайки неговата проповед, Даниел Уебстър казал: “Колкото безплодни и слаби да изглеждат тези думи, за мен те изведнъж се превърнаха в едно от най-вълнуващите и разбуждащи изказвания, които съм чувал.”

Уговорена среща със смъртта

Лесно ни е да считаме, че другите трябва да се явят на уговорената среща със смъртта, но ни е трудно да запомним, че и ние също ще трябва да се явим на тази среща. Когато видим войници да отиват на фронта или прочетем за изпълнението на смъртната присъда на някой затворник, или когато посетим умиращ приятел, ние усещаме някаква тържественост, която обкръжава тези хора. На всеки човек е определено да умре и е просто въпрос на време кога ще стане това. На други срещи в живота – срещите на удоволствието – ние можем да пропуснем да отидем или да ги прекъснем и да понесем последствията, но срещата със смъртта никога не може да избегне, нито да я прекъсне. Човек може да се срещне с нея само веднъж, но срещата е неизбежна!

Ако физическата смърт беше единственото последствие от един живот, живян отделно от Бога, ние не би трябвало много да се страхуваме, но Библията ни предупреждава, че има и втора смърт, която представлява вечно прогонване от присъствието на Бога.

Обаче има и по-светла възможност. Така както в Библията се казва, че ада е за грешния човек, по същия начин в нея се обещава небето за светията. Светията е обрисован като грешен човек, на когото е било простено. В сравнение с темата за ада, темата за небето е много по-лесна за възприемане. Но въпреки това, Библията ни учи, че има както ад, така и небе.

Ако се премествате в нов дом, вие искате да знаете всичко за обществото, в което ще влезете. Ако се премествате в друг град, вие искате да знаете всичко за този град – за железопътните линии, които минават през него, за неговата промишленост, за парковете, езерата, училищата и т.н. А тъй като ще прекараме вечността на някакво място, ние би трябвало да знаем нещо за него и да говорим за него. Мислейки си за небето, земята започва да ни изглежда доста дрипава в сравнение с него. Тукашните ни мъки и проблеми ни се струват много по-незначителни, когато очакваме бъдещето с нетърпение и надежда. В известен смисъл християнинът има небе тук на земята. Той има мир на душата, спокойна съвест и е в мир с Бога. Заобиколен от безпокойства и трудности, той притежава един вътрешен мир и радост, които не са зависими от околните обстоятелства.

Има небе

Освен това Библията обещава на християнина небе в бъдещия живот. Една сутрин някой попитал 94 годишния Джон Куйнси Адамс как се чувства. Той отговорил: “Доста добре. Доста добре. Но домът в който живея не е толкова добър.” Въпреки, че домът в който живеем може да е болен или слаб, ако сме християни, ние можем да се чувстваме силни и уверени. Исус е учел, че има небе. Има много откъси, които може да бъдат цитирани, но най-описателен е Йоан 14:2-3: “*В дома на Моя Отец има много обиталища; ако не беше така, аз щях да ти кажа, защото отивам да ви приготвя място. И като отида и ви приготвя място, пак ще дойда и ще ви взема при Себе Си, така че където съм аз, да бъдете и вие.*” Павел е бил толкова уверен в съществуването на небето, че е могъл да каже: “*Ето защо сме уверени и предпочитаме да напуснем земните си тела и да отидем да живеем с Господа*” (2Кор.5:8).

Колко много се различава отношението на християнина към смъртта от отношението на Боб Ингерсол, който на погребението на брат си казал: “Животът е тесен воал, който разделя студените и безплодни върхове на две вечности. Напразно се мъчим да видим какво има отвъд тези върхове. Крецим силно, но единственият отговор е ехото от собствения ни стон”

Апостол Павел постоянно повтаря: “Ние знаем,” “Ние сме уверени,” “Ние винаги сме уверени.” Библията казва, че Авраам “*очакваше града, който има вечни основи, на когото архитект и строител е Бог*” (Евр.11:10).

Много хора казват: “Вярвате ли, че небето реално съществува?” Да! Исус е казал: “*Отивам да подготвя място за вас.*” Библията ни учи, че Енох и Илия са се възнесли със земното си тяло и са отишли в място, което е толкова реално, колкото са реални Хавай, Швейцария, Вирджинските острови и много други места! Много хора питат: “Къде е небето?” В Библията не ни се казва къде се намира небето. Нито пък това

е важно. Това ще е небе и Исус ще бъде там, за да ни посрещне с радост у дома.

Красиво място

Библията ни учи, че небето е красиво място. В Библията то е описано като “строеж на Бога,” “град,” “по-добро място,” “наследство” и “слава.” Вие може да попитате: “Ще се познаваме ли помежду си на небето?” На много места Библията казва, че това ще бъде време на велико обединение с онези, които са починали по-рано. Други казват: “Вярвате ли, че децата ще бъдат спасени?” Да. Библията казва, че Бог няма да държи едно дете отговорно за грехове му, докато то не стигне до възрастта, когато може да поема отговорност за постъпките си. Има много показатели, че жертвоприношението покрива техния грях, докато те достигнат възрастта, когато стават отговорни за собствените си права и за грешните си постъпки.

Библията казва, че небето ще е място на голямо разбирателство и познаване на нещата, които никога не сме научавали тук на земята. На старини Сър Исак Нютън казал на един човек, който възхвалявал мъдростта му: “Аз съм дете, което седи на морския бряг, събира по някое камъче и черупка, но великия океан на истината продължава да лежи пред мен.”

А Томас Едисон е казал: “Аз не знам даже една милионна част от един процент за нещо.”

Много от тайните на Бога, душевните болки, изпитанията, разочарованията, трагедиите и мълчанието от Бога по време на страданията ще бъдат разкрити на небето. Ели Весел казва, че вечността е: “... мястото, където въпросите и отговорите се сливат в едно.” А в Йоан 16:23 Исус казва: “И в онзи ден няма да Ме питате за нищо.” Ще бъде отговорено на всичките ни въпроси! Много хора питат: “Какво ще правим на небето? Дали само ще седим и ще се радваме на изобилието на живота?” Не. Библията посочва, че там ще служим на Бога. Там ще има работа, която ще трябва да вършим за Бога. Там самото ни съществуване ще хвали Бога. Библията казва: “Никакво проклятие няма да има вече; и престолът на Бога и на Агнеца ще бъде в него и Неговите слуги ще Му служат” (Откр.22:3). Това ще бъде време на пълна радост, служение, смях и хваление на Бога. Представете си, че Му служите, но никога не се уморявате!

В присъствието на Христос

Библията ни учи, че напускайки тялото, ние отиваме в присъствието на Господа. В мига, в който умре, християнинът незабавно отива в присъствието на Христос. Там душата му очаква възкресението, когато тялото и душата му ще бъдат съединени отново. Много хора питат: “Как е възможно тела, които са разложени или кремирани да бъдат възкресени?” Бог знае. Но новото тяло, което ще имаме, ще бъде славно като тялото на Христос. То ще бъде вечно тяло. То никога няма да познава сълзите, главоболията, трагедията, болестта, страданието, смъртта и умората. То ще бъде обновено тяло, но въпреки това ще остане разпознаваемо.

Тук виждаме картината на два вечни свята, които се носят във вселената. Всеки син на Адам ще попадне в единия или в другия свят. И двата свята са обкръжени от голяма тайнственост, но въпреки това в Библията има достатъчно подсказвания и внушения, които ни дават представата, че единият ще бъде свят на трагедията и страданието, а другият ще бъде свят на светлината и на славата.

Сега виждаме проблемите на човешката раса. На външен вид те са сложни, фундаментални, но всъщност са прости. Ние видяхме, че е възможно тези проблеми да бъдат обобщени с една дума – грях. Видяхме, че без Бога бъдещето на човека е безнадеждно. Но не е достатъчно само да анализираме проблемите си и да притежаваме интелектуално разбиране за Божия план. Ако иска Бог да му помогне, човекът е длъжен да изпълни определени условия. В следващата глава ще разгледаме тези условия.

Глава 8

Защо дойде Исус?

“Човешкият Син дойде за потърси и да спаси погиналото” (Лука 19:10)

Ние видяхме, че грехът е най-ужасният и най-разрушителен факт във вселената. Причината за всички безпокойства, коренът на всяка скръб и страховете на всеки човек се побират в кратката дума - грях. Грехът осакатява човешката природа. Той разрушава вътрешната хармония в живота на човека. Той е ограбил неговото благородство. Той е причината човека да попада в капана на дявола. Всички умствени разстройства, всички болести, всички извращения, всички разрушения и всички войни са причинявани от греха. Той е причината за полудяването на човека и за отравянето на сърцето му. В Библията грехът е

описван като смъртоносно заболяване, което се нуждае от радикално лечение. Грехът е като развихрило се торнадо. Той е като изригнал вулкан или като луд човек, който е избягал от лудницата. Той е като дебнеш гангстер или като търсещ плячката си ръмжащ лъв. Той е като удряща земята светкавица. Грехът е като подвижен пясък, който засмуква човека в себе си. Той е като страшен рак, който прояждайки си проправя път в душите на хората. Той е като бушуващ порой, който помита всичко, което се изпречва на пътя му. Грехът е помийната яма на разложението, която замърсява всяка област от живота.

Но, както е казал някой: **“Грехът може да ви предпази от Библията, или Библията може да ви предпази от греха.”** От векове хората са били изгубвани в духовната тъмнина, слепи за болестта на греха, вървели са пипнешком - търсейки, задавайки въпроси и търсещи някакъв изход. Хората са имали нужда от някой, който би могъл да ги изведе от умственото им объркване и от моралния лабиринт, някой, който може да отключи вратите на затвора и да ги освободи от затвора на дявола. Хора с гладни сърца, с жадни умове и с отпаднал дух, стояли безнадеждно с търсещи очи и с наострени уши. А през това време дяволът злорадо се наслаждавал на голямата си победа в Райската градина. От примитивния човек от джунглата до великите цивилизации на Египет, Гърция и Рим, обърканите хора си задавали едни и същи въпроси: “Как мога да изляза от тук? Как мога да бъда по-добре? Какво мога да направя? По кой път да тръгна? Как да се спася от тази ужасна болест? Как мога да спра това бушуващ порой? Как мога да се измъкна от кашата, в която се озовах? Ако има изход, как мога да го открия?”

Отговорът на Библията

Ние вече видяхме, че Библията ни учи, че Бог е Бог на любовта. Той искал да направи нещо за човека. Той искал да спаси човека. Той искал да освободи човека от проклятието на греха. Как е можал да направи това? Бог е бил просто Бог. Той е бил праведен и свят. Още от самото начало Той предупредил човека, че ако се подчинява на дявола и не се подчинява на Бога, той ще умре физически и духовно. Човекът съзнателно не се подчинил на Бога. Човекът трябвало да умре или Бог щял да стане лъжец, защото Бог не може да наруши думата Си. Самата природа на Бога не Му позволява да лъже. Думата Му трябва да бъде спазена. Следователно, когато съзнателно не Му се подчинил, човекът бил изгонен от присъствието на Бога. Човекът преднамерено избрал да върви по пътя на дявола. Трябва да е имало и някакъв друг път, защото човека се оказал безнадеждно и безпомощно изгубен. Самата природа на човека се преобърнала. Той се противопоставял на Бога. Хората били дотолкова ослепени от болестта, от която страдали, че мнозина даже отричат, че Бог съществува. Но още в Райската градина Бог подсказал, че ще направи нещо за това положение. Той предупредил дявола: *“Ще поставя и вражда между теб и жената и между твоето потомство и нейното потомство; то ще ти нарани главата, а ти ще му нараниш петата”* (Бит.3:15). “А ти ще му нараниш петата” – това е било брилянтното проблясване на светлината от небето. В този стих нараняването на главата на дявола означава общо и постоянно нараняване, а смисъла нараняването в петата на човека е временно нараняване. Това е било обещание. Тук е имало нещо, за което човекът е можел да се държи. Бог обещал, че един ден ще дойде Освободител и Изкупител. Бог дал надежда. През следващите векове човекът се е държал за тази единствена сламка на надеждата! Но това не е всичко. В хилядолетната история е имало и други случаи, когато от небето са пристигали и други проблясъци на светлината. Навсякъде в Стария Завет Бог обещава спасение, при условие, че човека повярва в идващия Спасител. Бог е започнал да учи хората Си, че могат да бъдат спасени единствено чрез заместване. За да бъде освободен човека, някой друг е трябвало да плати наказанието.

Да се върнем обратно в Райската градина

За момент се върнете обратно с мен във въображението си в Райската градина. Бог е казал: *“Защото в деня, когато ядеш от него (от дървото за различаване на доброто от злото), непременно ще умреш”* (Бит.2:17). Човекът ял от него и умрял.

Да предположим, че Бог беше казал: “Адаме, ти си направил грешка, което е малко нарушение от твоя страна. Прощавам ти, но те моля друг път да не правиш така.” Тогава Бог би бил лъжец. Той не би бил свят, нито пък би бил справедлив. Той е бил принуден от Собствената си природа да спази думата Си. На карта е била поставена Божията справедливост. Човекът е трябвало да умре духовно и физически. Беззаконието му го отделило от неговия Бог. Поради това човекът трябвало да страда. Той трябвало да плаща за собствените си грехове. Както видяхме, Адам е бил представителят на човешката раса. Когато той извършил грях, всички ние сме извършили грях. *“Затова, както чрез един човек грехът влезе в света и чрез греха смъртта, и по този начин смъртта мина във всички човеци, понеже всички съгрешиха”* (Рим.5:12).

Тогава основният въпрос станал: “Как е възможно Бог да е справедлив и в същото време да оправдае грешния човек?” Трябва да помним, че думата “оправдавам” означава “очиствам душата от вината.” **Оправдаването е нещо много повече от прощаването.** Грехът задължително трябва да се премахне и да

се направи така, все едно, че грехът никога не е съществувал. Човекът е трябвало да бъде възстановен така, че по него да няма нито едно петно или дефект от греха. С други думи, човекът е трябвало да бъде отведен обратно до положението, в което се е намирал, преди да отпадне от милостта. В слепотата си, хората от столетия се опитвали да се върнат в Райската градина, но никога успели да достигнат целта си. Те се опитвали да вървят по много пътища, но всички се оказали неуспешни. К.С. Луйс казва, че “Всички религии представляват или откъс или изопачаване на християнството.”

Образованието е важно, но то няма да върне човека при Бога. Фалшивите религии са опиум, който се опитва да предпази хората от сегашната злочестина, като им обещава бъдеща слава, но фалшивите религии никога няма да отведат човека до мястото на неговата цел. ООН може да е практична необходимост в един свят на воюващи хора и ние сме благодарни за всяка крачка, която може да бъде направена в областта на международните взаимоотношения, за да се уреждат споровете без да се стига до война, но ако ООН може да осигурят траен мир, човекът би могъл да каже на Бога: “Ние нямаме повече нужда от Теб. Ние установихме мир на земята и справедливо организирахме човечеството.” Всички тези схеми са кърпена работа и половинчати решения, които болният и умиращ свят е принуден да използва, докато чака Великият Лечител. От историята знаем, че първият опит за обединяване на хората е завършил с объркването на езиците им по време на изграждането на Вавилонската кула. Хората са се проваляли и в другите случаи, когато са се опитвали да работят без Бога и ще продължават да са орисани на подобни провали. Но въпросът си остава: “Как може Бог да е справедлив, т.е. да е верен на природата Си и да е верен на Своята святост и в същото време да оправдае един грешен човек?” Тъй като всеки човек е трябвало да понесе последствията от собствените си грехове, цялото човечество е било изключено от помощта, тъй като всеки човек е бил заразен от същата болест.

Единственото решение е било някой невинен доброволно да поиска да умре физически и духовно вместо нас пред Бога. Този невинен доброволец е трябвало да понесе осъждането на човека, наказанието и смъртта. Но имало ли е такъв доброволец? Със сигурност на земята не е имало нито един невинен човек, защото Библията казва: *“Понеже всички съгрешиха”* (Римл3:23). Имало е една единствена възможност. Собственият Син на Бога е бил единствената личност във вселената, която е притежавала способността да понесе в тялото Си греховете на целия свят. Със сигурност архангел Гавраил или Михаил вероятно е можел да отиде и да умре вместо някой човек, но единствено Божият Син е бил неограничен и поради това е бил в състояние да умре заради всички нас.

Бог в Три Личности

Библията ни учи, че всъщност Бог са три Личности. Това е тайна, която ние никога няма да можем да разберем. Библията не казва, че има Трима Богове, а че има един Бог, който се изявява в три Личности. Има Бог Отец, Бог Син и Бог Светия Дух.

Втората Личност от тази Троица е Синът на Бога. Исус Христос е равен с Бог Отец. Той не е Син на Бога, а Единственият Син на Бога. Той е Вечният Син на Бога – втората Личност в Светата Троица, Богът, който се е разкрил в плът, живият Спасител.

Библията учи, че Исус Христос няма начало. Той никога не е бил създаван. Библията ни учи, че небесата са били създадени от Исус (Йоан 1:1-3). Всички милиарди звезди и горящи слънца са били създадени от Него. Земята била хвърлена в пространството от Неговите пламтящи пръсти. Раждането на Исус Христос, което празнуваме на Коледа, не е Неговото начало. Възникването на Исус е покрито със същата тайна, която ни обърква, когато се питаме как е възникнал Бог. Библията единствено ни казва, че *“В началото беше Словото; и Словото беше у Бога; и Словото беше Бог”* (Йоан 1:1). Библията казва следното за Христос: *“В Него, Който е (видимият) образ на невидимия Бог, първороден преди всяко създание; понеже чрез Него бе създадено всичко, което е на небесата и на земята, видимото и невидимото, било престоли или господства, било началства или власти, всичко чрез Него бе създадено; и Той е преди всичко и всичко чрез Него се сплотява”* (Кол.1:15-17). Последната фраза посочва, че Той държи всичко заедно. С други думи, цялата вселена би се разбила на милиарди атоми, ако липсваше обединяващата сила на Исус Христос. Библията казва: *“В началото ти положи основите на земята, Господи, небесата са дело на твоите ръце. Те ще изчезнат, но ти ще останеш. Ще овехтеят като всяка дреха. Ще ги сгънеш като наметало и също както става с дрехите, те ще се променят. Но ти оставаш същия и твоите години нямат край”* (Евр.1:10-12).

Исус Христос, Спасителят

Исус казва за Себе си: *“Аз съм Алфата и Омегата, началото и краят”* (Откр.22:13). Той и единствено Той е притежавал силата и способността да върне човека обратно при Бога. Но дали е щял да го направи? А за да го направи, Той е трябвало да дойде на земята. Трябвало е да приема формата на слуга.

Трябвало е да смири Себе си и да стане покорен до смърт. Трябвало е да се пребори с греха. Исус е трябвало да се срещне и да победи Сатаната, врагът на човешките души. Трябвало е да откупи грешниците на робския пазар на греха. Трябвало е да развърже връзките и да освободи затворниците, като плати цената, която е била Собствения му живот. Трябвало е да бъде презрян и отхвърлен от хората, да бъде човек на скърби, навикнал на печал. Трябвало е да бъде наказан от Бога и да бъде отделен от Бога. Трябвало е да бъде наранен заради нарушенията на хората и да бъде бит заради техните беззакония. Трябвало е кръвта Му да бъде пожертвана заради греха на човека. Трябвало е да помири Бога и човека. Трябвало е да бъде великият Посредник в историята. Трябвало е да бъде заместващият. Трябвало е да умре вместо греховния човек. Всичко това е трябвало да бъде извършено, и то - доброволно.

И точно това се е случило! Гледайки надолу през назъбения парапет на бойната кула на небесата, Исус видял как нашата планета се носи в космоса – орисана със зла участ, прокълнатата, смазана и носеща се към ада. Той видя вас и мен, как се клатушкаме под тежестта на греха и как сме оковани във веригите на греха. Той взе Своето решение в съвещателната зала на Бога. Множеството ангели се поклониха в смирение и възхита, когато небесният Принц на принцовете и Господар на господарите, който можел да говори в космоса, влязъл в скъпоценната Си колесница, преминал през перлените порти, минал по небесната стълба и в една тъмна нощ в Юдея, в която звездите пеели, а придружаващите Го ангели са Го възхвалявали, слязъл от каретата, свалил одеждите Си и станал човек! Случило се е така, както аз, вървейки по пътя, мога да стъпя върху някои мравуняк, да погледна надолу и да кажа на мравките: “Ужасно съжалявам, че стъпих върху мравуняка ви и ви унищожих дома. Всичко се обърка. Много ми се иска да можех да ви кажа, че не исках да го направя и че искам да ви помогна.” Но вие можете да кажете: “Това е абсурдно, това е невъзможно и аз не разбирам това, което ми говорите!” Точно така е! Чудесно щеше да бъде, ако можех за няколко минути да се превърна в мравка и на езика на мравките да им обясня колко много съм загрижен за тях!

Точно това всъщност е направил Исус. Той дошъл, за да разкрие образа на Бога пред хората. Той ни каза, че Бог ни обича и се намесва в живота ни. Той ни каза за милостта, дълготърпението и милостта на Бога. Той ни обеща вечен живот. Но още по-важното е, че Исус Христос взе участие в плътта и кръвта, за да може да умре (Евр.2:14). “*Знаете, че Христос дойде, за да премахне греховете на хората*” (1Йоан 3:5). Самата цел на идването на Христос на света е била да предложи живота Си като жертва заради греховете на хората. Той е дошъл, за да умре. Сянката на Неговата смърт виси като покров над 33-годишното му съществуване на земята.

Сатаната е треперел в нощта, когато Исус е бил роден. Той е търсел начин да го погуби още преди да се роди, както и скоро след раждането му. Когато Ирод издал заповед да бъдат избити всички момченца, една от целите му е била да е сигурен, че Исус ще бъде убит.

Безгрешният Син

През всички дни на земния Си живот Той не извършил нито един грях. Той е единственият безгрешен човек, който някога е живял. Той е можел да се изправи пред хората и да попита: “*Може ли някой от вас да ме уличи в грях?*” (Йоан 8:46). Ден и нощ бил преследван от враговете си, но те никога не успели да намерят никакъв грях в Него. Той е без петно или недостатък. Исус живял смирен живот. Той се превърнал в презрян човек и не е бил почитан от хората. Роден е в обор и е изгаснал в незабележителното селце Назарет. Той е бил дърводелец. Като свои последователи, около себе си събрал обикновени рибари. Вървял е между хората като обикновен човек. Смирил Себе си така, както никой друг човек не се е покорявал. Исус поучавал с такава власт, че съвременниците Му казвали: “*Никой не е говорил така, както Този Човек*” (Йоан 7:46). Всяка дума, произнесена от Него, е исторически вярна. Всяка дума, произнесена от Исус, е научно вярна. Всяка дума, произнесена от Исус, е етически вярна. Не е имало вратички в разбиранията и твърденията на Исус. Етическото Му виждане е било изцяло точно както във времето, в което е живял, така и във всяка от следващите епохи.

Думите на тази благословена личност са били пророчески верни. Той предсказал много неща, които все още очакваме да се случат. Законниците се опитвали да го хванат в клопката на изпитващи въпроси, но никога не успели да Го объркат. Отговорите, които давал на противниците си, са били ясни и категорични. Нямамо е въпроси относно Неговите твърдения, не е имало измама в смисъла на онова, което е казвал, не е имало колебливост в думите Му. Той е знаел и поради това е говорел със спокойна власт. Говорел толкова просто, че обикновените хора Го слушали с радост. Независимо, че думите му били проникателни, те били ясни. Думите му са били с тежест, но в същото време блестели с такъв блясък и простота, че зашеметявали враговете Му. Той се справял с големите въпроси на деня по такъв начин, че както на необразованите, така и на образованите хора не им е било трудно да Го разбират.

Господ Исус лекувал болните, сакатите и слепите. Той лекувал прокажените и възкресявал умрелите.

Той прогонвал демоните. Той успокоявал бурите. Той донасял мир, радост и надежда на хилядите хора, на които помагал. Той не давал признаци на страх. Никога не бързал. При него нямало нищо случайно. Той действал с перфектна координираност и точност. Той е притежавал висшата балансираност на понасянето. Той не се колебаел и не се тревожел за работата Си. Въпреки, че не излекувал всички болни, че не възкресил всички мъртви, че не направил всички слепи да прогледнат и не нахранил всички гладни, все пак в края на живота си Той можел да каже: “Аз свърших работата, която Ти ми възложи.”

Той застанал пред Пилат и кротко казал: “*Ти не би имал никаква власт над Мен, ако не ти бе дадено отгоре*” (Йоан 19:11). Той казал на изплашените хора, че легиони от ангели се подчиняват на Неговата заповед. Исус отишъл до Своя кръст с достойнство и спокойствие, с увереност и с поставена цел, която изпълнявала предсказанието, написано за Него 800 години по-рано “*Като агне, водено на клане, и като овца, която не издава глас пред стригачите си, така Той не отвори устата Си*” (Ис.53:7).

Побеждаването на дявола

Той се е движел без ограничения, славно и с велико предвкушване към мисията, която бил дошъл да изпълни. Той бил дошъл, за да спаси грешните хора. Бил дошъл, за да усмири гневът на Бога. Бил дошъл, за да победи завинаги дявола. Той бил дошъл, за да победи ада и гроба. Имало е само един начин, по който Той е можел да направи това. Имало е само един път, по който е можел да върви. Смъртта му е била предсказана хиляди години преди да се роди. Както видяхме, за пръв път това е било предсказано в Райската градина, а след това е било разказвано в проповедите, историята и предсказанията за смъртта на Христос (Месията) в следващите векове. Авраам видял предварително смъртта Му като овена, който Бог осигурил, за да бъде принесен в жертва вместо Исаак. Децата на Израел са символизирали Неговата смърт чрез жертвеното агне. Всеки път, когато се проливал кръвта на еврейския олтар, тя е олицетворявала Агнето на Бога, което един ден щяло да дойде и да премахне греха. Давид подробно предсказал смъртта Му в няколко пророчески псалми. Исая посветил цели глави, за да предскаже подробности за Неговата смърт. Със следните думи Исус Христос казал, се притежава властта да пожертва живота си: “*Добрият настир дава живота си за овцете*” (Йоан 10:11). На друго място Той казал отново: “*Както Моисей издигна змията в пустинята, точно така трябва да бъде издигнат Човешкият Син, за да може всеки, който вярва в Него, да има вечен живот*” (Йоан 3:14-15). Далеч предварително във вечността Исус Христос е съзрял възможността да умре на кръста. През вековете, които са предшествовали раждането Му, Той е знаел, че денят на Неговата смърт приближава. Когато бил роден от девица, Исус е бил роден под сянката на Своя житейски път. Той приел човешко тяло, за да може да умре. От люлката до кръста, целта Му е била да умре. Някой е описал по следния начин как Исус е страдал така, както никой друг човек не е страдал: “*Нощта наблюдавала в Гетсиманската градина, осветявана от горящите факли, целувката на предателя, арестуването, разследването в присъствието на първосвещеника, часът на чакането, дворецът на римския управител, пътуването до двореца на Ирод, грубото отношение на жестоките войници на Ирод, изумителната сцена, когато Пилат се опитвал да Го спаси, докато свещениците и хората настоятелно изисквали кръвта Му, бичуването, крещящото множество, пътя от Ерусалим до Голгота, гвоздеите в ръцете и краката Му, трънения венец на главата Му, саркастичните и подигравателни изказвания на двамата крадци, разпънати от двете му страни “Ти спасяваше другите, сега спаси себе си.”*”

Понякога хората ме питат защо Христос е умрял толкова бързо на кръста, само за 6 часа, докато другите разпънати на кръста са агонизирали в продължение на два-три дни и повече. Той е бил слаб и изморен, когато стигнал до Голгота. Той е бил бичуван и е бил физически изтощен. Но когато умрял, Христос умрял доброволно. Той избрал момента на последния Си дъх. Той лежал там между небето и земята. След като понесъл неопишуеми страдания, без да се оплаче нито веднъж, без да умолява мъчителите си, Той произнесъл само две думи, чрез които ни дава да разберем нещо за ужасната физическа болка, на която е бил подложен, когато казал: “*Жаден съм.*” Някакъв неизвестен поет е описал тази сцена по следния начин:

Но нещо повече от болка го е измъчвала там,
Дълбокият копнеж и божествената жажда,
Която се е стремяла към душите на хората.
Боже мой – един от тях бях аз!
Грешник или заместващ

Бог изисква смъртта или на грешника или на някой заместващ. Христос е бил заместващият! Гавраил и десет легиони от ангели са се реели над вселената с извадени мечове. Достатъчен е бил само един единствен жест от благословеното Му лице и те биха помели разгневеното и крещящо множество от хълма.

Не гвоздеите са го държали на кръста, а връзките на любовта, които са по-здрави от гвоздеите, изработени от хората. *“Но Бог показва любовта си към нас с това, че още докато бяхме грешни, Христос умря за нас”* (Рим. 5:8).

За теб! За мен! Той понесе греховете ни в тялото Си на кръста. Както някой е казал: “Вижте Го на Кръста, навел святата Си глава, побрал в сърцето Си страшната изолация на отделянето от Бога поради греховете на хората и вижте как от приемането на греха Той създава това, което не иска за Себе си, а за да може да го даде на онези, чието място е заел.” Стойки съкрушени в присъствието на това страдание, осъзнавайки собствената си неспособност да го разберем или да го обясним и изпълнени с велико усещане на величието, което ни смазва, ние чуваме думите *“Извърши се,”* които излизат от устните Му.

Но не физическото страдание е причинявало най-голямата болка на Исус Христос. Много хора са умрели преди Него. Други хора са висели по-дълго на кръста от Него. Много хора са станали мъченици. Ужасното страдание на Исус Христос е било свързано с духовната Му смърт. Той стигнал до самия край на греха и се потопил в най-дълбоката мъка, когато извикал: *“Боже Мой, защо си ме изоставил?”* Този вик е доказателството, че Христос, превръщайки се в грях заради нас, е умрял физически и заедно с това е загубил усещането за присъствието на Отца в този момент. Останал сам в най-върховния час от човешката история, Исус произнесъл тези думи! Блеснала светкавица, за да ни даде възможност да получим бегла представа за онова, което изтърпявал, но светлината е била толкова ослепителна, че както казва Д. Камбел Морган “нито едно око не би могло да я понесе и да види.” Според същия автор, произнесените от Исус думи изразяват много добре “това така, че ние, хората, да можем да разберем колко много неща има, които няма да ни бъдат разкрити.” Този, който не знае какво е грях, беше направен да бъде грешен, за да станем ние праведни в очите на Бога (Гал.3:13; Марк 15:34; 2Кор.5:21). На кръста Той беше направен грях. Той беше изоставен Господ. Тъй като не познаваше греха, съществува една неразбираема за нас ценност в разбирането на наказанието, което е понесъл, наказание, което самият Той не е заслужавал заради делата Си. Ако, понасяйки греха в собственото Си тяло Той е създал нещо ценно, от което самият Той не се е нуждаел, за кого е била създадена тази ценност?

Човекът никога няма да научи как е било постигнато това в дълбоката тъмнина. Аз знам само едно нещо – Той понесе моите грехове в тялото Си на кръста. Той висеше там, където трябваше да вися аз. Адските болки, които бяха мой дял, се изсипаха върху Него и аз съм в състояние да отида на небето и да заслужа онова, което не е мое, а Негово право. Всички предписания, всички жертвоприношения, закрилата и символите на Стария Завет, са били изпълнени в този момент. Вече не е било нужно свещениците да влизат веднъж годишно в Светая Светих. Жертвата е била завършена и пълна. Сега, когато основата за спасението е положена, всичко, което грешния човек трябва да направи е да повярва в Сина и ще има мир с Бога. *“Защото Бог толкова обикна света, че даде своя единствен Син, за да може всеки, който повярва в Него, да не умре, а да има вечен живот”* (Йоан 3:16).

Три неща в Кръста

Аз виждам три неща в кръста на Христос. Първо, описание на дълбочината на *човешкия грях*. Не обвинявайте тогавашните хора за това, че са разпънали Христос на кръста. Вие и аз сме също толкова виновни, колкото са виновни и те. Нито тогавашните евреи, нито римските войници го окачиха на кръста – ващите и моите грехове създадоха нуждата Той да пожелае тази смърт.

Второ, в кръста аз виждам *изумителната любов на Бога*. Ако някога се усъмните в любовта на Бога, погледнете продължително и задълбочено към кръста, защото в него ще откриете демонстрацията на Божията любов.

Трето, в кръста се намира единствения *път към спасението*. Исус е казал: *“Аз съм пътят, истината и животът. Само чрез Мен се стига до Отца”* (Йоан 14:6). Не е възможно човек да бъде спасен от греха и ада, освен ако не се оприличи с Христос на кръста. Ако имаше някакъв друг начин да ви спаси, Той щеше да го открие. Ако влизането в правия път, или живеенето на морален и етичен живот можеха да ви спасят, нямаше да е нужно Исус да умира. Вашето място трябваше да бъде заето от някой заместващ. Хората не обичат да говорят за това. Те не искат да чуват за това, защото то наранява гордостта им и изважда на показ целия им егоизъм.

Много хора казват: “Не мога ли да бъда спасен, като живея според Златното правило (отнасяй се към другите така, както искаш другите да се отнасят към теб)? Или като изпълнявам правилата на Исус? Или като живея етично, така както Исус ни учи?” Даже ако можехме да бъдем спасени, заради това, че сме живели така, както Исус ни е учил да живеем, въпреки това ние щяхме да бъдем грешни хора. Ние щяхме да продължаваме да грешим, защото няма човек, който някога да е живял от раждането до смъртта си така, както Исус ни е учил. Ние грешим и се проваляме. Ние нарушаваме закона. Ние не сме се подчинявали. Ние сме вършили грехове. При това положение, какво трябва да направим с този грях? Има само едно нещо,

което трябва да направим и то е да отнесем греха си при кръста и там да намерим опрощение.

Преди години един търговец от Амстердам дал на заем голяма сума пари на крал Чарлз V. Дошла крайната дата за връщане на заема, но кралят бил банкрутирал и не можел да плати. Тогава търговецът дал голям банкет в чест на краля. Когато всички гости заели местата си, преди да сервираат храната, пред търговеца поставили една голяма чиния, в която горял огън. Тогава, изваждайки документа за дълга на краля, той го запалил и го държал в ръката си, когато станал на пепел. По същия начин ние сме ипотекирали себе си и сме задлъжнели към Бога. Дошъл момента за плащане на дълга ни, но ние не сме били в състояние да плащаме. Преди 2000 години Бог поканил морално покварения свят да дойде в основата на кръста. Там Бог поставил вашите и моите грехове над огъня и ги държал докато изгоряла и най-малката частичка от вината ни.

В Библията се казва: *“няма опрощение, ако не се пролее кръв”* (Евр.9:22). Много хора ми казват: “Колко отблъскващо е това! Нали не искаш да ни кажеш, че вярваш в някаква скотобойна религия!” Други хора се чудят: “Аз не мога да разбера, защо Бог изисква проливането на кръв.” Много хора питат: “Аз не мога да разбера, защо е трябвало Христос да умира заради мен.” Днес много проповедници считат, че идеята за пролятата кръв на Христос е станала старомодна и несъвременна. Но това е казано в Библията. Това е самата сърцевина на християнството. Отличителната черта на християнството е принасянето на кръв като жертвоприношение. Ние не можем да бъдем спасени без кръвта на жертвоприношението. Всъщност кръвта е символ на смъртта на Христос.

Наскоро стоях пред рецепцията на Клиниката Майо в Рочестър, Минесота. Там, в една малка кутия, се намираха много папки с надпис “Дарът на кръвта,” изписан с червени букви, оформящи една голяма капка кръв. Първата ми реакция беше, че това сигурно е някаква евангелизационна брошура, но когато се вгледах по-внимателно, аз разбрах, че това е призив към хората да подпомогнат програмата за кръводаряване. Кръвта може да означава разликата между живота и смъртта за някой пациент в болницата. Всеки човек, на когото му бъде направено кръвопреливане, ще бъде благодарен за тази кръв. Някой може да каже, че кръводаряването е доста отвратителна процедура, но самото даряване на кръв е благословение! Остава в сила фактът, че кръвта е символ на живота, както е казано в Лев.17:11: *“Защото животът на тялото е в кръвта, която аз ви дадох, за да правите умилоствение на жертвеника за душите си.”* По същия начин на много места в Стария Завет се говори за жертвоприношението на кръв – предвестник или символ на перфектната саможертва на Христос.

Пет неща, донасяни от кръвта

Библията ни учи, че на първо място, кръвта откупува. *“Вие знаете, че от безсмисления начин на живот, който наследихте от предците си, ви избавиха не такива преходни неща като сребро или злато, а безценната кръв на непорочния и чист като агне Христос”* (1Пет.1:18-19). Ние сме откупени не само от ръцете на дявола, но и от ръцете на закона, който е установен от Бога чрез Моисей. Смъртта на Христос на кръста ме извежда извън обхвата на закона. Законът ме осъжда, но Христос е платил за всяка претенция. Аз не бих могъл да бъда откупен даже от всичкото злато, сребро и скъпоценни камъни на земята. Смъртта на Христос е извършила това, което те не могат да направят. Откупуването означава “да купя обратно.” Ние сме били продадени за нищо на дявола, но Христос ни откупува и ни връща обратно.

Второ, кръвта ни приближава до Бога: *“Но сега в Христос Исус вие, които някога сте били далеч, сте поставени близо чрез кръвта на Христос”* (Еф.2:13). Когато бяхме *“чужди на заветите, свързани с Божие то обещание, и живеехме в този свят без надежда и без Бог”* (Еф.2:12), Исус Христос ви доближи до Бога. *“Сега няма осъждане за онези, които са в Христос Исус”* (Рим.8:1). Откупеният грешник никога няма да бъде осъден от Всевишния Бог, защото Христос вече е приел върху себе си неговата присъда.

Трето, кръвта помирява. *“И чрез него (Исус) да върне към себе си всичко – и земните, и небесните неща, като чрез кръвта му, пролята на кръста, донесе помирение”* (Кол.1:20). В света никога няма да има мир, докато хората не я открият в кръста на Исус Христос. Вие никога няма да познаете мира без Бога, никога няма да имате мир в съзнанието, в разума и в душата си, докато не застанете в основата на кръста и чрез вяра не се оприличите с Христос. Там е тайната на мира. Там е мирът с Бога.

Четвърто, кръвта оправдава: *“Затова, много повече сега, като се оправдахме чрез Неговата кръв, ще се избавим от Божия гняв чрез Него”* (Рим.5:9). Кръвта на Христос променя положението на човека в очите на Бога. Това е преминаване от състояние на вина и осъждане в състояние на извиняване и опрощаване на греховете. Опростеният грешник не прилича на освободения затворник, който е излежал срока, на който е бил осъден и е освободен, но гражданските му права са отнети. Разкажаният грешник, извинен благодарение на кръвта на Исус Христос, възстановява всичките си граждански права. *“Кой може да обвини избраните от Бога? Никой! Защото Бог е този, който ги обявява за невинни. Кой може да ги осъди? Никой! Христос Исус умря и, което е още по-важно, беше възкресен, и сега седи от дясната страна на Бога и се застъпва*

за нас” (Рим.8:33-34).

Пето, кръвта очиства: “*Но ако живеем в светлината, както той е в светлината, тогава имаме общение един с друг и кръвта на неговия Син Исус ни очиства от всякакъв грях*” (1Йоан 1:7). Ключовата дума в този стих е *всякакъв*. Не част от греховете ни, а всеки от тях. Всяка лъжа, която кажете, всяка подлост, всяко отвратително нещо, което някога сте правили, лицемерието ви, порочните ви мисли – всички тези неща са очистени чрез смъртта на Христос.

“Такава каквато съм”

В една история се разказва, че веднъж, преди много години, в Лондон се провело събрание на благородни хора и сред поканените бил прочутият тогава проповедник Цезар Милан. Една млада жена свирила и пяла очарователно и всички били възхитени. След като тя свършила, проповедникът се изкачил при нея на сцената и много благосклонно и тактично, но същевременно смело ѝ казал: “Докато ви слушах, аз си мислех колко много би спечелила каузата на Христос, ако талантът ви е посветен на Неговата кауза. Млада госпожо, вие знаете, че в очите на Бога вие сте толкова грешна, колкото е грешен пияницата, лежащ в канавката или проститутката, която стои на ъгъла на улицата. Но аз съм щастлив да ви кажа, че кръвта на Исус Христос, Неговия Син, може да очиства всички грехове.” Младата жена го порицала рязко за предположението му, че е грешна, на което той отговорил: “Госпожо, аз не исках да ви обидя. Моля се Божият Дух да ви съди.” После всички присъстващи се разотишли в домовете си. Младата жена си легнала, но не можела да заспи. Лицето на проповедника се появявало пред нея и думите му звучали в главата ѝ. В 2 часа през нощта станала от леглото, взела молив и хартия и с насълзени очи Шарлот Елиот написала прочутата си поема:

Такава каквато съм, без нито едно оправдание,
Но Твоята кръв беше пролята заради мен,
И Ти ме покани да дойда при Теб,
О, Агне на Бога, аз идвам! Аз идвам!

Такава каквато съм и без да чакам,
за да очистиш душата ми от черното петно,
при Теб, чиято кръв може да очисти всяко петно,
О, Агне на Бога, аз идвам! Аз идвам!

Но това не е краят. Ние не оставихме Христос да виси на кръста, а кръвта му да тече от ръцете, от ребрата и от краката му. Той беше свален и внимателно беше положен в един гроб. Огромен камък беше поставен на входа на пещерата. Бяха поставени войници, за да го пазят. През целия съботен ден учениците Му седели опечалени и тъжни в горната стая. Двама от тях тръгнаха на път за Емаус. Всички били обхванати от страх. Рано сутринта на първия Великден, Мария, Мария Магдалена и Саломе отишли на гроба, за да помажат мъртвото тяло. Когато пристигнали, те с удивление установили, че гробът е празен. Еврейският учен Алфред Едерщайн описва сцената по следния начин: “Не е имало никакво доказателство за бързане, всичко е било подредено и създавало впечатлението за Онзи, Който спокойно съблякъл от себе си онова, което вече не Му подходило.” Край вратата на гроба стоял един ангел, който попитал жените: “Кого търсите?” Те отговорили: “Ние търсим Исус от Назарет.” Тогава ангелът им съобщил най-великата и най-славната новина, която някога е чувало човешкото ухо: “Той не е тук. Той възкръсна.”

Фактът на възкресението

На този велик факт виси целия план на Бога за спасяване на хората. Без възкресението не би могло да има спасение. Много пъти Христос предсказвал възкресението Си. Неведнъж той казал: “*Както Йона беше в корема на кита три дни и три нощи, точно така Човешкият Син ще бъде в гроба три дни и три нощи*” (Мат. 12:40). Исус е възкръснал точно така, както е предсказал!

Съществуват определени закони за свидетелствата, които доказват истинността на някое историческо събитие. Изисква се да има документи за това събитие, написани от надеждни свидетели. Има повече свидетелства, че Исус е възкръснал от смъртта, отколкото са свидетелствата, че Юлий Цезар е живял някога или пък, че Александър Велики е умрял на 33-годишна възраст. Странно е, че историците приемат за верни факти, за които могат да приведат само някакво слабо доказателство. Но изправени пред изумителното свидетелство за възкресението на Исус Христос, те хвърлят скептичен поглед и изразяват интелектуалните си съмнения. Проблемът с тези хора е, че те не искат да вярват. Тяхното духовно виждане е толкова заслепено и те дотолкова са подвластни на предразсъдъците, че не могат да приемат славния факт на

възкресението на Христос, за което свидетелства единствено Библията.

Първо, възкресението означава, че Христос неоспоримо е Бог. Той е бил това, което е твърдял, че е. Христос е бил Бог в плът.

Второ, възкресението означава, че Бог е приел жертвоприношението на Исус на кръста, което е било нужно, за да бъдем спасени ние. *“Който бе предаден на смърт заради нашите грехове и бе възкресен, за да станем праведни пред Бога”* (Рим.4:25).

Трето, възкресението дава гаранция на човечеството за справедлив съд. *“Както чрез непокорството на един човек всички хора станаха грешни, така чрез покорството на един човек всички хора ще станат праведни пред Бога”* (Рим. 5:19).

Четвърто, възкресението гарантира, че в края на времето и нашите тела ще бъдат възкресени в сутринта на великото възкресение. Тогава смъртта ще бъде победоносно погълната. Като резултат от възкресението на Христос е изкубнато жилото на смъртта и самият Христос Исус държи ключовете. Той казва: *“Аз съм ... Живият; бях мъртъв, и ето, живея до вечни векове! И имам ключовете на смъртта и на ада”* (Откр.1:18). И Христос обещава, *“Понеже Аз живея, и вие ще живеете”* (Йоан 14:19)

Пето, възкресението означава, че накрая смъртта ще бъде отменена. Властта на смъртта е разрушена и страхът от смъртта е премахнат. Сега ние можем да кажем заедно с псалмиста: *“Да! И в долината на мрачната сянка ако ходя, няма да се уплаша от зло; защото Ти си с мен; Твоят жезъл и Твоята тояга – те ме утешават”* (Пс.23:4).

Като резултат от възкресението на Христос, Павел с голямо нетърпение е очаквал смъртта. Той казал: *“Защото за мен да живея е Христос, а да умра – придобивка”* (Фил.1:21). Както е казала Вилма Барфийлд от Северна Каролина преди да умре: “Аз толкова Го обичам, че не мога повече да изчакам и искам да Го видя.” Без възкресението на Христос не би имало надежда за бъдещето. Библията ни обещава, че един ден ще застанем пред лицето на възкресения Христос и ще имаме тела, подобни на Неговото тяло (1Йоан 3:2).

Лице в лице с моят Спасител Христос,
Лице с лице, какво ли ще бъде това?
Кога ще видя със захлас Исус Христос,
Който умря заради мен?

Аз ще Го видя лице с лице,
Високо над звездното небе,
Ще Го видя лице в лице в цялата Му слава,
Ще го виждам отново и отново.

Глава 9

Как и от къде да започнем?

“Ако не се обърнете и не станете като децицата, няма да влезете в небесното царство”
(Мат.18:3)

Сега започнахме да разбираме, че има един природен принцип, който ни принизява до нивото на животните, заслепява разума ни, закоравява съзнанието ни и парализира волята ни. Това е принципът на духовната гравитация. Ние се оказваме осъдени от собствените си дела. Бог е свят и праведен Бог. Той не може да се примири с греха. Грехът ни отделя от Бога. Грехът е причината гневът на Бога да се стоварва върху човешката душа. Човекът е изгубил моралното, интелектуалното и духовното си чувство за Бога, защото е изгубил Бога. Човекът няма да намери Бога, докато не намери пътя за връщане до Бога.

Пътят за връщане при Бога не е интелектуален път. Това не е морален път. Вие не можете да си измислите пътя за връщане при Бога, защото планираният от човека живот не съвпада с планирания от Бога живот и защото плътския разум е враждебно настроен към Бога. Вие не можете да намерите пътя за връщане при Бога чрез богослужение, защото човекът е духовен бунтар и е изгонен от Божието присъствие. Вие не можете да откриете пътя за връщане при Бога чрез моралните си постъпки, защото характерът ви е дефектен поради греха.

Пътят за връщане при Бога

Тогава си задавате естествените въпроси: “Какво трябва да направя? Откъде трябва да започна? Какъв е моят път за връщане при Бога?” Има само един единствен път за връщане при Бога. Исус е казал: “Ако не се обърнете и не станете като дечицата, няма да влезете в небесното царство” (Мат.18:3). Забележително е, че Исус не е казал на малките деца да станат като последователите му, а е казал на учениците Си да станат като малките деца. Притежавайки детинска вяра, всеки, както малоумният, така и ученият, има шанс да бъде спасен. Следователно Исус е изисквал всеки човек да се обърне. По този начин трябва да се започне! Отгук се започва! Вие задължително трябва да се обърнете!

Има много хора, които объркват обръщането със спазването на закона. В Библията законът на Моисей е дефиниран със специфични термини и целта на закона е посочена много ясно. Законът никога не е предлагал някакво “магическо лекарство” за болестта на света. **Тъкмо обратното, законът ни е бил даден, като диагноза (за да ни стане ясна) болестта на света.** Законът показва причината за нещастieto ни, а не как да се излекуваме. Библията казва: “*Сега знаем, че това, което законът казва, се отнася за онези, които са под закона, за да се сложи край на всички оправдания, които хората си намират, и да се покаже, че Бог ще съди цялото човечество*” (Рим.3:19). Законът разкрива греховността на всеки човек и Библията казва: “*Никой няма да бъде оправдан пред Бога заради подчинение на закона*” (Рим.3:20а). Невъзможно е човека да бъде променен чрез спазване на закона. Библията казва: “*Защото законът само показва греха ни*” (Рим.3:20б). Законът е моралното огледало, измерителният уред, с помощта на който човекът може да разбере колко дълбоко е пропаднал. Законът осъжда, но не променя. Той предизвиква, но не променя. Той посочва с пръст, но не предлага милост. В закона няма живот. В него има само смърт, защото в закона се казва: “Ти ще умреш.” Законът е “правия еталон,” в сравнение с който става очевидно изкривяването на човешката природа.

Има много хора, които казват, че тяхната религия е Проповедта на планината, но все още не се е родил човек, който да е изпълнил в живота си изискванията на тази Проповед. Библията казва, че всички съгрешиха и са недостойни за Господната слава. Изследвайте собствените си мотиви, преди да решите, че към вас не може да бъде отправен нито един укор и че сте живели живот, който ви освобождава от необходимостта да се обръщате. Погледнете безстрашно в сърцето си, преди да кажете, че за някои хора обръщането към Исус може и да е добро нещо, но на вас със сигурност то няма да ви донесе никаква изгода.

Универсалният въпрос

Когато проповядвах в Холивуд, една група филмови дейци ме помолиха да им разкажа някои религиозни преживявания. След като свърших, имахме време за обсъждане и първият въпрос, който ми зададох беше: “Какъв е смисълът на обръщането?” След известно време имах привилегията да говоря пред една група политически лидери във Вашингтон. Когато започна обсъждането, първият въпрос, който ми зададох отново беше: “Какъв е смисълът на обръщането?” В почти всяка университетска и колежанска група, където съм провеждал обсъждания, неизбежно е задаван същия въпрос: “**Какъв смисъл влагате в изискването човек да бъде роден отново?**”

В книгата си “Как да бъде роден отново” аз описвам този процес по следния начин: “Това ново раждане става по най-различни начини. Това може да отнеме както известен период от време или да се случи в един миг. Пътят, по който вървят хората, за да стигнат до точката на вземане на решение може да е много пряк или да е много заобиколен. Но какъвто и да е този път, накрая винаги откриваме, че Исус ни посреща с отворени обятия. И тази среща с Христос, това ново раждане е началото на изцяло нов начин на живот под Негов контрол. Животът на хората може да бъде забележително променен, брачните взаимоотношения да бъдат подобрени, обществата да оказват положително влияние – и всичко това става от простата и завладяваща вълна от хора, които знаят какво означава да бъдат родени отново.”

В днешната икономика чуваме да се говори за коли, бизнес или моди, които са “родени отново,” но аз не говоря за тези неща. Вероятно най-простия начин да кажа какво означава “да бъдеш роден отново” е да посоча, че това означава да бъдеш роден в Божието семейство. В сравнение с други въпроси относно религията, на този въпрос може би има най-много различни отговори. “Какво представлява обръщането? Какво се включва в обръщането? Как се извършва то? Какви са неговите последици? Защо трябва да се обърнете, за да идете на небето?”

Идеята за обръщането със сигурност не е необичайна в нашето общество. Всеки добър търговец знае, че трябва да обърне вниманието на клиентите си или начинът им на мислене към своя продукт. Главната цел на рекламите е обърне купувачите от една търговска марка към друга. Ние говорим за политически лидери, които са изоставили първоначалната си политическа философия и са приели някаква друга философия. През Втората световна война се говореше много за мирновременна промишленост, която е започнала да произвежда военновременна продукция, много от домашните отоплителни котли, които работеха на нафта,

бяха преработени да работят с въглища, а напоследък отново се преработват (преобръщат) да горят с природен газ. Освен това говорим за обмяна (обръщане) на нашите пари в чужда валута.

Думата “обръщане” означава “за обърна обратно,” “да променя начина на мислене,” или “да върна.” В сферата на религията тази дума означава “да се разкаем,” “да бъда възстановен,” “да получа милост,” “да живея религиозен живот,” “да получа обещание.”

Спомням си, че по време на една от евангелизационните ми срещи при мен дойде един хроничен алкохолик и ми каза: “Г-н Греъм, не съм сигурен, дали има даже една дума истина в това което казвате, но ще дам на вашия Христос изпитателен срок и ако работата Му даже малко прилича на това, което казвате, че ще направи, аз ще дойда и ще се запиша за живота!” Седмици по-късно той ми каза, че не е разбрал онова, което се случвало, но всеки път, когато започвал да пие, все едно, че нещо или някой го спирал. Христос му дал възможност да победи порочния си навик. Той се върнал при семейството си и сега живее за Христос. С други думи, той се обърнал кръгом, променил посоката на движението си и начина си на мислене – той бил обърнат

Природата на обръщането

Обръщането може да приеме различни форми. Начинът по който ще стане обръщането в много голяма степен зависи от конкретния човек – от темперамента му, от емоционалната му уравновесеност, от средата в която се намира, от предишното му възпитание и от начина му на живот. Обръщането може да е последица от голяма криза в личния му живот или би могло да настъпи след помитането на всичките му предишни ценности, след като е преживял голямо разочарование, когато човек загуби чувството си за сила поради личното си богатство или след като е загубил любим човек.

Мъжът или жената, които преди това са фокусирали цялото си внимание върху финансовите печалби, бизнеса или върху обществения престиж, или са концентрирали цялата си привързаност и обич в някаква личност, изживяват чувството на унищожителна загуба, когато се откажат от онова нещо, което е давало смисъл на живота им.

В тези трагични моменти, когато бъде лишен от цялата си светска власт и сила, когато обекта на любовта му безвъзвратно си е заминал, човек осъзнава, че всъщност е ужасно и напълно самотен. В този момент Светия Дух може да направи така, че духовните наочници да паднат от очите му и за пръв път той да е в състояние да вижда ясно. Тогава разбира, че Бог е единственият източник на реална сила и че Бог е единственият вечен фундамент на любовта и общуването. В други случаи обръщането може да се случи, когато се намирате на върха на личната си власт и преуспяване – когато всичко в живота ви върви добре и щедрите милости на Бога се изсипват великодушно върху вас. Добротата на Бога може да ви доведе до състоянието да осъзнаете, че вие дължите всичко на Бога. По този начин самата доброта на Бога ви отвежда до разкаянието (Рим.2:4).

Понякога обръщането може да стане внезапно и драматично, каквото е било обръщането на Павел на пътя към Дамаск. Не всички обръщания приличат на внезапна и блестяща светкавица, осветяваща човешката душа, която наричаме “обръщане причинено от криза.” Има много други видове обръщания, до които се стига след продължителна и тежка борба на вътрешните мотиви на човека. В други случаи обръщането на хората идва в кулминационния момент на един дълъг период на постепенно обръщане на техните нужди и на разкриване на плана за спасението. В резултат от този продължителен процес се стига до съзнателно приемане на Христос като личен Спасител и до подчиняване на живота ни на Бога.

В духовната си автобиография К.С. Луйс описва собственото си обръщане: “Трябва да си представите как стоях сам в онази стая в Магдален, много нощи подред, усещайки, когато мислите ми даже за секунда се откъсваха от работата ми, стабилното и непрестанно доближаване на Онзи, с когото толкова искрено не исках да се срещна. Най-накрая онова, от което най-много се страхувах, ми се случи. По време на Света Троица през 1929 аз се предадох и признах, че Бог беше Бог, паднах на колене и се помолих: вероятно през тази нощ аз бях най-обезсърченият и нежелаещ повярвал в Бога в цяла Англия. Тогава не виждах това, което сега е най-блестящото и очевидно нещо; Божественото смирение, което ще приеме един новоповярвал даже в тези условия. Най-накрая Блудният син се върна у дома. Но кой може по подходящ начин да благоговее пред тази Любов, която ще отвори високите порти пред блудния син, който бива довеждан ритащ, борещ се, негодуващ и въртящ очите си във всички посоки, за да намери начин да избяга? Думите “принуди ги да влязат” са толкова ругателно използвани от порочните хора, че ние потръпваме, когато ги чуем, но когато са разбирани правилно, те измерват дълбочината на Божествената милост. Твърдостта на Бога е по-сърдечна от мекотата на хората и Неговото принуждение е нашето освобождение.”

Поради това можем да кажем, че обръщането може да е внезапно събитие, криза, в която човекът получава ясно разкриване на Божията любов или пък обръщането може да бъде постепенен процес, достигащ до своята кулминация, когато пресича линията преминаваща между тъмнината и светлината и

между смъртта и вечния живот. Но не винаги обръщането става по този начин.

Например, жена ми не може точно да си спомни деня или часа, когато е станала християнка, но е сигурна, че е имало такъв момент в живота ѝ, когато тя наистина е пресякла линията. Много млади хора, които са израснали в християнски семейства и са получили изгодите от християнското обучение не могат да определят точния момент, когато са посветили живота си на Христос. Някой е казал, че е възможно да не знаем точния момент, в който изгрява слънцето, но след като то изгрее, ние със сигурност разбираме това. Има хора, които много ясно си спомнят момента, в който са дали публичен израз на вярата си. Разказите от Новия Завет за обръщането на хората показват, че повечето от тях са били драматични и свързани с някаква криза.

Психологически оценки за обръщането

В продължение на много години психологията не се занимаваше с обръщането и с религиозния живот. Обаче през последните 50 години психолозите изучиха целия процес на обръщането. Те посочват, че обръщането не е характерно само за християнството, а се среща и в другите религии. Оказа се, че не е задължително то да е религиозен феномен, а се среща и в нерелигиозните сфери. Психолозите-изследователи стигат до общоприетото заключение, че има три етапа на обръщането. Първият етап се характеризира с чувство на смущение и неудобство, втория – с кулминацията и повратната точка, а третия – с отпускане, придружавано от почивка и радост.

В една статия от вестник Ню Йорк Таймс от 29.10.1983, озаглавена “Защо е добре да се чувстваме толкова зле,” се казва: “Вината, чувството на терзание, че не сме успели да се представим според собствените си стандарти, е пазачът на нашата доброта. Чувството за вина е задължително, за да се развива съзнанието на децата и за избягване на антисоциалното им поведение.” По-нататък статията обяснява: “В ранното детство доброто поведение бива подсилвано основно от насаждания от родителите страх от вината и от страхът от наказанието заради нарушаване на правилата за поведение. С израстването си, детето започва да възприема един “идеал за егото” – подражаване на фигурата на бащата – която се превръща в модел за правилното поведение.

Зрелите хора търсят форма да се самонакажат, когато се отклонят от този модел. Д-р Гейлин счита, че липсата на подходящи модели или фигури на бащи, е една от причините за нарастването на безразсъдното и лишено от чувството за вина антисоциално поведение на днешните млади хора.” Точно това чувство за вина създава жаждата за нещо по-добро, което може да бъде намерено само в правилната връзка с Христос.

Психолозите казват, че има два вида обръщане. До едното се стига под влияние на силното чувство за грях, а до второто се стига под влияние на усещането на непълноценност, пораждано от стремежа към по-възвишен живот и за духовно просветление. Важността на психологическите проучвания на обръщането беше подценявана. Ние не можем да ги отхвърлим настрана и да ги пренебрегнем. Психолозите изясняват много неща, но голяма част от тях нямат желание да приемат библейското обръщане като свръхестествено явление.

Библейското обръщане се състои от три части – две от тях са активни, а едната е пасивна. Разкаянието и вярата са двете активни съставни части на обръщане. Разкаянието е началото на обръщането, то е повратната точка и отказването от предишния начин на живот. Вярата посочва посоката на обръщането, обръщането към Бога. Третата част, която е пасивна, може да бъде наречена “новото раждане” или “възстановяването,” която е общоприето да се нарича “роден отново” и буквално означава “да бъдеш роден в Божието семейство.”

Исус казва, че за да отидете на небето, вие задължително трябва да се обърнете. Не аз съм казал това – Исус го е казал! Това не е човешко мнение – това е мнението на Бога! Исус е казал: “*Истина ви казвам: докато не се промените и не станете като малките деца, никога няма да влезете в небесното царство*” (Мат. 18:3). Истинското обръщане обхваща промяна на разума, промяна на нещата, към които сме привързани и промяна на волята. Сигурно има хиляди хора, които са интелектуално обърнати към Христос и вярват в цялата Библия. Те вярват във всичко, свързано с Исус, но те всъщност никога не са били истински обърнати към Него. Библията казва: “*даже демоните вярват и треперят*” (Як.2:19).

Разликата между интелектуалната вяра и обръщането

В Йоан има описание на стотици хора, които са вървели след Исус в началото на служението Му. Библията казва, че “*много хора повярваха в него, защото виждаха знаменията, които вършеше. Но Исус не им се доверяваше*” (Йоан 2:23-24), защото Той е знаел какво става в сърцата на всички хора. Защо Исус не им се е доверявал? Исус е знаел, че те вярват с главите си, но не и със сърцата си. Има много голяма разлика между интелектуалната вяра и пълното обръщане, което спасява душата. За да бъдем сигурни, задължително трябва да има промяна в мисленето и в интелектуалното приемане на Христос.

Има хиляди хора, които са преживявали някакви емоционални състояния и поради това считат, че това е обръщане, но те никога не са били истински обърнати към Христос. Христос изисква промяна на начинът, по който живеете и ако начинът ви на живот не е в хармония с онова в което вярвате, тогава вие имате всички основания да се съмнявате, че сте вярващ човек!

Когато отидете при Христос, със сигурност ще има промяна в елементите, които съставляват чувствата, включително омразата и любовта, защото ще започнете да мразите и да обичате праведно. Пристрастията ви ще претърпят революционна промяна. Привързаността ви към Христос ще стане безгранична. Любовта ви към Него няма да може да бъде описана.

Даже ако интелектуално сте приели Христос и имате някакво емоционално преживяване – това все още не е достатъчно. Изисква се да се извърши и обръщане на волята! Задължително трябва да са налице решителност да се подчинявате и желание да вървите след Христос. Волята ви задължително трябва да се подчини на волята на Бога. Егото ви трябва да бъде приковано на кръста.

Мнозина от нас могат да се оприличат с младата жена, която в писмото си до мен казва: “Но аз няма да се предам лесно.” Никой от нас не се предава лесно. Нашето човешко желание трябва да е да се харесаме на Бога. Това е пълното обвързване.

При обръщането, когато заставате в основата на кръста, Светия Дух ви дава възможност да разберете, че сте грешен човек. Той насочва вярата ви във Христос, който е умрял вместо вас. Вие трябва да отворите сърцето си и да Му позволите да влезе в него. Точно в този момент Светия Дух ви прави да разберете, че вие сте грешен човек.

Точно в този момент Светия Дух извършва чудото на новото раждане и вие се превръщате в ново морално създание. Тогава се извършва присаждането на божествената природа. Вие ставате участник в живота на Бога. Исус Христос, чрез Светия Дух, започва да живее в сърцето ви. Обръщането е толкова просто, че даже и най-малкото дете може да бъде обърнато, но в същото време е толкова неразбираемо, че теолозите през вековете са размишлявали над дълбочината на неговия смисъл. Бог е направил пътят към спасението толкова ясен, че “пътниците – дори и глупавите – няма да се заблуждават по него” (Ис.35:8). На никой човек няма да му бъде забранено да влезе в Божието царство, защото не е бил способен да разбере. Богати и бедни, образовани и неграмотни – всички хора могат да се обърнат към Исус. Най-общо казано, обръщането просто означава “да се променя.” Когато сте се обърнал, вие можете да продължите да обичате нещата, които сте обичали и преди, но ще има промяна в основанията, поради които ги обичате. Обърнатият човек може да изостави бившите обекти на своята привързаност. Вие можете даже да се оттеглите от предишната си компания, не защото не ги харесвате, защото много от тях може да са добри и приветливи хора, а защото имате по-голямо желание да прекарвате повече време с християни, които сега ще възприемате като мислещи като на вас.

Обърнатият човек ще обича доброто, което преди това е мразел и ще мрази греха, който преди това е обичал. Даже ще има промяна в сърдечната му настройка към Бога. Там, където преди това се е отнасял небрежно към Бога, живял е в постоянен страх, ужас и в противоречие с Бога, сега той ще се окаже в състояние на пълна почит, увереност, подчинение и преданост.

Той ще изпитва почиттелен страх от Бога, постоянна благодарност към Бога, ще бъде в зависимост от Бога и ще притежава нова лоялност към Него. Преди обръщането може би е имало удовлетворяване на плътта. Имало е културни или интелектуални цели или стремеж към печелене на пари и тези цели са били най-важните. Сега праведността и светостта в сърцето и живеенето на християнски живот ще бъдат поставени по-високо от другите грижи, защото да достави удоволствие на Бога се превръща в единствената цел с реална важност. С други думи, обръщането означава пълна промяна на живота на човека.

Един случай на обръщане

Спомням си много добре едно младо момиче, правещо кариера в Ню Йорк, което отишло в Лос Анджелис, за да сключи брак. Тя и годеникът ѝ се срещнали, когато и двамата работели в много голяма рекламна агенция в Ню Йорк и се сблизили по време на коктейлите и посещенията на нощни клубове. Изпълнен с амбиции и с желание да върви нагоре по своя си път, годеникът настоял да бъде прехвърлен в офиса на фирмата в Калифорния, като планирали момичето да го последва след 6 месеца и те да се оженят.

Около седмица след пристигането на годеницата в Лос Анджелис, изпълнена с очакването за нов и изпълнен с радост живот тя открила, че годеникът ѝ се бил влюбил в някаква филмова актриса, но му липсвала смелостта да ѝ съобщи това, преди тя да е напуснала Ню Йорк! Така тя се оказала сама в град, в който не познавала никой – всичките ѝ планове рухнали, гордостта ѝ била унищожена, а бъдещето ѝ се струвало черно и празно. Родителите ѝ не били християни и в този час на върховно изпитание тя не знаела къде може да намери успокоение, съвет или напътствие. Вървейки по непознатите улици и опитвайки се да се справи с шока и унижението, тя стигнала до “палатковия храм,” в който извършвахме

евангелизационните си служения през 1949.

По-късно тя ми каза, че не знаела какво я е накарало да влезе вътре, но тя влязла и стояла натъжена през цялата служба. Следващата вечер тя дойде отново и продължи да идва до края на седмицата, докато през облака на горчивината и мъката, които я обгръщаха, Бог направи така, че гласът Му да бъде чул и тя излезе отпред, за да изповяда нуждата си от спасение.

Когато бремето на чувството за вина и отхвърляне я напусна чрез вярата ѝ в Господ Исус Христос, тя успя да осъзнае, че любовта, която беше загубила беше “препъни камък” за една много по-голяма и по-богата любов. Чувството ѝ за унижение, което не ѝ позволяваше да се върне към предишната ѝ работа в Ню Йорк изчезна и вместо да счита, че животът за нея е свършил, когато се върна, тя установи, че той е попълнен от преди.

Само че вместо да прехосва умствените и организационните си способности, участвайки в безкрайната върволица от коктейли, тя започна извънредно активно да живее с Бога и да служи на другите хора. Въображението, което по-рано употребяваше, за да забавлява “гълпата от офиса,” сега се занимаваше с намиране на начини за съживяване на Библейските истории за младите хора.

Подготовката, която беше получила в областта на набирането на средства сега намери полезно поле за действие в служба на Бога и нейният пастор казва, че идеите ѝ за увеличаване на посетителите на църквата са безценни.

Тя е постоянно търсена от своите приятели в църквата и съвсем не е отхвърлена и нежелана. Но, най-важното от всичко, изчезна чувството ѝ че е сама, защото сега тя знае, че Исус Христос винаги е до нея, готов да я успокои, да я насочи и да я предпази. Всичко това се случи в резултат от нейното обръщане – от това, че тя обърна гръб на черния, празен и светски път, по който вървеше толкова нещастна и се обърна към своя Господ и Спасител Исус Христос!

Тя намери мира с Бога.

Глава 10

Какво представлява разкаянието?

“В небето ще има повече радост за един грешник, който е е покаял, отколкото за деветдесет и девет праведници, които нямат нужда от това.” (Лука 15:7)

Видяхме, че Исус изисква обръщане. Разбрахме, че трите съставни части на обръщането са разкаянието, вярата и възстановяването. Може да се спори относно последователността, в която се случват тези неща, но е общопризнато, че те вероятно се случват по едно и също време. Независимо дали съзнавате това или не, в критичния момент на обръщането тези три фази на обръщането се случват едновременно. Ако разкаянието би могло да се опише с две думи, аз бих използвал думите “обръщам гръб.” Вие питате: “На какво обръщам гръб?” Отговорът може да се побере в две думи – “на греха.” Както вече видяхме, Библията ни учи, че греха е нарушение на закона. Грехът е отхвърляне на цялата власт и отхвърляне на всички задължения към Бога. Грехът е този зъл принцип, който се появил в Райската градина, когато Аврам и Ева са били изкушени и се провалили. От катастрофата в Райската градина тази зла отрова е засегнала всички хора, поради което *“всички се поквариха. Няма нито един, който да върши добро. Няма нито един”* (Пс. 14:3-4). Грехът е унищожил отношенията ни с Бога и като последица от това е разстроил отношенията помежду ни и даже мнението ни за самите себе си.

Не е възможно да имаме мир с Бога или мир помежду си, или даже мир в себе си, преди да се направи нещо относно “тази гнусна работа” (Евр. 4:4), която Бог мрази. На нас не само ни е казано, че задължително трябва да се отречем или да загърбим греха, на нас ни е казано да се отречем от “греховете си” – множествено число. Ние трябва да се отречем от злото влияние на света, на плътта и на дявола. Не може да има обсъждане, пазарене, компромиси или колебание. Христос изисква пълна преданост.

Разкаяние и вяра

Тук отново участва принципът на любовта, защото когато се влюбите напълно и безрезервно в Исус Христос, вие няма да искате да правите неща, които Той мрази и ненавижда. Когато се оставите с вяра в ръцете Му, вие автоматично ще се откажете от всички грехове в живота си. Поради това разкаянието и вярата вървят ръка за ръка. Вие не можете да се разкаете истински, ако нямате спасителната вяра, както не можете да имате спасителната вяра, без да сте се разкаели истински. Днес думата “покаяние” отсъства

тъжно от текстовете на проповедите. Покаянието е много непопулярна дума. В първата си произнесена проповед Исус казал: *“Покайте се, защото небесното царство приближава”* (Мат.4:17). Тук Бог говори чрез своя Син. Исус дошъл със сърце, пълно с любов и състрадание, но той незабавно започнал да настоява за греховността на хората и да се стреми да ги обърне от тяхната безбожност. Той казал, че разкаянието трябва да се случи, преди Той да може да излее Своята любов, благосклонност и милост в хората. Исус отказал да замаже недостатъците. Той настоявал човека да бъде съден от собствената си съвест и за новото му поведение, преди Исус да му разкрие Божията любов.

Веднъж при Исус отишли хора и му разказали за някакви галилеяни, чиято кръв Пилат смесил с кръвта на жертвени животни, когато римските легиони потушили еврейски бунт. Освен това хората разказали на Исус, че паднала кулата в Силоам и убила мнозина. В отговор Исус казал: *“Нима мислите, че тези хора са пострадали така, защото са били по-грешни от всички останали галилеяни? Не са били. Но казвам ви: ако не се покаете, всички вие ще умрете по този начин”* (Лука 13:2-3). С други думи, Исус казал, че независимо от това, дали хората умират от насилие, от нещастен случай или от естествена смърт, ако не се обърнат към Бога чрез разкаяние, съдбата им ще бъде една и съща. Ако това не е направено, абсолютно е невъзможно човек да има вяра. Разкаянието не ограничава милостта на Бога, а отваря пътя за нея.

Разкаянието и милостта на Бога

Ние знаем, че спасението се основава изцяло на милостта на Бога. Библията казва, че чрез закона нито един човек не се счита за праведен пред очите на Бога и казва: *“Праведният чрез вяра ще живее”* (Рим. 1:17). Спасението, опрощението и оправдаването се основават изцяло на саможертвата на Христос. Обаче за да стане жертвата на Христос на кръста валидна за всеки човек от всяка епоха, той задължително трябва да се разкае за греховете си и да приеме Христос чрез вяра.

Йона проповядвал гражданите на Ниневия да се покаят, докато те се покаяха. Йезекиил проповядвал разкаяние, когато казал: *“Затова, доме Израилев, аз ще ви съдя – всеки според постъпките му, казва Господ Йехова. Покайте се и се отвърнете от всичките си престъпления, за да не ви погуби беззаконието”* (Йез. 18:30). Най-важното послание на Йоан Кръстител е било да се покаем, когато е казал: *“Покайте се, защото небесното царство приближава”* (Мат.3:2).

Думата “покаяние” е употребена 70 пъти в Новия Завет. Исус казал: *“Ако не се покаете, всички вие ще умрете по същия начин”* (Лука 13:5). В проповедта си на Петдесетница Петър казал: *“Покайте се! Всеки един от вас трябва да се кръсти в името на Исус Христос, за да му се простят греховете”* (Деян. 2:38). Павел е проповядвал за покаянието, когато казал: *“Настоявах пред всички хора – и пред юдеи, и пред гърци – да се покаят, да се обърнат към Бога и да повярват в нашия Господ Исус”* (Деян. 20:21). Библията казва, че Бог е заповядал да се покаем. *“Бог погледна снизходително към времето на незнанието, но сега заповяда на всички хора на навсякъде да се покаят”* (Деян. 17:30). Това е заповед. Това е задължение. Бог казва: *“Покай се! Иначе ще загинеш!”* Вие покаяхте ли се? Уверени ли сте в това? Има много библейски примери на фалшиво покаяние. Например, фараонът казал на израелтяните, които искали да напуснат Египет и да отидат в обещаната земя: *“Сгреших”* (Изх.9:27). Очевидно, това е бил израз на угризение и съжаление, но не е израз на истинско разкаяние. Саул направил същото нещо в 1Ц.15:24,30 и 26:21. Но когато Давид казал на пророк Натан: *“Сгреших”* в 2Ц.12:13 и 20:10,17, той наистина се е разкайвал (виж Пс.51).

Определението на Исус за покаянието

Какво смисъл е влагал Исус в думата “покаяние?” Защо тя се среща толкова често в Библията? Ако погледнете в някой съвременен тълковен речник, вие ще прочетете, че покаянието означава “да ми е жал за или да съжалявам.” Но оригиналните думи, изречени от Исус са означавали много повече от това. Те са изисквали много повече от това да изпитваш жал или съжаление заради греха си. Библейският смисъл на думата “покаяние” е: “да променя или да обърна.” Това е дума, изразяваща сила и действие. Това е дума, която обозначава цялостна промяна на човека. Когато Библията ни призовава да се покаем за греховете си, това означава, че ние трябва да се отделим от греха, да му обърнем гръб и да тръгнем в обратната посока, отдалечавайки се от греха и това е целия смисъл на думата покаяние.

За да онагледим смисъла, който влага в думата “покаяние,” Исус разказал притчата за “Блудния син.” Когато блудният син се покаял, той не просто е седял и е изпитвал съжаление за всичките си грехове. Той не е бил пасивен и отпуснат. Той не е останал там, където е бил, заобиколен от свинете. Той станал и заминал! Тръгнал в друга посока. Срещнал се с баща си, смирил се пред него и тогава получил опрощение. Твърде много съвременни християни са загубили вярната представа за онова, което има предвид Библията, когато говори за покаянието. Те си мислят, че разкаянието е само нещо малко по-голямо от поклащане на глава, когато човек си спомня за греховете си и си казва: “Съжалявам, че направих това!” и след това продължава да живее така, както е живял досега.

Истинското разкаяние означава “да променя, да се отдалеча, да тръгна в нова посока.” За покаянието не е достатъчно човек да съжالياва. Юда е съжالياвал достатъчно силно, за да се обеси. Това е бил акт на приемане на вината без истинско покаяние. Даже реформирането не е достатъчно. Няма такова мъчение, с което можете да накажете тялото си, няма такива изпитания, с които да изпитате разума си, които да задоволяват Всевишният Бог. Греховете ни бяха изкупени от Христос на кръста. Там Той изстрадал наказанието за греха. Няма такова страдание, което, ако го изтърпим, ще ни отведе до покаяние.

Разкаянието не е просто някаква емоция

Когато говоря за покаянието, аз нямам предвид пейката на тъгуването, която в миналото поставяли в църквата. Много хора считат, че да се покае, човек задължително трябва да скърби определен период от време, за да стане готов за спасението. Един човек ми каза, че една вечер преди години, когато намерил Христос, той отишъл на едно старомодно църковно събрание. Докато стоял на колене до олтара и се опитвал да открие Бога, някаква скъпа сестра отишла до него, потупала го по гърба и казала: “Дръж се, братко! Ако искаш Бога, трябва да се държиш.” След няколко минути се появил един църковен служител, отишъл при него, потупал го по гърба и казал: “Братко, отпусни се!” След още няколко минути дошла някаква друга сестра и му казала: “През нощта, когато се обърнах към Бога, една голяма светкавица ме удари в лицето и аз припаднах.” Човекът ми каза: “Аз се опитвах да се отпусна и в същото време да се държа, докато очаквах светкавицата. Бях толкова объркан, че даже не знам дали се разкаях!”

Един много интелигентен християнски лидер веднъж ми каза, че по времето, когато повярвал в Бога, демонстрацията на емоции, които очаквали от него пастора и църквата почти се превърнали в пречка за него да отиде при Бога. Лесно демонстрираните емоции по време на някои евангелизационни събирания са играели ролята на “препъни камък” за много искрени и търсеци хора. Но видят разкаяние, за който говоря аз е истинското библейско покаяние, което се състои от три неща: интелект, чувства и желание на човека.

Трите съставни части на покаянието

Първо, задължително трябва да има познание за греха. Библията казва: “*Всички съгрешиха и са лишени от Божията слава*” (Рим.3:23). Когато се убедил в грехове си, Исаия казал: “*Горко ми ... тъй като съм човек с нечисти устни*” (Ис.6:5). Когато успял да види бегло Божията слава, Йов казал: “*Отвращавам се от себе си*” (Йов 42:6). Когато се убедил в грехове си, Петър казал: “*Аз съм грешен човек*” (Лука 5:8). Когато се убедил в грехове си, в 1Тим.1:15 Павел се нарекъл “най-големият сред” грешниците. Светият Дух е този, който ни води до този извод. Всъщност, не може да има покаяние, ако преди това няма намеса на Светия Дух в сърцето и разума на човека. Светият Дух може да използва някоя молитва на майка ни, някоя проповед, някаква християнска радиoproграма, островърхата кула на някоя катедрала или смъртта на любим човек, за да ни доведе до необходимото състояние на убеденост в собствената ни греховност. Обаче по време на нашите евангелизационни събирания съм виждал хора, които стоят разтреперани поради убедеността си в своята греховност, но въпреки това не се разкайват за греховете си. Възможно е човек да бъде убеден в греховността си, даже да плаче заради греховете си, но въпреки това да не се разкайва.

Второ, чувствата също са съставна част на разкаянието, така както е с всички искрени преживявания. Павел казва, че има божествена печал, която работи в полза на покаянието. Някой е казал: “Много хора се отвращават от всички прояви на емоции и някои критици са подозрителни към всяко обръщане към Бога, което не се извършва в хладилник.” Има много опасности във фалшивата чувственост, която е насочена към самата себе си, но това не отменя възможността за наличието на истински емоции и за дълбочина на чувствата. В книгата си “Позволете ми да коментирам,” големият английски методистки проповедник У. Сангстер казва: “Човекът, който крещи по време на футболен или баскетболен мач, но се натъжава и мърмори нещо за опасностите от емоционализма, когато види някой грешник, плачещ под кръста, едва ли заслужава уважението на интелигентните хора.” Веднъж Хорс Уолпол обвинил Джон Уесли за това, че демонстрирал много грозен емоционализъм в проповедите си, но въпреки това Уесли е обърнал хиляди хора към Бога.

Трето, желанието също е съставна част от разкаянието. Чак когато стигнем до желанието, ние откриваме самата сърцевина на покаянието. Задължително трябва да е налице решимост за изоставяне на греха – за промяна на отношението на човека към себе си, към собствените му грехове и към Бога, за промяна на собствените му чувства, за промяна на желанията, на характера му и на представата му за смисъла на живота. Единствено Духът на Бога може да ви даде тази решителност, която е необходима за истинското покаяние. Това е нещо много повече от онова, което е имала предвид малкото момиченце, което се е помолило: “Господи, направи ме да бъда добра – не истински добра, но достатъчно добра, за да не бъда пердашена.” В Америка има хиляди хора, които официално са членове на църквата. Те ходят на църква, когато им е удобно. Даряват пари в църквата и подпомагат дейността ѝ. Те стискат ръката на пастора след

службата и му казват, че проповедта му е била много хубава. Може да говорят на езика на християните и мнозина от тях могат да цитират откъси от Библията, но те никога не са преминали през истинско покаяние. Към религията те прилагат метода “Аз мога да приема това или си заминавам.” Те се обръщат към Бога и се молят, когато са в затруднено положение, но през останалото време не си спомнят често за Него. Библията ни учи, че когато отиде при Христос, в човекът се извършва промяна, която дава отражение върху всичко, което прави.

Разкаянното изисква капитулиране

В нито един стих в Библията не се казва, че можете да бъдете християнин и да живеете така, както на вас ви се иска. Когато Христос влезе в сърцето на човека, Той очаква да бъде Господ и Господар. Той заповядва напълно да капитулираме. Той изисква да контролира всичките ви интелектуални процеси. Той изисква тялото ви да Му се подчинява. Той очаква да подчините на Него всичките си таланти и способности. Той изисква всичко което правите, да бъде извършвано в Неговото име.

Твърде много от сегашните хора, които твърдят, че са християни, по-лесно се отказват да ходят на църква, отколкото да вземат решение да си купят нов хладилник. Ако трябва да избират дали да си купят нова кола или да дарят тези пари за построяване на ново неделно училище, лесно е да се досетим какво решение ще вземат повечето от хората. Хиляди от така наречените християни поставят парите и нещата, които изграждат високия им жизнен стандарт по-напред от учението на Христос. Ние можем да намерим време за кино, за бейзбол или за футбол, но не можем да намерим време за Бога. Ние можем да спестяваме пари за нов дом или за по-голям телевизор, но в същото време считаме, че повече не можем да си позволим да даваме десятък в църквата. Това е идолопоклонство.

Трябва да се извърши промяна! Ние сочим с пръст към небето и към идолопоклонниците от миналото, но единствената разлика е, че вместо очи от скъпоценни камъни, сегашните ни идоли са изработени от блестящ хром и стомана и имат термостати и размразяващи устройства! Вместо от злато, тяхната повърхност е покрита с лесен за почистване порцелан, но ние им се покланяме по същия начин и считаме, че не бихме могли да живеем без тях. Ние стигнахме до положението да се прекланяме пред нещата, общественото положение, славата, известността, парите и защитеността. Всичко, което застава между нас и Бога е идолопоклонство. Исус изисква да Господства над всички тези неща. Той иска да Му предоставите всичко, свързано с общественения ви живот, със семейните ви отношения и с бизнеса ви. Той трябва да има първото място във всичко, което правите, мислите или казвате, защото когато истински се покаете, вие ще се обръщате към Бога във всичко.

Ние имаме предупреждението на Христос, че Той няма да ни приеме в Своето царство, ако не сме готови да се откажем от всичко и ако не сме готови да обърнем гръб на всички грехове в живота си. Не се опитвайте да правите това частично. Не казвайте: “Ще се изоставя една част от греховете си, но ще продължавам да върша друга част от тях. Ще подчиня една част от живота си на Исус, а другата част – на собствените си желания.” Исус очаква от нас 100% капитулация и когато това се случи, Той ще ни възнагради хилядократно. Но не очаквайте Исус да ви връчи някаква петстотин-кратна награда за вашата 50% капитулация! Бог не работи по този начин. Той изисква всичко. Когато сте решили, че се отказвате от греха, че изоставяте греха и предоставяте всичко на Христос, вие правите още една стъпка към мира с Бога. Разкайният се крадец на кръста казал на Исус: “Господи, спомни си за мен ...” (Лука 23:42). Употребената от него дума “Господи” подчертава пълната му капитулация пред Исус Христос. Това показва неговото пълно подчинение и истинското му обръщане. Това е резултатът от истинското покаяние. Заедно с автора на химна, разкайният се грешник казва:

Всичко предавам на Исус, давам Му всичко доброволно;
Вечно ще Го обичам и ще Му се доверявам, ежедневно ще живея в присъствието Му.
Всичко предавам на Исус, вземи ме, Спасителю, изцяло съм Твой
Позволи ми да чувствам Светия Дух и наистина да зная, че Ти си мой.

Глава 11

Какво представлява вярата?

“Защото по Божията благодат сте спасени чрез вярата и това не идва от вас самите, а е дар от Бога. То не е резултат от нечие дело, така че никой не може да се хвали с това” (Еф.2:8-9)

Сега сме готови да направим следващата стъпка към намирането на мир с Бога. Сега вие сте готови да се откажете от досегашния си греховен живот и сте решили тази промяна да се извърши в живота ви. Вече не се отдалечавате от Бога, а се приближавате към Неговата любов, милост и защита. Вие сте взели своето решение. Покаяхте се и избрахте правия път, независимо, че това може да е трудния път. Избрахте пътя, по който е тръгнал Моисей преди около 3500 години, когато се отказал от правото си на престолонаследник на египетския трон и решил да се подчини на Бога. Моисей бил на 40 години, когато избягал от Египет. Четиридесет години по-късно той се върнал обратно, за да изведе израилтяните от Египет. Какво се е било променило? Той взел своето голямо решение. Той стигнал до заключението, че вярата и истината, придружени от мъката и житейските трудности са по-добро нещо от богатството и славата, придружени от липсата на Божията любов. Малко са хората в човешката история, които са били принуждавани да вземат по-трудно от това решение.

Човек на вярата

Моисей бил образован и културен, богат и високопоставен човек. Като син на дъщерята на фараона, той е бил привикнал да получава всички видове почести, лукс и привилегии. Тронът на Египет, най-богатата, най-могъщата и най-преуспяващата страна по онова време, се е намирала в ръката му. Но въпреки това в Библията се казва: *“Защото вярваше, когато порасна, Моисей отказа да го наричат сина на фараоновата дъщеря. Вместо да се радва на кратковременните наслади на греха, той предпочете да страда заедно с Божия народ. За него позорът, изстрадан заради Месията беше по-ценен от съкровищата на Египет, тъй като погледът му беше отправен напред към обещаната награда. Защото вярваше, той напусна Египет, без да се бои от гнева на царя и остана твърд, сякаш можеше да види Онзи, който е невидим”* (Евр.11:24-27). Този откъс се отнася за Моисей, след като прекарал 40 години в пустинята с Бога, а не за сприхавият млад убиец, който избягал от фараона, страхувайки се за живота си. Забележете, че тук се казва, че той “се отказа” – това е истинското покаяние. А след това се казва *“защото вярваше”!* Това е следващата стъпка – вярата. Моисей взел това решение в момент на публично изразяване на чувствата, за който някои психолози настояват, че е задължителен за религиозния живот. Той не е бил мотивиран от чувството на безизходност. Той не е бил безнадежден неудачник или неуспял човек. Моисей не е избрал пътя на Бога като компенсация за наградите, за които е установил, че живота го лишава, нито пък се е обърнал към религиозния живот поради скука и апатия. Той не е направил това поради любопитство, или защото се е стремил към забавления и удоволствия.

Господар на избора

Нито една от тези, както и много други причини, които толкова често са съобщавани като основания за стремеж към живот с Бога, са били валидни в случая с Моисей. Той не е бил принуждаван да бяга от плътта или дявола. Той е направил това по избор. Със сигурност Моисей не е бил слабоумен или слабоволев човек. Той не е бил дете, което се е стреми да се прилепи към защитеността на някой установен порядък. Той не е бил някакъв никому неизвестен човек, който се стреми към известност и престиж. Той не е бил нито едно от тези неща, които хората, които се подиграват на религията казват, че човек трябва да чувства, за да има нужда от спасение. Моисей е притежавал много повече от онова, за което мечтаят болшинството от хората, но въпреки това, в резултат от зрялата му преценка в апогея на живота си, той обърнал гръб на богатството, на поста, на общественото положение и вместо тях избрал вярата в Бога. Всеки път, когато чуя да се казва, че само безнадеждните, безпомощните и некадърните хора имат нужда от успокоението на религията, аз си спомням за Моисей. Имал съм привилегията да разговарям с много хора за духовните им проблеми. Научих, че когато здравомислещите хора отхвърлят Христос като техен Господ и Господар, те не правят това, защото счита, че християнската доктрина е интелектуално безвкусна, а защото търсят начин да избегнат отговорностите и задълженията, изисквани от християнския живот. Изтощените им сърца, а не брилянтните им мозъци застават между тях и Христос. Те не искат да се покорят и да предоставят всичко на Христос. Интересно е да се отбележи, че двамата човека в Библията, които най-много употребяват името на Бога (единият в Стария, а другия в Новия Завет) са били и двамата най-образовани от всички автори: Моисей и Павел.

Моисей внимателно обмислил твърденията и задълженията на Бога. Като убиец, той избягал на 40 годишна възраст. Когато станал на 80 години той се върнал, за да стане лидер. Той разбрал, че ако трябва да приеме Бога, ще трябва да направи това, като пожертва онези неща, които хората обикновено най-много ценят. Той не е направил никакво прибързано проучване. Той не е стигнал до никакви полу-обмислени заключения, взети под влиянието на внезапен импулс или на емоционална реакция. Той е знаел колко ценен е залогът и е стигнал до решението си, след като е използвал всичките си добре обучени и

превъзходни умствени способности. Окончателният му избор не е имал нищо общо с природата на временния експеримент. Той не е избрал вярата като някаква временна мярка. Това е било зряла убеденост с една непроменима цел, убеденост, която не можела да бъде разклатена от промените на съдбата или от изпитанията на продължителните лишения. Той грижливо изгорил всички мостове и кораби, които биха могли да направят възможно отстъплението му от новата му позиция. Когато на 80 годишна възраст Моисей преживял най-критичния момент в живота си, той се подчинил изцяло и безрезервно завинаги и при всички обстоятелства на Бога и на Неговите заповеди.

Колко по-различно е било качеството на решението на Моисей от решението на прочутия биограф Гамалаил Бранфорд, който, когато разбрал, че настъпва края на живота му, казал: “Аз не се осмелявам да прочета Новия Завет, защото се страхувам, че ще събудя една буря от безпокойство, съмнения и страх, че съм вървял по погрешен път и съм бил предател на простия и ясен Бог.” Моисей нямал такъв страх. Защото вярват и вие би трябвало да се страхувате сега и завинаги да се обърнете с цялото си сърце към Христос. Не се обръщайте към Него с думите: “Ще пробвам за малко християнството. Ако това върши работа, ще продължа с него, но ако не работи, все още имам време да избира друг начин на живот.” Когато отидете при Христос, трябва да изгорите всеки мост зад себе си и въобще да не си помисляте за връщане назад. Преди години, когато крилете на жестокия римски орел хвърляли зловещата си сянка над света, тези смели воители, предвождани от Цезар, решили да завладеят Британия. Когато вражеските кораби се появили на хоризонта, хиляди храбри англичани се събрали по хълмовете, за да защитят родината си. За тяхно удивление, приливът и вълните разрушили повечето от римските кораби. По този начин единственият път за отстъпление на нападателите бил отрязан. Те се сражавали с дивашко отчаяние, тъй като знаели, че нямат път за отстъпление. При наличието на такъв неукротим дух, как биха могли да не победят! Не е чудно, че малкото селце, разположено на бреговете на река Тибър се превърнало в Господар на света! По същият начин Христос няма да се задоволи с нещо по-малко от пълното ни предаване и абсолютната ни вяроност. “А Исус отвърна: “Човек, който е сложил ръката си на ралото, но погледът му е назад, е безполезен за Божието царство” (Лука 9:62). Моисей направил своя разтърсващ душата избор, когато се намирал на кръстопътя на живота си. Юридически образованият му ум преценил всички факти, въз основа на които трябвало да вземе решението си. Той огледал продължително и внимателно посоките и състоянието на всеки от пътищата до самият им край. Обмислил всички плюсове и минуси и чак след това решил да повери цялата си вяра на Бога.

Моисей изгорил мостовите си

Първо той огледал широкия и светлия път, изпълнен с власт и лукс, с веселие и вино, богат с нещата, които хората считат за удоволствие. Това бил познат път. Той го знаел добре, защото в продължение на 40 години вървял по него и е знаел, че той завършва с унищожение, знаел е, че той може да отвежда единствено до ада. След това Моисей огледал другия път – тесният път, който бил по-труден. Видял страданието, нещастията, унижението и разочарованието. Видял лишенията и изпитанията, мъките и болките, по поради вярата, освен това видял триумфите и наградите на вечния живот. Човек с неточно отсъждане и с по-малък опит от Моисей може би щеше да бъде изкушен да тръгне по по-широкия път. Тогавга Египет е бил най-силната държава на света. Той е притежавал плодородната долина на реката Нил, житницата на света. Армиите му са били непобедими и неговите училища и университети били на такова ниво, което другите страни векове по-късно се опитвали да достигнат.

В сравнение с Моисей, малцина от нас са били канени да се откажат от толкова много неща заради Бога. Малцина от нас са били подлагани на такова много и различни изкушения и са били призовавани да устоят на тях. Малцина от нас са разполагали с такива земни наслади и удоволствия и даже Библията признава, че има удоволствия в греха, независимо че са временни. Удоволствието е чувство, което не остава след себе си успокоение, когато ни напусне. Избирайки да върва в Бога, Моисей направил голяма жертва, но освен това е спечелил и голяма награда. По времето на Моисей големите богатства са били рядкост и малко хора наистина са имали шанса, който е имал той да стане най-богатия човек на земята. *(Коментар: Според една мъдрост на 100 човека, които могат да издържат на изкушенията, присъщи на бедността се пада само 1 който може да издържи на изкушенията, присъщи на богатството. Иначе казано, много по-лесно е да си истински християнин, когато си беден и е много по-трудно да бъдеш истински християнин, когато си богат. Д.Пр.)*

Богатството на света

Днес много хора могат да натрупат големи богатства. През 1923, когато натрупването на богатство е било основната цел на хората от нашата страна, една група, съставена от най-успешните финансисти на света, се събрали в хотел “Еджуотър” в Чикаго. Даже за стандартите на баснословния период на 1920-те години, тази среща представлявала впечатляваща демонстрация на богатство и власт. На една и съща маса седели президентът на най-голямата стоманодобивна компания в света, президентът на най-голямата в

света компания за комунални услуги, президентът на стоковата борса в Ню Йорк, един министър от правителството на САЩ, президентът на банката за международни разплащания, човекът, който бил признат за най-големият брокер на Уол Стрийт и друг, който ръководел най-могъщия монопол в света. Заедно тези хора контролирали по-голямо богатство от Федералния резерв на САЩ! Историите на техните успехи били известни на всеки ученик. Те били примери, на които другите хора се стараели да подражават. Това били финансовите и промишлените гиганти на САЩ! През 1923 широко разпространяваните истории на тези мъже били очарователни и вълнуващи. Те разпалвали въображението! Те разпалвали завистта на хората! Те вдъхновявали другите хора да приличат на тях! Но през 1923 се разказвала само първата половина от техните истории, а заключителните глави все още не били написани. По времето, когато тези 8 мъже седели заедно в хотела в Чикаго, те били на този етап от живота си, на който се е намирал и Моисей, когато е стоял на кръстопътя. Тези мъже също се намирали на своя кръстопът и пред всеки от тях се простирали два пътя. Може би това са били пътища, които те не са могли да видят или пък въобще не са им обръщали внимание. Със сигурност това са били пътища, по които те не са избрали да тръгнат, но сега техните истории са завършени. Днес ние знаем тези финални глави. Ние можем да направим преглед на живота им така, както правим преглед на живота на Моисей и да разберем кой от тези пътища изглежда най-мъдрият и най-добрият. Президентът на стоманодобивната компания Чарлз Шваб изживял последните години от живота си с пари на заем и умрял без пукната пара. Най-големият брокер на пшеница Артур Кътен умрял, банкрутирал в чужбина. Президентът на стоковата борса в Ню Йорк, Ричард Уитни, бил осъден и лежал в затвора Синг-Синг. Членът на правителството Алберт Фол бил пуснат от затвора, за да може да умре у дома си. “Мечката” на Уол Стрийт, Джеси Ливърмор, президентът на банката за международни разплащания Леон Фрейзър и шефът на най-големия монопол в света, Ивон Крюгер, се самоубили! Всички тези мъже имали пари, власт, слава, престиж, интелект и образование – но на всеки от тях му е липсвала една черта от характера, която придава истински смисъл и цел на живота. На тях им липсвало онова качество, което е характерно за християнската вяра и поведение – качеството, което прави обръщането възможно и което прави възстановяването реално. Тези хора отказали да вярват! Сравнете живота им с живота на мисионерите, които са изоставили всичко, за да вървят след Христос. Те може да са умрели в безпаричие и мъка, но са умрели заради нещо! Тези богати мъже не са притежавали вяра, а даже и да са притежавали вяра, те са отказали да действат според нея. Колко по-различни можеше да е краят от живота им, ако бяха в състояние да оценяват вярата си в Христос като част от своето богатство.

Моисей загърбил земното богатство

Обърнете внимание, че защото вярваше, Моисей се отказа от богатството на Египет. Точно вярата му е помогнала да разбере, че независимо, че може да страда поради лишения и унижение до края на живота си, накрая ще получи най-голямата награда – вечния живот. Мъже като Кътен и Шваб може да са считали, че Моисей е глупак. Те може би са си казвали: “Врабче в ръката струва много повече от кокошка в храстите.” Те може да са си казвали: “Виж, ти знаеш какво притежаваш в Египет. Ти знаеш какво може да направи човек с твоя ум, за да използва тази пшеница и власт. Изиграй картите си правилно и Египет ще владее света. Ти можеш да се отървеш от всички конкуренти и да управляваш всичко според волята си.” Ето това биха казали те, защото това е начинът, по който са мислели, това е начинът по който са действали, това е начинът по който много от тях са натрупали богатството си. Те биха се присмели на човек, който казва, че вярва в Бога и в Христос. Те биха казали: “Вярата не е добър бизнес. Това не е умно.” Библията ни учи, че вярата е единственият път към Бога. “*Ако човек няма вяра, е невъзможно да радва Бога. Който отива при Бога, трябва да вярва, че той съществува и възнаграждава всеки, който наистина го търси*” (Евр.11:6) Хора от цял свят се самоизмъчват, обличат се в странни дрехи, осакатяват телата си, лишават се от житейските си нужди, прекарват много време в молитви и в саможертва, в старанието си да станат приемливи в очите на Бога. Тези неща може да са добри и полезни, но най-голямото нещо, което можем да направим, за да зарадваме Бога, е да вярваме в Него. Аз мога да отида при някой приятел и да го превъзнасям, но след всичките цветисти фрази, които му кажа, ако не му вярвам, всяко ласкателство, което съм казал ще бъде напразно.

Вярата е съществено важна

Най-великият начин, чрез който можем да зарадваме Бога, е да вярваме в Неговото Слово. Изглежда, че Христос почти умолява слушателите Си да вярват в Него, когато казал: “*Вярвайте ми, когато казвам, че съм в Отца и Отец е в мен. Ако не, тогава вярвайте заради самите дела*” (Йоан 14:11). Библията декларира, че вярата е абсолютно необходима и съществена. Вие питате: “Добре, ако вярата е

толкова важна, какво е вярата? Какъв смисъл влагаш в думата “вяра”? Какво е определението за вяра? Как мога да знам дали имам правилна вяра? Колко много вяра трябва да имам?”

Почакайте малко, не задавайте толкова много въпроси наведнъж! Ще се опитам да им отговоря понататък. Библията многократно ни учи, че можем да имаме спасението единствено чрез вяра:

“Повярвай в Господ Исус и ще бъдеш спасен заедно с всички в твоя дом” (Деян.16:31).

“А на онези, които Го приеха, даде правото да станат Божии деца, т.е. на тези, които вярват в Неговото име” (Йоан 1:12).

“Всеки, който вярва, се оправдава чрез Него от всичко, от което не сте могли да се оправдаете чрез Моисеевия закон” (Деян.13:39).

“Но ако някой се доверява не на делата си, а на Бога, който прави праведни грешните, Бог приема вярата на този човек и го счита за праведен” (Рим.4:5)

“Тъй като сме станали праведни пред Бога чрез вяра, ние сме в мир с него чрез нашия Господ Исус Христос.” (Рим.5:1)

“Ние не сме от хората, които се отдръпват от страх и са изгубени, а сме от онези, които имат вяра и са спасени” (Евр.10:32).

“Защото по Божията благодат сте спасени чрез вярата и това не идва от вас самите, а е дар от Бога” (Еф.2:8).

Природата на вярата

Наистина ли сме спасени чрез вяра? Не, ние сме спасени поради милост чрез вяра. Вярата просто е каналът, по който Божията милост достига до нас. Вярата е ръката, която се протяга и поема дара на Божията любов. В Евр.11:1 се казва: “Вярата е даване на твърда увереност в онези неща, за които се надяваме, убеждения за неща, които не се виждат.” Уеймот е превел този стих по следния начин, който го прави по-лесен за разбиране: “Вярата е сигурност в това, на което се надяваме, убеденост в реалността на неща, които не можем да видим.” Вярата буквално означава “да откажа да се предам, т.е. да поема отговорност.” Да вярваш, това означава да си напълно уверен. Аз никога не съм бил на Северния полюс, но въпреки това вярвам, че има Северен полюс. От къде знам това? Знам, защото някой ми е казал. Чел съм за това в историческа книга, видял съм карта в една географска книга и повярвах на хората, които са написали тези книги. Аз приех това чрез вяра. Библията казва: “Вярата идва след като хората чуят Благата вест, а те я чуват, когато някой проповядва за Христос” (Рим.10:17). Ние вярваме в това, което Бог е казал за спасението. Ние го приемаме безрезервно. Мартин Лутер е превел втората част от Евр.11:27 по следния начин: “Защото се държеше за Онзи, който не изглеждаше така, както си мислеше, че изглежда.” Вярата не е някаква странна и тайнствена способност, за която трябва да жадуваме. Исус е казал, че ние трябва да станем като малките деца и така, както малките деца вярват на родителите си, така и ние сме длъжни да вярваме на Бога. Да предположим, че шофирам по път със скорост 80 км/ч и приближавам билото на някакъв хълм. Дали веднага ще натисна спирачния педал, ще спра колата си, ще отида пеша до гребена на хълма и ще погледна от другата страна, за да проверя, дали пътя продължава? Не, аз не бих направил това. Аз ще се доверя на пътната служба на конкретния щат, на чиято територия се намирам. Аз ще продължа да се движа с нормалната си скорост, уверен в познанието, че пътя продължава от другата страна на хълма, независимо че не мога да го видя. Аз ще приема това чрез вяра. Така е и със спасяващата вяра в Христос!

Три характерни черти на вярата

Отново, както е при покаянието, вярата се състои от три неща. Първо, трябва да има познание за онова, което Бог е казал. За това е толкова важно да четем Библията. Това е причината, поради която за вас не е толкова важно да знаете нещо за библейското учение за спасението на душата. Достатъчно е просто да знаете, че сте грешен човек и че Христос е умрял заради вас. Достатъчно е да знаете само Йоан 3:16. Мнозина хора са повярвали в Христос и с по-малко познание. Но за всяко важно нещо като това, вие трябва да бъдете добре информиран и единственото място, откъдето трябва да научавате за спасението, е Библията! Много хора казват: “Но аз не разбирам много от написаното в Библията, поради това не се опитвам да я чета.” Това не е мъдър подход. В Библията има много неща, които и аз не разбирам. Ограниченият ми мозък никога няма да разбере всичко за неограниченото. Аз не разбирам всичко за телевизията, но не отказвам да включа телевизионния си приемник. Аз приемам това чрез вяра. Бог не ни призовава да правим невъзможни неща. Той не ви призовава да скочите в тъмнината, когато ви кани да повярвате в Христос. Вярата в Христос се основава на Библията, която е най-доброто доказателство в света. Въпреки, че не разбирате всичко, вие можете да да я приемете “на доверие,” защото Бог е казал това. Една от първите атаки на дявола върху човека е с цел да го накара да се съмнява в Божието Слово.

“И тя (змията) каза на жената: *“Истина ли каза Бог да не ядете от всяко дърво в градината?”* (Бит.3:1). Ако започнете да се съмнявате и да задавате въпроси относно Божието Слово, тогава сте в беда. Трябва да сте наясно, че сте грешен човек. Трябва да разбирате, че Христос е умрял заради вашите грехове и е възкръснал, за да бъдете оправдан. Смъртта, погребението и възкресението на Христос са в самата сърцевина на Евангелието. Трябва да вярвате в това и да го приемете като минимално изискване за обръщането ви към Бога.

Второ, във вярата има емоции. Библията казва: *“Страхът от Господа е началото на мъдростта”* (Пр.1:7). Павел казва: *“Защото Христовата любов ни принуждава”* (2Кор.5:14). Желанието, любовта и страха – всичко те са емоции. Емоцията не може да бъде отделена от живота. Нито един интелигентен човек не би трябвало да си казва: *“Нека да се разделя с всички емоции.”* Невъзможно е да човекът да бъде отделен от дълбоките чувства. Не можем да си представим живот, който е лишен от проявата на чувствата. Да си представим, че имаме семейство, в което всеки действа под влияние на студеното чувство на дълг. Да си представим, как бях помоли жена ми да се ожени за мен, след като ѝ бях обяснил, че не изпитвам никакви чувства към нея. Както казва д-р Сангстър: *“Приложи същия принцип и към религията. Изисквай глашатаят на Бога да разгласява предложението на Своя Цар, безплатно да прощава и напълно да благославя, но твърдо да забрани всякаква проява на радост, свързана с обявяването на Добрата новина или с нейното щастливо приемане и ти ще поискаш невъзможното.”* Трябва да има сърдечно влечение. Може да има различия в емоциите на религиозните изживявания. Някои хора са по-въздържани, а други по-открито демонстрират чувствата си, но така или иначе, трябва да има чувство. Когато У. Чърчил произнасяше изкусните си речи пред англичаните през време на войната, той призоваваше хората да мислят логично, но в същото време караше слушателите си да усещат. Спомням си, как го слушах веднъж в Глазгоу. Той постави мисленето ми пред изпитание, но в същото време ме накара да се чувствам така, все едно, че стоях прав и развявах националното знаме! Когато се влюбите в Исус Христос, чувствата ви са принудени да се вълнуват.

Третото и най-важно нещо е, че във вярата има желание. Все едно че има три джуджета – едното се нарича “Интелект,” второто – “Емоция,” а третото – “Желание.” Интелектът казва, че Евангелието е логично. Емоцията притиска Желанието с думите: *“Аз изпитвам обич към Христос”* или *“Страх ме е от Божия съд.”* Тогава посредникът - третото джудже, наречено Желание – играе ролята на рефера. То седи там, подпряло с ръка брадата си, дълбоко замислено и се опитва да вземе решение. Всъщност желанието взема окончателното и трайно решение. Възможно е човек интелектуално да е убеден и да изпитва чувства, но въпреки това да не е правилно обърнат към Христос. Вярата има крака. *“Вяра без дела нищо не струва”* (Як.2:20).

Примерът на вярата

Чух за един човек, който преди няколко години карал една ръчна количка от единия до другия бряг и обратно по въже, опънато над Ниагарския водопад. Хиляди хора го наблюдавали и аплодирани. Той поставил един 90 kg чувал с пръст в количката и я прекарал до другия бряг, а след това се върнал обратно. След това се обърнал към тълпата и попитал: *“Колко от вас вярват, че мога да превоза човек през реката?”* Всички извикали в потвърждение. Един човек от първия ред много въодушевено изразявал вярата си. Въжеиграчът посочил към него и казал: *“Ти си следващият!”* Човекът веднага избягал! Той всъщност не е вярвал. Той казвал, че вярва, той е мислел че вярва, но не е имал желание да влезе в ръчната количка. Същото е и с Христос. Има много хора, които казват, че вярват в Него и които казват, че ще вървят след Него. Но те никога не биха влезли в ръчната количка. Те всъщност никога не са се посветили и не са се предали изцяло, на 100 % на Христос. Има много хора, които питат: *“Добре, колко много вяра е нужна?”* Исус е казал, че е нужна вяра колкото *“синапово зърно.”* Други питат: *“Какъв вид вяра?”* Тук не става въпрос за някакъв специален вид вяра. Наистина има само един вид вяра. Важен е онзи, в когото вярвате! (*Коментар: Истинската вяра винаги е конкретна, а не някаква обща, неадресирана вяра, каквато е вярата в прочутото стихотворение на Ванцаров. Д.Пр.*) Вие в кой вярвате? Задължително трябва да вярвате в Христос. Не да вярвате в ритуали, не да вярвате в жертвоприношения, не да вярвате в себе си, не да вярвате в който и да е друг, само в Христос! Но Библията ни учи, че вярата ви ще изяви себе си по три начина. Тя ще се изяви в учението – в онова, в което вярвате. Тя ще се изяви в богослужението – във вашата привързаност към Бога и към приятелството ви в църквата. Тя ще се изяви и в морала – в начина, по който живеете и в поведението ви, което ще обсъдим в следващите глави. Библията освен това ни учи, че вярата не свършва с увереността в Христос за вашето спасение. Вярата продължава. Вярата расте. В началото тя може да е слаба, но ще стане силна, когато започнете да четете Библията, когато започнете да се молите, да ходите на църква и да изживявате Божиата вяроност в християнския си живот. След като се покаете заради греховете си и Го приемете с вяра, тогава трябва да Му имате доверие, че ще ви пази, ще ви дава сили и

способности и ще ви поддържа. Все повече и повече ще се научавате как да разчитате на Христос за всяка нужда, при всички обстоятелства и при всяко изпитание. Вие ще се научите да казвате заедно с Павел: *“Разпънат бях на кръста заедно с Христос, така че вече не самият аз живея, а Христос живее в мен. Животът, който сега живея в тялото си, живея го с вяра в Божиия Син, който ме обикна и пожертва себе си заради мен”* (Гал.2:19-20). Когато имате спасяваща вяра в Исус Христос, вие сте направили още една крачка към установяването на мир с Бога.

Глава 12

Старото и Новото

“Само този, който се роди отново, може да види Божието царство” (Йоан 3:3).

Ако можех да дойда и да проведя сърдечен разговор насаме във вашия хол, вие сигурно щяхте да се обърнете към мен и да признаете: *“Аз съм смутен, разстроен и объркан. Нарушавал съм законите на Бога. Живял съм в противоречие със заповедите Му. Мислех си, че мога да живея без Неговата помощ. Опитвах се да си създавам свои собствени правила и се провалих. Горчивите уроци, които научих, дойдоха чрез страдания и трагични изживявания. Какво не бих дал, за да мога да се родя отново! Какво не бих дал, за да мога да се върна обратно и да започна всичко отново – ако можех, бих вървял по много по-различен път!”* Ако тези думи засягат позната струна в сърцето ви, ако те са ехо на мислите, които са въртят в главата ви, искам да ви кажа една прекрасна новина. Исус е казал, че вие можете да се родите отново! Можете да изоставите своето презирано и греховно “аз” и да се превърнете в нова личност, в чисто и мирно същество, което е измито от греха.

Изходът

Независимо от това колко мръсно е миналото ви, независимо от това колко объркано е настоящето ви, независимо от това колко безнадеждно ви изглежда бъдещето ви – има изход. Има един сигурен и вечен изход – но той е единственият изход! Вие имате право само на един избор. Вие имате само един път, по който трябва да вървите, който е различен от мъчителният и безплоден път, по който до сега сте вървяли. Вие можете да продължите да бъдете окаян, недоволен, изплашен, нещастен, и отвлечен от себе си и от живота си; или може да решите веднага, че искате да бъдете роден отново. Веднага можете да решите да изтриете старото си греховно минало и да направите нов и правилен старт. Сега можете да решите да станете личността, която Исус е обещал, че можете да бъдете.

Как да намеря този изход?

Следващият логичен въпрос, който можете да ми зададете е: *“Как мога да получа това прераждане? Как мога отново да се родя? Как да започна начисто?”* Това е въпросът, който Никодим задал на Исус в една нощ преди 2000 години под небето на Ориента. Обаче да бъдеш роден отново означава много повече от просто нов старт или обръщане на нова страница или реформиране. Както вече разбрахме, Библията ни учи, че първия път вие сте бил роден във физическия свят, но духовната ви природа е родена в грях. Библията обявява, че вие сте *“мъртви духовно поради престъпленията и греховете си”* (Еф.2:1).

Библията ни учи, че в мъртвата ви и греховна природа няма нищо, което може да произведе живот. Тъй като сте мъртъв в греха, вие не можете да произведете праведен живот. Много хора са се опитвали да живеят добър, свят и праведен живот, без да са родени отново, но не са успели да направят нищо и са пропаднали. Телесното не може да ражда духовното. Библията ни учи, че *“желанието зачева и ражда грях, а грехът, когато се развие напълно, ражда смърт”* (Як.1:15). Всички ние сме духовно мъртви. Старата ви греховна природа не може да служи на Бога. Библията казва: *“Без Духа човек не приема истините, които Божиият Дух разкрива, защото за него те са глупост и той не може да ги разбере, тъй като те могат да бъдат преценени само духовно”* (1Кор.2:14). В естественото си състояние ние всъщност се противим на Бога. Ние не се подчиняваме на законите на Бога, нито пък бихме могли да се подчиняваме, както се казва в Рим.8:7. Освен това Библията ни учи, че нашата стара природа е напълно покварена. *“От стъпалото дори до главата няма на някое тяло здраво място, а струнеи и синини, и гноясали рани”* (Ис.1:6). *“Сърцето е измамливо повече от всичко и е страшно болно; кой може да го познае?”* (Йер.17:9). Сърцето е покварено и се подчинява на измамна похот. Библията ни учи, че старата ни природа се подчинява само на егото ни. Тя не е в състояние да бъде обновена. Библията ни учи, че когато бъдем родени отново, ние отхвърляме стария човек, а не го закърпваме. Старата ни природа трябва да бъде разпъната на кръста, а не да бъде

облагородявана. Исус казал, че външното измиване на чашата и чинията оставя вътрешната им страна точно толкова мръсна, колкото е била и преди.

Вие задължително трябва да бъдете роден отново!

Библията ни учи, че ако не бъдем родени отново, ние не можем да влезем в небесното царство. Исус подсилва още повече това изискване, казвайки: “Трябва да се родите отново” (Йоан 3:7). В това изказване няма нищо неопределено и няма никакъв избор. Който иска да влезе в Божието царство, трябва да бъде роден отново. В старата ни природа няма нищо, което Бог ще приеме. В нея няма нищо здраво. Старата ни природа е твърде слаба, за да върви след Христос. Павел казал: “не можете да правите каквото си поискате” (Гал.5:17). Онези, които са в плътската си природа, не могат да служат на Бога. “Може ли от един и същ извор да блика сладка и горчива вода? Нима може, братя и сестри, смокиново дърво да ражда маслини? Или лоза да ражда смокини?” (Як.3:11-12)?

В Римляни старата ни природа е описана по следния начин: “Устните им са отворени гробове и езиците им служат само да мамят другите. Думите им са змийска отрова. Устните им са пълни с проклетия и жлъч. Винаги са готови да проляят кръв, навсякъде, където отидат, носят разруха и нещастие и не познават пътя на мира. Те нямат страхопочитание към Бога” (Рим.3:13-18).

Как ще реформирате, как ще закърпите или как ще промените такива гърла, уста, езици, крака и очи? Това е невъзможно. Тъй като е знаел, че е невъзможна такава промяна, закърпване или реформиране и че трябва да се родите изцяло отново, Исус е казал: “Трябва да се родите отново” и “Това, което се ражда от плътта е плът” (Йоан 3:6). На друго място в Библията се казва: “Може ли етиопец да промени кожата си или леопард – пъстротата си” (Йер.13:23)? Отново в Римляни, Библията казва: “И онези, които живеят според грешната си природа, не могат да се харесат на Бога” (Рим.8:8). “Да, зная, че нищо добро не живее вътре в мен, тоест в моята недуховна природа” (Рим.7:19). На друго място Библията казва: “Защото без святост никой няма да види Господа” (Евр.12:14).

Животът идва от новото раждане, което не може да се постигне чрез естествено развитие или със собствените ни усилия. Поради природата си, човекът не притежава тази святост, която Бог изисква, за да бъде допуснат на небето. Единствено в новото раждане се намира началото на такъв живот. За да живеем Божия живот, ние трябва да притежаваме природата на Бога.

Какво прави Бога?

Целият проблем, свързан с получаването на новия живот прилича на монета. Монетата има две страни. Получаването на новия живот има божествена и човешка страна. В главата, посветена на обръщането, ние разгледахме човешката страна. Там разбрахме какво трябва да направим ние. А сега нека да видим какво прави Бог. Раждането отново е изцяло работа на Светия Дух. Няма толкова нещо, което можем да направим, за да заслужим това ново раждане. Библията казва: “На тези обаче, които Го приеха и повярваха в Него, той даде правото да станат Божи деца – деца, родени не по естествения начин, нито по човешко желание или съпружеска воля, а родени от Бога” (Йоан 1:12-13). С други думи, ние не можем да бъдем родени от кръв, което означава, че не можем да наследим новото раждане. Бог няма внуци.

Ние не можем да наследим християнството. Майка ни и баща ни може да са били християни, но това задължително не означава, че и детето им е християнин. Аз може да съм роден в гараж, но това не ме прави автомобил! Бог няма внуци. Библията казва, че ние не можем да бъдем родени отново по волята на плътта. С други думи, ние не можем да направим нищо за това. Невярващият е мъртъв. В мъртвия човек няма живот, за да направи нещо.

Нито пък човек може да бъде роден по волята на човек. Това ново раждане не може да се осъществи чрез човешки средства или планове. Много хора считат, че автоматично биват раждани отново, когато се присъединят към църква или вземат участие в някакъв религиозен ритуал или вземат някакво новогодишно решение, или когато дадат голям подарък на някаква благотворителна организация. Всички тези неща сами по себе си са много добри и правилни, но не произвеждат ново раждане.

Божествена работа

Исус ни е казал, че трябва да бъдем родени отново. Тук глаголната форма е пасивна. Това показва, че има нещо, което трябва да бъде направено за нас. Никой не може сам да се роди отново. Той трябва да бъде роден. Новото раждане е изцяло чуждо на нашата воля. С други думи, новото раждане е божествена работа – ние сме радени от Бога. Никодим не е можел да разбере как е възможно да бъде роден втори път. В недоумението си той два пъти попитал: “Как?” Въпреки, че новото раждане изглежда тайнствено, това не го прави невярно. Ние може да не разбираме как работи електричеството, но знаем, че то осветява домовете ни и чрез него работят телевизорите и радиоапаратите ни. Ние не знаем как расте вълната на овцата или как

расте козината на кравата или пък как расте перушината на кокошката – но знаем, че това става. Ние не разбираме много мистерии, но приемаме чрез вяра факта, че в мига, в който се покаем за греха и се обърнем с вяра към Исус Христос, ние биваме раждани отново.

Това е вливане на божествен живот в човешката душа. Това е присаждане или придаване на божествена природа на човешката душа, като по този начин ставаме деца на Бога. Ние получаваме раждането от Бога. Христос чрез Светия Дух започва да живее в сърцата ни. Ние завинаги биваме привързвани към Бога. Това означава, че ако сте бил роден отново, вие ще живеете дотогава, докато живее Бог, защото сега вие споделяте Неговия живот. Възстановено е отдавна изгубеното приятелство, което някога човекът е имал с Бога в Райската градина.

Резултатите от новото раждане

Когато бъдете роден отново, от това следват няколко резултати:

Първо, то ще увеличи вашето виждане и разбиране. Библията казва: “*Защото Богът, който е казал: “Светлината да изгрее от мрака,” е същият, който изгря в сърцата ни, за да познаем Божията слава в лицето на Исус Христос*” (2Кор.4:6). На друго място в Библията се казва: “(Бог) *да просвети очите на сърцето ви за да познаете каква е надеждата*” (Еф.1:18). Сега приемате с вяра нещата, над които бяхте свикнали да се присмивате. Променен е целият ви начин на мислене. Бог се превръща в оста на интелектуалното ви мислене. Той става центърът, а егото ви е детронирано.

Второ, в сърцето ви се извършва обръщане. Библията казва: “*Ще ви дам и ново сърце и нов дух ще вложя вътре у вас, и като отнема каменното сърце на плътта ви, ще ви дам меко сърце*” (Йез.36:26). В привързаностите ви се извършва радикална промяна. Новата ви природа обича Бога и нещата, свързани с Бога. Вие обичате най-прекрасните и най-възвишените неща и отхвърляте долните и грозни неща. Вие откривате нов критерий за оценка на социалните проблеми около вас. Сърцето ви се изпълнено със състрадание към нещастните хора.

Трето, във волята ви се извършва огромна промяна. Променя се вашата решимост. Мотивите ви се променят. Библията казва: “*Нека Богът на мира ... ви снабди с всичко добро, за да изпълните волята му. И нека чрез Исус Христос постигне в нас онова, което го радва*” (Евр.13:20-21). Новата природа, която ще получите от Бога, ще е склонна да приема волята на Бога. Вие ще искате да се подчинявате само Неговата воля. Вие ще се посветите напълно и изцяло на Него. Ще е налице нова решимост, нова наклонност, ново предразположение, нови принципи за живот и нови избори. Вие ще се стремите да прославяте Бога, ще търсите приятелството на други християни от църквата. Ще обичате Библията, ще обичате да прекарвате време в молитва към Бога. Ще се промени цялостната ви настройка. Там, където по-рано животът ви е бил пълен с неверие, което е коренът и фундамента на греха и където преди не сте се подчинявали на Бога, сега ще вярвате в Него. Сега ще имате максимална увереност и вяра в Бога и в Неговото Слово.

Възможно е да е имало време, когато гордостта ви е била в самия център на живота ви. Може да сте имали амбициозни мисли за себе си, за силата си, за желанията си и за целите си, но сега всичко започва да се променя. Възможно е в миналото да е имало омраза в живота ви. Завист, недоволство и злоба са изпълвали мислите ви към другите хора. Тези неща също постепенно ще се променят. Имало е време, когато ви е било лесно да кажете някаква лъжа. Имало е фалш и лицемерие в много от мислите, думите и в постъпките ви. Всичко това сега ще се промени. Имало е време, когато сте отстъпвали пред похотта на плътта. Това сега ще се промени. Вие сте роден отново. Може да се препъвате в някои от препъни камъните, които дяволът ще поставя на пътя ви, но веднага след това вие ще съжалявате, ще изповядвате греха си и ще молите за прошка, защото сте роден отново. Самата ви природа е променена.

Прасето и агнето

Има една стара история за прасето и агнето. Един фермер закарал едно прасе в къщата си. Изкъпал го, излъскал копитата му, напръскал го с одеколон, завързал му една каишка на врата и го поставил в хола. Прасето изглеждало прекрасно. То изглеждало почти приемливо за обществото и за приятелите, които можели да влязат в хола, защото изглеждало толкова свежо и чисто. За няколко минути прасето се превърнало в очарователен и приятен домашен любимец. Но когато отворили вратата, прасето излязло от хола и скочило в първата локва, която успяло да намери. Защо? Защото то продължавало да е прасе в сърцето си. Природата му не е била променена. Външно то било променено, но не и вътрешно.

От друга страна да вземем едно агне. Поставете агнето в хола, а след това го върнете на двора и ще видите, че то ще положи всички усилия да не влиза в локвите. Защо? Защото природата му е природа на агне.

Можете да вземете един човек – да го облечете, да го поставите да седне на първия ред в църквата и той почти ще заприлича на светия. За известно време той може да заблуди даже най-добрите си приятели,

но когато на следващия ден го поставите на работното му място, или у дома, или в клуба в събота вечер и ще видите, че истинската му природа ще излезе наяве отново. Защо този човек постъпва по този начин? Защото природата му не е променена. Той не е роден отново.

Смисълът на оправдаването

В момента, в който получите новото раждане, в момента, в който бъдете роден отново, в момента в който получите новата природа, вие бивате оправдан в очите на Бога. Да бъдеш оправдан означава “да стана такъв, все едно че никога не съм извършвал грях.” Оправдаването е акт на Бога, чрез който Той обявява, че един грешен човек е безгрешен, въпреки че той все още е грешен. Бог ви поставя пред Себе, все едно че вие никога не сте извършили никакъв грях. Павел казва: “*Кой може да обвини избраните от Бога? Никой! Защото Бог е този, който ги обявява за невинни*” (Рим.8:33). Вашите грехове са простени. Бог ги е погребал на дъното на морето и ги е поставил зад Себе си в забравата. Всеки грях е напълно заличен. Вие стоите пред Бога като длъжник и сте получили своето освобождение и сте одобрен с Бога. Всъщност преди това вие бяхте враг на Бога. Библията казва: “*И всичко това идва от Бога, който чрез Христос ни помири със себе си и ни повери служението на помирението на хората с Бога*” (2Кор.5:18).

Но отгоре на всичко това, вие сте приети в Божието семейство. Сега сте дете на Бога. “*Той ни предопредели да бъдем негови деца чрез Исус Христос, защото такава бе целта и желанието му*” (Еф.1:5). Сега вие сте нов член на царското семейство в небесата. Вие имате царска кръв във вените си. Вие сте дете на Царя. Даже приятелите ви ще започнат да забелязват промяната, която се извършва в живота ви. Сега вие сте роден отново.

Старото и Новото

След като бъдете роден отново, ще се извършат някои промени.

Първо, ще имате различно отношение към греха. Ще се научите да мразите греха така, както Бог го мрази. Вие ще се отвращавате и ще се гнусите от греха. По време на една от нашите евангелизационни срещи в Тексас един човек беше роден отново. Той притежаваше магазин за спиртни напитки. На следващата сутрин поставил на вратата на магазина следния надпис: “Магазина вече няма да работи.” Чух за един човек, който преди време бил роден отново на една евангелизационна служба. Той бил известен като градския пияница и бил наричан “Старият Джон.” На следващия ден някакъв човек го срещнал на улицата и казал: “Стария Джон, добро утро.” Новоповярвалият му отговорил: “На кого говориш? Името ми не е Старият Джон. Сега съм Новият Джон.” В живота на този човек се извършила пълна промяна.

Второ, вие ще знаете, че сте роден отново, защото ще искате да се подчинявате на Бога. “*Ако изпълняваме заповедите му, можем да бъдем сигурни, че наистина познаваме Бога*” (1Йоан 2:3).

Трето, вие ще бъдете отделен от света. Библията казва: “*Не обичайте света, нито светските неща. Ако някой обича света, в него няма любов към Отца*” (1Йоан 2:15). Един неизвестен поет е изразил това по следния начин:

Всичките води на света,
Колкото и да се опитват,
Никога не могат да потопят кораба,
Освен ако не проникнат вътре в него.

Цялото зло на света,
порока и греха,
никога не биха могли да потопят кораба на душата,
освен ако не проникнат вътре.

Четвърто, в сърцето ви ще има нова любов към другите хора. Библията казва: “*Ние знаем, че сме преминали от смърт в живот, защото обичаме братята*” (1Йоан 3:14).

Пето, ние няма да извършваме грях. В Библията казва: “*Знаем, че всеки, който е станал Божие дете, не продължава да греши*” (1Йоан 5:18). Ние няма да участваме в извършването на грехове. В Тексас се разказва историята за един човек, който имал обичая всяка сутрин да връзва коня си пред кръчмата. Една сутрин кръчмарят излязъл навън и установил, че конят е завързан пред Методистката църква. Видял човека да върви по улицата и му извикал: “Хей, защо тази сутрин конят ти е вързан пред Методистката църква?” Човекът се обърнал и му казал: “Снощи станах християнин по време на едно евангелизационно събрание и смених стълбовете за връзване на коня си.”

Ето това е смисълът да бъдеш роден отново. Това е смисълът да бъдеш обърнат към Бога. Това е смисълът да си отделен от света. Това означава, че сменяте мястото, където завързвате коня си.

Глава 13

Как да съм сигурен?

“Всичко това пиша на вас, които вярвате в името на Божия Син, за да знаете, че имате вечен живот” (Йоан 3:13)

Всяка седмица получавам писма от хора, които твърдят, че имат съмнения и несигурност относно християнския живот. Много от тези писма са изпращани от истински християни, които изглежда не притежават както радостта от християнската вяра, така и увереността в нея, защото не са успели да разберат основополагащата истина на християнското съществуване. Много хора не са сигурни, независимо че Библията казва: *“Но тези неща (в Библията) бяха написани, за да повярвате, че Исус е Месията, Божият Син, и за да можете да вярвате, че имате живот чрез неговото име”* (Йоан 20:31).

Нека да използваме тази глава за да обобщим онова, което се случи с нас. Ние видяхме какво означава да се разкаем, да имаме вяра и да бъдем родени отново. Как сега мога да бъда сигурен, че всичко това се случва с мен? Много хора с които съм разговарял бяха вярвали и бяха родени отново, но често пъти им липсваше гаранцията, че са се обърнали към Бога. Нека да си припомним някои неща, които научихме. Първо, превръщането в християнин може да бъде кризисен етап от живота ви или пък може да е процес с върхова точка, която вие можете или не можете да осъзнаете. Не ме разбирайте погрешно, защото вие не ставате християнин в резултат от някакъв процес на образование. Преди няколко години един велик проповедник каза: *“Длъжни сме така да образуваме и да подготвим нашите млади хора за християнския начин на живот с цел те вече да не помнят, че в миналото си не са били християни.”* Голяма част от философията на религиозното образование се основава на това изискване и поради това вероятно много хора са пропуснали същността на християнския живот, защото в тях не се е извършило нищо друго освен религиозно обучение. Никаква промяна не се е извършила в сърцето им.

В края на миналия век проф. Старбък, водещ мислител в областта на философията отбеляза, че най-общо християнските служители са били набирани сред хората, които са преминали през променящото живота им обръщане. Освен това той отбелязва, че онези, които са имали ясна представа за това, какво означава да бъдеш обърнат към Бога, са били основно тези, които са отивали до далечните краища на земята, за да разпространяват евангелието, въпреки че в онези ранни дни са притежавали слабо или въобще им е липсвало грижливо планирано религиозно обучение. Това не е критика към религиозното обучение, а е предупреждение за опасностите, свързани с неподходящата употреба на религиозното обучение, което се превръща в заместител на изживяването на новото раждане.

Религията не е прераждане

Исус казал следното на Никодим, който е бил един от най-религиозните хора по онова време: *“Уверявам те: само този, който се роди отново, може да види Божието царство”* (Йоан 3:3). Така както Никодим не е можал да замени задълбоченото си религиозно познание с духовното прераждане, така и ние не сме отишли отвъд това ограничение в нашето време. Грозната гъсеница в своя пашкул употребява голяма част от времето си за почти незабележим растеж и промяна. Но колкото и да е слаб растежа, идва момент, когато гъсеницата преминава през криза и излиза от пашкула като красива пеперуда. Седмиците на тих растеж са важни, но не могат да заемат мястото на изживяването, когато старото и грозното бива изоставяно в миналото и се превръща в новото и красивото. Истина е, че много християни не знаят точния ден или час, в който са познали Христос. Тяхната вяра и живот свидетелстват, че съзнателно или несъзнателно, те са били обърнати към Христос. Независимо дали могат да си спомнят или не, има миг, когато те са пресекли линията, отделяща смъртта и са преминали към живота. Вероятно понякога всеки човек се съмнява и не е сигурен в религиозните си преживявания. Когато Моисей се изкачил на планината Синай, за да получи плочите на закона от ръката на Бога, за известно време той станал невидим за евреите, които с тревожно очаквали връщането му. Накрая те се изпълнили със съмнения и си казали: *“И като видях народът, че Моисей се забави да слезе от планината, народът се събра срещу Аарон и му каза: Стани, направи ни богове, които да ходят пред нас; защото този Моисей, човекът, който ни изведе от Египетската земя, не знаем какво му стана”* (Исх.32:1). Отстъпничеството им е било резултат от техните съмнения и от несигурността им. Смъртоносната несигурност, която обзела сърцата на множеството, израства от

погрешното разбиране на това, какво представлява истинското християнско преживяване. Много хора изглежда не разбират природата на християнския живот, а други са погрешно информирани или пък търсят нещо, което Библията не гарантира да очакваме. В Новия Завет думата вяра е употребена повече от 300 пъти във връзка със спасението на човека, а още повече пъти се подразбира, че се говори за нея. Авторът на Евреи е казал: *“Ако човек няма вяра, е невъзможно да радва Бога. Който отива при Бога, трябва да вярва, че той съществува и възнагражда всеки, който наистина го търси”* (Евр.11:6).

Тъй като обръкват вярата с чувството, много хора имат трудности и несигурност в живота си, които са толкова често срещани сред твърдящите, че са християни. Вярата винаги предполага нещо, в което вярваме. Аз наричам това нещо с думата “факт”. Позволете ми да ви дам трите думи, които винаги трябва да се запазват в същия порядък и никога да не се пренареждат. Позволете ми да ви дам тези три думи, които ще ви посочат пътя, по който да излезете от неувереността и да стигнете до уверения християнски живот. Тези три думи са **факт, вяра и чувство**. Те вървят в тази последователност и този порядък е изключително важен. Ако размените местата им, ако изпуснете някоя от тях или ако добавите някоя друга дума, вие ще свършите в блатото на отчаянието и ще продължавате да вървите пипнешком в сумрака, без да имате радостта и увереността на човека, който може да каже: *“Защото познавам Онзи, в когото съм положил вярата си”* (2Тим.1:12).

Факт

Ако въобще сте спасен от греха, вие сте спасен благодарение на личната си вяра в евангелието на Христос, така както е описано в Библията. Въпреки, че в началото това може да ви изглежда догматично и тесногръдо, остава в сила фактът, че няма друг начин. Библията казва: *“Защото ви предадох онова, което и аз получих. Съобщих ви най-важното: че Христос умря за греховете ни, както казват Писанията, и бе погребан, а на третия ден – възкресен, както казват Писанията”* (1Кор.15:3-4). Библията казва, че ние сме спасени, когато вярваме в този обективен факт. Работата на Христос е факт. Неговият кръст е факт. Неговият гроб е факт и Неговото възкресение е факт.

Невъзможно е чрез вяра да направим нещо реално да съществува. Евангелието не е започнало да съществува, защото хората са повярвали в него. (Коментар: Точно това твърдят някои невярващи. Те твърдят, че хората са измислили Бога, защото са имали нужда да вярват в нещо. Вярно е, че хората имат вродена нужда от вяра, но не в измислен от тях Бог, а в Богът, който ги е създал. Не гърнето създава Грънчарят, а обратното – Грънчарят създава гърнето. Факт е, че този свят съществува и Някой го е създал. Д.Пр.) По време на онзи пръв ден на Възкресението гробът не се изпразнил от тялото на Христос, защото някакви верни хора са повярвали в това. **Фактът винаги предшества вярата.** Психологически ние не сме способни да повярваме, без да имаме обект, в който да вярваме.

Вяра

Вярата е втората от поредицата от трите думи. Ако липсва обект, в който да вярваме, вярата е логично невъзможна. Вярата задължително трябва да има обект. Обектът на християнската вяра е Христос. Вярата е нещо много повече от интелектуалното съгласие с твърденията на Христос. Във вярата се включва и желанието. Вярата е доброволна. Вярата изисква действие. Ако наистина вярваме, тогава трябва да живеем според изискванията на вярата си. Вярата без дела е мъртва. На практика вярата представлява предаване и обвързване към твърденията на Христос. Вярата означава признаване на греха и обръщане към Христос. Ние не опознаваме Христос благодарение на петте си физически усещания, а благодарение на шестото чувство, което Бог е дал на всеки човек – способността да вярва.

Изживяването на вярата

Четейки внимателно Новия Завет, за да разбера какъв вид живот можем да очакваме, аз установих, че в Новия Завет се говори само за един вид живот. Има само един вид живот, който можем да търсим, има само един вид чувство, което можем да очакваме – и това е изживяването на вярата. Вярването е толкова реално изживяване, колкото е всяко друго изживяване, но въпреки това много хора търсят нещо повече – някакво драматично усещане, което ще доведе до физическо разтърсване, а други хора очакват да се случи някакво впечатляващо събитие.

На много хора е казано да очакват такива вълнения, но Библията ни казва, че човека е *“оправдаван чрез вяра,”* а не чрез чувство. Човек се спасява, когато вярва в завършената работа на Христос на кръста, а не във психологичните вълнения или в религиозния екстаз. Но вие можете да ми кажете: “А какво ще кажете за чувството? В спасяващата вяра няма ли място за никакви чувства?” В спасяващата вяра сигурно има място за чувствата, но ние не се спасяваме чрез тях. Каквото и да чувството, то е плод на вярата, но само по себе си чувството не извършва спасението!

Чувството

Чувството е последната от трите думи и е най-малко важната. Аз съм убеден, че голяма част от религиозните притеснения и несигурност са предизвиквани от искрени и честни хора, които се стремят към спасението, които имат предварително създадената представа, че задължително трябва да се окажат в някаква емоционална еуфория, преди да могат да се обърнат към Бога. Онези, които се стремят към този вид спасение, което е описано в Библията, ще искат да научат какъв вид изживяване ни казва Библията да очакваме. Аз говоря на хората, които често пъти отиват при някой олтар, в стая за предварително опознаване в църквата или може би са коленичили пред радиото или телевизора, когато са чували покана да приемат Христос. Вие сте чули посланието, вие сте разбрали, че сте грешен човек и имате нужда от Спасителя, вие сте осъзнали, че живота ви е духовно разрушен, вие сте опитали всяка създадена от човека схема за самоусъвършенстване и са промяна, но всички те са се провалили. В изгубеното си и безнадеждно състояние вие сте потърсили Христос за спасението. Вие вярвате, че Той може и ще ви спаси. Вие много пъти сте чели Неговата покана към грешниците, където Той казва: *“Елате при мен всички вие, които сте уморени и натоварени с грижи, и аз ще ви успокоя”* (Мат.11:28). Вие сте чели обещанието, което казва: *“Който дойде при мен, никога няма да го отпратя”* (Йоан 6:37). Вие сте чели, че Той е казал: *“Който е жаден, нека дойде при мен и пие”* (Йоан 7:37).

Чувството идва след вярата

Когато разбрах нещо за Христовата любов към мен като грешен човек, аз отговорих с любов към Христос – а в любовта има чувство. Но любовта към Христос е любов, която стои по-високо от любовта към друг човек, въпреки че има сходство. Това е любов, която ни освобождава от егоизма. В брака има обвързване, има и чувство. Но чувството идва и си отива, а обвързването остава. Ние, които сме се привързали към Христос, имаме чувства, които идват и си отиват – радост, любов, благодарност и др. Но обвързването остава непроменено. Чувствата са важни, но не са съдбоносни. Библията казва: *“Свършената любов прогонва страха”* (1Йоан 4:18). Тези, които обичат Христос, имат тази увереност в Него, която ги издига над страха. Психолозите ни казват, че има разрушителен страх и здравословен страх. Здравословният страх е напътстващ и ни кара да сме грижовни за телата си и за обичаните от нас хора - Исус ни е казал да се страхуваме от Сатаната. Когато разбрах, че чрез смъртта си Исус е спечелил решаваща победа над смъртта и греха, тогава престанах да се страхувам от смъртта. Библията казва, че *“Той стана точно като всички останали човешки същества, за да може чрез смъртта си да унищожи този, който има власт над нея – дявола, и да освободи онези, които заради страха си от смъртта цял живот са били държани в робство”* (Евр. 2:14-15). Със сигурност това е и чувство. Страхът е вид чувство и да победим страха със смелост и увереност пред лицето на самата смърт е чувство и преживяване. Но отново казвам, че не чувствата на смелост и увереност ни спасяват. Нашата вярата ни спасява, а смелостта и увереността са резултат от вярата ни в Христос. От Битие до Откровение ни се казва да се боим от Господа. Страхът от Бога поставя останали видове страх на правилното им място.

Ролята, която играе съзнанието за вина

Да притежаваме съзнание за вина е преживяване. Психолозите дадат определението, че то е преживяване на вина и може би ще се опитат да го свържат с усещането за вина, но след като то бъде събудено чрез приложение на закона на Бога, никакво обяснение няма да може да заглуши настоятелният глас на съвестта. Много криминални престъпници накрая са се предавали на властите, защото за тях обвиненията на виновната им съвест са били по-лоши от решетките на затвора. В една статия за вината, която се появи в Ню Йорк Таймс (29.11.1983), д-р Хелен Блок Луис, психолог и психоанализатор от Университета Йел, описва вината като чувство, което помага на хората да остават свързани с хората около себе си. Тя обяснява: *“Вината е едно от нещата, които ни обвързват един към друг и ни задържа да оставаме хора. Ако ви се случи да направите нещо, което причинява щета на друг човек, съзнанието за вина ви заставя да направите нещо, за да поправите щетата.”* Самуел Ръдърфорд е казал: *“Молете се за наличието на силно и живо съзнание за вина. Колкото по-силно е съзнанието за вина, толкова по-малък е греха.”* Съзнанието за грях и вина са едно и също нещо. То не само ви сигнализира, когато сте в беда, но подобно на чувството за болка, може да ни предпази да не попадаме в такова състояние. Ако ни липсваше чувството за болка, човек би могъл да постави ръката си на горещата печка и да не усети нищо. Жизненоважната роля, която играе чувството за болка за запазването ни здрави, е изследвана в книгата *“Страхотно и чудно направен”* на Пол Бранд и Филип Янси. Те обясняват, че не болестта проказа причинява деформациите, които са толкова обичайни сред прокажените. Тъкмо липсата на усещането за болка, когато болните се окажат в опасни ситуации, предизвиква ужасните осакатявания, придружаващи проказата. Библията ни учи, че Христос почиства съвестта. Библията казва: *“Щом кръвта на кози и телци и пепелта на една юница,*

поръсени върху нечистите, могат да ги осветят и да ги очистят външно, колко по-голяма сила има тогава в кръвта на Христос! Чрез вечния Дух той предложи на Бога себе си като свършена жертва. Неговата кръв ще очисти съвестта ни от делата, водещи до смърт, за да можем да служим на живия Бог” (Евр.9:13-14). Да бъде очистена виновната ни съвест и да бъдем освободени от нейните постоянни обвинения е преживяване, но не очистването на съвестта ни спасява. Вярата в Христос ни спасява, а очистването на съвестта е резултат от достигането до правилни отношения с Бога. Радостта е чувство. Вътрешният мир е чувство. Любовта към другите хора е чувство. Загрижеността за изгубените хора е чувство. Накрая, някой може да каже: “Аз вярвам в историческите факти на евангелието, но все още не съм спасен.” Вероятно е така, защото вярата, която спасява, има едно отличително качество – спасяващата вяра е вяра, която ражда подчинение, това е вяра, която ни води към нов начин на живот. За известно време някои хора доста успешно имитират този начин на живот, но на онези, които вярват на Христос за спасението, тази вяра поражда в тях желанието чрез начина си на живот да дадат външна изява на вярата, която имат в себе си. Това е сила, която води до живот в подчинение на волята на Бога. Позволете на тази интелектуална вяра и на вярата ви в историята, която притежавате сега, да отстъпи пред Христос в пълно подчинение и искрено да пожелае да получи Неговото спасение и покорявайки се на властта на Божието Слово, вие ще станете дете на Бога: “*На тези обаче, които го приеха и повярваха в него, той даде правото да станат Божи деца*” (Йоан 1:12).

Глава 14

Враговете на християнина

“Защото ние се борим не срещу човешки същества, а срещу управниците, срещу властите, срещу могъщите владетели на този тъмен век, срещу злите духовни сили в небесните владения” (Еф 6:12).

Сега, след като сте взели своето решение – сега, когато сте роден отново – сега, когато сте бил обърнат – сега, когато сте оправдан – сега, когато сте дете на Бога – какво е следващото? Това ли е всичко? Просто един миг за вземането на решението и всичко е свършено? Вие питате: “Имам ли някакви други задължения?” О, да, вие току-що започнахте християнския живот. Току-що бяхте роден в един нов свят – духовния свят. Всичко е свършено ново. Вие всъщност сте духовно бебе. Имате нужда от нежност, любов, грижи и храна. Вие трябва да бъдете хранени. Имате нужда от защита. Това е една от причината, поради която Христос е създал църквата. Почти е невъзможно човек да живее сам като християнин. Повечето от нас имат нужда от помощ и приятелство.

Поради необходимостта да бъде обичан, новороденият християнин е като новородено бебе. Докато преглеждах тази книга преди преиздаването ѝ, двамата с жена ми взехме непланиран отпуск заедно с най-голямата ни дъщеря, нейния съпруг и седемте им деца, включително 3-месечния Антони – нашият 16-ти внук. Докато бяхме заедно в продължение на една седмица, Антони плака само два пъти. Защо? Той беше обкръжен от нежност, любов и грижливо хранене. Всичко което правеше беше да яде, да спи и да се усмихва. В идеалния случай, в началото на духовното им изживяване, “бебето” християнин има нужда от подобно хранене, но за нещастие нашия свят не е приспособен към такъв вид начало на християнския живот. Църквата е мястото, където се осъществява това начало, според планът и целта на Бога.

Вероятно вече сте установили, че имате врагове. Те са опасни и зли врагове, които ще използват всички средства, за да ви победят във вашия християнски живот. Само минути след като сте взели вашето решение вие ще установите, че тези врагове вече работят: вие или сте изкушаван да извършите някой грях или имате момент на депресия и на обезкуражение. Бъдете уверен, че всичко ще е вълнуващо и възбуждащо непосредствено след като вземете решение да повярвате в Христос! Но в същото време е нормално да имате съмнения, проблеми, въпроси, изкушения, обезкуражения и даже трудности. Библията ни учи, че имате три врагове, които ще воюват срещу вас до края на живота ви и постоянно трябва да бъдат отблъсквани. Първо, нека да разгледаме враговете, с които ще воюваме. Нека да ги демаскираме и да видим кои са те, какво представляват и как действат.

Дяволът

Първо – дяволът. Ние вече видяхме, че дяволът е могъщо същество, което се противопоставя на Бога и изкушава хората на Бога. Установихме, че въпреки че е бил победен на кръста от Христос, дяволът все още има силата да влияе на хората да вършат зло. Библията го нарича “лукавият,” “дяволът,” “убиецът,” “лъжец и баща на лъжците,” “противникът, който се старае да погълне,” “тази стара змия” и

“обвинител на братята ни” (Мат. 13:19; Лука 4:33; Йоан 8:44; 1Пет. 5:8; Откр. 12:9-10). В моментът, в който вземете решение да повярвате на Христос, Сатаната инкасира една грамадна загуба. Сега той е ядосан. От тук нататък той ще ви изкушава и ще се опитва да ви накара да сгрешите. Не се тревожете. Той не може ви ограби вашето спасение, гаранция и победа. Той ще направи всичко на което е способен, за да посее семената на съмнението в мозъка ви относно това, дали обръщането ви към Бога е реално или не. **Вие не можете да спорите с него, защото той е най-изкусният спорещ за всички времена.**

Моментът на проверката идва с първото изкушение. Помнете, че не трябва се доверявате на чувствата си, защото те ще променят посоката си подобно на ветропоказател по време на буря. След това дявола ще се опита да ви направи да се почувствате горд и важен – да ви накара да се почувствате уверен в собствените си сили, амбиции, желания и цели. В друг случай той ще постави омраза в сърцето ви. Той ще ви изкуши да кажете нелюбезни и лишени от милост думи на други хора. Ще постави завист, недоволство и злоба в сърцето ви. Друг път ще се опита да ви излъже и вие много лесно може да установите, че постъпвате лицемерно. Лъжата е един от най-лошите грехове и може да се извършва с мисъл, дума или действие. Всяко нещо, извършвано с цел да се заблуди и измами друг човек е лъжа. Дяволът ще положи всички усилия, за да ви направи лъжец. Той ще се опита да ви накара да работите за него и да изкушавате и другите хора да грешат, и да се опитвате да отклоните встрани свои приятели християни. Ако не внимавате, вие на практика ще се окажете служител на дявола. Той е мощен, ловък, коварен, лукав и неуловим. Той е наричан “богът на този свят,” “принцът на този свят” и “княза на въздушната власт” (2Кор.4:4; Йоан 12:31; Еф.2:2).

Дяволът ще се опита да ви обезкуражи, да отклони вниманието ви, ще се старее да разводни свидетелстването ви за Христос, ще се опита да направи всичко възможно, за да унищожи връзката ви с Христос и влиянието ви върху другите хора. Вие питате: “Как мога да го победя? Какво мога да направя? По кой път да тръгна? Има ли някакъв изход?” “Когато сте подложени на изпитание, помнете, че и други са били изпитвани по същия начин. Но Бог държи на думата си. Той няма да позволи изпитанието пред вас да е по-голямо, отколкото можете да понесете, и заедно с изпитанието ще ви посочи и изход, за да можете да устоите” (1Кор10:13). Преди години чух моят приятел Д. Едуйн Ор да сравнява християните, които са нападани от Сатаната с мишка, преследвана от жена с метла. Мишката не седи и не размишлява за жената или за метлата, а трескаво търси дупка или начин да избяга, за да се спаси. По същият начин и ние, християните, когато сме нападани от сатаната, трябва да търсим път за спасение.

В последния стих Бог казва, че ни посочва изход. Запомнете това: изкушението на дявола не е доказателство, че животът ви не е в съгласие с Бога. Всъщност това е свидетелство, че в очите на Бога вие сте праведен. Изкушението не е грях. Освен това запомнете, че Бог никога не изпитва децата Си. Той никога не кара децата Си да се съмняват. Всички съмнения и изкушения идват от дявола. Помнете, че сатаната може единствено да изкушава. Той не може да ви застави да се поддадете на изкушението. Помнете, че сатаната вече е бил победен от Христос. Властта му е станала невалидна за живота на безпределно вярващият християнин, който изцяло се е поставил в зависимост от Бога. Поетът е казал това по следния начин:

Дяволът трепери, когато види,
Че даже най-слабия светия е на колене.

Твърде елементарно е да казваме, че сатаната ще бъде победен и ще избяга като краставо куче, когато му се противопоставим и четем или цитираме Библията. Но когато сме нападнати, ние можем да разчитаме на кръвта на Христос. Има моменти, когато ние просто трябва да се скрием зад Личността на Христос и да го помолим Той да се справи с проблемите ни. Юда казва: “Дори архангел Михаил, когато спореше за тялото на Моисей, не се осмели да осъди дявола с хулни думи, а само каза: “Господ да те укори!” (Юда 9). Ето това трябва да правим – да се обръщаме за помощ към Бога. Библията казва “съпротивете се на дявола и той ще избяга от вас” (Як.4:7). Но преди това Бог казва: “подчинете се на Бога.” Ако сте се подчинили напълно, 100% на Христос, тогава можете да се съпротивите на дявола и Библията обещава, че той ще избяга от вас. Дяволът ще трепери, когато се молите. Той ще бъде победен, когато му цитирате или четете някой откъс от Библията и ще ви остави, когато му се противопоставите.

Светът

Вторият ви враг е светът. Смесът на думата “светът” е космоса, тази световна система. Светът има склонността да ни води към грях – компанията на зли хора, удоволствията, модата, мненията и целите. В новороденото си състояние вие ще установите, че удоволствията ви ще бъдат издигнати до едно изцяло ново и славно царство. Много невярващи в Христос обвиняват, че християнският живот е система от правила и забрани. Това е друга лъжа на дявола. Християнският живот не е серия от забрани, а серия от призови за действие. Вие ставате толкова зает с работата на Христос и дотолкова сте доволен от нещата на

Христос, че нямате време за нещата на света. Да предположим, че някой ми предложи хамбургер, след като съм ял пържола. Тогава бих му казал: “Не, благодаря, аз вече се нахраних.”

Млади християни, това е тайната. Вие сте се нахранили с нещата на Христос, дотолкова сте очарован от тях, че нямате нито време, нито желание за греховните удоволствия на този свят. Библията казва: *“Наситената душа се отвърща и от медена пита, а на гладната душа всичко горчиво е сладко”* (Пр.27:7). Обаче много християни разбират погрешно света и неговото влияние, поради което има нужда от малко пояснения. Вероятно това е една е най-големите трудности, с която се срещат както младите, така и опитните християни.

Д-р У. Грифит Томас е казал: *“В ежедневиият живот има някои елементи, които сами по себе си не са греховни, но които имат склонността да водят до грях, ако бъде злоупотребявано с тях. Злоупотребата буквално означава прекомерна употреба и в много случаи прекомерната употреба на законни неща се превръща в грях. Удоволствието не е забранено от закона, но е незаконно прекомерното удоволствие. Амбицията е съществена част от здравия характер, но амбицията трябва да бъде насочена към законни цели и да бъде задържана в правилната пропорция.* Ежедневните ни занимания, онова, което четем, как се обличаме, кои са приятелите ни и други подобни елементи от живота ни сами по себе си не са забранени от закона и са нужни, но много лесно могат да се превърнат в незаконни, ненужни и навреждащи. Независимо, че житейските нужди са абсолютно съществени, те много лесно могат да дегенерират до безпокойство и тогава, както ни напомня Исус в притчата, безпокойствата на този живот задушават духовното зърно в сърцето ни. Печеленето на пари е нужно за ежедневиият ни живот, но печеленето на пари има склонността да се превръща в любов към парите, а след това влиза измамата на богатството и разваля духовния ни живот. Следователно светското не може да се ограничи до конкретно ниво, начин или условия на живот, поради което не можем да отделим едното от другото и да кажем, че едното е светско, а другото – че не е светско, че едното е духовно, а другото – че не е духовно. Светът е дух, атмосфера и влияние, които просмукват целия живот и цялото човешко общество и ние постоянно и упорито трябва да се предпазваме от него.”

Библията казва: *“Не обичайте света, нито светските неща”* (1Йоан 2:15). Освен това Библията ни предупреждава, че *“светът отминава, заедно с всички страсти, които поражда, но който изпълнява Божията воля, живее вечно”* (1Йоан2:17). Обаче при съвременния ни начин на живот, в определени условия, е възможно да има объркване. Много млади хора идват при мен и казват: “Това вредно ли е?” или “Онова вредно ли е?” или “Това грях ли е?” или “Онова грях ли е?” Един прост въпрос, зададен искрено и с молитва, ще разреши около 90% от проблемите ви в това отношение. Просто задавайте си всеки път въпроса: “Какво иска Исус да направя сега?” Друг въпрос, който можете да си зададете е: “Мога ли да Го помоля за благословия за това конкретно нещо?” или “Какво ще си помисли Христос за начина, по който се веселя, по който си почивам, за книгите, които чета, за хората, с които се срещам и за телевизионните програми, които гледам?” “Мога ли да помоля Христос да бъде до мен по време на това конкретно събитие?” Тъй като е всемогъщ, Христос е навсякъде. Въпросът е, дали се съобразявате с това. Това не означава, че в обществото трябва да се държим като сноби или да имаме комплекс за превъзходство. Ние трябва да се пазим от опасността на духовната гордост, която е нещо много по-лошо от всяка проява на светското. Но днес има толкова много хора, които твърдят, че са християни, но вървят ръка за ръка със света, поради което вие не можете да намерите разлика между поведението на християнина и на невярващия. А такава разлика винаги трябва да има.

Християнинът трябва да стои като блестящ диамант на грубия фон на заобикалящата ни среда. Той трябва да е по-цялостен и почтен от другите хора. Той трябва да е уравновесен, културен, любезен и милостив, но същевременно твърд по отношение на нещата, които счита че трябва или не трябва да прави. Той трябва да се смее и да е лъчезарен, но трябва да отказва да позволява на света да го принизи до своето ниво. Библията казва, че *“всичко, което не се прави от убеждение, е грях”* (Рим. 14:23).

Освен това Библията казва, че ако човек се съмнява, дали би трябвало да направи нещо или не, но все пак го направи, Бог ще го осъди. С други думи, ние никога не трябва да вършим нещо, в което не ни е напълно наясно и в което не сме убедени. Ако имате съмнение дали нещо, което ви тревожи е светско или не, най-добре е да не го правите.

Плътта

Третият враг, с който ще се срещнете незабавно е желанието на плътта. Плътта е този стремеж към злото на вътрешното ви его. Даже след като повярвате в Христос, понякога греховните ви желания ще се връщат. Вие започвате да се тревожите и да се питате от къде идват те. Библията ни учи, че старата ни природа, с цялата си поквареност е все още в нас и тези изкушения на злото идват само от нея и от никъде другаде. С други думи, предателят живее вътре в нас. “Тази злочеста склонност към злото винаги

присъства, за да ви тегли надолу.” Войната е обявена! Сега вие имате две природи, които воюват помежду си и всяка от тях се стреми да заеме господстващо положение.

Библията ни учи, че *“това, което грешната ни природа желае, е против Духа и това, което Духът желае, е против грешната ни природа”* (Гал.5:17). Това е битката между егоистичния начин на живот и християнския начин на живот. Старата плътска природа не може да зарадва Бога. Тя не може да бъде обърната към Бога, нито да бъде закърпена. Благодарете на Бога, че когато Исус умря, Той ви е взел със Себе си и по този начин старата ви природа може да загуби власт над вас и вие можете да се считате *“мъртви за греха”* (Рим.6:11). Това става чрез вяра. Но трябва да правите много внимателна разлика между употреба и злоупотреба – между това, което е законно и онова, което е незаконно. Някои от нещата, които ще се появяват може да са греховни желания, но може и да не са.

Както казва д-р У. Грифит Томас: “Първоначалният смисъл на думата “похот” е “силно желание” и не е нужно то да е греховно желание, защото има някои желания на физическата ни природа - като например глада или жаждата – които заимстваме с животинския свят и които сами по себе си са естествени и лишени от грях желания. Зло е само злоупотребата с тези желания. Гладът е естествено желание, но лакомията е греховно желание. Жаждата е естествено желание, но несдържаността е греховно желание. Мързелът не трябва да бъде объркван с умората и болестното състояние. Бракът е в съответствие с Божията воля и с повелите на човешката природа, на физическото, умственото и социалното ни състояние. Прелюбодеянието е грях и представлява противопоставяне на Божията воля и на всичко, което е чисто в тялото, разума и в сърцето ни. Но има и други плътски желания, които са чувствени и греховни. Например, такъв е стремежът да угаждаме на всяка цена на омразата и на желанието си за отмъщение. Поради това трябва да правим внимателна разлика между похотта, която може да е просто силно желание и същата похот, която може да е греховно желание. В известен смисъл греховете на плътта са най-ужасни от всички останали грехове, защото представляват копнежът на природата ни да върши зло. Нито дяволът, нито светът, нито даже собственото ни зло сърце са в състояние да ни заставят за извършим грях. За това е нужно нашето съгласие и воля и точно в този момент се намесва нашата зла природа със своята огромна власт и възможности да извършва грях.

Павел казва, че няма доверие на плътта. В друг случай той казва: *“не мислете как да задоволите грешната си човешка природа и как да изпълните злите си желания”* (Рим.13:14). На трето място той казва: *“изтощавам и подчинявам тялото си”* (1Кор.9:27). Трябва постоянно да подчиняваме себе си на Бога, за да можем чрез вяра наистина да считаме за мъртва старата си природа, която ни тласка към грях.

Да воюваме с враговете си

Следователно това са нашите три врагове: дяволът, светът и плътта. Отношението ни към тях като християни може да бъде обобщено в една дума – **отричане**. С тях не може да има пазарене, компромис или нерешителност. Както сме учени в Йоан 15, пребиваването в Христос е единствено възможният път за християнина, който трябва да живее “в” света, но не трябва да иска да бъде “част” от него. Някой е казал, че апостол Павел разяснява тази дилема в Ефесяни: *“Павел, апостол на Христос Исус...до Божиите свети хора, които живеят в Ефес и са вярващи в Христос Исус”* (Еф.1:1). Пощенският адрес на тези хора е бил в Ефес, но домашният им адрес е “в Христос”! Във взаимоотношенията ни с дявола ние можем да му се съпротивяваме само ако подчиним себе си пред Бога. По отношение на света Библията казва: *“нека Духът ви направлява и тогава няма да следвате желанията на грешната си природа”* (Гал.5:16). Тук е славната новина за онези от вас, които вече са се сражавали срещу изкушенията. От вас не се изисква да се сражавате сами. В Рим. 8:13 Библията казва, че чрез Духа трябва да умъртвявате греховните си плътски желания. Помнете, че Исус е обещал, че никога няма да ни изостави или да ни забрави. Помнете, че Исус ни е обещал, че след като напусне земята, Той ще ни изпрати Другата – Третата Личност от Троицата – Светият Дух, който е наречен “Утешител” (който всъщност означава “който идва до нас за да ни помага), за да пребивава завинаги в нас (Йоан 14:16). Исус е казал: “Аз няма да те изоставя сам. Ще дойда при теб в личността на Светия Дух.” Исус казва, че Той е лозата, а вярващите са пръчките (виж Йоан 15).

Днес Светият Дух е най-могъщото Същество на света. Ерата на Стария Завет е била ерата на Бога Отец. Времето, когато Исус е живял на земята е било ерата на Богът Син. Сега, след Петдесетница, ние живеем в епохата на Бог Светия Дух. Библията казва: *“изпълвайте се с Духа”* (Еф.5:18) и това е буквалният му смисъл. Това е продължителен и постоянен процес. Точно така, както Исус дойде, за да направи Бог видим и за да откупи човечеството, така и Светия Дух дойде, за да направи видим Христос в живота на вярващия и за да даде възможност на всеки християнин да предложи Христовото изкупление на изгубените и умиращи хора. Библията казва, че в момента, в който приемете Христос като ваш Спасител, Светия Дух започва да живее в сърцето ви. Сега *“тялото ви е храм на Светия Дух, който е във вас”* (1Кор.6:19). Павел

даже предупреждава, че ако някой човек не притежава Духът на Христос, той не е Божие дете. Но вие казвате: “Аз не усещам нищо в сърцето си. Не усещам, че Светия Дух е в мен.”

Вярата е факт

Не обръщайте внимание на чувствата. Вие не сте спасен от чувствата и можете да усещате или да не усещате присъствието на Светия Дух във вас. Приемете го чрез вяра като факт. Той живее вътре във вас точно сега, за да ви помага да живеете християнски живот. Той живее във вас, за да умножава, да прославя и да възвишава Христос във вас, с цел вие да можете да живеете щастлив, победоносен, лъчезарен и прославящ Христос живот. Библията ни заповядва: “изпълвайте се с Духа” (Еф.5:18). Ако сте изпълнен с Духа, тогава ще произведате плодовете на Духа, които са “любов, радост, мир, търпение, благодат, доброта, вяроност, тактичност, въздържание” (Гал.5:22-23). Да бъдеш изпълнен с Духа не е въпрос на избор. Това е заповед да се подчиняваш. Това е задължение, което трябва да бъде изпълнено. Как да знаете какво сте изпълнен? И как можете да бъдете изпълнен? Дали това е някакво емоционално изживяване, през което задължително трябва да преминете? Не е задължително. Когато подчините всичко, което знаете за себе си пред онова, което знаете за Него, тогава вие приемате чрез вяра, че сте изпълнен с Духът на Бога. Това означава, че Той може да ви притежава целия, без остатък. Всъщност посвещаването представлява предаване – пълно, абсолютно, безусловно и невъзвратно предаване. “*Ето защо, братя и сестри, заради великата милост, която Бог ви предложи, ви моля да принесете себе си като жива и свята жертва, угодна на Бога. Това е вашето духовно служение пред него*” (Рим.12:1). Единствено осветеният и изпълнен с Духа християнин може да има победа над света, над плътта и над дявола. Единствено Светия Дух ще воюва вместо вас. “*Защото ние се борим не срещу човешки същества, а срещу управниците, срещу властите, срещу могъщите владетели на този тъмен век*” (Еф.6:12). Това е духовна война. Вие не можете да воювате срещу тези три врагове с обикновени оръжия. Единствено когато се превърнем в канали и позволим на Светия Дух да воюва вместо нас, ние ще получим пълната победа. Не крийте нищо от Христос, позволете Му напълно да бъде Господ и Господар на живота ви. Той е казал: “*Вие ме наричате “Учител” и “Господ” и сте прави, защото наистина съм такъв*” (Йоан 13:13).

Убеден съм, че неегоистичната съвест е характерна черта на плод на Светия Дух. Човекът, който казва: “Аз съм изпълнен с Духа” се поставя в положението да премине през доста неприятно изследване. Дали някой апостол или ученик си е казал: “Аз съм изпълнен със Светия Дух?” Но за много от тях е казано: “Те бяха изпълнени със Светия Дух.” Човекът, който егоистично обича, егоистично се радва и егоистично е изпълнен с мир, излъчва миризмата на егоизма. Едно малко дете си играело с една много ценна ваза и си пхнало ръката в нея, а после не можело да я извади. Баща му направил всичко възможно да му помогне, но също не успял. Те мислели да счупят вазата, когато бащата казал: “А сега, сине, направи още един опит. Изпъни ръката си и изправи пръстите си така както правя аз и сред това издърпай ръката си навън.” За тяхно изумление, малкото момченце казало: “О, не, татко. Не мога да си обтегна пръстите така, защото ако го направя, ще си изпусна стотинката.”

Ако искате, можете да се смеете, но хиляди от нас приличат на това малко момченце, които дотолкова са ангажирани със задържането на нищожната си светска стотинка, че не могат да приемат освобождението. Умолявам ви да пуснете тази дреболия, която стискате в сърцето си. Предайте се! Изпуснете я и позволете на Бога да влезе в живота ви. Сега, след като сте се предоставили изцяло на Христос, помнете, че Бог е приел това, което сте му дали: “*Който дойде при мен, никога няма да го отпратя*” (Йоан 6:37). Вие сте отишли при Него, а сега Той ви е приел. И Той никога няма да отпрати!

Плодът на Духът

Вие не само ще имате смелост, но ще произведате и плодовете на Духа. Помнете, че тези плодове на Духа са от Духа. Човек не ги произвежда сам от себе си. По своят произход те са свръхестествени. Според Гал.5 първият дар е любовта и от този корен ще поникнат всички останали плодове. Исус каза: “*Ето моята заповед: Обичайте се един друг така, както аз ви обикнах. ... Ако изпълнявате заповедите ми, ще останете в любовта ми, така както аз изпълних заповедите на своя Баща и оставам в любовта му*” (Йоан 15:12, 10). Трябва да правим разлика между даровете на Духа и плодовете на Духа. Даровете са давани, а плодовете са произвеждани. За да се произведе нещо е нужно да има близка и лична връзка между лозата и лозовата пръчка. Човекът трябва да е вкоренен и вкопан в Христос. Както вече посочихме по-рано, една от характерните черти на Светия Дух е неегоистичното съзнание. Когато човекът е с егоистично съзнание и дух, от него се разнася мирис на егоизъм.

Друг плод на Духа е радостта. Една от характерните черти на християнина е вътрешната радост, която не зависи от външните обстоятелства. Неемия казва: “*защото радостта в Господа е вашата сила*” (Неем.8:10). Прочутият религиозен автор от миналото поколение С. Д. Гордън казва за радостта: “Радостта

е определено християнска дума и християнско качество. Тя е обратното на щастието. Щастието е резултат от случването на нещо приятно. А изворите на радостта са дълбоко вътре в нас. И този извор никога не пресъхва, независимо от онова, което се случва. Само Исус дава тази радост. Той има радост, в него има музика, даже под сянката на кръста. Ако Исус не царува в нас, радостта е непозната дума и състояние.” Мисионерът сър Уилфред Гренфел казва: “Истинската радост не е плод от лекия и богат живот или от възхваляването на хора, а от правенето на нещо, което си заслужава. Единственият начин да се стигне до радостта е да се върви неотклонно по пътя на дълга, без да се мисли за радостта и тогава, подобно на овца, тя наистина идва неочаквано при нас.

Ще има мир. Павел казва: “*Непрекъснато ни постигат всякакви беди, но не сме сломени; в безизходица сме, но успяваме да намерим изход; преследвани сме, но Бог не ни изоставя; повалят ни, но не загиваме*” (2Кор.4:8-9). Бихме могли да разгледаме всички останали плодове от свръхестественния списък – търпение, благодат, доброта, вяроност, тактичност и самоконтрол и да видим как всички тези плодове разцъфтяват в живота на онези, които наистина са се подчинили и са изпълнени с Духа.

Победата е ваша. Пожелайте я! Тя е вашето право по рождение. Броунинг казва: “Най-доброто все още предстои.” Това не означава, че християнинът никога няма да изстрада някакво поражение или че няма да трудности в живота си. Но това означава, че Спасителят е с вас, независимо от вида на проблемите. Мирът идва по време на проблемите и независимо от тях.

Глава 15

Указания за християнски живот

“Отнасяйте се към другите така, както искате те да се отнасят с вас” (Лука 6:31)

Независимо дали играем някаква игра, дали шофираме кола или печем кекс, има някакви правила, които трябва да се спазват заради нашата безопасност и за да имаме успех. Спомням си какво се случи близо до дома ми в Монтриит, Северна Каролина преди няколко години. Пътят между Блек Маунтайн и Ашвил беше разширен от две на четири ленти за движение. В продължение на няколко седмици по време на реконструкцията не бяха маркирани разделителните линии по пътното платно. Една нощ се случи трагична катастрофа с челно сблъскване, при която загинаха пет човека и причината беше липсата на ясна маркировка на “правилата за движение.” Библията ни учи, че християнският живот е в постоянен растеж. Когато бъдете роден отново, вие сте раждан в Божието семейство. Сега с жена ми Рут имаме 16 внуци. И всеки от тях ни е скъп. Всеки от тях е приет и ценен член на семейството ни. Ето такъв е начинът, по който Бог се чувства към вас. Целта на Бога е вие да израснете до цял ръст и да станете зрял в Христос. Би било против закона на Бога и на природата, ако останете бебе и по този начин се превърнете в духовно джудже. В 2Пет.3:18 Библията казва, че трябва да растем. Това предполага постоянно развитие, постоянно уголемяване и нарастваща мъдрост.

Ежедневно четете Библията

За да израства правилно и да има добро духовно здраве, човек трябва да спазва някои правила. Първо, ежедневно трябва да четете Библията. Това е една от вашите най-големи привилегии. Духовният ви живот има нужда от храна. От какъв вид храна? От духовна храна. Къде намирате тази духовна храна? В Библията, в Словото на Бога. Библията разкрива Христос, който е Хлябът на Живота за гладната ви душа и Живата Вода за жадното ви сърце. Ако пропускате ежедневно да вземате от тази духовна храна, вие ще гладувате и ще загубите духовната си жизненост. Библията казва: “*Жадувайте за чистото духовно мляко, с което да пораснете и да бъдете спасени*” (1Пет.2:2). Четете я, изучавайте я, размишлявайте над нея, запомняйте я наизуст. Деветдесет и пет процента от трудностите, които ще изживявате като християнин, могат да бъдат проследени и ще се установи, че са породени от липсата на четене и изучаване на Библията. Да предположим, че някой археолог беше открил оригиналният дневник на Чингиз хан, на Александър Велики или на Клеопатра? Или пък, че нашите космонавти бяха открили някакъв тайнствен ръкопис по време на стъпването им на луната? Представете си огромните тълпи от купувачи, които щяха да нахлуят в книжарниците на Америка, за да си купят копия от тези книги. А ние имаме Книга, която Самият Бог е написал за човечеството и си представете как тя е пренебрегвана или нападана от така наречените цивилизовани хора. Някои части от нашия свят не се радват на свободата, която имаме да четем Библията и да я изучаваме заедно с други християни. Всъщност, в по-голямата част от света има същински глад за Божието Слово! Спомням си историята на един китайски музикант в Китайската народна република. Той

повярвал в Бога и се подкрепвал духовно чрез четенето на страници от Библията, които били откъснати от нея и тайно му били изпращани от негов непознат приятел. Има други истории за затворници, които са оцелявали след 20-30 години каторжен труд, а понякога и след ужасни мъчения и са излезли от затвора с не увреден разум, без да изпитват никаква горчивина и омраза към мъчителите си. Още една история за силата на Библията идва от една американска болница за умствено болни хора. Млад човек, който бил настанен в нея, написа писмо до нашата организация с което молеше да му изпратим една Библия. Неговото възстановяване и последвалото му пълно оздравяване се свързва с получената от него Библия и с това, че я е чел. Сега този човек е женен и сам издържа семейството си. Не се задоволявайте просто повърхностно да прочетете някоя глава от Библията, само за да задоволите съвестта си. Скрийте Божието Слово в сърцето си. Една малка, но добре сдъвкана хапка е от по-голяма духовна стойност за душата ви, отколкото някаква голяма, но набързо и повърхностно прочетена част от Библията. Не се обезкуражавайте, защото не можете да разберете всичко, написано в Библията. Някои хора се оправдават с думите: “Тя е толкова трудна за разбиране.” Всяка книга е трудна за разбиране, ако не я четете! В началото четете малки части от Библията. В първия ден вие не храните бебето с телешка пържола, а му давате мляко. Предлагам ви в началото да прочетете Евангелието на Йоан. Докато четете, Светия Дух ще осветява отделните откъси за вас. Той ще ви разяснява трудните думи и ще направи ясно неразбираемостта им значение. Независимо, че не можете да запомните всичко, което четете или че не можете да разберете всичко, продължавайте да четете. Самото практикуване на четенето ще оказва очистиращо влияние върху разума и сърцето ви. Не позволявайте на нищо да се превръща в пречка за ежедневното ви четене на Библията. Може да пожелаете да запомните наизуст някои стихове от Библията, за да се ползвате от тях когато не разполагате с Библия – по време на безсънните нощи, когато карате кола, когато пътувате или когато трябва набързо да вземете важно решение. Библията успокоява, насочва, коригира и окуражава – в нея има всичко, от което се нуждаем. Запомняйте колкото се може повече от стиховете на Библията.

Научете се да се молите

Второ: научете тайната на молитвата. В началото молитвите ви може да са несвързани. Може да сте несръчен и да говорите неразбираемо. Но Светия Дух, който живее вътре във вас ще ви помага и ще ви учи. На всяка ваша молитва ще бъде отговорено. Понякога отговорът ще е “Да,” друг път – “Не,” а в трети случай – “Чакай,” но независимо от това, ще ви бъде отговорено. Моленето е комуникация. Първият отговор на бебето е насочен към родителите му. Бебето не моли за нищо. То просто се усмихва в отговор на усмивката на родителите си и гука, когато те му говорят. Какво вълнение предизвиква първият му отговор в цялото семейство! По същия начин, можете ли да си представите радостта на Бога, която предизвиква първият ви отговор? Всичките ви молби трябва да бъдат придружавани от условието: “*Да бъде твоята воля.*” “*Весели се също така в Господа и Той ще ти даде измоленото от сърцето ти*” (Пс.37:4). Но обърнете внимание, че нашата радост предшества изпълнението на желанията ни. Когато се радваме в Бога, това насочва желанията ни, за да може Бог да отговори на молбите ни. Помнете, че можете да се по всяко време и на всяко място. Докато миете чинии, докато копаете, докато работите в офиса, в магазина или на атлетическата писта, даже в затвора, вие можете да се молите и да знаете, че Бог ви чува! Ние имаме приятел, който беше на смъртно легло, който всяка сутрин се молеше за нас между 4 и 6 часа. Колко често този факт ни окуражаваше и подобряваше настроението ни.

Опитайте се да си създадете систематичен метод за молитва. Молитвата, комбинирана с изучаването на Библията, спомага за здравословния християнски живот. Библията казва: “Молете се непрестанно.” Ако имате специални периоди за молитва, които сте отделили през деня, вашият несъзнателен живот ще бъде наситен с молитва между тези периоди. За вас няма да е достатъчно да всяка сутрин да ставате от леглото и да подгънете коляно, за да кажете няколко изречения с молитва. Трябва да има определени периоди в които да се уединявате насаме с Бога. Това изискване може да се окаже неизпълнимо за някоя претоварена с работа майка или за човек с изключително натоварено ежедневие.

Но точно в тези случаи се появява “непрестанната молитва.” Ние се молим, докато работим. Както вече казахме, ние се молим навсякъде и по всяко време. Дяволът ще се бори срещу всяка ваша стъпка по този път. Той ще кара бебето да плаче, телефонът да звъни и някой да чука на вратата – ще има много нежелани прекъсвания, но упорствайте! Не се обезкуражавайте. Скоро ще установите, че тези периоди на почивка са най-радостните моменти от живота ви. Вие ще ги очаквате с най-голямо нетърпение в сравнение с всичко останало. Без постоянна, ежедневна и системна молитва, животът ви ще изглежда безрезултатен, обезкуражаващ и безплоден. Без постоянна молитва вие никога няма опознаете вътрешния мир, който Бог иска да ви даде.

Разчитайте се на Светия Дух

Трето: разчитайте на Светия Дух. Помнете, че Христос живее във вас чрез Светия Дух. Сега тялото ви е обитаван от Третата Личност от Троицата. Не го молете да ви помага, все едно че той е ваш слуга. Молете Го да влезе във вас и толкова. Молете го да поеме контрол над живота ви. Кажете му колко слаб, безпомощен, нестабилен и несигурен сте. Оттеглете се встрани и Му позволете да ръководи всички решения и избори в живота ви. Вие знаете, че Светия Дух се моли за нас (Рим.8) и какво успокоение е това за най-слабите от нас. За вас е невъзможно да живеете в този свят, без да сте част от него, но Светия Дух може да ви задържа в това състояние. За Него е много е трудно да ви задържа, ако вие се борите, ако се биете и искате да сте част от света. Просто се отпуснете и останете в Господа. Откажете се от всички вътрешни стремежи и комплекси. Разчитайте изцяло на Него. Не се измъчвайте и безпокойте за важните решения – позволете Му Той да ги взема вместо вас. Не се безпокойте за утрешния ден – Той е Богът на утрешния ден, Той вижда края още от самото му начало. Не се безпокойте за житейските си нужди – Той е тук, за да доставя и да осигурява. Истински побеждаващ е онзи християнин, който независимо от тревогите, от вътрешните си конфликти, от напрежението, е доволен, че Бог контролира всичко и накрая ще победи. Когато уповавате на Светия Дух, вие ще установите, че много от физическите и умствените ви неразположения ще изчезнат, заедно с много от безпокойствата, вътрешните конфликти и напреженията ви. Каквито и да са затрудненията ни, каквито и да са условията в които се намираме, трябва да помним това, което Кори тен Буум е обичала да казва: “Исус е победител!”

Редовно ходете на църква

Четвърто: редовно ходете на църква. Християнството е религия на приятелството. Вървенето след Исус означава любов, праведност и служение, а това може да бъде постигнато и направено единствено чрез отношенията между хората. Тези социални взаимоотношения могат да се намерят в църквата. Съществува видима и невидима църква. Невидимата църква е съставена от истинските християни от всички поколения по целия свят. Видимата църква е съставена от католици и протестанти, като вторите са разделени на различни деноминации. Но в Библията ни е казано: “*Да не преставаме да се събираме*” (Евр.10:25). Християните имат нужда от общуването с други християни.

Видимата църква е християнската организация на земята. Тя е мястото, където се събираме, за да се покланяме пред Бога, да се учим от Словото Му и да общуваме с другите християни. Библията нарича църквата “*свят народ,*” “*Божите хора,*” “*Божие семейство,*” “*светият храм на Господа,*” “*мястото, обитавано от Бога в Светия Дух*” и “*тялото на Христос.*” Това са устни описания, символи или картини, употребявани, за да се подчертае духовната реалност на църквата. Посещението на църквата не може да бъде заменено с нищо друго. Ако сте истински последовател на Христос, вие ще презирате като недостойни за истинския християнин такива семейни извинения, като например, че времето е твърде горещо, или че е твърде студено, или че вали дъжд или сняг. Има твърде много хора, които казват, че в неделя сутрин могат да си остават у дома и да се покланят на Бога в умовете си. Човекът, който прави само това, пропуска да направи онзи пълен поклон пред Бога, който Му се полага, защото Бог е създателят на телата ни, на умовете и на душите ни, поради което както телата, така и умовете ни трябва да вземат участие в пълното преклонение пред Бога с молитва и хваление.

В някои страни сега не се подкрепя събирането в църквата. От много години хората са принуждавани да се срещат в частни домове, понякога само членовете на едно семейство, а друг път само няколко приятели християни. Например, правителството на Китайската народна република отвори отново някои стари църкви. Огромният брой на техните посетители са доказателство, че онова което казах по-горе е вярно. Християните имат нужда един от друг, ние имаме нужда да се срещаме, за да възхваляваме Бога и нищо не може да замени посещението на църквата. В същото време си мисля, че трябва да сме благодарни на електронната църква. Има много хора в болници, в домове за стари хора и даже в затворите, където единствения начин да присъстваме на църковна служба е телевизията или радиото. От друга страна има много хора, които твърдят, че могат да си остават у дома и да слушат проповед по радиото или телевизията и това заменя посещението на църква. Но това не е достатъчно. Вие не ходите на църква само за да чуете една проповед. Вие отивате на църква, за да се поклоните на Бога и да му служите в общение с други християни. Не можете да бъдете успешен и щастлив християнин, ако не ходите редовно на църква. Там ще намерите вашето място за служение. **Ние сме спасени, за да служим. Щастливият християнин е служещ християнин.**

Бъди свидетелстващ християнин

Пето: бъди свидетелстващ християнин. Ако вярно и постоянно практикувате предните четири правила, това правило само ще се погрижи за себе си – така както е естествено, ако една чаша бъде пълнена

постоянно, тя непременно ще започне да прелива. Преди няколко години се замислих над въпроса: “Кое е по-важно: човек да свидетелства чрез собствения си живот или да свидетелства чрез Словото?” И стигнах до следното заключение: “Кое крило на самолета е по-важното – лявото или дясното?” Размишлявайки над това, един ден го произнесох гласно, докато карах с колата си няколко мисионерки на обяд. Едната от тях каза: “Това е много умен отговор, но не е верен.” Изненадан, аз я попитах какво има предвид. Тя ми отговори: “Навсякъде в Библията Бог обещава да благослови Словото Си, а не нашия живот: “Словото Ми, което излиза от устата Ми, няма да се върне при мен празно, а ще извърши волята Ми.” (Ис.55:11). “А онзи, който има послание от Мен, нека говори Моето послание вярно. Какво общо има плявата с житото? – казва Господ” (Йер.23:28). Разбрах, че тази жена говори истината. Ние сме отговорни пред Бога за начина, по който живеем, но Библията е онова нещо, което Той е обещал да благослови и това обяснява защо един музикант от комунистическа страна може да откъсне страници от Божието Слово и чрез тях да стане християнин. Това обяснява защо един главен хирург в Португалия, след като се прибрал у дома си в един кален ден, открил лист хартия, залепен на подметката на обувката си, отлепил го, прочел от него част от Божието Слово и станал християнин.

Сега ние, християните, сме назначени и натоварени да работим като посланици на Краля на кралете. Трябва да позволяваме на знамето ни да се ветрее над нашето посолство. Да предположим, че нашият посланик в Русия разпореди американското знаме да бъде свалено от сградата на посолството ни, защото не е популярно в Русия – ние много скоро бихме го отзовали обратно у дома! Той не би заслужавал да бъде представител на Съединените Щати. Ако не искаме да разрешим на знамето ни да се развява в дома ни, на работното ни място, в магазина или там, където почиваме – тогава ние не заслужаваме да бъдем посланици на Христос! Ние трябва да застанем на мястото си и да позволим на всички хора около нас да разберат, че сме християни. Ние трябва да свидетелстваме за Христос.

Ние свидетелстваме по два начина: чрез живота си и чрез Библията и ако е възможно и двата начина трябва да вървят ръка за ръка. Божията цел за вас и за мен е след като повярваме, да станем свидетели за Неговата спасяваща милост и сила. Ние трябва да бъдем командоси на Христос. Ние трябва да сме опълченци на Христос. Той е казал: “Ако някой открито заявява пред хората, че вярва в мен, и аз ще заявя пред своя Баща в небесата, че този човек ми принадлежи” (Мат.10:32). В Деян.28:23 се описва една вълнуваща картина. Павел, окован във вериги в Рим, от сутрин до вечер убеждавал хората за Исус. За всеки от нас трябва да може да се каже: “Ето, сеячът отиде да сее.”

По правило много малко неща са позволени на пощальона. Единственото му задължение е да отнесе съобщението, което му е било дадено от подателя до получателя. Той може да не харесва да носи това съобщение. То може да съдържа лоша или печална новина за получателя. Почальонът не може да спре по средата на пътя, да отвори плика и да промени текста на телеграмата. Неговото задължение е да отнесе съобщението. Ние, християните, притежаваме Божието Слово. Най-важната за нас заповед е: “Иди и занеси това послание на умиращия свят.” Някои пренебрегват тази заповед. Някои откъсват това послание и го заменят със свое собствено послание. Някои носят само част от него. Някои казват на хората, че Господ не е това, което казва, че е. Други казват, че Той всъщност не е написал съобщението, а то е писано от обикновени хора, които са направили грешки в смисъла на текста.

Нека да помним, че преди много векове апостол Павел е призовал християните да проповядват единствено Библията. Помнете, че ние сеем семена. Наистина, някои от тях могат да попаднат на утъпкани пътеки, а други – сред тръните, но нашето задължение е да продължаваме да сеем. Не трябва да преставаме да сеем, защото част от почвата наглед не обещава добра реколта. Ние трябва да държим високо светлината и да ѝ позволяваме да свети! Независимо, че тя може да изглежда като премигваща свещ в света на тъмнината, нашето задължение е да ѝ позволяваме да свети. Ние свирим с тръба. В глъчката и шума на битката звукът на нашата тръба може да изглежда загубен, но ние сме длъжни да алармираме онези, които са в опасност. Ние запалваме огън. В този студен свят, пълен с омраза и егоизъм, нашият малък огън може да изглежда неефективен, но ние трябва да продължаваме да поддържаме нашия огън да гори. Ние удряме с чук. Може да изглежда, че ударите само уморяват ръцете ни докато удряме, но ние трябва да продължаваме да удряме. Еми Кармихел от Индия веднъж запитала един каменоделец кой удар разцепва камъка и той отговорил: “Първият и последния и всеки друг между тях.” Вие имате хляб за гладния свят. Може да изглежда, че хората са много заети с яденето на други неща и че няма да приемат Хлябът на Живота, но ние трябва да продължаваме да го предлагаме на душите на хората. Ние имаме вода за жадните хора. Трябва да продължаваме да стоим прави и да викаме: “Хей, всички, които сте жадни, елате при водата.” Понякога хората няма да идват, но ние трябва да продължаваме да им я предлагаме. Длъжни сме да упорстваме. Не трябва да се предаваме. Продължавайте да използвате Библията!

Исус е казал, че много от посетите от нас семена ще попаднат в добра почва, ще покарат и ще дадат плод. Ние трябва да сме верни свидетели. Най-вълнуващото събитие, достъпно за хората, е да се спечели

някой човек за Исус Христос. Аз съм имал привилегията да спечелвам други хора за спасяващото познаване на Христос. Никога не преставам да се вълнувам, когато чуя човек, който е чул, а после е приел Христос и след това е бил променен от Неговата милост. Това е по-ценно от всичките пари на света. Никакво щастие, никакво преживяване, никаква любовна авантюра не биха могла да се сравнят с приключението на спечелването на друг човек за Христос. Библията казва: *“Който е мъдър, придобива души”* (Пр.11:30). *“Разумните ще сияят със светлината на простора, както и онези, които обръщат мнозина в правда – като звездите до вечни векове”* (Дан.12:3).

“Вие сте солта на земята” (Мат.5:13). Солта кара човека да ожаднява. Дали начинът, по който живеете кара хората около вас да ожадняват за водата на живота?

Нека да обичаме

Шесто: нека обичта да бъде ръководен принцип в живота ви. Бъдете ръководен от любовта. Исус е казал на последователите си: *“Ако имате любов един към друг, всички ще знаят, че сте мои ученици”* (Йоан 13:35). На друго място в Библията откриваме, че се казва същото нещо: *“Нека се обичаме, скъпи мои, защото любовта идва от Бога и който обича, е станал дете на Бога и познава Бога. Който не обича, не познава Бога, защото Бог е любов. Ето как Бог показва любовта си към нас: той изпрати в света своя единствен Син, за да ни даде живот чрез него. Истинска любов е не нашата любов към Бога, а Божията любов към нас, която той показва, като изпрати своя Син да бъде изкупителна жертва за греховете ни”* (1Йоан 4:7-10). Не трябва любовта да зависи от одобряването на онзи, който е обичан. Ако Бог беше чакал да станем такива, че да има основание да ни одобри, преди да изпрати Своя Син, за да ни изкупи, къде щяхме да бъдем ние?

Любовта е най-големият от всички дарове, които Бог дава на децата Си. Любовта е най-големият от всички плодове на Светия Дух. Библията казва, че ние, които вървим след Христос, трябва да се обичаме помежду си, така както ни е обичал Бог, когато изпрати Своя Син, за да умре на кръста. Библията казва, че в мига, в който отидем при Христос, Той ни дава свръхестествена любов и че Неговата любов е вливана в сърцата ни от Светия Дух. Най-голямото доказателство за факта, че сме християни е, че се обичаме един друг. Ако научим тази тайна на Бога в началото на християнския си живот, ние ще сме направили голяма крачка към зрелия и щастлив християнски живот.

Бъдете покорен християнин

Седмо: бъдете покорен християнин. Позволете на Христос да стои на първо място в живота ви. Направете го ваш Господ и Господар.

Научете се как да реагирате на изкушението

Осмо: научете се как да реагирате на изкушението. Както вече научихме, изкушението е нещо естествено. Изкушението не е грях. Грях е поддаването на изкушението. Бог никога не ни изкушава. Той позволява на изкушението да ни подложи на изпитание. Изкушението е дело на дявола. Осъзнайте, че това е истината. Един от начините да реагираме на изкушението е да цитираме на Изкусителя някой стих от Библията– той винаги ще избяга, защото не може да устои пред Божието Слово. Когато Исус бил изкушаван в пустинята, единствената помощ, от която се е ползвал е било Божието Слово. Тогава Исус три пъти казал: “Писано е.” Кажете на дявола: “Бог казва това и това” и той ще избяга. В същото време позволете на Христос чрез Светия Дух да се бори срещу дявола вместо вас. Бъдете като малкото момиченце, което казало: “Всеки път, когато чуя дявола да чука на вратата, аз изпращам Исус до вратата.” Всеки човек е подлаган на изкушения, но някои хора изпитват удоволствие от тях. Изглежда те се радват, че са изкушавани. Подгонете мишката с метлата и ще се убедите, че тя въобще не иска да види метлата, а търси дупка, в която да се скрие. Престанете да гледате изкушението и се фокусирайте изцяло в Христос! Веднъж попитах един офицер какво би предпочел да има по време на битката – смелост или подчинение. Той веднага ми отговори: “Подчинение!” Повече от всичко друго Бог иска да му се покорявате. А за да сте покорен, вие трябва да знаете заповедите Му. Това е друга причина, поради която трябва да четем и да изучаваме Библията. Библията е вашия компас и наръчник. Подчинявайте се на онова, което Бог ви казва.

Бъдете благоразумен християнин

Девето: бъдете благоразумен християнин. В една поговорка добре е казано: “Някои християни са толкова концентрирани в небесните неща, че не са добри в земните неща.” Няма съмнение, че Библията ни учи, че трябва да се отделяме от греха, но в нея никъде не се казва, че трябва да сме чудати или неестествени. Ние трябва да имаме излъчване. Трябва да сме кавалери, да сме смели, да имаме чисто тяло, чист ум, да сме уравновесени, благосклонни и снизходителни. Подобно на гърмящи змии трябва да

избягваме глупавите флиртове, нездравословното клюкарстване, непочтените разговори и предизвикващите неприлични представи развлечения. Външният ни вид трябва да е спретнат, чест, привлекателен и доколкото е възможно да е пълен със стил и добър вкус. Крайностите трябва да се избягват. Животът, външният ни вид и поведението ни трябва да говорят за евангелието и да то правят привлекателно за другите хора. Така както е казал д-р Барнхауз: “Хората може и да не прочетат евангелието, отпечатано върху палтото ни от тюленова кожа, или от марокенена кожа или върху дрехите, но няма да пропуснат да забележат евангелието, отпечатано върху обувките ни.”

Живейте над житейските си проблеми

Десето: живейте над житейските си проблеми. Бог ви е направил такъв, какъвто сте! Той ви е поставил там, където се намирате! Поради това най-добрият начин да Му служите и да Го прославяте е да бъдете такъв, какъвто сте и там, където сте. Някои хора постоянно надничат от другата страна на оградата, защото си мислят че там тревата е по-зелена. Те изразходват толкова много време в мечти животът им да е много по-различен и за да си измислят извинения за това, защо животът им не е друг, поради което пропускат да се възползват от всички предимства и шансове, които им се предоставят точно там, където са. Както е казал апостол Павел в Деян.20:24: “*Но за мен животът ми няма никаква стойност.*” Павел казва, че се е научил да живее както в изобилие, така и в бедност. Той се научил да бъде 100% християнин даже в затвора. Не позволявайте на житейските условия да ви побеждават. Научете се да живеете мило и любезно в тези условия, осъзнавайки, че Самият Господ е с вас. Тези принципи и предложения може да изглеждат прости, но се придържайте към тях, защото те помагат. Виждал съм ги да доказват правотата си в живота на хиляди хора. Изпитал съм ги в собствения си живот. Когато правилно и вярно се придържате към тях, те ще ви дават мир на душата, щастие, мир на разума, удоволствие и вие ще научите тайната как да живеете живота си със задоволство.

Глава 16

Християнинът и църквата

“В него вие сте вграждани заедно с останалите, за да бъдете дома, в който Бог живее чрез Духа”
(Еф. 2:22)

Човекът е социално животно, което е общително по природата си и намира най-голяма сигурност и задоволство, когато е в компанията на други хора, които споделят неговите интереси и поведение. От цялото мнозинство от групи, в които хората са се обособили, от всички племена, кланове, организации и общества в цялата световна история, нико една от тях не е толкова могъща, толкова всеобхватна и толкова универсална, колкото е църквата. В примитивните времена хората са се събирали заедно, за да се защитават взаимно, но много по-късно се научили да се събират заедно за обща изгода и удоволствие. С напредването на цивилизацията се появили тайни общества, за да дават на членовете си чувството на принадлежност, чувството на това, че са “отделени” и поради това са различни от нечленуващите. Били създадени специални клетви, ритуали и правила, които им давали голямо задоволство. Били създадени групи на расова и на етническа основа. Национални клубове, училищни братства, ложи, литературни общества, политически партии, военни организации – всички те, като се започне от “клуба на най-избраните джентълмени” и се стигне до “училищните банди,” демонстрират нуждата на човека да намери успокоение и увереност в компанията на други хора, които одобряват неговия начин на живот, защото техният начин на живот е подобен. Но човекът никъде не намира такава успокоение, такава увереност и такъв мир, каквито могат да бъдат намерени в църквата, защото е очевидно, че другите видове групи са вдъхновявани от хората. Те прекарват изкуствени граници и създават само илюзията за защита, докато църквата предоставя един жив и бликащ от енергия организъм, който черпи силата си от Самия Бог, а не се опира на други източници, за да й придават смисъл и живот.

Произход на църквата

Думата “църква” е превод на гръцката дума “еклесия,” което означава “призованите,” или събрание на хора. Въпреки че думата “църква” се е превърнала в отличително християнска дума, нейната история е по-стара от християнството. По време на гръцката империя думата “църква” се е използвала за обозначаване на редовното събиране на населението на свободния град-държава. Граждани били призовавани от глашатая да

се съберат, за да обсъдят и да вземат решение за обществените дела. Същата дума “църква” е равностойна на думите “конгрегация” или “обществото на Израел,” които са използвани в Стария Завет и чиито членове били наричани “призиваните хора на Бога.” Така например в книгата “Деяния на апостолите” ние виждаме, че Стефан използва същата дума, когато описва Моисей като “*този, който беше с народа на Израел, събрал се в пустинята*” (Деян.7:38). Следователно, през първия век думата “църква” за гърците е носела смисъла на самоуправляващо се демократично общество, а за евреите е носело смисъла на теократично общество (при което политическата власт е в ръцете на духовенството), чиито членове са се покорявали на Бога.

Думата “църква,” така както се прилага в християнското общество, за пръв път е била използвана от Самият Исус, когато казал на Петър: “*И върху този камък ще построя църквата си и силите на смъртта няма да могат да я победят*” (Мат. 16:18). Следователно Самият Исус Христос е създал църквата. Той е фундамента на всички християнски изживявания и църквата е основана върху Него “*Защото никой не може да положи основа, различна от тази, която вече е положена, и тази основа е Исус Христос*” (1Кор.3:11). Самият Исус казва, че Той е основателя и строителя на църквата и тя принадлежи единствено и само на Него. Той е обещал да живее с и във всички онези, които са членове на Неговата църква. Тя е не само организация, но е и организъм, който не прилича на нищо, което светът някога е познавал. Самият Бог живее с и в обикновените мъже и жени, които са членове на църквата Му.

Исус Христос е нейната глава

Новият Завет ни учи, че въпреки, че всъщност има само една световна църква, е възможно да има много голям брой местни църкви, оформени в различни деноминации, общества или съвети. Тези местни църкви и деноминационни групи може да бъдат разделени по национални или теологични признаци, или според темперамента на членовете им. Обаче Новият Завет ни учи, че независимо от това, че може да има много разцепления и разделения в структурата на църквата, ние все пак имаме само един Господ. Така както се казва в един химн: “Единственият фундамент на църквата е нейния Господ Исус Христос.”

Исус Христос е главата на тази огромна универсална църква. От Него трябва да произлизат всички дейности и учения на църквата, защото Той е фундаментът на всички християнски изживявания. В сегашната ера на електрониката е лесно църквата да се оприличи на стигащата до края на света система за комуникация, в която има една централна станция, към която са насочени всички светлинни и звукови вълни и с която са свързани всички свързки. В ж.п. системата винаги има един централен офис, от който произлизат всички заповеди за управление на всички влакове. В армията командващият генерал издава заповеди до много войскове групи, намиращи се под неговото командване. Различните му подчинени могат да интерпретират заповедите му по леко различаващи се начини, но въпреки това заповедите му остават основа за поведението им.

По отношение на църквата Исус Христос заема поста на командващ генерал. Тъкмо върху Неговите заповеди съществува църквата. Силата на църквата произтича директно от Него и от всяка църковна група зависи да следва заповедите Му, колкото се може по-стриктно. Така както командващият генерал очаква заповедите му да бъдат изпълнявани точно, така и Исус очаква всеки клон на църквата най-пълно да се придържа към Неговото учение. Църквата е широко критикувана за многото си вътрешни разприавии, за стремежът и да “разцепва косъма на две” и за очевидната ѝ липса на обединение. Обаче тези проблеми са духовни, това са конфликти, които произтичат от леки различия в интерпретацията на заповедите на генерала и по никакъв начин не хвърлят сянка на съмнение върху мъдростта на генерала или върху абсолютната Му власт да издава заповедите Си! Изследвайте основните вярвания на различните деноминации и ще установите, че по своята същност и история те са почти еднакви. Те може много да се различават по своите ритуали, може да изглежда, че водят ръкопашни боеве за теологични подробности, но в основата си всички признават, че Исус Христос е превъплътеният в плът Бог, който е умрял на кръста и е възкръснал отново, за да могат хората да имат спасение и че това е най-важния факт в цялата човешка история.

Църквата или църкви?

Сега, след като сте приели Христос като ваш Спасител и сте свързали вярата и доверието си с Него, вие вече сте станали член на огромната невидима църква. Вие сте член на семейството на вярата. Вие сте част от тялото на Христос. Сега сте призован да се подчинявате на Христос и ако Му се подчинявате, вие ще последвате Неговия пример на присъединяване към другите за преклонение пред Бога. “*Да не преставаме да се събираме, както навик имат някои*” (Евр.10:25). Истина е, че сега говорим за местната църква, която се намира във вашата общност и с чиито многобройни недостатъци и грешки вие може да сте много добре запознат. Но трябва да помним, че сред човешките същества не съществува съвършенство и че институциите, които те създават за по-голяма прослава на Бога, са пълни със същите недостатъци. Исус е

единственият безгрешен Човек, който някога е живял на земята. Колкото и да се опитваме да следваме прекрасния Му пример, в най-добрият случай хората са само разкаляли се грешници. От тук следва, църквата гледа на себе си със слепи очи, когато твърди, че тя или някои от членовете ѝ са безгрешни или перфектни.

Веднъж Самуел Ръдърфорд получил оплакване от някои членове на църквата, които не били доволни от своя пастор и от атмосферата в тяхната църква. Той им написал много суров отговор, в който им казал, че те не са отговорни за начина на живот на техния пастор. Вместо това те са отговорни да се молят за него, да остават в църквата и да работят за Господа. А Господ ще ги почете и благослови заради това. По времето, когато Илий бил свещеник в Храма, атмосферата в него дотолкова се опорочила, че хората презирали жертвоприношенията на Господа, защото поведението на синовете на Илий било отвратително, а той не ги обуздвал (1Ц.3:13). Но малкият Самуил останал в тази атмосфера, израснал и се превърнал във велик пророк. В Новият Завет се разказва, че тъкмо лидерите на Храма да настоявали Христос да бъде разпънат на кръст, но след възкресението и възнесението Му, учениците *“бяха постоянно в храма, възхвалявайки Бога”* (Лука 24:53).

Когато Исус основал църквата, намерението Му е било последователите Му да се присъединяват към нея и да не я напускат. Днес, ако сте част от онези повече от 50% от населението на САЩ, които не са официално членове на църквата, вие можете да стоите в недоумение пред членуването в много църкви, което е отворено за вас. Когато избирате към коя от тях да се присъедините, вие можете да се подчините на естествената тенденция да се върнете към църквата, която сте посещавали по време на детството си или пък може да вземете решение, основавайки се на сегашната ви по-зряла духовна преценка. Не трябва да се подценява важността на присъединяването към църквата, защото ако църквата е най-важното ви служение и още по-важно, ако тя ще трябва да ви предостави най-големите възможни шансове да сте в услуга на другите, вие сте длъжен с молитва да изберете онази църква, в която чувствате, че ще можете най-добре да служите на Бога.

Църква за всеки човек

За някои хора е по-лесно да се приближат по-близо до Бога, когато са в грандиозни сгради, където богослужението се извършва под формата на някакъв ритуал. Други установяват, че могат да търсят Бога само в обстановката на чиста простота. Някои хора установяват, че се чувстват по-удобно в строга и официална обстановка, а други се чувстват по-добре в неофициална среда. Важното нещо е не как правим богослужението, а искреността и дълбочината на целенасочеността, с които извършваме богослужението. Всеки от нас трябва да намери и да се присъедини към онази църква, в която като личност ще може да постигне това.

Не правете грешката да се привързвате към конкретен пастор, а не към самото тяло на църквата. Служителите може да се сменят – даже е здравословно и стимулиращо това да се прави – но убежденията на църквата си остават същите, а вие се присъединявате към църквата и към Христос. Стабилна църква се изгражда, когато членовете ѝ осъзнават, че са събрани в нея от взаимната им любов към Исус Христос и от искреното им желание да Го следват. Истинският християнин посещава църквата не само заради това, което получава от нея, а и заради онова, което ѝ дава. Той ходи в нея, за да прибави молитвите си към молитвите на другите, за да прибави гласа си към гласовете на другите, издигащи се във възхвала на Господа, той ходи на църквата за да добавя собствената си сила към настоятелните молитви за получаване на Господната благословия и прибавя тежестта на собственото си свидетелстване за възможността за спасение чрез Господ Исус Христос. Християнинът ходи на църква, за да се присъединява към другите в преклонението пред Бога и в размишленията над безграничната Му милост и любов. Освен това той ходи в църквата заради нуждата си от приятелска компания на другите вярващи.

Християните, които не участват активно в живота на местната църква ми напомнят за онова, което се случва с въглена, когато бъде изваден от огнището. Вие сте виждали какво става. Когато въгленът бъде изваден от пламтящото огнище, той постепенно изгасва и пламъкът му се смалва и умира. Когато глутница вълци напада някое стадо овце, първото нещо, което се опитват да направят е да се опитат да ги разпръснат, а след това една по една разкъсват изолираните овце.

Църквата е канал

Църквата трябва да бъде инструмент за канализиране на вашите пари за християнска дейност и за нуждите на приятелите християни. Библията ни учи да даваме 10% от доходите си. Тези 10% от дохода ви принадлежат на Господа. В допълнение на тези 10% вие трябва да давате на Господа, когато Той ви обогати. Даването е християнска милост, която трябва да е вътъкана в тъканта на ежедневиия ни живот дотолкова и да

се превърне в толкова неразделна част от нас, че другите да я считат за част от природата ни. Милосърдието трябва да мотивира цялостната ни дейност.

Христос е казал: *“По-благословено е да даваш, отколкото да получаваши”* (Деян.20:35). Той е знаел как даването затопля сърцето и задоволява душата. Той жадува да ви даде точно това благословение. Егоизмът е предизвикан от страха, а християнинът не би трябвало да се страхува. Исус винаги стои с широко отворени ръце, а не със здраво скръстени ръце поради егоизъм и лакомия. Доколкото е възможно, човек трябва да дарява тайно и скрито. Исус е казал: *“Когато даваш на нуждаещите се, не позволявай на лявата ти ръка да узнае какво прави дясната”* (Мат.6:3). Даването не може да се измери в долари и центове или в кашони със стари дрехи. Понякога най-големият дар е дарът на приятелството и на съседството. Една любезна дума, един приятелски поздрав или някакво събитие, прекарано в компанията на някой самотен човек може да роди богата реколта за Божието царство. Не е възможно да се превърнете в завоевател на души, ако не сте подготвен да дадете нещо от себе си. Не само парите си, а и времето си, талантите си и самия себе си – всичко трябва да бъде давано в служба на Христос.

Даряването на нещо, което е над десятъка не трябва за бъде ограничавано от някакъв набор от правила или организирани методи. То трябва да се ръководи от нуждата, която е привлякла вниманието ви съобразно правилата, въведени от Христос в Мат.6:1-4. Може да е някой съсед или вестникарчето, което носи ежедневният ви вестник, или някой от далечна Африка или Южна Америка. Даването ни е израз на любовта ни към Бога. Ние Му връщаме в отговор на огромната Му любов към нас и по този начин разпространяваме любовта Му по цял свят. Християнинът освен това споделя с обществото онези способности, които времето и парите му позволяват. Хората, на които давате парите трябва да знаят, че вие им ги давате в името на Христос. В писмото, придружаващо финансов дар към някоя социална или благотворителна организация, би трябвало да се казва нещо като: *“Като християнин, който вярва, че Господ ме мотивира да подпомагам обществото си с каквото мога, аз ви изпращам този дар. Бог да благослови усилията ви.”* Внимавайте да не се превърнете във виновен заради греха на ограбването на Бога. Библията казва: *“Донесете всички десятъци в съкровищницата, за да има храна в дома Ми, и Ме опитайте сега за това, казва Господ на Силите, дали няма да ви разкрия небесните отвори да излязат благословение върху вас, така че да не стига място за него”* (Мал.3:10).

Д-р Луйс Еванс е казал: *“Евангелието е безплатно, но има нужда от пари, за да се осигурят кофи, в които да се носи водата на спасението.”* Актът на даването е точно такъв акт на преклонение пред Бога, каквито са молитвата или пеенето. Сега правителството на САЩ позволява на хората да даряват до 50% от дохода си на благотворителни организации и до 25% на религиозни организации. Тези дарени средства се приспадат от данъчно облагания ни доход, но въпреки това е изчислено, че по-малко от 10% от населението на САЩ се възползва от това предимство. На корпорациите е разрешено да даряват до 10% от дохода си, но въпреки това само 15% от тях се възползват от това разрешение на правителството. Но даже ако правителството ни не предоставяше такова облекчение, 10% от дохода ни продължава да принадлежи на Бога.

Църквата разпространява евангелието

Една от задачите на църквата е разпространяването на евангелието. На църквата е заповядано да отидат навсякъде по света, да проповядват евангелието и да кръщават тези, които повярват. Основната и главна мисия на църквата е да разгласява Христос на изгубените хора. Днес хората по света имат нужда да изпращат своите призиви за помощ SOS и да молят църквата да им се притече на помощ. Светът е победен от своите социални, морални и икономически проблеми. Хората потъват, помитани от вълните на престъпността и на срама. Светът има нужда от Христос. Мисията на църквата е да хвърля спасителното въже на загиващите грешници по цял свят. Исус е казал: *“Ще получите сила, когато Светият Дух дойде върху вас и ще свидетелствате за мен”* (Деян.1:8). Със силата на Светият Дух ние можем да се хванем ръка за ръка с други християни, за да спечелим хора за Христос. Шейсет и пет процента от хората по света все още не са чули евангелието на Исус Христос. В това поколение ние направихме ужасния пропуск да изпълним мисията си да евангелизираме света. Според преводачите на Библията на Уилклифт, има повече от 3000 езици и диалекти, на които Библията все още не е преведена.

Ранната църква не е разполагала с Библии, със семинари, с печатни материали, липсвали са литература, училища за обучение, радио, телевизия, автомобили и самолети, но въпреки това в рамките на едно поколение евангелието е било разпространено сред по-голямата част от познатия свят. Тайната на разпространяването на евангелието е в силата на Светият Дух. В условията на днешните подобрени методи за комуникация, силата на Светият Дух е същата. Не трябва да вършим нещата със собствената си сила, защото така ще се провалим.

Днес единствените крака, с които разполага Исус, са нашите крака. Единствените Му ръце са нашите ръце. Единственият Му език е нашият език. Длъжни сме да използваме всички възможни таланти, средства и методи, за да спечелваме хора за Христос. Това е великата мисия на църквата. Методите ни могат да са различни. Можем да използваме евангелизационни посещения по къщите, образователен евангелизъм, проповядване, евангелизиране на работното място, евангелизиране в домашни групи, радио-телевизионни евангелизационни програми, филмов евангелизъм или пък така нареченото масово евангелизиране.

Аз съм наясно, че в много страни по света църквата е забранена от закона, че е загубила доверието на хората, а понякога даже на пръв поглед изглежда, че тя е разрушена. Но въпреки това отново и отново е доказвано, че “Кръвта на мъчениците е семето на църквата.” Божията църква е фокусирана в Библията и израства силна, когато е преследвана. “Там където двама или трима са събрани в Моето име, аз съм сред тях” се оказва вярно в буквалния смисъл в някои части на света. В такива места, където вярващите в Христос живеят в мизерна бедност, те въпреки това дават 10% от дохода си. А когато някои от членовете на църквата страда, другите отиват при него и му помагат. Тъй като нямат възможност да проповядват открито, че търсят възможности да свидетелстват чрез начина си на живот. Така например, когато някой бива наказван жестоко поради несправедлива причина и понася това наказание с радост, любопитният наблюдател ще се доближи до него и ще каже: “Видях, че това беше несправедливо, но въпреки това ти остана радостен.” Тогава християнинът получава шанса да сподели вярата си в Христос.

Следователно, даже там, където Христовата църква страда, тя израства. Какво предизвикателство е за нас да постъпваме по такъв начин!

Глава 17

Дали съм надзирател на брат си?

“И прости ни дълговете, както и ние простихме на нашите длъжници.” (Мат. 6:12)

Откакто взехте решение да повярвате в Христос и започнахте да изучавате Библията, вие се оказахте в противоречие с различни социални задължения и проблеми. Вие установихте мир с Бога. Вече не сте във война и не сте враг на Бога. Греховете ви бяха опростени. Сега имате нови хоризонти за мисленето си и нови перспективи за живота си. Целият ви свят се промени. Сега започнахте да гледате на другите хора през очите на Исус. Старите идеи и идеали се промениха. Предразсъдъците, към които се придържахте в миналото, постепенно започнаха да изчезват. Егоизмът, който в миналото беше характерен за вас в много области от живота ви, сега изчезна. Внезапно разбрахте какъв е смисъла на следната кратка история: Някой попитал “Дали съм надзирател на брат си?” И тогава дошъл отговора “Не, аз съм брат на брат си.” Много хора се отказват от християнския живот, защото вместо в позитивна, той им е бил представен в негативна светлина. Те казват, че християнското поведение е противник на всичко приятно и изгодно. Според тях християните приличат на жената, която се оплаквала, че всичко, което си заслужава да прави човек в този живот е неморално, незаконно или угодяващо!

Противно на това широко разпространено схващане, да си истински християнин не означава да се лишиш от всички истински удоволствия. Трябва да се откажем единствено от онези греховни удоволствия, които са забранени от Бога. Сто процентовото приемане на Христос и решимостта ни да бъдем ръководени от Божията воля ви отвежда почти незабавно до източникът на единственото истинско удоволствие – дружбата с Христос. За онези от вас, които не са родени отново, това може да изгражда като отдалечаване от удоволствието, но хората, които наистина ежедневно изживяват дружбата си с Христос знаят, че това удоволствие надвишава всички останали светски удоволствия.

В предговора си към антологията на Джордж МакДоналд, К.С. Луйс пише: “Той изглежда беше весел човек и харесваше много всички красиви и вкусни неща, които могат да се купят с пари, но се чувстваше доволен и без тях.” Самият Джордж МакДоналд е написал следното: “Ако беше възможно, аз бих искал през зимата винаги да бъда посрещан в кабинета си от горящ огън в камината, а през лятото от ваза с цветя. Но ако това не беше възможно, тогава ми позволете да си представя колко хубаво щеше да е така и след това да се зароя в работата си. Не мисля, че задоволството се състои в презирането на онова, което не си получил.” Даже псалмистът е казал: “Ще се напоят от най-доброто на дома Ти и от реката на Твоите сладости ще им дадеш да пият” (Пс.36:8). Бог също е казал: “Няма да лишиш от никакво добро онези, които живеят почтено” (Пс.84:11). Павел е казал, че Бог “щедро ни снабдява с всичко за наша наслада” (1Тим.6:17).

Фактът, че имаме ежедневна дружба с Христос трябва да ни дава способност да живеем реалистично. Християнският начин на живот не изисква вярващият да се откаже от законните си интереси или амбиции. Докато Той дойде, Библията ни съветва да продължаваме да вършим работата си както е обичайно. Например, не е имало нищо лошо в яденето, пиенето и жененето в ерата на Ной, с изключение на това, че хората станали изцяло отдадени на тези занимания и пренебрегнали духовното измерение на живота (Лука 17:26). Нито пък в ерата на Лот е имало нещо лошо в купуването, продаването, планирането и изграждането с изключение на това, че тези неща са били изпълнявани с помощта на греховни методи (Лука 17:28). Онова което е изглеждало фундаментално лошо в дните на Ной и Лот е, че хората превърнали тези дейности в единствен интерес на живота си. Те не мислели за нищо друго освен за личното си удоволствие, за имуществото и за материалните облаги, които натрупвали. Те дотолкова били погълнати от нещата на този живот, че нямали време за Бога. Това било противно на Бога и Той наказвал нарушителите. Един човек е казал: “Библията не е написана, за да окуражава хората да се интересуват от нещата от този живот. Тя предполага, че те вече имат прекомерно голям интерес към тези неща. Целта на Библията е да окуражи човека да погледне на земните си дела в светлината на по-голямата важност и стойност на духовните неща.”

Библията говори одобрително за Веселеил, като казва, че е бил майстор в обработването на металите, камъка и дървото. Той е бил изпълнен със Светият Дух за майсторство: “*И го изпълних с Божия Дух, с мъдрост, със способност, със знание и с всякакво изкуство, за да изобретява художествени изделия, да работи злато, сребро и мед и да изсича камъни за влагане, и да изрязва дървени елементи за изработването на всякаква работа*” (Из. 31:3-5). Яков и синовете му били овчари. Йосиф е бил министър-председател. Даниил е бил държавник. Йосиф и Исус са били дърводелци, а някои от апостолите са били рибари. На нас ни е казано, че етиопският евнух е бил ковчезник на етиопската царица в Кандакия. Лидия е била търговка на алени платове. Павел, Присцила и Акила са произвеждали палатки, а Лука е бил лекар. Християнският идеал със сигурност не изисква човек да се откаже от целия си интерес към нещата от този живот, а да търси Божието ръководство, за да извършва ежедневната си работа, използвайки най-доброто от способностите си. Ние трябва да поставяме както работата, така и амбициите си в подчинение на Господа на всички времена. Ако постъпваме така, ние установяваме, че Христос предлага помощ в ежедневния ни живот тук на земята. Той ни вдъхновява в нашите таланти, в нашата работа и ни благославя в нашите удоволствия. В едно от прекрасните си есета Борхам цитира Исая, а след това припомня, как дърводелецът от Назарет е окуражавал златарите от всички епохи. Най-големите писатели на света са били вдъхновявани от Исус от Назарет, най-големите художници, музиканти и скулптури са били осветявани от Него.

Освен това Той ни помага да се справяме със социалните си проблеми, но в тази област ние можем да се объркаме. Защото по начина, по който изпълняваме ежедневните си задължения и по начина, с който се справяме със социалните проблеми около нас, хората ще видят, че Христос е в нас. Моят тъст, преподобният д-р Нелсън Бел веднаж написа следното във “Вестник на южните презвитерианци”: “Ако сте в църквата в неделя, хората, които ви видят могат да си помислят, че сте християнин. Но какво ще си помислят хората, с които се срещате през седмицата на улицата, във вашия офис, в магазина където пазарувате и на много други места, където правите тези неизбежни ежедневни контакти? Публичното заявяване на християнската вяра си има своето място. Посещаването и активното участие в програмата и дейността на църквата са неизбежна част от християнския живот. Но както знаем всички, печеленето на пари за покриване на житейските разходи, изпълнението на домашните задължения и ежедневните задачи, всичко това обобщено поставя на проверка реалността на нашия християнски живот и вяра. Какво виждат другите хора в нас по време на тези ежедневни контакти? Могат ли хората, с които се срещаме в работните дни на седмицата да кажат, че сме християни? Могат ли хората, с които се срещаме случайно да видят в нас нещо, което да им покаже, че сме по-различни от невярващите в Христос? Със сигурност една от истинските проверки на християнския ни характер може да се открие в ежедневния ни начин на живот. Реалността на твърдението ни, че сме християни се демонстрира по много начини: нещата, които казваме, както и нещата които не казваме; нещата които правим, както и нещата, които не правим. Защото най-важното в християнството не е външната изява, независимо че то се проявява в начина, по който разговаряме, в навичките ни, в начина, по който си почиваме, в това, което считаме за важно и в амбициите, които могат да бъдат забелязани в ежедневния ни живот. Дали онова, което казваме, отдава почит на Христос? Дали навичките ни са одобрявани от Него? Дали начините ни на почивка са такива, че Той да е част от тях? Свеждаме ли глава, за да благодарим на Бога, когато се храним с други хора? Наблюдавайки отношението ни към материалните неща, могат ли хората да кажат, че за нас духовните неща са по-важни или пък че преди всичко ние сме привлечени от този свят? Дали хората виждат в нас амбиция за място и пост, които не са в хармония с Христос? Трябва да си задаваме тези и много други въпроси, защото по тези признаци хората преценяват дали сме християни или не.”

Известно време след смъртта на тъста ми, жена ми нае един човек, за да извърши ремонт на пътя до нашето вилно място в планината. Един ден, когато отивала в града, тя се спряла да поговори с него. Внезапно той попитал: “Вие дъщеря ли сте на д-р Бел?” Когато тя потвърдила, човекът възкликнал с дълбоко възхищение: “Естествено! Той беше най-прекрасният християнин, който някога съм виждал!”

Какво е отношението ви към хората от другите раси? Какво е отношението ви към секса? Какво е мнението ви към проблемите, свързани с отношенията между началник и подчинен? Какво е отношението ни към аборта, към сексуалните отклонения като приемлив начин на живот, към употребата на наркотици и злоупотребата с алкохола и към проблеми, свързаните с тези неща. Всички тези въпроси са много реални и практични и трябва да им отговаряме, да разсъждаваме над тях и да живеем според тях пред другите хора. Както е казал Исус, ръководен принцип в отношението ни към заобикалящия ни свят е: *“Отнасяйте се с другите така, както искате те да се отнасят с вас”* (Лука 6:31). Много хора критикуват така нареченото “социално евангелие,” но Исус е казал, че ние трябва да отнесем евангелието до света. Всъщност, няма такова нещо като “социално евангелие.” Това не е вярно. Има само едно евангелие. *“Ако някой ви проповядва благовестие, различно от това, което приехте, проклет да бъде!”* (Гал.1:9). Същевременно, в 1Тим.5:8 ни се казва: *“Ако някой не се грижи за близките си, и особено за семейството си, той се е отрекъл от вярата и е по-лош и от невярващ.”* Какво облекчение щеше да бъде за федералното правителство, ако християните се чувстваха отговорни за задоволяване на нуждите на роднините си! Моят син Франклин се занимава много активно със социална дейност и ръководи една християнска благотворителна агенция. В едно скорошно интервю той беше цитиран да казва, че “разпространяването на евангелието трябва винаги да има приоритет.” Той призоваваше евангелистките и други благотворителни организации да не изпускат от погледа си нуждата да стигат до хората заради Христос. Той каза: “Евангелието, а не подобряването на положението на хората – това е задачата на християните.” Чашата студена вода трябва да идва след, а понякога и преди – но никога вместо евангелието. Повече от всички други, християните трябва да са загрижени за социалните проблеми и за социалната несправедливост. През вековете църквата е допринесла повече от всяка друга организация за повишаване на социалните стандарти. Детският труд беше обявен за незаконен. Робството беше отменено в Англия, в САЩ и в някои други части по света. Статута на жените беше повишен до височини, недостигани в историята, бяха извършени и много реформи, преди всичко в резултат от влиянието на учението на Исус Христос. Християнинът трябва да заеме своето място в обществото с морална смелост и да се обявява в защита на онова, което е правилно, което е справедливо и което е почитено.

Бъдете добър гражданин

Първо: Християнинът трябва да бъде добър гражданин. Библията ни учи, че християнинът трябва да пребивава в закона. Освен това Библията ни учи да сме верни на страната си. Верността и обичта към страната не означават, че не можем да критикуваме несправедливите закони. Библията казва, че Бог не обръща внимание на различията в общественото положение на хората. На всеки човек са предоставени еднакви шансове. Управлението на Бога трябва да е нашият пример за подражание. Освен това Библията ни учи, че ние трябва да действаме в съгласие с правителството. Апостол Павел призовава Тимоти: *“Искам да се отправят молби, молитви, застъпничества и благодарения за всички хора, за царе и за всички управници. Молете се да водим спокоен и мирен живот, изцяло посветен на Бога и изпълнен с почит към него”* (1Тим. 2:1-2). Исус бил питан дали е законно да се плаща данък. Тогава Той дал вечен пример, като платил входната такса за влизане в храма. Нужни са пари, за да се осъществява управлението и да се поддържа закона и порядъка. Неплащаният данък е паразит, който живее за сметка на обществото и всъщност е крадец. Никой истински християнин не трябва да укрива доходи и да не плаща данъци. Исус е казал: *“Дайте цезаровото на Цезаря, а Божието – на Бога”* (Марк 12:17). Ние трябва да сме нещо повече от данъкоплатци. Не е достатъчно просто да не нарушаваме законите. Трябва да търсим и да работим за доброто на нашата страна. Понякога може да бъдем призовани да умрем за нея. Длъжни сме да работим съзнателно като добри граждани. Трябва да сме милосърдни и да даваме на хората, които са в нужда и на онези организации, които вярно и искрено обслужват нуждаещите се хора. Трябва да се включваме в работата на такива организации като Червения Кръст, Армията на спасението, Визия за света, Кесията на самарянина, Фонда на сълзите и на други добри, конструктивни и подпомагащи институции. В същото време, като отговорни слуги, ние трябва да проверяваме дали различните организации оправдават доверието ни и да следим помощта, давана от правителството да отива там, за където е предназначена. Християните трябва да проявят интерес към работата на домовете за сираци, болниците, приютите, затворите и на социалните организации. Исус е казал: *“Обичай ближния си като себе си”* (Мат.22:39). Представете си държава, в която няма нито една филантропична организация! Никой не би искал да живее в такава държава. Спомням си, че посетих една страна, в която имаше както държавни, така и християнски

домове за старите хора. В християнския дом ние видяхме любовта в действие, а в държавния дом грижите бяха безлични и повърхностни. Лекарят, който обслужваше и двата дома каза, че обитателите на християнския дом бяха не само по-щастливи, но и живееха по-дълго. Ние искаме да живеем там, където преобладава любовта към ближния. Ние трябва да заемем мястото си в обществото. Заемащите отговорни постове трябва да бъдат уважавани и подкрепяни. *“Всеки трябва да се подчинява на по-висшите власти, защото няма власт, която да не е дадена от Бога, и онези, които сега управляват, са определени от Бога”* (Рим.13:1).

Бъдете гостоприемни

Второ, християните трябва да са гостоприемни (1Тим.3:2). Библията ни учи, че домовете ни трябва да са гостоприемни и влизашите и излизашите трябва да имат усещането за присъствието на Христос. Най-щастливите християнски домове, които познавам са онези, в които има гостоприемство, в които съседите се чувстват като у дома си, където младите хора са добре дошли, където възрастните хора са уважавани и където децата са обичани. Трябва да споделяме с другите това, което Бог ни е дал. Когато правим това, Бог ще благославя домовете ни и ще ги прави да преуспяват.

Правилно отношение към секса

Трето: ние трябва да имаме християнско отношение към секса. Никъде в Библията не се казва, че самият секс е грях, независимо че много тълкуватели на Библията се опитват да ни внушат, че това е така. Библията ни учи, че е грях неправилната употреба на секса. Защото сексът, този акт чрез който е създаден целият живот на земята, би трябвало да е чудно, смислено и задоволяващо човешко преживяване. Обаче поради своята порочна и самоунищожителна природа човекът взел това, което е било създадено с цел да е най-славният и завършен акт на любовта между двама души и го е превърнал в нещо ниско, евтино и мръсно. Когато е лишен от пълното взаимно привличане, от взаимната любов, от уважението и от искреното желание да се дава радост и задоволство на другия човек, секса се превръща просто в животински акт, от който Библията с най-категорични думи ни предупреждава да се пазим! Забележително е, че Библията е една от най-искрено говорещите книги по темата за секса. Тя не се опитва да придава измамен блясък както на добрите, така и на лошите страни на секса. Хитрият, потаен и притеснителен подход от рода “нека се преструваме, че това не съществува” по отношение на секса е изцяло дело на хората. В желанието си да победи тайнствения подход от рода “нека да не говорим за това” по отношение на секса, сегашната ни култура поставя твърде голямо ударение върху техниките за правенето на секса и обръща твърде малко внимание на духовната атмосфера, от която произхожда това изумително изживяване на човешката любов. Нашите бракоразводни дела са трагично свидетелство за неспособността на мъжете и жените да достигнат до тези дълготрайни и вечно красиви взаимоотношения, когато им липсва фундамента на духовните ценности. Сексът е част от живота, която не може да бъде премахната, защото ако бяхме в състояние да го направим, живота на земята щеше да изчезне. Поради това секса, този акт, чрез който е увековечено всичко живо по земята, трябва да бъде чудесно и разумно човешко преживяване. Употребяван правилно, той може да носи радост в семейството. Употребяван погрешно, той може да превърне семейството в ад. Използвайте го мъдро и той ще се превърне в чудесен слуга. Използвайте го погрешно и той ще се превърне в ужасен надзирател. Християните изпитват чувство на гняв и на насилие, когато видят как секса се възвеличава на челните страници на вестниците, как се използва в рекламите и като евтина примамка около театрите. Те се червят от срам заради онези жени, които са толкова глупави, толкова вулгарни и толкова цинични, че оскверняват и извращават акта, чрез който всички получават Божият дар на живота.

Християнското мнение за брака

Четвърто: естествено е, че тези, които се придържат към християнското мнение за секса, възприемат и християнското мнение за брака. Преди да сключите брак, замислете се за реалното духовно подразбиране, което превръща земната женитба в небесно обвързване. Докато удряме за женитбата, малко по малко ние се научаваме да обичаме, в началото родителите и приятелите си, а след това и един човек, който ще стане част от живота ни. Ние вече сме видели колко труден е този процес, защото е естествено в нереформираният грешник в началото да се поражда страст, а не любов. Много хора правят ужасна грешка, когато избират своя съпруг или съпруга, докато все още са в капана на света, на плътта и на дявола, и докато мъжа или жената, които си избират също се намират в това положение. Трябва ли да се учудваме, че толкова много бракове, сключени между две духовно невежи души, които през по-голямата част от времето не са способни да изпитат истинска и дълготрайна любов, завършват с развод? Бракът е свята връзка, защото позволява на двама души да си помагат взаимно за достигане на духовните им цели. Бог е казал, че бракът е добър, защото е знаел, че мъжът има нужда от другар в живота, а жената има нужда от защитник. Той иска

съпрузите и жените им никога да не изпускат от погледа си първоначалната цел, заради която е създаден брака. Ролята на жената е да обича, да помага и да дава увереност на съпруга си по всякакъв начин, а ролята на съпруга е да обича, да защитава и да се грижи за жена си и за децата, които тя е родила, за да бъде домът им пълен с Божият мир и хармония. Двамата трябва да се подчиняват един на друг и да се обичат взаимно. Семействата, които са създадени с ясното разбиране за целта на Бога и на законите на Бога нямат нужда от бракоразводни дела. Браковете, които не отговарят на изискванията на този идеал (ужасяващо е колко много от тях са такива), на първо място трябва да се постараят да научат какво очаква Бог от съпруга и от съпругата, а след това да се молят Бог да им помага и да ги насочва, за да изпълняват заповедите Му.

Християнското отношение към проблемите между служител и началник

Пето: ние трябва да възприемаме християнския подход към отношенията между служители и ръководители. Библията казва: *“Слуги, покорявайте се на земните си господари във всичко, не само когато ви гледат, сякаш се опитвате да спечелите благоволение им. Правете го с искрено сърце от страхопочитание към Господа. Каквото и да вършите, работете от цялото си сърце, така, сякаш се трудите не за хора, а за Господа. Помнете, че Господ ще ви даде вашето наследство като награда. Служете на Христос, истинския ви Господар. Защото който върши зло, ще бъде съответно наказан за злото, а Бог е безпристрастен. Господари, давайте на слугите си каквото е редно и справедливо. Помнете, че вие също имате Господар на небето”* (Кол.3:22 – 4:1).

Ако Христос ръководеше всички отношения между работниците и ръководството, много рядко щяхме да имаме стачки. Тогава нямаше да ги има тези дълготрайни аргументи, с които и двете страни не желаят да признаят правото на другата страна. Ръководството щеше да се отнася към работниците милостиво, а служителите щяха да се стараят през целия ден и да изпълняват работата, заради която са наети, защото щяха да работят не само заради заплатата си. В това отношение ние можем да се поучим от отношенията между работодателите и служителите в Япония. Библията ни учи, че всяка искрена работа трябва да бъде уважавана и християнинът трябва да е най-верният, най-желаещият и най-ефективният работник от всички останали. Той би трябвало да остане на работното си място във фабриката или в магазина като човек, който иска справедливост, но не би искал да се унизи, за да се възползва от някакво несправедливо предимство. По същия признак, християнинът–работодател трябва да третира служителите си с уважение и великодушие, което да се превърне в пример за другите работодатели. Човекът с истинска християнска вяра не може да не бъде загрижен за правилата за безопасност, за добрите условия за работа и за добруването на своите служители. Той няма да гледа на служителите си само като на “работна сила,” а и като на човешки същества. Както ръководителите, така и работниците трябва да помнят, че подобрените условия за работа и по-доброто взаимно разбирателство, на което се наслаждават сега имат своето начало като резултат от едно велико духовно съживление. Наследството на профсъюзите идва от църквата и от чудното съживление, свързано с Уесли през 18 век. Социалната свобода за работническата класа започнала, когато християнският лидер Лорд Шафтсбъри, противопоставяйки се на горчивата съпротива в собственото си семейство, водил борба през целия си живот за по-добри условия за работа, за по-кратък работен ден, за по-високи заплати и за справедливо отношение към работниците. Ако го нямаше духовното съживление през 18 век, нямаше да бъдат постигнати изгодите за работниците или пък те щяха да бъдат постигнати много по-късно в човешката история. Когато някои работнически водачи говорят за обявяване на религията за незаконна, когато се отнасят пренебрежително към Бога, към Библията и към църквата, те би трябвало да си спомнят колко много от това, което имат днес, е постигнато в резултат от силата Христовото евангелие. Някои работнически водачи и индустриалци станаха високомерни, горди, богати, самодоволни и стремящи се към власт. Всички те би трябвало да се смирят пред Бога, всеки от тях да се стреми да осъзнава нуждите на другите, взаимната им зависимост и преди всичко останало, да се опитват да прилагат Златното правило в неговия най-практичен и реалистичен смисъл.

Християнски поглед към другите раси

Шесто: християнинът гледа през очите на Христос на расовия въпрос и признава, че църквата само отчасти е решила този огромен човешки проблем. Ние позволихме на света на спорта, на средствата за забавление, на политиците, на въоръжените сили, на образованието и на промишлеността да ни изпреварят. Църквата би трябвало да определя темпото на движение. Църквата доброволно би трябвала да прави това, което правят федералните съдилища в Америка чрез оказване на натиск и принуждение. Но окончателният анализ показва, че единственото реално решение на расовия проблем може да се намери в основата на кръста, където отиваме заедно с братска любов. Колкото повече хората от всички раси приближават по-близо до Христос и до Неговия кръст, толкова повече ще се сближават един към друг. Библията казва, че в Христос няма нито евреин, нито неевреин, нито мъже, нито жени, нито гърци, нито варвари, нито богати,

нито бедни. Библията казва, че в Христос всички са едно. В основата на кръста нивото е равно. Когато Христос отваря духовните ни очи, ние виждаме не цветове, класи и условия, а просто човешки същества със същите копнежи, страхове, нужди и стремежи като нашите и започваме да гледаме на хората през очите на Господаря. Създавайте си приятели и ги канете у дома си.

Християнският поглед към материализма

Седмо: християнското отношение трябва да бъде ръководещо в областта на икономиката. Исус е казал, че човешкият живот не се състои от изобилието на неща, които той притежава. Парите са добър слуга, но са лош господар. Имотът трябва да бъде използван, за му се наслаждаваме, да бъде споделян, да бъде даряван, а не да бъде натрупван. Павел казал, че в любовта към парите е коренът на всички злини (1Тим. 6:1). Богатството има своето място и сила, но на него не му е дадено да заема трона или да носи скиптъра. Алчността поставя парите над мъжествеността. Тя оковава поклонниците си и ги превръща в свои жертви. Тя закоравява сърцето, умъртвява благородните импулси и унищожава жизнените характеристики на живота.

Пазете се от алчността по всяко време и във всяка форма! Всеки от нас трябва да се пази от нея чрез бдителност, молитва, самоконтрол и дисциплина. Животът не е въпрос на долари и центове, на къщи и земи, на спечелени възможности и на финансови достижения. На лакомията не трябва да се позволява да превръща човека в роб на богатството. Когато Исус бил помолен да уреди спора за наследство между двама братя, Той отказал с едно предупреждение и разказал една от чудесните притчи, с които често обяснявал земното приложение на небесните послания. Той разказал историята за богатия земевладелец, който бил в период на забогатяване и предвидил, че го очаква още по-голямо богатство и си правел дългосрочни планове, които щели да изпълнят живота му с всички удобства и лична слава, които най-много ценял. Той очевидно е бил талантлив, пестелив, трудолюбив, благоразумен, честен и морален във всичките си постъпки - но подобно на много други хора е бил жертва на амбициите си и на егоистичния си интерес. Той измервал успеха си с големината на нивите си и с пълните си хамбари и хранил душата си с човешката суета. Животът му е бил погълнат от богатствата му и е бил фокусиран в него самият, той е правел плановете си без да мисли за Бога или за несигурността на живота. Но Бог произнесъл последната си дума и плановете, които трябвало да бъдат изпълнявани в продължение на години, били прекъснати от внезапната му смърт. Богатството, което бил натрупал, се изплъзнало болезнено от истиналите му пръсти, за да бъде разделено, разпръснато и прахосано от другите, а той бил оставен да застане пред Бога, без да може да покаже нещо, заради което е живял на земята. Повече от всички други хора, християните трябва да разбират, че ние идваме на този свят с празни ръце и го напускаме също с празни ръце. Всъщност по време на живота си ние не можем да притежаваме нищо – нито имот, нито друг човек. Бог притежава всичко, а ние сме само слуги на Неговия имот през краткия период, през който сме на земята. Всичко, което виждаме около нас, което считаме за наша собственост всъщност е заем, който получаваме от Бога, а когато изгубим от погледа си тази всепобеждаваща истина, ние ставаме лакоми и алчни. Когато се вкопчим в нещо или в някакъв човек и кажем: “Това нещо е мое,” когато гледаме със завистливи очи към притежанията на другия човек и планираме да му ги отнемем с почтени или непочтени средства, ние забравяме, че независимо от това, какво притежаваме, ние не можем да го вземем със себе си, когато отиваме да дадем последния отчет пред Божия съд.

Това не означава, че самите земни богатства са грях – Библията не казва такова нещо. Библията ясно казва, че Бог очаква от нас да направим най-доброто, което можем с талантите, способностите и в ситуациите, които животът ни предостави. Но има правилен и неправилен начин за печелене на пари и правилен и неправилен начин за стигане до властта. Твърде много християни разбират неправилно това и биват обхващани от най-греховна и разрушителна духовна гордост заради това, че са бедни. Те стоят безпомощно и казват “Да бъде Божията воля,” а през това време децата им страдат и са занемарени. Апостол Павел е казал: “*И ако някой не се грижи за близките си, и особено за семейството си, той се е отрекъл от вярата и е по-лош и от невярващ*” (1Тим. 5:8). Исус е разказал една от най-разбулващите притчи, за да илюстрира точно тази истина, когато говорел за богатия човек, който раздал пари на всеки от слугите си, за да ги инвестират, докато е в чужбина. Когато се върнал, той установил, че някои от слугите му са направили мъдри инвестиции и парите му били умножени, поради което той ги похвалил за разумните им преценки и благоразумие, но порицал изплашеният и лишен от въображение слуга, който преценил, че не може да направи нищо с парите, поради което ги скрил от крадците. Печелете парите си, дотолкова, доколкото можете, подчинявайки се на Божиите закони и ги изразходвайте, за да изпълнявате заповедите Му. Давайте 10% на Господа, първия плод (Пр.3:9), давай честно десетъка, защото Библията казва, че това е правилно и справедливо. Давайте 10% под формата на подаръци и дарения. Когато имате някакви съмнения относно материалните ценности, вземете Библията си и прочетете какво е казвал Исус за парите, прочетете

какво е казал за печеленето на пари, за употребата и за разпределението на богатството. Просто се запитайте: “Какво щеше да направи Исус в тази ситуация?” и бъдете ръководен единствено от това. По едно време имах привилегията един от близките ми приятели да е един изключително богат индустриалец. Един ден, докато обядвахме заедно, той спокойно ми каза, че предния ден продал нещо, от което семейството му спечелило 13 млн. долара. “Но нека да ти разкажа какво открих в Библията тази сутрин,” възкликна той, променяйки рязко темата, от която най-много се интересувахте. Този човек имаше свой порядък на приоритети си.

Християнско отношение към страдащите

Осмо: християнинът трябва да е загрижен за страдащите хора около него. Огромните бедни райони на страната ви ще се превърнат във ваше бреме. Бедността и страданията на хилядите хора около вас ще се превърнат в грижа за вас. Вие ще се присъедините към организации и сдружения, за да помагате и да облекчавате страданията на хората около вас. Много хора прекарват толкова много време във величествени предприятия, но не подпомагат с нищо страданията на хората около тях. Кой е нашият ближен? Онзи, който е най-близо до нас. Това може да е съпруга, съпруг, дете или хората от съседния апартамент. Нашият ближен е онзи, който е най-близо до нас – след това в нашия град или страна, а след това по целия свят.

Библията казва, че обикновените хора слушали Исус с радост. Където и да отидел, Той лекувал болните, успокоявал натъжените и давал практическо окуражение. Преди години един англикански епископ ми каза, че не може да си спомни за нито една социална организация в Англия, която да не води началото си от някакво евангелизационно пробуждане. Християните трябва да се интересуват и да помагат за изграждането на болници, домове за сираци, домове за стари хора и на други благотворителни организации, които се опитват да помагат на нещастните хора. Християнинът трябва да се интересува и да дава своя принос, за да помага за споделянето на огромното богатство на нашата страна с нуждаещите хора от целия свят. Той трябва да подпомага надеждните национални и международни социални организации, които оказват помощ на страдащите хора по света. Но нека да отправя едно предупреждение. Когато даваме Божиите пари на някаква организация, като добри слуги ние сме длъжни да проверяваме как са изразходвани тези пари. Има много надеждни и заслужаващи доверие благотворителни организации, които са достойно да получат нашата подкрепа и молитви, но има и други, които не би трябвало да подкрепяме. Никъде в Библия не се казва, че християните трябва да се отделят от обществото. Тя ни учи точно на обратното. Ние трябва да се обединяваме с хората, които работят за добрата цел да помагат и да повдигат нещастните хора. Бог има нужда от социални работници, надзиратели в затворите, полицаи, лекари, медицински сестри, благотворителни служители и много други видове хора, които могат да помогнат за облекчаване на човешкото страдание.

Мотото на Ротари клуба е “Служение, което побеждава егоизма.” Мотото на Клуба Киванис е: “Ние изграждаме.” Мотото на Лаънс клуба е “Свобода, интелигентност и национална безопасност.” Всички тези идеи произлизат от християнството. Много от нехристиянските религии никога не са имали клубове за служение на обществото. Всички тези организации са странични продукти на християнството, въпреки, че някои от членовете им не са християни. Благоуханието на Христос се усеща в аромата на всяка социална дейност.

Обич към братята

Девето: християнинът има специално задължение към другите християни. Християните се намират в един специален клас. Ние трябва да имаме свръхестествена любов към тях. “Ние знаем, че сме преминали от смърт към живот, защото обичаме братята и сестрите си” (1Йоан 3:14).

Ние трябва да обичаме враговете си. Даже трябва да обичаме онези, които ни “оскърбяват, преследват и злословят неоснователно.” (Мат.5:11). Но най-голямата от всички видове човешка любов е любовта ни към другите вярващи. Исус е казал: “Ето моята заповед: Обичайте се един друг така, както аз ви обикнах” (Йоан 15:12). На нас ни е казано да се обслужваме помежду си. “Братя, чрез любов да си бъдем слуги един на друг.”

Господи, помогни ми да живея ден за ден,
Като забравям за себе си,
Че даже когато коленича да се моля
Молитвите ми да са за другите хора.

Помагай ми във всичко, което правя,
нека винаги да съм искрен и верен и да знам,

че всичко, което правя за Теб
трябва да бъде правено за другите.

За другите, Господи, да, за другите.
Нека това да бъде моето мото.
Нека да живея за другите,
За да мога да живея като Теб.
К.Д. Мейгс.

Библията казва, че задължението ни към другите християни е да си даваме пример един на друг. Павел казва: *“Бъди пример за вярващите с думите си, с поведението си, с любовта, която показваш, с вярата, която имаш, и с чистия си живот”* (1Тим.4:12). Това не е предложение, това е заповед! Това не е препоръка, това е задължение. Ние трябва да сме християни за пример. Библията казва, че трябва взаимно да си прощаваме. *“Бъдете благи и състрадателни един към друг и винаги си прощавайте, така както Бог ви прости в Христос”* (Еф.4:32). Исус е казал, че ако не простите, вашият небесен Отец също няма да прости вашите грехове. Той е казал: *“А когато заставате да се молите, прощавайте, ако имате нещо против някого. Тогава вашият Баща в небесата също ще прости греховете ви”* (Марк 11:25). Като християни на нас ни е казано да не се съдим едни друг, нито пък да се превръщаме в препъни камък или пречка на пътя на някой брат. Библията казва, че трябва да се покоряваме един на друг и трябва да се обличаме със смирение един към друг. Ние трябва да се уважаваме и да се предпочитаме един друг. Трябва да поставяме другите на първото място, а себе си – на последното. Като последица от сърдечен удар, моята тъща преживя последните 6 години от живота си в инвалидна количка. Моят тъст д-р Бел, който беше изключително активен спортист, лекар, мисионер и писател, посвети цялото си време и се грижеше с любов за нея. Един ден той казал на жена ми: *“Знаеш ли, това са най-щастливите дни в живота ни! Да се грижа за майка ти, това е най-голямата привилегия в живота ми.”* И тези от нас, които го наблюдаваха как се грижи за нея разбираха, че той говори истината. Като християни ние трябва взаимно да си носим товарите. Има кръстове, които всеки човек трябва сам да носи, защото никой друг не може да направи това вместо него и ако ги пренебрегне, те няма да бъдат носени. Обаче има други грижи, с които нашите приятели могат да ни помогнат да се справим, като например мъката, лошият късмет, изпитанията, самотата, семейните кризи, духовните затруднения, син или дъщеря – наркомани или в затвора, или дете, което е изчезнало. Но ние не трябва да се безпокоим за товарите си. Трябва да ги поставим на рамото на Господа, да търсим Неговата сила, за да ни поддържа и да ни дава сили. Обаче е наше задължение да помагаме на човека до нас да носи собствения си товар. Библията казва, че като християни ние трябва да сме великодушни един към друг. Бог казва, че като християни сме длъжни да се грижим за вдовиците и сираците и да помагаме на бедните хора сред християнското общество. Библията казва: *“помагай за задоволяване на нуждите на светиите ... упражнявай се в гостоприемство ... подслонявай странници ... измивай краката на светиите ... съживявай огорчените ... не забравяй да гощаваш странниците.”* А Исус е казал: *“Когато сте правили това за един от тези най-маловажни мои братя, за мен сте го правили”* (Мат.25:40). *“По блажено е да се дава, отколкото да се получава.”* (Деян.20:35). *“Бог обича онзи, който дава с радост”* (2Кор.9:7). Всичко това са наши взаимни социални задължения като християни.

Милост в действие

Накрая, християните трябва да са милостиви и това е една от най-важните и най-великите християнски ценности. Понякога най-лошите ни убеждения се опитват да ни накарат да си мислим, че ние сме прави, а всички останали хора грешат. Добре е убежденията ни да се основават на онова, което Библията казва, че “трябва” или “не трябва” да правим, а не на собствените ни представи. Много различни и често пъти непримирими групи в църквата подчертават ужасната човешка склонност да се подбират в малки групички, изградени върху дълбоката убеденост в незначителни неща, като всяка група настоява, че единствено и само тя дават верния отговор на въпроса. По този повод веднъж преподобният д-р Хари Айронсайд казал: *“Най-малко се безпокойте, че ще объркаме предразсъдъците си с убежденията си.”* За да бъдем сигурни, ние трябва да изследваме слабостите, злото и грешките си, но нашата достойна за похвала нетолерантност към греха твърде често прераства в плачевна нетолерантност към грешниците. Исус мрази греха, но обича грешниците.

Аз бях изумен и шокиран, когато чух наскоро как един човек със значителен религиозен авторитет каза по телевизията: *“Вие не сте видели Исус да се събира със съмнителни хора или пък с хора, чиито основни идеи и поведение са се различавали от онова, което Исус е знаел, че е правилно и достойно за*

уважение!” Такъв човек би трябвало да знае, че Исус не се е страхувал да се събира с когото и да е! Едно от нещата, заради които книжниците и фарисеите са Го критикували най-остро е било желанието Му да помага, да разговаря и да обменя мнение с всеки човек, независимо дали е обществена личност, крадец, учени-професори или проститутки, богати и бедни! Даже учениците Му порицавали някои от хората, с които Той бил виждан да се среща публично, но това не намалявало страстта, която Исус изпитвал към всички бедни, слепи и страдащи хора.

Исус е имал най-отвореният и всеобхватен ум, който света някога е виждал. Вътрешната му убеденост е била толкова силна, толкова твърда и толкова непоколебима, че Той можел да си позволи да пребивава в безопасност във всяка група със съзнанието, че няма да бъде омърсен. Страхът е причината да не желаем да изслушаме другата гледна точка, страхът, че собствените ни идеи могат да бъдат атакувани. Исус не е имал такъв страх, на него му е липсвала такава дребнавост на гледната точка, не е имал нуждата да се огражда, за да се защити. Той е знаел разликата между милостта и компромиса и че ние ще постъпим добре, ако се поучим от Него. Той им е дал най-чудния пример за истина, примесена с постоянна милост и когато си заминал, казал: *“Тогавя върви и постъпвай и ти по същия начин”* (Лука 10:37). Има само няколко неща, които може да бъдат споменати като социални задължения на християните.

Християнинът не може да се оттегли от обществото и да живее като отшелник в уединение. Той е член на обществото. Поради това учението на Исус толкова често се занимава с отношението ни към другите хора. Изучавайте Библията, четете я, а след това живеете в хармония с нея. Само тогава ще демонстрирате пред обръкания свят преобразяващата сила на пребиваването в Христос.

Глава 18

Надежда за бъдещето

“Когато сам Господ слезе от небето със заповед, с гласа на архангела и със звуците на Божия тръба, онези, които са умрели в Христос, ще възкръснат първи. След това ние, още живите, които сме оцелели, ще бъдем грабнати в облаците заедно с тях, за да срещнем Господа във въздуха и така ще бъдем с Господа завинаги. Утешавайте се един друг с тези думи” (1Сол. 4:16-18)

Преди време в колонката за преглед на книгите на един от големите вестници в Америка се появи една статия, озаглавена “Литературата на гибелта.” В нея беше представен списък на книги, които се занимават с края на света. Днес се появяват много филми, наречени “Армагедон.” Загрижеността за последните дни по драматичен начин завладя светът на забавленията. Хората се чудят дали утре света ще съществува или не. Има загриженост какво ще се случи през 2000-та година, както и дали ние въобще ще достигнем до тази забележителна година. Поради нарастването на въоръжаването и на напрежението в света, на вълненията в почти всеки континент, някои световни лидери се съмняват, че ние ще оцелеем след 2000 година и им се струва, че положението ни ежедневно се влошава.

Някои хора задават въпроса: “Кога ще се върне Исус Христос?” Той ни е казал да не се опитваме да отгатнем кога ще дойде този ден, но ни е оставил някои признаци, за които ще поговорим по-късно. Само в Новият Завет повече от 300 пъти се споменава за завръщането на Исус Христос. Това показва, че Светия Дух, който е направлявал писането на Библията, е поставил огромно ударение върху факта, че Христос ще се върне отново на тази земя.

К.С. Луйс, великият професор от Кеймбридж и Оксфорд веднъж е казал, че има три неща, които пречат на хората да вярват в завръщането на Христос. Първо, че през първия век Исус не се е завърнал тогава, когато те са го очаквали да се върне. Поради това хората казват: “Нещата просто си вървят така, както винаги са вървели и Той не се върна. Защо Той не се върна?”

Според Луйс, втората причина е била теорията за еволюцията – представата, че ние напредваме благодарение на собствените си усилия и наистина нямаме нужда от Христос. Ние извършваме напредъка! Луйс казва, че третата причина е, че идването на Исус ще постави край на нашия материализъм и на нашите добри времена, т.е. на всички тези неща, които харесваме най-много в този свят. Независимо, че изминаха години от смъртта му, с проникателно око Луйс е видял сегашното ни състояние.

Само няколко дни преди датата на встъпването в длъжност на новоизбрания президент Джон Кенеди, заедно със сенатор Джордж Сmater аз бях поканен във Флорида, за да вземе участие в една игра на голф и в посещение в ранчото на семейство Кенеди в Палм Биич. Когато се връщахме в ранчото от игрището за

голф, Президентът Кенеди паркира колата, обърна се към мен и ме попита: “Вярвате ли, че Исус Христос ще се върне отново на земята?”

Бях смаян от този въпрос. Една от причините беше, че никога не съм си представял, че г-н Кенеди ще ми зададе такъв въпрос, а другата беше, че аз не бях сигурен, че той знае, че се очаква Исус да се върне на земята! Бях се срещал с него само няколко пъти преди този случай и няхах представа за религиозните му познания, но му отговорих: “Да, сър, аз вярвам в това.” Тогава той ми каза: “Добре, обясни ми го.” Така в продължение на няколко минути имах възможността да говоря с него за повторното идване на Исус Христос. Чудех се защо ми зададе този въпрос и си мисля, че част от отговора дойде хиляда дни по-късно, когато той беше убит. (*Коментар: Кенеди беше убит в Далас на 22.11.1963. Д.Пр.*) На погребението на Президента Кенеди, Кардинал Къшинг прочете стиховете, които аз цитирах в началото на тази глава и милиони хора от цял свят наблюдаваха и чуха тази служба.

В ст.17 от този откъс се казва: “ние, още живите, които сме оцелели, ще бъдем грабнати в облаците заедно с тях, за да срещнем Господа във въздуха.” Фразата “грабнати” е превод на една гръцка дума, която означава “да отвлека.” Последователите на Исус от всички гробища по света и онези от нас, които са живи, ще се присъединят към тях в голямото спасяване! Това е надеждата за бъдещето на християнина.

Заради обещанията на Стария Завет

Защо ще дойде Исус? Има пет причини, поради които Христос трябва да се върне на земята. Първо, Той трябва да се върне заради обещанията на Стария Завет, които все още чакат да бъдат изпълнени. Обещанията на пророците, свързани с първото Му идване бяха изпълнени. Но все още има някои пророчески обещания, които не са изпълнени.

Например, в Библията се казва: “*Защото ни се роди Дете, Син ни се даде; и управлението ще бъде на рамото Му; и името Му ще бъде, Чудесен, Съветник, Бог могъщ, Отец на вечността, Князът на мира. Управлението Му и мирът непрестанно ще се увеличават на Давидовия престол и на Неговото царство, за да го утвърди и поддържа чрез правосъдие и правда, отсега и до века*” (Ис.9:6-7). Някой е казал: “Когато нашето правителство се опира на Неговото рамо, неговото издигане и нашия мир няма да имат край.”

Тази част от пророчеството все още не е изпълнена. Дете се роди. Даде ни се син. Но управлението на света не е върху Неговото рамо. Той не донесе мир при първото Си идване, нито пък донесе справедливост при първото Си идване. Но Той ще донесе тези неща при второто си идване, защото Библията ни учи, че всичките му предсказания ще бъдат изпълнени.

В Михей пророкът казва: “*Бог ще съди между много племена и ще решава между силни народи до далечни страни; и те ще изковат мечовете си на палешници, а копията си – на сърпове; народ против народ няма да вдигне меч, нито ще се учат вече да воюват*” (4:3).

Замислете се за войните, които водим в този момент. Погледнете към нарастващата надпревара във въоръжаването. Но ще дойде ден, когато хората ще превърнат копията в сърпове, ще дойде ден, когато народите няма да изваждат мечове един срещу друг.

Защо? Защото Принцът на Мира ще се върне и Той ще управлява света.

Поради Неговите собствени твърдения

Второ, Христос трябва да се върне поради собствените Си твърдения. Той е абсолютната истина. В гл.24 и 25 на Матей има много твърдения за Неговото повторно идване. Например, в Мат.24:27 се казва: “*Защото както светкавицата блясва от изток и прорязва небето до запад, така ще бъде и когато дойде Човешкия Син.*” В Мат. 25:31-32 Библията отново казва: “*Когато Човешкият Син дойде с цялото си величие, заедно с всичките си ангели, той ще седне на славния си престол. Тогава всички народи на земята ще се съберат пред него и той ще ги раздели на две групи, също както овчарят отделя овцете от козите.*” Това пророчество все още предстои да бъде изпълнено и аз вярвам, че това ще стане.

Исус не ни е лъгал. Той е казал: “*Отивам да приготвя място за вас и след като отида и ви приготвя място, ще се върна отново и ще ви взема при себе си, за да бъдете и вие там, където съм аз*” (Йоан 14:2-3). Той отново ще се върне. Самият Господ Исус ще се върне! Това показва колко много ни обича.

Планът за спасението е не само да бъдем задоволени в този свят и да ни даде нов живот тук, но Той има велик план за бъдещето и за вечността! Библията казва, че ние ще управляваме заедно с Него. Ние сме сънаследници с Господ Исус Христос и ще прекараме вечността с Него! Какво прави Той сега? Той подготвя дом за нас! Това продължава почти 2000 години. Колко прекрасен ще е този дом!

Нито око е видяло, нито ухо е чуло, нито в сърцето на някой човек е вложено онова, което Бог е подготвил за онези, които Го обичат!

Поради сегашната позиция на Сатаната

Има трета причина, поради която ще дойде Христос и тя е сегашната позиция на Сатаната. Днес най-могъщото създание в целия свят, с изключение на Самия Бог, е дяволът. Колкото и странно да е, Библията казва, че дявола има достъп до небесата и до Божия трон. Библията казва, че денем и нощем дяволът е обвинителя на братята. Той е наричан помазаният херувим, ръмжащият лъв и царят на зверовете. Той обикаля и търси кого да изяде. По време на изкушението той показал на Исус всички царства на света и му казал: *“Ще ти дам всички тези неща, ако коленичиш и ми се поклониш”* (Мат.4:9). Исус не е спорил с него. Сатаната е имал властта да даде на Исус космоса и световната система на злото. Но, слава Богу, нашият Господ цитирал Библията, а това е нещо, на което дявола не може да противостои! Библията винаги го побеждава.

В 2Кор.4:4 дявола е наречен *“богът на този свят.”* Това означава, че той е ръководителят на фалшивите религии и философии на света. Библията казва, че целият космос е подчинен на него. Какво ще стане, ако не се случи нещо на Сатаната? Кой ще се противопостави на злото? Кой ще се противопостави на Сатаната? Човечеството е безпомощно пред него. Законодателството е безсилно. ООН не знае как да се справи с него. Те даже не знаят как да се отнасят към огромната духовна власт на злото в днешния свят.

Но да не забравяме факта, че има Един, който е по-силен от Сатаната! Този Един го е победил преди 2000 г на кръста. Дяволът не е искал Исус Христос да отиде на кръста, защото се е страхувал от онова, което Христос ще направи на кръста. Той е знаел, че когато Христос умре на кръста, Той ще понесе греховете на целия свят. От кръста Бог казал на хората: *“Обичам ви. Искам да опростя всичките ви грехове. Искам да бъдете Мои деца и един ден да се присъедините към Мен на небето.”* И ако Исус беше слязъл от кръста, ние нямаше да можем да бъдем спасени и нямаше да можем да отидем на небето. Това е причината, поради която са се подигравали на Исус и са му подвиквали: *“Ако си Божия Син, слез от кръста.”* Сатаната е претърпял най-голямото си поражение на кръста и при възкресението на Господ Исус Христос.

Но дяволът все още е свободен, все още контролира космоса, злото все още е в този свят. Всички несправедливости и всички войни на света са дело на дявола. Той е авторът на всички престъпления, на всички слабости и на всички ужасни неща, които се случват. В свръхестествената си власт дяволът има свръхестествен план и даже се опитва да детронира Бога. Има само една личност на небето и на земята, която може да се справи с дявола и Той ще се върне, за да направи това. Накрая Той ще хвърли Сатаната в бездънната яма и в огненото езеро. След това вече няма да има дявол. Ние ще бъдем освободени от това ужасно влияние на злото и от сатанинската власт, която от много векове контролира сърцата на хората. Ето за това трябва да се върне Христос. Само Той може да свърши тези неща. Сега човечеството очаква освободител, защото наскоро в едно списание пишеше: *“Ех, да имаше освободител за хората.”*

Поради сегашния хаос в света

Четвърто, Исус трябва да се върне поради сегашния световен хаос. Навсякъде по света има болка, страдание, глад, войни, убийства, похот, лакомия, омраза, измама и корупция. Всички правителства на света се провалят. Изглежда, че нито едно ново правителство няма да успее с нашите проблеми. Колкото повече навлизаме в сегашната ужасно объркана, компютъризирана и високо технологична ера, светът става все по-безнадежден. Библията казва: *“Кажете на онези, които са с уплашено сърце: Бъдете твърди! Не бойте се! Ето вашия Бог! Възмездие то ще дойде с Божия отплата; Той ще дойде и ще ви избави”* (Ис.35:4). Исус Христос ще ни спаси от самите нас. Много съвременни социолози и учени считат, че ние сме способни да се самоунищожим и можем да го направим. Човешката раса има силата да се самоунищожи. Но Христос ще дойде. Хората са готови да се бомбардират взаимно, но Той ще дойде, за да установи царството Си на праведността, на славата, на мира и на справедливостта. Колко прекрасен ще бъде този свят! Вие ще бъдете ли готов за този свят?

Поради умрелите в Христос

Петата причина, поради която Христос трябва да дойде, са умрелите в Христос, т.е. заради хората, които са умрели, вярвайки в Бога и доверявайки се на Христос. Докато гледах филма “Холокост,” аз си мислех за всички хора, които са били убити от Хитлер, много от които са били вярващи християни. Хиляди хора са изстрадали несправедливостта, убийствата и всички онези неща, които са влезли в историята, вярвайки в Христос и са се чудели защо трябва да умрат. Мнозина от тях сигурно са се учудвали защо е трябвало да страдат заради вярата си. Исус ще се върне и тогава ще има огромно възкресение. Вярващите ще бъдат възкресени от смъртта! И тогава онези, които са живи в този миг, ще бъдат издигнати във въздуха и така винаги ще бъдем с Господа. Кога ще стане това? Ние не знаем точната дата, но вярваме че този ден приближава. Със сигурност този ден е с 2000 години по-близо отколкото е бил тогава, когато е направено предсказанието. Исус е оставил някои признаци, които трябва да следим. Той казал, че в света ще настъпи

огромно безредие в целия свят: *“Народите ... ще изпаднат в отчаяние и недоумение”* (Лука 21:25). Това означава, че ще бъдем подхвърляни от всички страни и като човешка раса няма да имаме изход.

Изходът

Жан Пол Сартър написа книгата “Изход няма” и ни казва, че няма изход от тази човешка дилема. Няма изход. Но аз ви казвам, че изход има и той се нарича Господ Исус Христос.

Исус казва, че преди връщането Му на земята ще има упадък на морала. Той казал: *“Същото беше и по времето на Лот – хората ядяха и пиеха, купуваха и продаваха, засаждаха и строяха. Но в деня, в който Лот напусна Содом, от небето се изсипа огън и жупел и погуби всички”* (Лука 17:28-29). После Той казал: *“Така ще бъде и в деня, в който Човешият Син дойде отново”* (ст.30). *“Когато дойде Човешият Син, ще бъде както беше по времето на Ной”* (Лука 17:26). И в двата случая - по времето на завръщането на Господа и по времето на Ной има упадък на морала, а ние сме свидетели, че моралът се руши навсякъде около нас. Светът взема участие в неморален гуляй, който не е виждан досега в историята. Исус казал, че такава ще бъде положението на човешката раса непосредствено преди връщането Му на земята.

Трето, Исус е казал, че ще има изоставяне на вярата. Това означава, ще има хора, които индивидуално или колективно ще изоставят вярата си и ще се появят много лъжливи пророци, които ще измамват хората. Погледнете към днешните фалшивите пророци. *“Духът ясно казва, че в последните времена някои ще изоставят вярата и ще последват измамни духове и учения, идващи от демони”* (1Тим.4:1). Ще има отпадане от истинската вяра. Много хора имат невярна представа за Бога и вярват в някаква карикатура на християнството. Всъщност, те не са истински ученици на Исус Христос. Без да осъзнават това, те вече са отпаднали, може би не и интелектуално. Може би интелектуално те все още вярват, но чрез начинът си на живот показват, че са отпаднали. Начинът ви на живот демонстрира онова, в което вярвате. Исус е казал: *“По плодовете им ще ги познаете,”* а дяволът продължава да обикаля около нас и да ни пита: *“Наистина ли Бог е казал това?”*, опитвайки се да ни накара да се усъмним в Божието Слово. Много лъжливи пророци идват днес при нас и казват: *“На това не може да се вярва.”* Казвам ви, че от началото до края цялото написване на Библията е било вдъхновено от Бога. Тя е свящото Божие Слово. Въпреки това има хора, които ни казват, че Исус Христос е обикновен човек, че не е бил Бог. Но истината е, че Христос е Бог-човек. Колкото Бог, толкова и човек. Тъй като е бил изпълнен с толкова силна любов към нас, Той е умрял за нас

Четвърто, Исус е казал, че преди идването му ще има нарастване на беззаконието. Той казал, че с разпространението на беззаконието ще настъпи охлаждане на взаимната любовта на хората (Мат.24:12). Днес вестниците са пълни с такива съобщения. Досега чували ли сте да е имало такъв тероризъм по света? Почти във всички страни се наблюдава нарастване на терористичните дейности. Благодарение на модерните технологии хората не знаят как да се справят с тероризма. В Лука 21:9 Исус казал, че ще чуваме за войни и бунтове. Думата “бунт” означава “непокорство” пред всички власти. Сега наблюдаваме това в много части на света. Исус е казал, че наличието на войни, бунтове и непокорство ще е един от белезите за предстоящото му завръщане. Исус у казал, че когато се завърне, ще се проведе конференция на мира. Павел пише: *“Хората ще казват: “Всичко е мирно и сме в безопасност”, но изведнъж разрухата ще ги връхлети”* (1Сол.5:3). Пророк Исаия е написал: *“Мир няма за нечестивите, казва Господ”* (Ис.48:22). Никога досега не е имало толкова много хора, които търсят мир. ООН постоянно провежда съвещания по повод на спешните ситуации по света. Американският Конгрес и Парламентите на страните по света търсят начини за установяването на мир. Лидерите на света и Държавния секретар на САЩ обикалят по целия свят, за да търсят мир и се опитват да закърпят положението тук и там. Но докато се върнат обратно във Вашингтон, възниква проблем на някое друго място. Исус е казал, че положението ще бъде следното: *“И ако Бог не бе решил да съкрати онези дни, никой не би оцелял. Но заради своите избрани той ще съкрати онези дни”* (Мат.24:22).

Но Исус е казал още нещо: преди връщането му по целия свят ще има подчертан стремеж към евангелизация и към разпространяване на евангелието. “И тази добра новина за Божието царство ще се проповядва по целия свят като свидетелство пред всички народи; а след това ще дойде краят.” За пръв път в човешката история сега евангелието може да се чуе по цял свят. По радиото, по телевизията, чрез литература, по сателит – евангелието е достъпно по целия свят. За пръв път няма място по света, където то да не може да се чуе

Какво трябва да направим сега? Как трябва да постъпим? Първо, ние се очистваме. Библията казва: *“Всеки човек, който вярва в Него, се очиства.”* Вярвате ли в повторното идване на земята на Господ Исус Христос? Ако вярвате, тогава трябва да живеете в хармония с вярата си – чист живот, в подчинение на Бога, като се отказваме от себе си и живеем осветен живот. Има логика, според която ние се освещаваме, когато приемем Христос. Има смисъл, според който ние израстваме в милостта и в познаването на Христос чрез

все по-нарастващото осветяване. Но един ден ние ще видим Исус с очите си и пълното ни осветяване ще настъпи тогава, когато и ние станем безгрешни като Него. Ние ще Го видим такъв, какъвто е.

Второ, ние трябва търпеливо да чакаме. Знаем, че понякога започваме малко да се безпокоим и да се чудим, дали наистина Исус ще се върне. Библията казва: *“Още малко и Идващият ще дойде и няма да се забави”* (Евр.10:37). Той е определил денят. Бог знае денят. Всичко е определено. Той ще дойде точно навреме - нито 1 час по-рано, нито един час по-късно.

Третото нещо, което трябва да правим е да наблюдаваме. Тази дума “наблюдавам” означава, че трябва да искаме Неговото идване. Трябва постоянно да си мислим за Неговото идване. В началото на тази глава, аз цитирах стихът: *“В очакване на тази благословена надежда и славното появяване.”*

Четвъртото нещо е, че трябва да работим. Хората казват: *“Добре, Христос ще дойде, нека да прекратим всичките дейности, в които участваме.”* Не! Той може да не дойде през следващите 100 или 1000 години. Той може да не дойде, докато сме живи тук на земята. Нека за даваме най-доброто от себе си, за да помагаме евангелието да стига до всеки човек заради Христос. Неговото връщане трябва да ни стимулира да работим.

И последно: трябва да сме подготвени. Подготвен ли сте? *“Вие също бъдете готови, защото Човешкият Син ще дойде тогава, когато не го очаквате”* (Лука 12:40). Библията казва: *“С вяра Ной, предупреден от Бога за неща, които още не се виждаха, побуден от страхопочитание, направи ковчег за спасение на дома си”* (Евр.11:7). Думата “страхопочитание” означава ужасен. Да! Някои хора са привлечани към Божието царство чрез любовта, а други – чрез ужаса. Ние имаме правото да сме ужасени. Защото за онези, които не познават Исус Христос като свой Господ и Спасител, това означава осъждане и отиване в ада. Длъжни сме да отидем при Христос, докато все още можем да направим това.

Глава 19

Най-накрая мир

“Той ще изтрие всяка сълза от очите им и смърт вече няма да има, нито ридание, плач или болка ...”
(Откр.21:4)

В Откровение виждаме какво означава да сме в мир с Бога. Сега знаем какво означава човек да е християнин. Ние знаем каква е цената, която е била платена, за да получим тези илюзорни неща, наречени мир и щастие. Познавам хора, които са готови да подпишат чек за един милион долара, ако това ще им гарантира мир. Милиони хора търсят мира, но всеки път, когато се доближат до мира, който може да се намери единствено в Христос, Сатаната ги отклонява настрани. Той ги заслепява и създава димна завеса пред тях. Той ги подвежда и заблуждава и те не успяват да стигнат до мира! Но ние, християните, сме намерили мира и сега той завинаги е наш. Ние намерихме тайната на живота.

През последните 40-50 години думата “мир” беше употребявана много често. Ние говорим за мир, провеждахме много конференции за мир, но въпреки това изглежда, че светът се движи към всичко друго, но не и към мир. Апостол Павел пише, че хората *“не познават пътя към мира”* (Рим.3:17). Когато се оглеждаме, ние установяваме, че много рядко можем да открием личен, семеен, социален, икономически или политически мир. Защо? Защото всички ние сме заразени със семената на подозрителността и на насилието, на омразата и на разрушението.

Исус е казал: *“Благословени са миротворците.”* (Мат.5:9). Трябва да се стремим към мир. Но това не е пацифизъм. Ние трябва да работим за мира. Същевременно Исус е предсказал: *“Ще чуете грохота на битки и вестии за войни. Но не се страхувайте – тези неща трябва да се случат, но това все още не е крайт”* (Мат.24:6-7). Можем да живеем в мир само след като сме получили Божията прошка, т.е. когато отново бъдем примирени с Бога и когато заживеем в хармония със себе си, с другите хора и особено с Бога. *“Няма мир за нечестивите, казва моя Бог”* (Ис.57:21). Но чрез кръвта, която е пролял на кръста, Христос е установил мир в Бога за нас и Самият Той е нашия мир. Ако Го приемем чрез вяра, ние ще бъдем оправдани от Бога и чак тогава можем да получим това вътрешно спокойствие и мир, което не можем да получим по друг начин. Когато Христос влезе в сърцата ни, ние биваме освобождавани от преследващото ни чувство за грях. Тъй като сме очистени от всички усещания за замърсеност и неспособност, ние можем да изправим главите си, уповавайки на познанието, че можем уверено да се общуваме с другите хора *“Когато пътищата на човека са угодни на Господа, Той примирява с него и неприятелите му”* (Пр.16:7). А още по-

важното е, че знаем, че в смъртния си час със същото усещане за мир и безопасност ще можем да застанем пред Бога.

В Библията Исус ни е казал, че ще има война преди края на тази ера. Той е знаел, че човешката ни природа няма да се промени без новото духовно прераждане. Той е знаел, че огромният брой от хората няма да пожелаат да повярват в Него. Днес огромният брой от хората по света не са “родени отново.” Поради това винаги ще съществува потенциалната възможност за насилия в семейството, в обществото и в света.

В Библията са описани три вида мир.

Мир с Бога

Първо, мир с Бога. “Тъй като сме станали праведни пред Бога чрез вяра, ние сме в мир с него чрез нашия Господ Исус Христос” (Рим.5:1). “Чрез кръвта му, пролята на кръста, донесе примирение” (Кол.1:20). Има такъв мир, който незабавно можете да получите – мирът с Бога. Най-голямата съвременна война е войната между човечеството и Бога. Хората може би не осъзнават, че воюват срещу Бога. Но ако не приемат Исус Христос като свой Спасител и ако не се покорят пред Него като Господ, Бог счита, че хората са във война с Него. Това противопоставяне е причинявано от греха. Библията казва: “Всички съгрешиха и са лишени от Божията слава” (Рим.3:23). Хората казват: “О, аз станах член на една църква и бях кръстен.” Но дали Исус е дошъл да живее в сърцата им? Не само като Спасител, но и като Господ и Господар?

Щеше да е най-голяма трагедия, ако не ви кажа, че ако не се разкаете заради греховете си и ако не приемете Христос като ваш Спасител, вие ще бъдете загубен. “Защото Бог толкова обикна света, че даде своя единствен Син, за да може всеки, който повярва в него, да не умре, а да има вечен живот” (Йоан 3:16). Вярата не е само интелектуална убеденост. Вярата е и сърдечна убеденост. Вярата е всеобща увереност и пълна отдаденост. Ние отнасяме всичко пред кръста, където Господ Исус Христос е умрял заради греховете ни. Чрез смъртта Си на кръста, Той ни е примирил с Бога. Но ако обърнем гръб на Исус, ако не подчиним живота си на волята Му, нашето бъдеще е безнадеждно. Мирът между човека и Бога е платен с цената на кръвта на Божия Син. “Вие знаете, че от безсмисления начин на живот, който наследихте от предците си, ви избавиха не такива преходни неща като сребро или злато, а безценната кръв на непорочния и чист като агне Христос” (1Пет.1:18-19). Даже ако бях единственият човек на земята, Исус пак щеше да умре заради мен, защото ме обича. А Той обича и теб! Любовта Му извира от кръста.

Срещни се с мен в небесата

Прочетох биографията на Кралица Виктория и научих, че понякога посещавала бедняшките квартали на Лондон. Веднъж влязла в една къща, за да пие чай с една стара жена и когато станала да си ходи, кралицата попитала: “Има ли нещо, което мога да направя за теб?” Старата жена ѝ отговорила: “Да, госпожо. Ваше Величество, вие можете да се срещнете с мен в небесата.” Кралицата се обърнала към нея и казала вежливо: “Да. Аз ще бъда там благодарение единствено на кръвта, която беше пролята на кръста заради теб и мен.” Кралица Виктория, която е била най-могъщата жена на времето си, е трябвало да разчита на кръвта на Христос за своето спасение.

Същото важи и за нас. Библията казва, че Бог е Авторът на мира (1Кор.14:33). Бог е осигурил спасението чрез кръста. Той е създал мира чрез проливането на Христовата кръв. Войната, която съществува между вас и Бога може бързо да приключи и мирният договор е подписан с кръвта на Неговия Син Исус Христос. Лично вие в мир ли сте с Бога? Или вашите грехове ви отделят от Бога?

Мирът на Бога

Вторият вид мир, за който се говори в Библията, е мирът на Бога. Всеки, който познава Господ Исус Христос, може да издържи на всеки проблем и даже да умре с Божия мир в сърцето си. Когато умре съпругът или съпругата ви или когато децата ви се разболеят, или когато изгубите работата си, вие можете да имате мир, който не разбирате. Може да плачете край пресния гроб, но в същото време ще имате мир и спокойствие в себе си. В един вестник е цитиран психиатър, който казал, че с нищо не би могъл да подобри рецептата на апостол Павел срещу човешките безпокойства. Павел е казал: “*Не се тревожете за нищо, а винаги чрез молитва, молба и благодарност представяйте нуждите си пред Бога. И мирът, идващ от Бога, мир, който надхвърля човешката представа, ще пази сърцата и умовете ви в Христос Исус*” (Фил.4:6-7). Не се тревожете за нищо. Колко пъти и вие и аз сме се измъчвали и въртели, търсейки поне малко мир и спокойствие. Божият мир може веднага да се настани в сърцето ви.

В Кол.3:15 се казва: “*И нека мирът, който идва от Христос, властва в сърцата ви.*” Някои от вас вярват, че познават Исус Христос като свой Спасител, но вие всъщност не сте Го направили свой Господ и Господар. Вие пропускате да получите мирът на Бога, защото продължавате да сте под влиянието на борбите, вълненията, изпитанията и нагиска на житейските тежести. Дали мирът на Бога е в сърцето ви?

Всички знаем за промяната, която се е извършила със Савел на пътя за Дамаск, когато Исус влязъл в сърцето му и го превърнал от един от най-унищожителните Му врагове, в един от най-великите Му защитници. В наши дни се извършват много такива драматични промени в живота на хората, които стават по същия начин, по който Савел е бил трансформиран в Павел – чрез раждането отново в Исус Христос!

Нито една човешка философия не може да постигне такива промени, нито да осигури такава сила. Тази могъща сила стои в постоянна готовност и винаги е достъпна за вас, когато я потърсите. Бог е казал: *“Не бой се, защото Аз съм с теб; не се ужасявай, защото Аз съм твой Бог; ще те укрепя, да! Ще ти помогна. Да! Ще те подкрепя с праведната Си десница”* (Ис.41:10). Каквито и да са обстоятелствата, в които се намирате, каквото и да сте призовавани да направите, каквото и да сте задължен да направите, каквато и да е цената, която трябва да платите, каквато и да е жертвата, която трябва да направите – Божията сила ще бъде ваша сила в часът, когато се нуждаете от нея. Има и физически изгоди, които произхождат от християнския начин на живот. Грехът и вътрешното чувство за недостойност понижават физическото и умственото здраве на човека. Чувството за физическа нечистоплътност и неморалност, чувството на омраза към другите хора, осъзнаването на собствената ни некомпетентност, чувството ни за безизходност и за неспособността ни да осъществим целите си - това са истинските причини за телесните и умствените ни заболявания. Чувството за вина и греховност, което човека носи в себе си, го прави неспособен да изпълнява задълженията си и е причината за заболяването на тялото и на разума му. Не е случайно, че когато беше на земята, Исус комбинирал проповядването си с изцеляване на болните.

Мирът с Бога, мирът на Бога в човешкото сърце и радостта от приятелството с Христос носят със себе си едно изгодно влияние върху тялото и разума, което води до усъвършенстване и запазване на физическите и умствените сили на човека. По този начин, в допълнение към вътрешния мир, усъвършенстването на духовния живот, радостта от приятелството с Христос и новата сила, която произтича от повторното раждане, Христос осигурява най-голяма изгода както за тялото, така и за разума на човека.

Има някои специфични привилегии, на които единствено истинският християнин може да се наслаждава. Например, привилегията да притежава божествена мъдрост и постоянно божествено ръководство. Библията казва: *“Ако пък на някого липсва мъдрост, да поиска от Бога, който щедро дава на всички и никого не порицава, и той ще му я даде”* (Як.1:5). Християнинът притежава чувството за истински оптимизъм и гаранцията, че съгласно Божието откровение в края на краищата всичко ще се бъде добре.

Християнинът има представа за света, на първо място в която е поставена целта на Бога и крайт, към който върви всичко. Тази представа ни дава гаранция, че независимо от войните между хората и независимо от разрушителните сили на природата, които ни изглеждат трудно поносими, Бог продължава да е на трона и да ръководи всичко. Сатаната е блокиран от силата на Бога и му е дадена възможността да упражнява злото си влияние само тогава, когато Бог счита, че е подходящо да му позволява да прави това. Библията ни учи, че Бог има план за всеки етап от историята, за всяка нация и за всеки човек. Както вече видяхме, Библията ни разкрива Божият план за връщането на Христос, когато ще бъде установено Неговото царство. Поради това, за християнина животът му има план и гаранция, че Бог накрая ще победи цялата неправедност. Обобщавайки предимствата на християнския живот над всички останали начини на живот, не можем да пропуснем предимството, че християнинът ще има вечния живот. Йов е казал: *“Ако човек умре, ще оживее ли”* (Йов 14:14). Той отговорил на собствения си въпрос с думите: *“Защото зная, че е жив Изкупителят ми и че в последното време ще застане на земята”* (Йов 19:25). Какво виждане в бъдещето! Колко голяма надежда! Какъв живот! Не бих си сменил мястото даже с най-богатия и влиятелен човек на света. Аз искам да съм дете на Царят, да бъде сънаследник заедно с Христос и са съм член на небесното Царско Семейство! Знам от къде съм дошъл, знам защо съм тук, знам накъде пътувам и имам мир в сърцето си. Неговият мир изпълва сърцето ми и завладява душата ми! Ураганът бушуваше. Огромни морски вълни се разбиваха в скалите. Проблясваха светкавици, чуваше се трясъкът на гръмотевиците, вятърът духаше, но малката птичка спеше дълбоко в цепнатината на скалата, мушнала главичката си под крилото си. Ето това е мирът: да си в състояние да оставаш спокоен по време на бурята!

В Христос ние почиваме и сме в мир по време на бъркотията, объркването и смущенията на този живот. Бурята бушува, но в сърцето ни е спокойно. Ние намерихме мира – най-после!

Мир в бъдещето

Третият вид мир, за който се говори в Библията е мирът в бъдещето. Библията обещава, че ще дойде време, когато ще има мир в целия свят. Изглежда, че светът върви към Армагедон. В Откровение 6:4 апостолът на любовта Йоан казва, че има червен кон *“На неговия ездач беше дадена власт да отнеме мира от земята.”* Ние няма да имаме мир – постоянен мир – докато не дойде Принцът на мира. И Той идва. През един от следващите дни небето ще се отвори и Господ Исус Христос ще се върне. Той ще установи царуването Си на тази планета и ние ще имаме мир и социална справедливост. Колко прекрасно ще бъде

това време! Исаия е предсказал: “Управлението ще бъде на рамото Му и името Му ще бъде Чудесен, Съветник, Бог могъщ, Вечният Отец, Князът на мира. Управлението Му и мирът непрестанно ще се увеличават ... отсега и до века” Ис.9:6-7). Замислете се над това: няма да има боеве, няма да има война, няма да има омраза, няма да има насилие. Навсякъде ще има мир.

Да бъдем с Христос

Познавате ли Христос? Сигурен ли сте, че Той е в сърцето ви? Може би си казвате: “Искам да съм сигурен, че имам мир с Бога. Искам да съм сигурен, че съм готов за смъртта. Искам греховете ми да са опростени. Искам вината ми да е премахната. Искам да съм с Христос, когато Той дойде и установи Царството Си.” Всичко това е твое и то безплатно. Не е нужно да работиш за това. “*Защото по Божията благодат сте спасени чрез вярата и това не идва от вас самите, а е дар от Бога. То не е резултат от нечие дело, така че никой не може да се хвали с това*” (Еф.2:8-9).

Предайте сега сърцето и живота си на Христос. Не отлагайте.

Глава 20

Заклучение

През тази година една телевизия стартира предаване, наречено “Следващият ден.” Накрая на предаването беше показана картина на цялата земя след атомната война, която приличаше на гробище, осяяно с трупове. За милиони хора тази картина беше ужасно и травмиращо преживяване. Ако въобразяемата представа на такава вероятна атомна зимна картина може да накара милиони хора да се замислят за бъдещото си, колко повече би трябвало да ги стимулира факта, че независимо от начина, по който ще умрат, истинският “следващ ден” за хората, които отхвърлят Христос не е това мрачно забавление, а е нещо още по-лошо – осъждане и вечен ад, в сравнение с който показаната картина по телевизията ще изглежда като пикник сред природата!

Но вашето бъдеще не се намира в зависимост от състоянието на света, колкото и лошо да стане то. Бъдещето ви зависи от онова, което е станало преди 2000 години на кръста и от това дали приемате или отхвърляте Принцът на мира. Когато осъвременявахме това издание на книгата, ние се молехме Вие да не закъснеете даже с една минута със стигането до края на Търсенето си. Времето, което ни остава е много по-кратко в сравнение с момента, когато беше написан ръкописа на тази книга. Малцина от нас знаят със сигурност кога ще настъпи смъртния им час. Убедете се, че днес сте в мир с Бога.

Боже, аз съм грешен човек. Съжалявам за греховете си и искам да се откажа от тях. Приемам Христос като Спасител, приемам Го като Господ. Искам да вървя след Него, да служа на Него и на другите хора в обществото на Неговата църква. В името на Христос. Амин

Списък на преведените от мен книги или подбрани мисли на велики хора, които мога да ви изпратя безплатно по електронната поща в PDF формат

1. Аз и моята голяма уста - Джойс Майер
2. Бракът - не само да оцелява, но и да процъфтява – Суиндъл
3. Въпроси и отговори - 622 въпроси и отговори на библейски теми - Едуард Фюдж
4. Глад за разбиране - Калвин Милър
5. Да се срещнем в библиотеката – Суиндъл
6. Давид – Суиндъл
7. Добрата новина за безпокойството - Уилям Бекъс
8. Добрият живот – Чарлз Колсън и Харолд Фикет
9. Естир – Суиндъл
10. Живот, който винаги сте искали - Джон Ортберг

11. Здравото семейство – Суиндъл
12. Изненадани от Библията – проф. Райт
13. Илия – Суиндъл
14. Йов - Суиндъл
15. Йосиф – Суиндъл
16. Как трябва да живеем сега - Чарлз Колсън
17. Когато Бог прошепне твоето име - Макс Лукадо
18. Кой е прав - Бог или Дарвин - Кели Сегрейвс
19. Милост, повече отколкото заслужаваме - Макс Лукадо
20. Мир с Бога - Били Греъм
21. Моисей – Суиндъл
22. Молитвата на Явис - Брус Уилкинсън
23. Мъжки разговор – Суиндъл
24. Нещо повече - Катрин Маршал
25. Намиране на мир в житейските бури – Чарлз Спържън
26. Основи на християнството - Джон Стот
27. Обикновено християнство – К. С. Луис
28. Павел – Суиндъл
29. Победа в Христос - Чарлз Трюмул
30. Победата на разума – Родни Старк
31. Посланието на Проповедта на планината - Джон Стот
32. Преведени проповеди от различни автори - общо 271 бр.
33. Проповеди от Бил Букнайт - 24 бр.
34. Проповеди от Виктор Шепърд - 255 бр.
35. Проповеди от Кърк Нийли - 178 бр.
36. Проповеди от Макс Лукадо - 20 бр.
37. Проповеди от Спържън - 28 бр.
38. Просто християнин - проф. Райт
39. Религиозна класика – христоматия
40. Роден отново – Чарлз Колсън
41. Свободни в Христос - Сесил Хуук
42. Силата на Бога да променя живота ви – Рик Уорън
43. Стремеж към почтен характер и християнски живот - подбрани мисли

Част 1а – Как да живеем

Част 1б – Как да живеем

- Част 1в – Как да живеем
- Част 2 – За молитвата
- Част 3 – За човешките отношения
- Част 4 – За решителността, смелостта, страха и волята
- Част 5 – Да се подчиняваме на Бога и на родителите си
- Част 6 – За позитивния подход, радостта, щастието и смеха
- Част 7 – За приятелството
- Част 8а – Оpozнаване на Бога, как работи Бог и за Божията милост
- Част 8б – Оpozнаване на Бога, как работи Бог и за Божията милост
- Част 9 – Да не съдим другите, да не обвиняваме, да не отмъщаваме
- Част 10 - Справедливост и несправедливост, добро и зло
- Част 11 - За Светия Дух и духовността
- Част 12 - За греха, изкушението и бдителността
- Част 13 - Смирение, кротост, покорството, слава, гняв, гордост, високомерие и самолюбие
- Част 14 - Как да говорим и как да мълчим
- Част 15 - За любовта и омразата
- Част 16 - За разкаянието и опрощението
- Част 17 - Отмъщение, състрадание и толерантност
- Част 18 - Търпение, издръжливост и отчаяние, упоритост и нерешителност
- Част 19 - Престъпление, наказание и дисциплиниране
- Част 20 - Страст, чувства и емоции, страх, ужас и смелост
- Част 21 - Завист, ревност, богатство и успех
- Част 22 - Глупост, суета, лицемерие и самохвалство
- Част 23 а - Вяра, надежда, доверие, увереност и съмнение
- Част 23 б - Вяра, надежда, доверие, увереност и съмнение
- Част 23 в - Вяра, надежда, доверие, увереност и съмнение
- Част 24 - Достоянство, почтеност, честност и непротиворечивост
- Част 25 а - Мъдрост, благоразумие, разум, разбиране и обучение
- Част 25 б - Мъдрост, благоразумие, разум, разбиране и обучение
- Част 25 в - Мъдрост, благоразумие, разум, разбиране и обучение
- Част 26 - Задоволство от живота, щедрост и даряване
- Част 27 - Благодарност, благородство и хваление на Бога
- Част 28 - Трудолубие, усърдие, старание и мързел
- Част 29 - Свобода, робство, самодисциплина, дълг и отговорност
- Част 30 – Самосъжаление
- Част 31 а - Истина, лъжа и заблуда
- Част 31 б - Истина, лъжа и заблуда
- Част 31 в - Истина, лъжа и заблуда
- Част 32 - Оплакване, огорчение и недоволство
- Част 33 - Душевен мир, християнска любов и милосърдие
- Част 34 - Отношение на християнина към другите религии и към атеизма

- Част 35 а - За нашият избор и за нашите приоритети
- Част 35 б - За нашият избор и за нашите приоритети
- Част 35 в - За нашият избор и за нашите приоритети
- Част 36 - Стремеж към Бога, към духовната зрелост и към светостта
- Част 37 - Демони и дяволи
- Част 38 - Факти и данни за Исус, за човешкото тяло, за света, за вселената и живота и изказвания на велики хора
- Част 39 - Изпитанието, страданието и чакането
- Част 40 - Как Бог пречупва упорството на човека
- Част 41 - За евангелизацията
- Част 42 - Деца, родители и семейство
- Част 43 - Смисълът на живота, на смъртта, на ада и на целомъдрието
- Част 44 - За Библията и църквата
- Част 45 - За кръстът на Христос, за нашият кръст и за служението ни на Бога
- Част 46 - Минало, настояще и бъдеще
- Част 47 - За действието, за мисленето, за активността и пасивността
- Част 48 - Бог променя хората
- Част 49 - Самота и самоубийство
- Част 50 - Сърце и ум, вяра и наука
- Част 51 - Красота, съвършенство и мечти
- Част 52 - За кръщаването и спасението
- Част 53 - За ученичеството и последователите
- Част 54 - Традиции, религия и морал
- Част 55 - Бог лекува
- Част 56 - За лидерството
- Част 57 - Божият план за моя живот
- Част 58 - Да се страхуваме само от Бога и от нищо друго
- Част 59 - Някои Библейски пророчества, които са се сбъднали
- Част 60 - Хумор, мисли и интересни истории
44. Тайните на лозата - Брус Уилкинсън
45. Тайната на щастието – Били Греъм
46. Той е там и Той не мълчи - Франсис Шейфър
47. Управлявайте чувствата си - Джойс Майер
48. Цар Давид - Дейвид Пиърс
49. Целенасочената църква - Рик Уорън
50. Целенасочен живот – Рик Уорън